

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 15 december 2022

Notulen van de raadsvergadering van 15 december 2022 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 17

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb

Tegenwoordig zijn 43 leden, namelijk: de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer S.M. Bonte, mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer A.R. Oostdijk, de heer B. van Schaik, de heer R. Moti, de heer S. Soytekin, de heer B. van Drunen, de heer J.M.D. de Waard, de heer M. Verhoef, mevrouw M.M. Vlasblom, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, mevrouw I. Coenradie, mevrouw S. Reitema, de heer S. Ceulemans, de heer T.B. Roskam, mevrouw L.S. Vlieger, de heer R.T.J. van der Velden, de heer F. Elbay, mevrouw I. van Wifferen, mevrouw J.M. Nunnely, mevrouw A.J.A. Maassen, de heer M.H. Biljoen, de heer T.S.J. Coşkun, mevrouw A. Kockelkoren, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw M.Y. Morkoç, mevrouw J. Bokhove, mevrouw M.S. Abrahamse, de heer S.J.C. Becker, mevrouw I. Elfilali, mevrouw D.A. van Groningen, de heer E.P.J. Verweij, mevrouw S. van de Peppel, mevrouw N.D.Z.R. Mohamed-Hoesein, mevrouw E. Rehim Zadeh, de heer T.J. Vonk, de heer N. Akhatab, de heer T. Kind, mevrouw V.A. Bruin, de heer N. Balwantsingh en de heer G.J. Engberts

Afwezig zijn 2 leden, namelijk: mevrouw M.S.S. de Jong en de heer T. de Haan

Namens het college is tegenwoordig de heer V.P.G. Karremans

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

1.1 Opening

De **VOORZITTER**. Goedemorgen, ik open deze vergadering en heet u allen van harte welkom. Ook welkom aan degenen die op een afstand onze vergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media en onze medewerkers. Ik heb berichten van verhindering ontvangen van de heer De Haan. Hij is afwezig wegens ziekte. De heer Engberts is tot aan de lunchpauze afwezig en uw voorzitter is tussen 13.00 en 14.00 afwezig, maar hopelijk valt dat samen met de lunchpauze. En we hebben vandaag de nationale naturalisatieceremonie, waar ik als burgemeester een rol in heb. Dat zal zijn vanaf vanmiddag 17.00 uur. Dan doen we weer een beroep op een van onze vicevoorzitters.

1.2 Onderzoek geloofsbrieven van een nieuw benoemd lid van de gemeenteraad

De **VOORZITTER**. Aan de orde onderzoek van de geloofsbrieven van een nieuw benoemd lid van de gemeenteraad. Ik stel in de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven met als voorzitter de heer Coşkun en leden de heer Van Drunen, de heer Moti, mevrouw Vlasblom, de heer Vonk, de heer Segers-Hoogendoorn en de heer Oostdijk. Mag ik ervan uitgaan, mijnheer de voorzitter, dat u de werkzaamheden heeft afgerond en dat u ons kunt vertellen wat de uitkomst is? Mijnheer Coşkun.

De heer **COSKUN** (sp). Voorzitter, ik deel u mede dat de commissie de geloofsbrieven van het nieuw benoemde lid N. (Naoufal) Akhatab heeft onderzocht. De commissie heeft de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden onderzocht en in orde bevonden. De commissie adviseert u Naoufal Akhatab toe te laten als lid van de gemeenteraad, ter voorziening in de vacature van Tunahan Kuzu. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Ik stel u voor dat het nieuw toe te laten raadslid vanaf vandaag Naoufal Akhatab gaat heten. Wij gaan hem vandaag omdopen. U gaat akkoord met toelating tot lid van de gemeenteraad? Dat is het geval. Dan vraag ik de griffier om mijnheer Akhatab voor te geleiden. Mag ik u vragen te gaan staan?

1.3 Beëdiging van een lid van de gemeenteraad

De **VOORZITTER**. Mijnheer Akhatab, u heeft aangegeven heden de verklaring en belofte te zullen doen. Prima. Door de gemeenteraad van Rotterdam is tot uw toelating als lid van deze vergadering besloten. Alvorens uw functie te kunnen uitoefenen dient u overeenkomstig artikel 14 van de Gemeentewet in de vergadering in handen van de voorzitter de eed of een verklaring en belofte af te leggen. U heeft aangegeven de verklaring en belofte af te zullen leggen. Na voorlezing door mij van het wettelijk voorgeschreven formulier verzoek ik u mij na te spreken de woorden: 'Dat verklaar en beloof ik'.

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Dat verklaar en beloof ik.'

De heer **AKHATAB** (denk). Dat verklaar en beloof ik!

De **VOORZITTER**. Van harte gefeliciteerd met uw toelating. (*Applaus.*) U kunt uw stoel innemen want we hebben zo meteen weer een andere beëdiging, en dan schors ik kort voor felicitaties. Maar u kunt alvast uw stoel innemen.

1.4 Onderzoek geloofsbrieven van een burgerlid van een commissie

De **VOORZITTER**. Mag ik nog altijd uw aandacht? Aan de orde is onderzoek van geloofsbrieven van een burgerlid van een commissie. De commissie heb ik zojuist ingesteld en mag ik de voorzitter ook vragen ons te vertellen wat de uitkomst is van de beraadslaging?

De heer **COSKUN** (sp). Voorzitter, ik deel u mede dat de commissie de geloofsbrieven heeft onderzocht van S.L. (Sigrid) Oosterwegel, aangewezen als burgerlid van een commissie door de fractie van GroenLinks. De commissie heeft de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden onderzocht en in orde bevonden. De commissie adviseert u Sigrid Oosterwegel toe te laten als burgerlid van een commissie voor de raadsperiode 2022-2026 voor zover het lidmaatschap van de commissies zonder onderbreking voortduurt. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. U gaat akkoord met toelating, raad? Dat is het geval. Dan vraag ik de griffier om mevrouw Oosterwegel voor te geleiden en mag ik u vragen te gaan staan?

1.5 Beëdiging van een burgerlid van een commissie

De **VOORZITTER**. Mevrouw Oosterwegel, u heeft aangegeven de verklaring en belofte te zullen doen. Door de gemeenteraad is tot uw toelating als burgerlid van een commissie besloten. Alvorens uw functie te kunnen uitoefenen dient u overeenkomstig artikel 4, lid 8 van de Commissieverordening in de vergadering in handen van de voorzitter de eed of een verklaring en belofte af te leggen. U heeft gekozen voor de verklaring en belofte. Na lezing door mij van het wettelijk voorgeschreven formulier verzoek ik u mij na te spreken de woorden: 'Dat verklaar en belooft ik'.

'Ik verklaar dat ik, om tot burgerlid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en belooft dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik belooft dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid van een commissie naar eer en geweten zal vervullen. Dat verklaar en belooft ik.'

Mevrouw **OOSTERWEGEL** (gl). Dat verklaar en belooft ik!

De **VOORZITTER**. Van harte gefeliciteerd. (*Applaus.*) Ik schors de vergadering voor enige ogenblikken. Misschien wil de heer Akhatab ook even naar voren komen. Dan kunt u beiden de felicitaties in één keer in ontvangst nemen. Dat is wel zo fijn.

(*De vergadering is geschorst.*)

Heropening

De **VOORZITTER**. Ik heropen de vergadering en verzoek u uw plaatsen in te nemen.

1.6 Mededelingen

De **VOORZITTER**. In de agenda ben ik aangekomen bij agendapunt 1.6, Mededelingen. Mevrouw Abrahamse heeft mij aangegeven graag een initiatiefvoorstel te willen indienen, waarvoor ik mevrouw Abrahamse in de technische tijd graag de ruimte bied. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd). Dank u wel voorzitter. De Pleinbios, iedereen in Rotterdam weet waar je het over hebt als je alleen al dit woord noemt. En direct nadat de Pleinbios niet door kon gaan, kregen wij als meerdere raadsleden ook gelijk berichten dat het eigenlijk niet alleen om de Pleinbios ging en dat er meer organisatoren zijn die tegen problemen aan liepen. Dit zagen we recent wederom bij de Parade, die nu toch niet door blijkt te kunnen gaan. We willen graag allemaal een levendige stad, kansen voor nieuwe initiatieven, maar de praktijk blijft weerbarstig. Dat was dan ook de reden voor de commissie ZWCS, om de werkgroep Evenementen in te richten. Die heeft niet alleen gewerkt aan een voorstel, want eigenlijk was dit eerst niet eens het idee, maar heeft de stad uitgenodigd om met ons te spreken over het onderwerp evenementen. We hebben dus ook als werkgroep een inspreksessie voor organisatoren geregeld, waar gelukkig heel veel mensen kwamen inspreken. We hebben alle wijkraden gevraagd om ook namens de bewoners te adviseren, om ook die kant van het verhaal te horen. En waar het idee eigenlijk eerst was om een aantal moties in te dienen, is er hier een initiatiefvoorstel uit voortgekomen en dit presenteert ik vandaag als voorzitter van de commissie graag aan u. We vragen ook graag het college

om voor 8 februari hopelijk met een reactie te kunnen komen, omdat we het dan ook graag willen bespreken in deze commissie, zodat we het vervolgens ook mee kunnen nemen in de evaluatie die gaande is.

De **VOORZITTER**. Ik zal het initiatiefvoorstel doorgeleiden naar de commissie en ook naar het college, met het verzoek aan het college om tijdig met een reactie te komen, opdat het gesprek in de commissie kan worden bevorderd. Dank voor uw initiatief.

2. Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 15 december 2022

De **VOORZITTER**. Agendapunt 2, vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van vandaag. Ik zal eerst de agenda met u doornemen en dan kom ik vanzelf bij de betreffende onderwerpen. Dat geldt ook voor u mijnheer Segers, dan kom ik bij u terug, want ik ben volgens mij redelijk op de hoogte van de mogelijke reacties uit de raad, maar u mag altijd reageren als ik een punt noem. Ik heb vernomen dat de heer Segers-Hoogendoorn een opmerking had over agendapunt 8.1. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dat klopt, dank voorzitter. Het is hier ook in het presidium over gegaan. Mijn voorstel aan de raad is om het raadsvoorstel en het ontwerpbesluit van de agenda te halen en er daarmee een collegebrief van te maken. Dat gaat dus als het goed is over 8505. De brief van het college aan ons als raad, met 8040 kan gewoon op de agenda blijven. Maar dan halen we dus raadsvoorstel en ontwerpbesluit van de agenda en kunnen we moties indienen zoals ook afgesproken met de wethouder tijdens de commissie, die als ze het halen, nog verwerkt kunnen worden in de brief van het college aan de luchthaven. Ik hoop dat het zo duidelijk is.

De **VOORZITTER**. Het voorstel is dus om het ontwerpbesluit en het raadsvoorstel van de agenda te halen, wel te discussiëren over de brief en bij die brief eventueel moties in te dienen. Helder.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja sorry, nog één toevoeging. Het gaat eigenlijk ook allemaal om: er is een raadsvoorstel omdat de collegebrief zegt: mede namens de raad. Wij stellen dus voor dat 'mede namens de raad' weg te halen en er gewoon een collegebrief van te maken. Dan hoeft er ook geen raadsvoorstel te zijn. En daar kunnen moties op ingediend worden.

De **VOORZITTER**. We hebben afgesproken dat we geen debat voeren over voorstellen, dus mevrouw Verkoelen, u kunt gaan zitten, maar ik wil wel weten wat de wethouder hiervan vindt, zodat u dat eventueel... Wel graag in de microfoon wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Voorzitter, ik vind het helemaal prima. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Is er behoefte aan stemming over dit voorstel? Ik kijk links, midden en rechts. Er is geen behoefte aan stemming over het voorstel, dus het voorstel van de heer Segers wordt aanvaard. Het ontwerpvoorstel wordt van de agenda gehaald en we spreken wel over de brief die niet mede namens de raad is, maar een brief van het college, en daarbij kunnen moties worden ingediend. Helder. Er is één verzoek ontvangen voor een regulier debat, 'De gegarandeerde vertraging van het voorlopig ontwerp van Boijmans van Beuningen', ingediend door 50PLUS, BIJ1, ChristenUnie en PvdD. Als er geen bijzondere opvattingen over zijn, stel ik u voor om dit punt te agenderen als 8.5. Dat gaan we doen. Er zijn drie verzoeken ontvangen voor een tweeminutendebat, 'Rooskleurig verloop van

renovatie van de Roseknoop' van D66, 'Geen pauzeknop voor armoede' van de PvdA en 'Betaalbaarheid voorschoolse kinderopvang' van de PvdA. Ten aanzien van het verzoek 'Geen pauzeknop voor armoede' van de PvdA geef ik u een negatief behandeladvies. De aanvraag 'Pauze voor witgoedregeling' is niet aan de orde geweest in enige commissie of actualiteitenraad. Daarnaast is de aanvraag ingediend na de deadline van dinsdag 15.00 uur. In de komende commissievergadering wordt de deze maand beloofde update van het Actieplan Geldzorgen besproken, waar dit bij betrokken zou kunnen worden. Wellicht wil de PvdA hier iets over zeggen?

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja voorzitter, het gaat gewoon niet goed. Er gebeurt te weinig op armoedebestrijding en dat wat er gebeurt, gaat niet goed.

De **VOORZITTER**. Inhoudelijk, maar reagerend op mijn procesvoorstel.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ik begrijp het procesvoorstel, maar we hebben het hier wel over een kortetermijnmaatregel, een van de weinige waarvan ook het college aangeeft dat die belangrijk is en dat zij dat nu als een van de belangrijkste kortetermijnmaatregelen ziet. Dan verwacht ik ook op korte termijn een reactie. Dit was de eerste mogelijkheid. Ik wil dit niet tot over de kerst heen tillen.

De **VOORZITTER**. Vandaag behandelen is uw verzoek. U houdt vast aan het verzoek om het vandaag te behandelen.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Zeker.

De **VOORZITTER**. Dan gaan we erover stemmen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ik heb een punt van orde.

De **VOORZITTER**. Vrienden, we hebben dit afgesproken.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja, maar ik heb een punt van orde.

De **VOORZITTER**. En laten we er alstublieft ook geen – mag ik het zo zeggen – oneigenlijk gebruikmaken van het instrument ordedebat. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Het punt van orde is dat ik wil weerleggen wat u zegt, en dat is dat de reden zou zijn omdat er geen behandeling is geweest in de commissie. Dat wil ik met nadruk bestrijden, dat wij een tweeminutendebat moeten houden omdat het in de commissie behandeld zou moeten worden. Dat is helemaal niet nodig.

De **VOORZITTER**. Het is een stapeling van argumenten, waarbij...

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Nee, nee, nee, maar ik wil wel duidelijk recht doen aan het instrument. En het instrument tweeminutendebat kan iedereen hanteren wanneer ze een motie willen indienen of wanneer ze iets willen. Daar hoeft geen commissiebehandeling voor geweest te zijn. Dat is mijn punt van orde en ik wil dat ook niet dus terug horen als zijnde een argument waarom we geen tweeminutendebat mogen hebben.

De **VOORZITTER**. Het punt is gemaakt. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel. Er volgt volgens mij nog voor de kerst, waarschijnlijk volgende week, een update van de maatregelen op het gebied van armoede.

De **VOORZITTER**. Dat heb ik aangegeven.

De heer **BECKER** (vvd). En dit is daar ook onderdeel van, dus het lijkt me niet handig om het nu te bespreken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Reitema, tot slot.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Tot slot, als het argument is dat het niet behandeld is in de commissie, dan zou ik ook het college willen vragen in plaats van het in de krant te zetten eerst naar de commissie te gaan. Dank.

De **VOORZITTER**. Helder. Mag ik vragen om het voorstel voor te leggen aan de raad voor stemming. Kan die even voor worden gezet? Tweeminutendebat 'Geen pauzeknop voor armoede'. Als u ja stemt, dan betekent het dat u voor behandeling bent. Als u nee stemt, dan stemt u tegen behandeling vandaag. Dus ja stemmen is voor behandeling vandaag. Met 26 stemmen tegen wordt het onderwerp vandaag niet geagendeerd. Ik heb ook nog een verzoek ontvangen van GroenLinks en PvdA om agendapunt 7.4, het voorstel tot wijziging van de Verordening Kostenstijging leerlingenvervoer Rotterdam, dat nu geagendeerd is als hamerstuk, om te zetten naar een tweeminutendebat wegens de indiening van een amendement en dat te combineren met agendapunt 9.6, Doelgroepenvervoer Trevvel. Ik ga ervan uit dat u daarmee instemt. Ja? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Nog een punt van orde voorzitter. U geeft nu net aan het tweeminutendebat van de PvdA, maar van de andere heb ik nog niet gehoord of we daarmee akkoord gaan. Dat moet u wel formeel voorleggen, lijkt mij. Ik vind een advies van een griffie prachtig, maar wij gaan erover, dus het lijkt me dat u dat ook eventjes aan de orde moet stellen.

De **VOORZITTER**. Ik leg het niet voor niets aan de raad voor, u gaat daarover, toch?

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). U heeft het niet voorgelegd.

De **VOORZITTER**. Jawel, dat heb ik wel gedaan. Ja, wel goed blijven luisteren naar elkaar. Ik ga ervan uit dat er geen bezwaar bestaat tegen dit verzoek? Dat gaan we doen. Er is een verzoek ontvangen van de Partij voor de Dieren, blijft u er alstublieft even bij, om agendapunt 8.3, het voorstel tot wijziging van de Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Rotterdam 2018, dat nu geagendeerd is als regulier debat, om te zetten in een hamerstuk. Wil iemand desondanks toch over dit punt spreken? Dan gaan we dit punt straks hameren. Zijn er nog leden die iets willen opmerken met betrekking tot de agenda? De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ja, het spreektijdsadvies vandaag staat op drie uur, maar aangezien er toch een behoorlijk grote hoeveelheid onderwerpen op de agenda staat, zou ik willen voorstellen om dat op 3,5 uur te zetten.

De **VOORZITTER**. Is er behoefte aan stemming over dit voorstel? Van 3 uur 3,5 uur maken. Akkoord. Dat was mijn volgende punt op de agenda. Dan vraag ik uw aandacht voor het stemvenster. Dat is aan de orde aan het einde van de vergadering, maar ik verzoek de raadsleden toch om ten stadhuize te blijven dan wel in de onmiddellijke nabijheid, omdat de

dynamiek van de raad altijd met zich kan meebrengen dat er tussentijds een dringende motie in stemming kan worden gebracht. En als u dan de bel hoort, verzoek ik u dan toch hier in de buurt te zijn om ongelukken te voorkomen. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank voorzitter. Het ging me iets te snel, maar ik wil nog iets toelichten op de agenda als dat mag.

De **VOORZITTER**. Ja.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). We hadden een debataanvraag ingediend naar aanleiding van het artikel in de krant, waarin collegeleden zich tegenstrijdig met het coalitieakkoord uitspreken over de locatie Maasvlakte voor een kerncentrale. Naast dit politieke debat is er ook een brief binnengekomen en willen wij een inhoudelijk debat. Daarom hebben we het debat dus ook teruggetrokken en wij behandelen het graag eerst in de commissie. En daarbij verzoeken wij ook het college het Havenbedrijf Rotterdam daarvoor uit te nodigen.

De **VOORZITTER**. Het college luistert mee en het punt komt in het verslag te staan. Rond 12.45 uur zullen we proberen een lunch voor u gereed te hebben. In een warme maaltijd vanavond, zeker met de uitbreiding van de spreektijd, zal rond 18.30 uur worden voorzien.

3. *Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 8 en 10 november 2022*

De **VOORZITTER**. Dan de vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 8 en 10 november. Wenst iemand het woord over de notulen? Niet.

4. *Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2022 week 48 en 49*

De **VOORZITTER**. Mededeling van ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2022, de weken 48 en 49. Ik stel u voor akkoord te gaan met de voorgestelde wijze van afdoening. Ik zie de heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter, ik wilde graag 22bb008066, beantwoording op onze vragen over de lobbyactiviteiten, agenderen in de commissie.

De **VOORZITTER**. Goed zo. Dat gaan we doen. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik zou graag 22bb008055 willen agenderen voor de commissie BOFV.

De **VOORZITTER**. Akkoord. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). Ja voorzitter, ik zou graag 22bb008053 willen agenderen in de commissie.

De **VOORZITTER**. Overigens is het handig als u mij ook vertelt waar het dan over gaat. Niet alleen chassisnummers.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). O sorry, dat gaat over de beantwoording van de vragen van de Zorgconsul. Excuus.

De **VOORZITTER**. Helder, dat helpt wel even in het noteren. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank voorzitter, er is een burgerbrief binnengekomen over toegankelijkheid van toiletten in onze buitenruimte, 22bb008076. In het kader van toegankelijkheid van onze buitenruimte lijkt het ons ontzettend belangrijk om dit te bespreken in de commissie BWB.

De **VOORZITTER**. Heel goed. Met de bijsturingen van uw zijde wordt dit agendapunt zo vastgesteld.

5. *Bekrachtiging van de geheimhouding overeenkomstig artikel 25 van de Gemeentewet*

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar agendapunt 5, Bekrachtiging van de geheimhouding overeenkomstig artikel 25 van de Gemeentewet.

5.1 *Bijlagen behorende bij de eindbrief inzake de afwikkeling verkoop deelneming Warmtebedrijf Rotterdam*

De **VOORZITTER**. Bijlagen behorende bij de eindbrief inzake de afwikkeling verkoop deelneming Warmtebedrijf Rotterdam. Wenst iemand hier iets over te zeggen? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja, 50PLUS is tegen voorzitter.

De **VOORZITTER**. Anderen? De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Wij ook voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). De SP ook.

De **VOORZITTER**. Anderen? Met deze stemmen tegen is geheimhouding op dit punt bekrachtigd.

5.2 *Brief met bijlage inzake het advies van de commissie van deskundigen van de rechtbank met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Schiekadeblok*

De **VOORZITTER**. Dan de brief met bijlage inzake het advies van de commissie van deskundigen van de rechtbank met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Schiekadeblok. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Idem voorzitter, tegen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Tegen.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Tegen.

De **VOORZITTER**. Met deze stemmen tegen is deze geheimhouding bekrachtigd.

6. *Het voorstel tot opheffing van geheimhouding van twaalf documenten*

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot opheffing van geheimhouding van twaalf documenten. Ik ben benieuwd of hier tegenstemmen zijn. Nee, dit voorstel is met algemene stemmen aanvaard en ook als zodanig in werking.

7. **HAMERSTUKKEN**

De **VOORZITTER**. Dan de hamerstukken. Wilt u scherp meekijken? Het zijn er best veel.

7.1 *De voorstellen naar aanleiding van het advies van de Algemene Bezwaarschriftencommissie met betrekking tot bezwaren tegen het raadsbesluit tot vestiging van voorkeursrecht in Oud-Carnisse*

De **VOORZITTER**. 7.1, de voorstellen naar aanleiding van het advies van de Algemene Bezwaarschriftencommissie met betrekking tot bezwaren tegen het raadsbesluit tot vestiging van voorkeursrecht in Oud-Carnisse. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). 50PLUS acht hier tegen te zijn.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, wij stemmen ook tegen.

De **VOORZITTER**. Met de stemmen van de PvdD en 50PLUS tegen is dit stuk gehamerd.

7.2 *Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Tamboerlocatie'*

De **VOORZITTER**. Dan 7.2, het (herziene) voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Tamboerlocatie'. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Daar stemmen wij ook tegen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Tegen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Tegen voorzitter.

De **VOORZITTER**. Met deze stemmen tegen is het voorstel gehamerd.

7.3 *Het voorstel met betrekking tot de tweede voortgangsrapportage 2022, het jaarplan 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR)*

De **VOORZITTER**. 7.3, het voorstel met betrekking tot de tweede voortgangsrapportage 2022, het jaarplan 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR). Kunnen we dit hameren? Dat is het geval.

7.4 *Het voorstel tot wijziging van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam*

De **VOORZITTER**. Dit punt wordt omgezet naar een tweeminutendebat.

7.5 *Het voorstel tot wijziging van de Verordening financiën Rotterdam 2021*

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot wijziging van de Verordening financiën Rotterdam 2021. Dit kan worden gehamerd.

7.6 *Het voorstel tot vaststelling van de lijst van relevante wet- en regelgeving accountantscontrole rekening 2022*

De **VOORZITTER**. 7.6, het voorstel tot vaststelling van de lijst van relevante wet- en regelgeving accountantscontrole rekening 2022. Kunnen we hameren? Dat is het geval.

7.7 *Het voorstel tot wijziging van de Verordening bedrijveninvesteringszone gebruikers en eigenaren Lusthofstraat e.o. 2021*

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot wijziging van de Verordening bedrijveninvesteringszone gebruikers en eigenaren Lusthofstraat. Kunnen we dit hameren? Dat is het geval.

7.8 *Het voorstel tot wijziging van de Verordening bedrijveninvesteringszone gebruikers en eigenaren Winkelboulevard Zuid 2023*

De **VOORZITTER**. Dan het voorstel tot wijziging van de Verordening bedrijveninvesteringszone gebruikers Winkelboulevard Zuid 2023. U bent akkoord? Dan hameren we dit.

7.9 *Het voorstel tot wijziging van de*
a. Verordening Afvalstoffenheffing 2023;
b. Verordening Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2023;
c. Verordening Liggeld voor woonschepen 2023;
d. Verordening Onroerendezaakbelastingen 2023;
e. Verordening Rioolheffing 2023

De **VOORZITTER**. 7.9, het voorstel tot wijziging van a: Verordening afvalstoffenheffing 2023; b: Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2023; c: Verordening liggeld voor woonschepen 2023; d: Verordening onroerendezaakbelastingen 2023; en e: Verordening rioolheffing 2023. Zijn er hier nog opmerkingen over? Eenmaal, andermaal, gehamerd.

8.3 *Het voorstel tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018*

De **VOORZITTER**. Dan 8.3, dat is bij de vaststelling van de agenda gewijzigd in een hamerstuk, het voorstel tot wijziging van de Verordening Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2018. Zijn hier opmerkingen over? Dan is dit punt gehamerd. Ik dank u zeer.

8. REGULIERE DEBATTEN

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar de reeks onderwerpen met een reguliere behandeling.

8.1 *De brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de concept-reactie van burgemeester en wethouders op het eindproduct Participatietraject aan de luchthaven RTHA.*

De **VOORZITTER**. Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport, alsmede de brief van het college. Deel 1 van het agendapunt is zojuist door u van de agenda afgehaald. Er rest nog onderdeel 2. Ik geef als eerste het woord aan de heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Voorzitter, Rotterdam bungelt niet alleen onderaan het lijstje van Arcadis als ongezondste stad van Nederland. We hebben ook nog eens de meest vervuilde lucht van heel Europa. En voorzitter, daar maak ik me echt heel erg veel zorgen over. Want slechte luchtkwaliteit heeft heel veel impact op onze burgers en met name op de gezondheid van heel jonge kinderen. Want voorzitter, deze kinderen spelen veel buiten, ze ademen veel sneller en ze bevinden zich lager bij de grond. Ze hebben een kleinere longoppervlakte, die nog steeds aan het ontwikkelen is. En schade die zij oplopen door luchtvervuiling heeft gevolgen die zij de rest van hun leven meedragen. En het is aan ons voorzitter, aan ons als raad, om middels beleid ervoor te zorgen dat wij deze kinderen beschermen. Vandaag sta ik hier dan ook namens Noël, Saar, Jay en 2800 ernstig benauwde kinderen die jaarlijks worden opgenomen in het ziekenhuis. Door de hoge stikstof- en ultrafijnstofconcentraties lopen zij een fors verhoogd risico op een ernstig beloop van longontsteking of astma. En daarom voorzitter, was ik dan ook ontzettend verbaasd dat de directeur van Rotterdam The Hague Airport in een interview pleitte voor groei van de luchthaven. Nu is verbazing misschien niet de juiste term, ik was eigenlijk met stomheid geslagen. Want hoe kan de leiding van een vliegveld, dat eigenlijk al lang uit zijn jasje is gegroeid, pleiten voor meer groei? Wetende dat de aanvliegroute boven kinderrijke buurten is, en ook wetende dat dit tot veel meer uitstoot van ultrafijnstof leidt. Ik krijg het gevoel dat de leiding het contact met de omgeving kwijt is. En dat zie ik eigenlijk ook wel een beetje terug in het hele eindproduct van het participatietraject Rotterdam The Hague Airport, waar de Rotterdamse bewonersvertegenwoordigers en wijkraden en gebiedscommissies geen deel meer van waren. Maar voorzitter, in het EPP lees ik dus ook dat de participanten die wel hebben deelgenomen het erover eens zijn dat het nieuwe luchthavenbesluit moet leiden tot een reductie van emissies. Tegelijkertijd wordt er gesteld dat er geen nationale normen of grenswaarden voor ultrafijnstof gelden. Indien hiervoor landelijke regelgeving wordt opgesteld, dan zal deze ook voor het vliegveld gaan gelden. Nou voorzitter, ik begrijp niet hoe de participanten het erover eens kunnen zijn dat ze emissies willen reduceren zonder een daaraan gekoppelde actie. En daarom voorzitter, de motie is nu nog niet hier, maar ik zal hem alvast wel noemen. De motie '(Ultrafijn) Stof tot nadenken', waarin we het college verzoeken om een lobby richting het rijk te starten, waarbij de urgentie wordt overgebracht dat er op korte termijn landelijke regelgeving nodig is voor grenswaarden van ultrafijnstof. Tegelijkertijd voorzitter, lees ik in de begrotingsstaten van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor het jaar 2023 dat burgerluchthavens van nationale betekenis zoals Rotterdam The Hague Airport, de verantwoordelijkheid hebben tot het opstellen van een actieplan om de uitstoot van ultrafijnstof te verminderen. Het lijkt wel een paringsdans. En daarom voorzitter ook de volgende motie 'Round and round in circles', om in de collegebrief op te nemen dat Rotterdam The Hague Airport zo snel mogelijk een actieplan laat opstellen om ultrafijnstof te verminderen. Dan voorzitter, wil ik graag even gaan stilstaan bij de gebruiksruijme binnen de geluidsruijme. Op dit moment geldt er één gebruiksruijme voor spoedeisend verkeer, groothandelsverkeer, business aviation en general aviation. Dus één totale gebruiksruijme voor het commerciële verkeer en toeristenvluchten, voor de kleinere vluchten en voor politie- en traumaverkeer. Is er meer maatschappelijk verkeer, dan gaat het

af van de totale gebruiksruimte en kan er dus minder commercieel worden gevlogen. En het EPP adviseert om hier twee separate gebruiksruimtes van te maken, wat dus per definitie betekent dat het commerciële verkeer niet meer kan krimpen door een groeiend maatschappelijk verkeer. En hoewel de wethouder heeft aangegeven geen voorstander te zijn van dit idee, ook in de krant, zie ik dit niet terug in de collegebrief. En om het toch expliciet te krijgen en geen ruimte over te laten, dien ik de motie 'Een plus een blijft een' in, waarin ik het college vraag om zich nadrukkelijk uit te spreken in zijn collegebrief voor één geluidsruimte in het EPP. De moties komen er zo aan. Dan voorzitter, het peiljaar 2019, waar ook naar wordt gerefereerd. Effectief zegt dit college dan eigenlijk dus dat het de luchthaven mogelijkheden tot groei biedt. Want net als het openbaar vervoer is ook de luchtvaartsector nog niet terug op het niveau van voor corona. Als je de laatste cijfers bekijkt, ziet het er naar uit dat de sector dit jaar herstelt tot 71,9% ten opzichte van 2019. Dat biedt dus best wel veel ruimte voor groei en ik had eigenlijk verwacht dat dit college, wetende dat er zoveel opgaven zijn in deze stad, dezelfde ambitie zou tonen, net als de Tweede Kamer, waar zij inzetten op krimp. Met het CDA willen we daarin gaan bijsturen, en de heer Segers-Hoogendoorn zal daar zo meteen ook een motie voor indienen. Dan voorzitter, privéjets. Overwegende dat privéjets veelal luchtreizigers vervoeren, net als grote commerciële luchtvaart, dat zij ook geluidshinder veroorzaken, het milieu vervuilen en capaciteit op Rotterdam The Hague Airport gebruiken, verzoeken wij het college om te onderzoeken of deze kleine passagiersvliegtuigen ook gereguleerd kunnen worden door ze bijvoorbeeld te laten vallen onder de slotregeling. En dan voorzitter, vervolg ik met de participatie.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben dus aan het luisteren wat mijnheer Biljoen allemaal vraagt. U wilt krimp als doel, toch? Begrijp ik dat goed? Dus stel nu dat we in plaats van 53.000 vluchten ineens 40.000 vluchten hebben. Dan hebben we krimp, toch?

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Als het aan GroenLinks ligt voorzitter, dan zorgen we ervoor dat we op de locatie van Rotterdam The Hague Airport een groene stadswijk kunnen realiseren. Dat staat ook in ons initiatiefvoorstel. Daar zullen we waarschijnlijk volgende week over praten. Maar hier in het kader van het EPP, krimp zoals ook de heer Segers-Hoogendoorn zo meteen zal toelichten, zal ook een scenario zijn waar wij ook voor openstaan.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Dank u, ja, ik stel u gewoon een heel simpele vraag. Als ik gewoon... 53.000 vluchten en we hebben er 40.000, dan hebben we krimp. Dat is toch wat u zegt?

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja, 20.000 is ook een optie. Dat is ook krimp. Ja.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, waar ik naartoe wil, het is natuurlijk allemaal hartstikke fantastisch en ik weet dat u een heel ander uitgangspunt heeft, namelijk hier een woonwijk neerzetten. Dat gaan we sowieso niet doen, het is belangrijke

infrastructuur. Maar stel nu dat we al die vluchten stoppen tussen 7.00 en 8.00 uur 's ochtends, wat denkt u dan dat die bewoners daarvan vinden? Levert dat dan meer overlast op of minder?

De **VOORZITTER**. Mijnheer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Nou voorzitter, wij staan er wellicht wel anders in, maar dat komt omdat wij de economische belangen van de airport niet hoger zetten dan de maatschappelijke effecten op mensen. Vliegtuigen stoten ultrafijnstof uit. Het welzijn van de mensen die onder de aanvliegroute wonen, via u voorzitter, dat staat bij ons toch wat hoger dan de economische belangen die de airport vertegenwoordigt.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, ik wil best mijn vraag nog een keertje herhalen, want u geeft gewoon weer geen antwoord. Ik vraag u of het dan meer of minder overlast voor die bewoners oplevert als we al die vluchten van dat krimpscenario stoppen in die ochtend?

De **VOORZITTER**. Mijnheer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Om antwoord te geven op uw vraag mevrouw Van Groningen, op het moment dat er geen vluchten meer vertrekken vanaf Rotterdam The Hague Airport, zullen de bewoners geen last meer hebben, geen enkele hinder meer ondervinden van Rotterdam The Hague Airport.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Volgens mij is dit ook helemaal niet het debat dat nu voorligt. U snijdt het onderwerp krimp aan. U geeft aan dat u dat met het CDA steunt. We hebben het hier nu niet over het sluiten. Wij hebben het over een infrastructuur die daar ligt, dus ik zou gewoon graag van u willen weten, ook voor al die bewoners die elke dag hinder ondervinden, als we al die vluchten waar u het over heeft, in die ochtend doen, is het dan meer of minder hinder voor die bewoners?

De **VOORZITTER**. Mijnheer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, wat betreft deze vraag, ik laat hem maar voor nu even open, want anders gaat al mijn spreektijd op. Ik ga verder.

De **VOORZITTER**. Ik herinner u eraan dat u altijd dertig seconden de tijd heeft om in gratis tijd, aangeboden door de heer Van Drunen vandaag, uw antwoord te geven. Maar ik stel vast dat u niet bij elkaar komt. U kunt verdergaan.

De heer **BILJOEN** (gl). Dank voorzitter. In de participantenlijst zien we ook dat de ANVR heeft geadviseerd. En de ANVR adviseert tot onze grote verbazing dat er voor vliegen een eerlijke prijs moet worden betaald, waar het milieu en de leefomgeving in verrekend moet zijn en dan wel een level playing field voor alle bedrijfsmodellen. En voorzitter, dat advies willen we graag omarmen, want we hebben dat nog niet goed in het EPP gezien. Daarom zullen we ook een motie indienen, 'Level playing field voor alle bedrijfsmodellen'. Voorzitter, tot zover mijn eerste termijn.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Op enig moment zie ik die moties komen, denk ik hè? Heel goed. Het zijn er vier stuks. Heel goed. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Voorzitter, wederom hebben het weer eens over Rotterdam The Hague Airport vandaag en om precies te zijn over het eindproduct participatietraject, het EPP. Laten we het daar dan ook over hebben en dan in het bijzonder over de brief. In de commissie heb ik al een beeld proberen te schetsen van de unieke situatie waarin we hier verkeren. Een van de drukste plekken in Europa die dus vraagt om rekening te houden met elkaar en continu met elkaar in overleg te zijn. Het idee achter het EPP is hier een heel goed voorbeeld van. Samen met de omgeving aan de slag om een voorkeursscenario op te stellen dat als basis kan dienen voor een nieuw luchthavenbesluit. Wat dit nu zo bijzonder maakt, is dat participatie hier niet een verplicht vinkje is in een voorgeschreven traject, maar een bewuste keus van Rotterdam The Hague Airport. Dat wil ik graag nog een benadrukken voorzitter. Rotterdam The Hague Airport had ook volledig op eigen houtje een voorkeursscenario kunnen bedenken om dit voor te leggen aan de minister, maar is vrijwillig een tweejarig traject ingegaan om dit samen met de omgeving te proberen. Voorzitter, is de mutual gains approach de meest verstandige aanvieligroute geweest gezien de ideologische verschillen tussen de betrokken partijen? Misschien niet, maar zoals ze in Twente zeggen: achteraf kan je een koe in de kont kijken. Is het EPP een succes te noemen? Ook daarover verschillen de meningen. De wethouder vond het op het allerlaatste moment blijkbaar nodig om persoonlijk bewonersavonden af te gaan om input op te halen. Hoewel die betrokkenheid zeer te waarderen is, is het natuurlijk wel een vreemde actie. De gemeente was tenslotte een van de partijen in de totstandkoming van het EPP. Maar zoals de wethouder zelf al benadrukte, in het hele voorgaande proces hadden deze betrokken bewoners nog nooit een wethouder gesproken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja voorzitter, het is de heer Van Drunen toch wel bekend dat de gemeente ook zijn handtekening eronder uit had gehaald? Dus aan dat traject was de wethouder helemaal niet meer verbonden, dus als hij zelf nog wat input moest ophalen, dan moest hij dat wel zelf doen. Dat is in die fase nadat die handtekening eraf was gehaald toch heel logisch?

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dat klopt. Dat was ook heel logisch en dat is helemaal aan het staartje van het hele traject geweest. De hele voorgaande periode heeft de gemeente daar natuurlijk wel aan tafel gezeten. Voorzitter, dan nu de brief. Wat Leefbaar Rotterdam betreft is die kritisch waar het moet, en over het algemeen keurig opgesteld. Wel vragen we ons af wat nu precies de impact ervan zal zijn. Uiteindelijk is het de minister die bepaalt, niet de gemeente en ook niet de luchthaven zelf. Maar goed, nee heb je en ja kun je krijgen. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, de belofte van deze raad om van Rotterdam The Hague Airport een zakenvliegveld te maken, zijn wij nooit nagekomen naar onze bewoners. En de PvdA vindt dat we dan ook de consequentie daaruit moeten trekken. Het lukt ons niet om er een zakenvliegveld van te maken, en wat ons betreft dan maar helemaal geen vliegveld. Want wat het nu is, daar hebben alleen maar mensen die heel goedkoop op vakantie willen gaan profijt van, terwijl de bewoners en de omgeving de grote prijs betalen. We zijn blij met de opstelling van het college, want we vreesden even enkele weken, maanden geleden dat het college volledig zou gaan voor het groeiscenario, maar we zijn blij met de draai die gemaakt is en dat er nu goed geluisterd is naar belanghebbenden en bewoners en dat wel

degelijk nu voor een kritischer houding en opstelling richting Rotterdam The Hague Airport wordt gekozen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, dank u wel. Ik hoor wat de heer Moti zegt, een zakenvliegveld mag wel, dus een man of een dame in pak dat vliegtuig in, geen probleem. Maar Jan en Truus, die hard hebben gewerkt en lekker op vakantie willen, dat mag niet.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Nou, wij gunnen Jan en Truus zeker hun vakantie, en als Jan en Truus op vakantie willen gaan kunnen ze ook vanaf Schiphol vliegen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Dat is dus een beetje makkelijk. Dus u zegt hiermee: nou, zakenmensen vinden we prima in het vliegtuig, maar gewone Rotterdammers niet.

De heer **MOTI** (pvda). Dat klopt, dat is altijd het standpunt van de PvdA geweest en overigens ook van de gemeenteraad, inclusief uw fractie, mevrouw Van Groningen. Want u maakt er nu een beetje een karikatuur van, maar dit is altijd wat ook de VVD-fractie heeft geroepen: Rotterdam The Hague Airport moet een zakenvliegveld zijn. Het feit dat u een draai maakt, dat is voor uw rekening. Wij maken die draai niet. Wij hebben altijd gezegd: een zakenvliegveld, want dat levert de minste overlast op. Dan hoeft u ook geen nachtvluchten meer toe te staan, en mensen die op vakantie willen kunnen als ze met het vliegtuig willen prima vanaf Schiphol vliegen. Daar hoeven we niet de bewoners van de omgeving de prijs voor te laten betalen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Voorzitter, het is natuurlijk echt te makkelijk om deze in mijn schoenen te schuiven. De Rotterdamse VVD heeft altijd gezegd: wij hechten ongelofelijk veel belang aan een vliegveld. Wij zouden het ook zeer zeker niet willen sluiten, dus laat ik dat nog maar voor eens en altijd duidelijk maken. Wat wij wel zeggen, is dat we willen dat we die overlast en die klachten van de bewoners serieus nemen en dat we daar goed naar moeten kijken. Maar wie in dat vliegtuig stapt, of het Sjanie is of dat het Piet is die op zakenreis gaat, maakt ons niet uit. Het is gewoon belangrijk dat dat vliegveld zijn werk goed kan doen en dat wij de overlast met elkaar op een goede manier reguleren. Daar ligt nu een goed voorstel voor van de wethouder en ik denk ook dat we dan laten zien dat we serieus met klachten omgaan. Wat ons betreft kunnen wij als gemeente ook nog een paar stappen zetten. Het zou mooi zijn als u daarbij aan zou sluiten, in plaats van hier makkelijk te zeggen dat degenen die op vakantie willen, dat niet mogen en dan maar vanaf Schiphol. Want dan is er geen overlast.

De heer **MOTI** (pvda). Kijk voorzitter, zonder dat ik mezelf wil herhalen, er is een groot verschil met het vliegveld op een paar kilometer van het stadscentrum vandaan en een vliegveld dat meer dan dertig kilometer van een stadscentrum vandaan ligt. Dan heb ik het dus over Rotterdam The Hague Airport en Schiphol. Wij vinden gewoon dat een vliegveld dat zo dicht tegen de woonwijken aan ligt, zo dicht in Rotterdam tegen het centrum aan ligt, dat je daar heel terughoudend moet zijn met vluchten. Dat is altijd ons standpunt geweest. Vandaar dat we hebben gezegd: alleen een zakenvliegveld. Nou, die belofte wordt niet

waargemaakt. Dan moet je ook consequent zijn en zeggen: dan maar geen vliegveld. Dat is de positie van de PvdA. En nogmaals, u verdraait mijn woorden door te zeggen dat mensen van ons niet op vakantie mogen. Ik heb heel duidelijk gezegd: mensen mogen op vakantie en ze kunnen prima vanaf Schiphol vliegen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen tot slot.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja dank. Het is toch gewoon niet dat een vliegtuig waarin zakenmensen zitten minder lawaai maakt dan een vliegtuig waar gewoon mensen in zitten die naar Ibiza gaan?

De heer **MOTI** (pvda). Nee, dat klopt, maar de bedoeling van een zakenvliegveld was dat er ook minder vluchten zouden zijn. Wat we nu zien is dat negen van de tien vluchten en misschien wel meer, allemaal chartervluchten zijn naar vakantiebestemmingen die niets te maken hebben met de economische ontwikkeling van onze stad en onze regio en wel heel veel overlast creëren. En dan is de baten- en lastenverdeling gewoon helemaal scheef en daarom zeggen wij: schrap die chartervluchten. Dat hebben we altijd gezegd. Vroeger was de VVD het overigens met ons eens op dat punt, helaas maakt u die draai nu. Maar goed, het lukt ons niet om dat af te dwingen bij het vliegveld en vandaar dat wij als positie hebben om het vliegveld maar helemaal te sluiten. Daarmee creëren we megahectares aan ruimte voor extra woningbouw en een groenpark waar dat heel erg nodig is.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, meer voor de notulen, dat het niet de helft is maar negen op de tien. En nogmaals, ik vind het gewoon een rare drogredenering om te zeggen: iemand die in pak zit, mag wel vliegen, alsof die mijnheer of mevrouw die op weg is naar Londen het geld hier wel zou uitgeven. Nee, die geeft dat natuurlijk gewoon daar uit op de bestemming waar die voor zijn zakenafspraken is, net zoals die mensen die lekker gaan genieten van hun vakantie. Wat ons betreft moet dat alle twee kunnen.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Misschien kan de heer Moti even wat dingen ophelderen of een deel van zijn betoog samenvatten, want ik hoor toch wel wat tegenstrijdigheden. Enerzijds moet het een zakenvliegveld zijn. Anderzijds, het vliegveld moet weg. Enerzijds, goedkope chartervluchten, dat is verschrikkelijk. Anderzijds, ik vind ze hartstikke goed, maar wel via Schiphol. Wat is het nu? Kan de heer Moti het misschien even samenvatten in korte lijnen?

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik ben volgens mij heel duidelijk geweest. De positie van de gemeente om er een zakenvliegveld te maken, hebben wij nooit kunnen waarmaken. En als je dan consequent al twintig jaar probeert er een zakenvliegveld van te maken en het lukt je niet om er een zakenvliegveld van te maken, dan moet je daar de consequentie aan verbinden. En de PvdA zegt dan: als consequentie dan maar geen vliegveld. Want wij kunnen onze belofte richting de omgeving niet waarmaken en dan moeten we ook de consequentie trekken door het vliegveld maar te sluiten. Dat is de positie van de PvdA. Heel helder. Ik ben wel benieuwd welke consequentie u trekt uit de belofte die ook uw partij heeft gemaakt om er een zakenvliegveld van te maken, die u ook net zoals de rest in deze raad, niet heeft kunnen waarmaken. Welke consequentie trekt u daaruit als Leefbaar Rotterdam?

Dat is het eerste deel. Op het tweede deel ben ik volgens mij ook heel helder geweest. Wij zeggen: een vliegveld dat zo dicht tegen je stadscentrum aan zit, zo dicht tegen de wijken aan zit, daar moet je geen chartervluchten voor hebben. Dat is een gevolg van het feit dat je vindt dat het een zakenvliegveld moet zijn. Dan moet je geen chartervluchten hebben. Dat hebben we altijd al gevonden. Dat heeft uw fractie vroeger ook gevonden. Blijkbaar zijn die nu heilig verklaard door u en de VVD, dat mensen vanaf Rotterdam The Hague Airport maar voor een paar tientjes moeten vliegen. Mijn PvdA heeft nooit gevonden dat dat moet. En als mensen dat willen, kan dat prima vanaf Schiphol. Maar wij vinden dat niet.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Mensen moeten helemaal niet vliegen van Rotterdam The Hague Airport. Mensen willen dat blijkbaar heel erg graag. Net zoals mensen heel graag met de trein willen vanaf Rotterdam Centraal. Ja, en als mensen dat graag willen, dan zou ik zeggen: waarom zouden we ze dan wegtreiteren met harde hand? Want dat is wat er nu lijkt te gebeuren.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Er zijn ook heel veel passagiers die ook midden in de nacht zouden willen vliegen vanaf Rotterdam The Hague Airport en daar vind ik ook wat van. Want de mensen die dat niet willen, de bewoners die daarnaast wonen, die willen dat niet. En het is aan ons als gemeenteraad om die belangenafweging te maken. Daar zijn we politici voor, om belangenafwegingen te maken tussen groepen en individuen. Wij maken die afweging voor onze bewoners, omdat we het niet nodig vinden dat mensen vanaf Rotterdam The Hague Airport hoeven te vliegen als je ook op nog geen vijftig kilometer afstand gewoon een groot nationaal vliegveld hebt.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGRS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, dank. Mevrouw Van Groningen verwees net naar de notulen en daar wil ik dan ook maar even naar verwijzen. Want je zou verwachten met de interrupties die met name mevrouw Van Groningen plaatste, dat er toch iets meer kennis gevraagd mag worden van iemand die al vijf jaar woordvoerder is op dit dossier. Want het is ridiculiserend, ja het is ridiculiserend dat u zegt, nee, voordat u meteen al opstaat, het is ridiculiserend dat u zegt dat het een verschil zou zijn om te maken tussen mannen in pak en iemand in een bermuda die op vakantie gaat. Het punt is dat een vliegveld voor zakelijk verkeer nog enigszins te beargumenteren zou zijn, op minder dan zestig kilometer van Schiphol. Dat je zegt: Schiphol is voor intercontinentaal en Rotterdam The Hague Airport is voor zakelijk. En dat was de ratio erachter. Het gaat helemaal niet over welke passagier in welk vliegtuig, dat was de ratio erachter. En overigens voorzitter, ook nog, even voor de waarheidsvinding, we zijn die belofte niet nagekomen, zoals de heer Moti zegt. Maar dat is een belofte die we ook niet na konden komen, want het is een vrije markt, dus we kunnen het zelfs de luchthavendirectie niet verwijten dat er alleen nog maar jets naar Ibiza vliegen, want daar kunnen zij ook niet op sturen. Dat is een Europese vrije markt en we moeten elkaar de hand schudden om dat in Europa met elkaar te gaan regelen. Dus het is een klein zakelijk vliegveld omdat het daarmee aanvullend aan Schiphol is. Dat is de reden.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, het is geen vraag hè, maar u kunt er iets op zeggen.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, het was geen vraag en ik ben het grotendeels eens met wat de heer Segers-Hoogendoorn zegt. Tegelijkertijd vind ik dat we wel meer kunnen doen

en dat is onder andere door gewoon het vliegveld te sluiten en als college dat standpunt in te nemen. En dan zien we wel wat de minister doet. Dat is in ieder geval de positie van de PvdA. Ik zie ook wel dat in deze gemeenteraad daar helaas geen meerderheid voor is. Er zijn partijen zoals D66, VVD en Leefbaar Rotterdam die wel het vliegveld willen openhouden, DENK niet te vergeten. Dus ja, dat standpunt zal geen meerderheid hebben, maar dat is wel de positie van de PvdA. Wetende dat het geen meerderheid haalt, hebben we wel een aantal moties om de overlast voor bewoners wel verder te verminderen. Want we zijn blij met de draai die het college maakt als het gaat om zijn positie ten opzichte van Rotterdam The Hague Airport. Ik was ook heel blij om te lezen in het interview, en dan citeer ik wethouder Karremans over de nachtvluchten, waarbij hij zegt: "Maar je wordt als omwonende net zo wakker van een vliegtuig dat een paar decibel stiller is. Dat leidt niet tot minder hinder. Sterker nog, als je die ruimte deels opvult met meer vluchten, dan heb je juist meer ervaren hinder." En dat klopt helemaal. Als je eenmaal wakker wordt in de nacht, dan ben je wakker. En of er daarna nog twee, drie vliegtuigen langskomen of nog één, je bent wakker geworden. Dat geldt inderdaad ook bij een stiller vliegtuig. Daarom vinden wij het belangrijk dat juist zo'n vliegveld dat zo dicht in de stad zit, zo dicht boven de huizen vliegt, dat mensen in de omgeving echt wel een goede nachtrust kunnen krijgen. En eigenlijk is het heel gek dat wij toestaan dat er op zo'n vliegveld nog nachtvluchten plaatsvinden. Daarom pleiten wij voor een echt verbod op nachtvluchten, calamiteiten uitgezonderd uiteraard. Dat is overigens geen unicum. Er zijn meerdere vliegvelden in Europa die ook een echte nachtsluiting hebben, waar vliegtuigen die te laat vertrekken, gewoon niet meer mogen landen. Zoals een van de sprekers, bewoners zei tijdens de inspraakavond: als je te laat van huis vertrekt om naar de supermarkt te gaan, dan blijft die supermarkt ook niet voor jou open om jou nog je boodschappen te laten doen. Dan heb je gewoon pech. En zo moet dat ook gelden voor de nachtvluchten, wat de PvdA betreft, zodat bewoners zeker zijn van een goede nachtrust. Voorzitter, dan heb ik nog een tweede motie. Want daar vinden we toch wel de brief van het college wat onduidelijk over. Het geeft een sfeer dat we vinden dat Rotterdam The Hague Airport moet krimpen. Tegelijkertijd lezen we allemaal teksten dat wel degelijk meer vluchten toegestaan zijn omdat er misschien wel meer stillere vliegtuigen komen. Ja voorzitter, die stillere vliegtuigen is natuurlijk een mythe. Dat is net zoiets als gezonde patat, wat ook niet bestaat. Zo geldt dat ook bij die stillere vliegtuigen. Want die vliegtuigen worden namelijk steeds groter en groter en ook al worden die motoren iets stiller, die worden ook groter en groter en produceren daardoor nog steeds heel veel herrie. Wij vinden dat er dus geen sprake mag zijn van meer vluchten door stillere vliegtuigen. Daarom dienen we ook de volgende motie in, samen met GroenLinks. De vorige was trouwens ook samen met GroenLinks. En de laatste motie voorzitter, die wij willen voorleggen gaat over de emissies en in het bijzonder over ultrafijnstof. Het is belangrijk om dat goed in de gaten te houden voor de bewoners. De heer Biljoen zei er net ook al wat over. Maar we vinden ook dat aan de medewerkers moet worden gedacht. Want de arbeidsomstandigheden zijn voor heel veel medewerkers gewoon belabberd. Niet alleen ergonomisch, omdat ze heel veel zware koffers moeten tillen in kleine ruimtes, maar er is ook steeds meer en meer bekend dat het fijnstof ter plaatse voor werknemers allerlei normen overschrijdt die gewoon niet gezond zijn. En daar willen we ook graag meer onderzoek naar, om zeker te zijn van een gezonde werkomgeving voor alle werknemers.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. De heer Moti heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Zeker zijn van een goede nachtrust

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van 'het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede

de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport';

constaterende dat:

- omwonenden van Rotterdam The Hague Airport moeilijk in slaap kunnen komen door vliegtuigen die aan het eind van de dag vertrekken of landen;
- in het eindproduct participatietraject RTHA luchthavenbesluit staat opgenomen dat groothandelsverkeer wordt gepland van 07.00 tot 23.00 uur en dat vertraagde vluchten mogelijk zijn tot 01.00;

overwegende dat:

- alle Rotterdammers recht hebben op een goede nachtrust;

verzoekt het college om:

- in de reactie naar Rotterdam The Hague Airport op het luchthavenbesluit op te nemen geen nachtvluchten, ook niet door vertraging, meer toe te staan, behalve bij calamiteiten;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti en M.H. Biljoen

Motie 2. Geen groei van het aantal vluchten, ook niet bij 'stillere vliegtuigen'

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van 'het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport';

constaterende dat:

- Rotterdam The Hague Airport in het eindproduct participatietraject RTHA luchthavenbesluit stelt dat met de inzet van 'stillere vliegtuigen' de geluidsbelasting wordt verlaagd en dat de vrijgekomen geluidsruimte deels kan worden ingevuld met extra vluchten;
- het college in haar reactie op het luchthavenbesluit aan de ene kant stelt dat er een seizoensgebonden maximum aantal vluchten moet komen en aan de andere kant stelt dat een groei van het aantal vluchten acceptabel is tussen 09.00 en 21.00 uur;

overwegende dat:

- zachte heelmeesters stinkende wonden maken;

verzoekt het college om:

- in haar reactie op het luchthavenbesluit op te nemen dat ook in geval van 'stillere vliegtuigen' er geen sprake mag zijn van een groei van het aantal vluchten;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti en M.H. Biljoen

Motie 3. Zeker zijn van een gezonde werkomgeving

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van 'het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport';

constaterende dat:

- er in verband met het nieuwe luchthavenbesluit een Milieu Effect Rapportage (MER) gemaakt gaat worden waarin alle relevante emissies worden berekend;

overwegende dat:

- de gezondheid van medewerkers van Rotterdam The Hague Airport net zo belangrijk is als die van omwonenden;

verzoekt het college om:

- bij Rotterdam The Hague Airport er op aan te dringen dat in de Milieu Effect Rapportage (MER) niet alleen wordt berekend wat het nieuwe luchthavenbesluit betekent voor de omgeving, maar ook voor de medewerkers;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti en M.H. Biljoen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Vorige week hebben we twee goede avonden gehad over de luchthaven. De eerste avond was met veel bewoners, maar ook met medici die kwamen inspreken, een kinderarts en een longarts. De avond erna hadden we het politieke debat. Ik denk dat veel argumenten al zijn uitgewisseld. Wat voor de Partij voor de Dieren het belangrijkste is, en dat gaf ik ook al aan op een vraag van mijnheer Van der Mik, is toch echt de gezondheid van de bewoners. Dat staat voor ons bovenaan. Dat weegt voor ons zwaarder dan eventuele economische belangen. Trouwens, daarvan moet je je nog afvragen of die er überhaupt wel zijn bij deze pretluchthaven. Voorzitter, de bewoners hebben gewoon gezondheidsklachten. Zij ondervinden slaapverstoring, ze moeten fijnstof inademen, ultrafijnstof, roet, kortom allerlei problemen en de artsen onderschreven deze problemen ook nog wetenschappelijk. Ik denk dat het dan voor elke politieke partij een makkelijke keuze zou moeten zijn, en dat ze gewoon moeten kiezen voor de gezondheid van de bewoners in plaats van voor de eventuele financiële gezondheid van een Transavia. Voorzitter, dan de brief van de wethouder. Wij vinden de tijden in het weekend, die gaan naar 9.00 uur, dat is een verzoek. Maar wij zien dat gewoon 40% van de beroepsbevolking een onregelmatig beroep heeft, mensen in de zorg, politieagenten, en die hebben ook hun slaap nodig. Dus wij zouden natuurlijk dat ook graag doordeweeks willen zien. Voorzitter, als je dan ook het aantal meldingen ziet, het laatste kwartaal is dat met bijna 80% gestegen naar 40.000. Je komt dan op een aantal meldingen van bijna 110.000 op jaarbasis. Dat vinden wij echt veel te gortig. Voorzitter, tegelijkertijd hebben we een klimaatcrisis, we hebben een stikstofcrisis, we hebben een biodiversiteitscrisis, grondstoffencrisis, kortom, wij vinden, laat ik het maar zo zeggen, en dat is misschien voor een hoop partijen een ongemakkelijke waarheid, wij vinden, en dat hebben we al eerder gezegd, dat er geen plaats meer is voor deze luchthaven. Dus wij pleiten dan ook voor sluiting van de luchthaven en het liefst zo snel

mogelijk. Het college gaat een reactie sturen. Wij hebben de brief ook vorige week besproken. Wij vinden dat die brief heel anders zou moeten. Dat komt eigenlijk neer op de dingen die ik zojuist heb genoemd, en dat we gewoon zeggen: er is geen plaats meer voor deze luchthaven. Vandaar dat wij in een motie eigenlijk de collegebrief volledig hebben herschreven. Die zal straks ontsloten worden op iBabs. Dus ik wilde graag deze motie indienen, 'Een ongemakkelijke waarheid', waarin wij wederom pleiten voor sluiting van deze luchthaven.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Een ongemakkelijke waarheid

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

constaterende dat:

- het college een reactie wenst te versturen aan de directie van Rotterdam The Hague Airport over het Eindproduct Participatietraject;

verzoekt het college:

- het volgende schrijven over te brengen:

"Geachte mevrouw Van Dijk,

Naar aanleiding van het opgeleverde Eindproduct Participatietraject dat binnen uw invloedssfeer tot stand is gekomen, maken wij u het volgende kenbaar. Het college van burgemeester en wethouders in Rotterdam ziet geen plaats meer voor een luchthaven binnen de gemeentegrenzen.

We begrijpen dat dit rauw op uw dak valt en dat u graag met ons in dialoog zult willen gaan over de voordelen van een luchthaven voor onze stad. We persisteren evenwel in ons oordeel. Het is een ongemakkelijke waarheid dat we ons geen luchthaven meer kunnen permitteren. Er is een klimaatcrisis, biodiversiteitscrisis, grondstoffencrisis, energiecrisis en stikstofcrisis waar de luchtvaartsector deels debet aan is. We moeten niet meer willen dat onze stad wordt gebruikt als hub voor goedkope vakantievluchten ('kiloknallers'), terwijl we een schitterend spoorwegennet hebben waar Rotterdammers en mensen uit de randgemeenten goed gebruik van kunnen maken. Vliegen is niet meer van deze tijd.

Daarbij komt dat uw luchthaven een enorme claim op de beschikbare ruimte voor stadsnatuur en wonen legt. Door de luchthaven verdwijnt er areaal dat kan worden benut anders dan nu het geval is, met versterking van zowel biodiversiteitswaarden als het toevoegen van volkshuisvesting voor de Rotterdammer die nu geen woning kan vinden. Tot slot brengt de luchthaven voor de omwonenden zoveel overlast met zich mee dat dit al reden genoeg is per direct tot sluiting over te gaan. Geluidsoverlast, fijnstof en ultrafijnstof als gevolg van uw luchthaven botsen met onze kernwaarde van een gezonde leefomgeving voor onze inwoners.

Wij roepen u op deze brief te betrekken bij het opstellen van de aanvraag voor een nieuw luchthavenbesluit.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

*De secretaris,
V.J.M. Roozen*

*De burgemeester,
A. Aboutaleb*

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Voorzitter, om eerlijk te zijn heb ik lang nagedacht wat ik zou zeggen vandaag. Want dit dossier over de luchthaven kent zoveel kanten. Je hebt enerzijds de mensen die overlast ervaren en je hebt anderzijds mensen en bedrijven die ongelooflijk blij zijn met de luchthaven. En terwijl ik dit zeg, realiseer ik me ook dat het een dossier is waar je nooit iedereen honderd procent gelukkig of blij kan maken. Want als ik aan de luchthaven denk, dan denk ik aan het feit dat het zo mooi is dat je in ieder geval op je fiets naar de luchthaven kan, om vervolgens 's ochtends om 7.00 uur naar Londen te vliegen voor een aantal zakelijke afspraken en dan ook 's avonds weer terug. In ieder geval zitten elke dag de vliegtuigen vol met dames en heren of zo u wilt mensen, en ook in pak. Veel Rotterdammers zijn blij met het vliegveld, alleen wordt de geluidsoverlast als grootste hinder ervaren. En de Rotterdamse VVD staat dan ook achter een aantal uitgangspunten van het EPP en de aanvullende brief van de wethouder. Sterker nog, nu ik hier vandaag sta, zou ik toch nog eventjes willen zeggen dat ik eigenlijk hartstikke trots ben op een wethouder die uiteindelijk echt heeft doorgepakt, zelf bewonersavonden heeft georganiseerd, met verschillende belanghebbenden om tafel is gegaan en goed heeft geluisterd en dat ook heeft vertaald. Want we laten vandaag wel zien dat we klachten van bewoners serieus nemen. Tegelijkertijd laten we zien dat wij ook nog steeds trots zijn op een vliegveld dat wij hard nodig hebben.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ik zal de vraag maar gewoon stellen. Wat is nu belangrijker voor de VVD, de gezondheid van de bewoners of het commerciële belang van een Transavia of een Corendon? Wat is nu voor u belangrijker als raadslid, gezondheid of commercieel belang?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Voorzitter, ik denk helemaal niet dat je een keuze hoeft te maken. Ik denk namelijk dat als je de dingen goed inricht, dat je beide kunt doen, en dat we dus een goed vliegveld kunnen houden, die infrastructuur licht er. Die is overigens ook van levensbelang vanuit het maatschappelijk verkeer gezien. Maar tegelijkertijd dat we nu en dat zegt de wethouder ook in zijn brief, stappen kunnen zetten om met elkaar te werken aan de luchtvaart van de toekomst. Door overlast te verminderen en wellicht ook op andere aspecten in te zetten. In ieder geval, wat de Rotterdamse VVD betreft pakken we niet alleen door op deze brief, maar pakken we ook zelf onze verantwoordelijkheid om die overlast te

verminderen. En dat willen we niet alleen doen, dat doe je dus met de mensen om je heen. Dat doe je met Rotterdam The Hague Airport. Dat doe je met de provincie, met het rijk en met omringende gemeenten. Omdat wij ook vinden dat wij bewoners ook een stukje kunnen helpen, en dat zouden we willen doen met een leefomgevingsfonds. Dat bestaat ook al. In Maastricht zijn ze het nu aan het oprichten en in Amsterdam hebben ze dat al jaren ingezet. Bewoners die in ieder geval hun huis beter hebben laten isoleren hebben in de wintermaanden minder overlast. We zouden het mooi vinden om ook te onderzoeken of dat voor Rotterdam mogelijk zou kunnen zijn. Dat willen we graag doen met de motie 'Leefomgevingsfonds Rotterdam The Hague Airport'. Voorzitter, laat ik nogmaals onderstrepen dat het vliegveld belangrijk is voor onze stad en het is ook van iedereen. Niet alleen de Rotterdamse VVD ziet het belang van het vliegveld, ook bedrijven die daarom specifiek voor deze regio hebben gekozen. Daarnaast, ik gaf het net al aan de heer Van der Velden aan, is het ook belangrijk voor het maatschappelijk verkeer, zoals de politie en onze traumahelikopter. En daar zijn we echt ongelofelijk trots op.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dank voorzitter. Ja, ik ben benieuwd of mevrouw Van Groningen bedrijven kent die hebben gekozen voor Rotterdam als vestigingsplaats vanwege het vliegveld.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Er zijn diverse bedrijven in de Rotterdamse haven, maar ook in de financiële dienstverlening, de zakelijke dienstverlening, die het echt fijn vinden dat er een vliegveld dichtbij is, zodat zij voor afspraken bijvoorbeeld naar Londen of elders in Europa, snel heen en weer kunnen vliegen en dat gebeurt dus ook.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ik zou graag in contact komen met die bedrijven, dus misschien kan mevrouw Van Groningen me daaraan helpen, want ik kan me niet voorstellen dat je in de haven zit en dat je denkt: ik ga met bus 33 naar Zestienhoven boemelen en daar pak ik dan een charter naar Londen, want volgens mij ben je veel sneller op Schiphol. Maar ik ben heel benieuwd naar die bedrijven. Want wij zijn namelijk op zoek naar wat nu die economische waarde van het vliegveld is, dus daarom grijp ik hier even op in. Dus ik houd me graag aanbevolen voor contact met die bedrijven.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Dank u. Ik ken in ieder geval een oud-ondernemer die u allen bekend is die regelmatig in dat vliegtuig zat naar Londen. De meeste bedrijven die in de haven zitten gaan overigens niet met bus 33. De haven is ook een stukje weg van Rotterdam, dus die nemen de auto, en die kun je ook prima parkeren. En de mensen die wel in het stadscentrum zitten, gaan op die mooie fiets, zoals ik net al schetste. Ik ga nog even terug naar dat maatschappelijk verkeer, want ik heb al gezegd dat we er trots op zijn dat we dat als Rotterdam kunnen doen. In Nederland zijn er vier regio's waar we traumahelikopters stationeren. Het afgelopen jaar is in ieder geval het bedieningsgebied van Rotterdam The Hague Airport echt fors uitgebreid. De regio Rotterdam is de grootste van de vier regio's en bedient dus niet alleen Zuid-Holland. Het bedient ook Zeeland, een stuk van Noord-Brabant en ook een stuk van Utrecht. Dat is dus een heel fors gebied en dat blijft ook groeien. Natuurlijk gaan de bewoners nooit zeggen dat ze er overlast van hebben, maar uiteindelijk, alles bij elkaar optellend speelt dat wel mee. En het zou ook mooi zijn voor het team hier, als er wat minder druk zou zijn op deze regio. Daarom vragen we het college om een vijfde

locatie in Nederland voor de traumahelikopter te regelen, zodat de overlast wellicht ook nog een stukje kan afnemen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Mevrouw Van Groningen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Leefomgevingsfonds Rotterdam The Hague Airport

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op donderdag 15 december 2022, te bespreking van het raadsvoorstel Eindresultaat participatietraject RTHA;

constaterende dat:

- Rotterdam The Hague Airport (RTHA) het derde vliegveld van Nederland is;
- RTHA in tegenstelling tot Schiphol en Eindhoven Airport in een bewoond gebied ligt, vlakbij woonwijken;

overwegende dat:

- in de Rotterdamse wijken Overschie, Schiebroek en Hillegersberg bewoners wonen die structurele geluidsoverlast van vliegtuigen hebben;
- in het Eindproduct Participatie (EPP) diverse maatregelen aangedragen worden om de overlast veroorzaakt door vliegtuigen te verminderen;
- aanvullend op het EPP, het aanbrengen van geluidswerende isolatie bij de bewoners rondom het vliegveld bij kan dragen aan het reduceren van de geluidsoverlast;
- bewoners vanuit een fonds kunnen worden geholpen bij het aanbrengen van deze isolatie in hun huizen;

verzoekt het college om:

- in samenwerking met RTHA, de Provincie Zuid-Holland, de rijksoverheid en eventueel omliggende gemeenten, te inventariseren of er draagvlak is voor een omgevingsfonds en op welke manier dit dan in te richten;
- hierbij aan te geven hoeveel investeringen precies nodig zijn en op welke manier dit verdeeld kan worden onder de deelnemers;
- dit onderzoek terug te koppelen aan de raad voor de voorjaarsnota;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen

Motie 6. Vijfde locatie in Nederland voor de traumahelikopter

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op donderdag 15 december 2022, te bespreking van het raadsvoorstel Eindresultaat participatietraject RTHA;

constaterende dat:

- er in Nederland vier locaties zijn voor de traumahelikopter;
- er vanuit de vliegbasis Rotterdam The Hague airport de regio Zuid-West-Nederland en een gedeelte van Utrecht wordt bediend;
- deze regio het meest dichtbevolkte gebied betreft en deze regio qua inwoners nog steeds groeit;

overwegende dat:

- het werk van traumahelikopters van cruciaal belang is;

- het werkgebied vanuit Rotterdam redelijk fors is;
- de traumahelikopters bij nacht en ontij uitvliegen om mensen te redden;
- nog steeds niet heel Nederland goed bediend kan worden;
- een extra locatie in Nederland kan helpen bij de druk van het Rotterdam af te halen;

verzoekt het college om:

- een lobby richting het rijk te starten om te onderzoeken of het mogelijk is om een vijfde standplaatslocatie voor de traumahelikopter te realiseren, hierbij te kijken naar bijvoorbeeld regio Utrecht of Noord-Brabant;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen en B. van Drunen

Standplaats	Amsterdam Lifeline 1 (VUMc)	Rotterdam Lifeline 2 (Vliegveld R'dam)	Nijmegen Lifeline 3 (Vliegbasis Volkel)	Groningen Lifeline 4 (Vliegveld Eelde)	Leeuwarden MEDIC01 (Vliegbasis Leeuwarden)
Dekkende regio's	Noord-Holland, Noord-Utrecht en Flevoland.	Zeeland, Zuid-Holland, West-Noord-Brabant en Zuidwest-Utrecht.	Zuid- en Oost-Noord-Brabant, Gelderland, Noord-Limburg, Zuidoost-Utrecht	Groningen, Friesland, Drenthe, IJsselland, Noord-Flevoland en Waddeneilanden (excl. Texel)	Vlieland, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog, Texel
Kleur in kaartje:	Groen	Rood	Geel	Blauw	Blauwe waddeneilanden. (soms Texel)
Helikopter	EC-135 T2+	H135 P3	H135 P3	H145	H145
Registratie	PH-MAA	PH-TTR	PH-DOC	PH-OOP	PH-HOW
Eigenaar	ANWB MAA	ANWB MAA	ANWB MAA	ANWB MAA (vroeger i.s.m. ADAC)	ANWB MAA
Squawk code	6221	6222	6223	6224	5177
Roepnummer	13-991	17-992	08-993	01-994	02-191/02-192
P2000 Capcode	0120901	1420059	0923993	Oproep via C2000	0320591/0320592
Oproepbaarheid	De helikopters Lifeline 1 (Amsterdam), Lifeline 2 (Rotterdam), Lifeline 3 (Volkel) en Lifeline 4 (Groningen) zijn sinds 2011 24/7 inzetbaar, mits het weer het toestaat. Anders wordt gebruikgemaakt van het MMT-voertuig.				MEDIC01 wordt ingezet voor patiëntenvervoer vanaf de waddeneilanden naar het ziekenhuis

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, dank voorzitter, ik doe het even vanaf hier want ik heb nog 1% op de iPad. Allereerst over de brief van het college. Wij lezen het als een erkenning. Een erkenning voor het signaal dat Rotterdammers hebben afgegeven over hinder en vervuiling. We zijn ook blij te lezen dat de wethouder ervoor kiest om niet klakkeloos mee te gaan met een neoliberaal groeidenken, en ook het systeemdenken niet voorop te willen zetten, maar de menselijke maat. De menselijke maat waarin gezondheid en leefbaarheid belangrijk zijn. De wethouder geeft daarmee aan dat hij de stem van de omwonenden niet alleen gehoord heeft, maar ze ook zeer serieus heeft genomen en daar zijn we blij mee. Maar voorzitter, we moeten verder. De hinder moet minder, gezondheid en nachtrust zijn niet onderhandelbaar en zijn ook niet afkoopbaar met bijvoorbeeld een fonds. Onrecht smeert je niet dicht met geld. Voorzitter, is de wethouder ook van plan om als het gaat over dit punt, van dat fonds, maar ook voor het punt van het verder verminderen van de hinder, ook in gesprek te blijven met de bewoners zoals hij dat tot nu toe heeft gedaan? In de brief verwijst de wethouder naar 2019 als uitgangspunt. Dat vinden wij wel jammer. Want ook toen was er hinder en ook toen was sprake van een bedreiging van de gezondheid en de leefbaarheid van bewoners. Het lijkt ons dus niet oké om 2019 als uitgangspunt te nemen, maar om verder te willen in onze ambitie om deze overlast te laten afnemen. Ten slotte voorzitter, onze stip op de horizon is uiteindelijk sluiting. Ook in de overtuiging dat er een tijd komt dat we dat met elkaar gaan realiseren. Want er zal een tijd komen dat we het onacceptabel vinden dat we een vliegveld hebben in de stad. Voorzitter, maar tot die tijd moeten we krimp in ieder geval niet uitsluiten, serieus onderzoeken en ook gaan realiseren. We zouden graag willen dat de wethouder ook opneemt in zijn communicatie dat krimp een scenario is waar we dan nu maar voor moeten willen gaan. Dank u wel. En trouwens, om die reden zullen wij ook de motie ondertekenen die het CDA gaat indienen om dit punt te maken. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank. De heer Segers-Hoogendoorn. Ik zou u toch willen verzoeken daar boven om geen geluid te maken en ook geen signalen af te geven, noch vooraf noch tijdens noch na afloop van een debat. Ik snap de gevoelens allemaal, maar zo werkt ons democratisch stelsel. U mag kijken en alleen kijken mag u. Dank u.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dank voorzitter. Hinderbeperking, stillere vliegtuigen, mutual gains, er is de afgelopen twee jaar, en dat zei de heer Van Drunen zeer terecht, alles aan gedaan om te komen tot een participatietraject dat uiteindelijk moet uitmonden in een nieuw luchthavenbesluit. Ik heb met de directie van de luchthaven ook om tafel gezeten en ik ga ervan uit dat ze dat ook echt oprecht hebben willen doen. Dus ik vind ook dat dat uitgesproken moet worden, dat daar respect voor is dat je dat probeert. Maar het punt is nu, en dat wisten we eigenlijk al wel, er blijkt gewoon geen ruimte voor groei, want de heer Van der Velden zei het al en de heer Vonk zei het ook heel goed. Kijk, de menselijke maat is heel ver uit zicht en dat is die al heel lang. Het gaat niet alleen over hinder nu, maar het gaat ook over gezondheid straks. Het woord hinder hindert mij eigenlijk een beetje, want het is een eufemisme. Er hindert mij iets, daar moet iets aan gebeuren. Nee, het gaat echt, het heeft ook zijn weerslag op de toekomst en dat hebben we gehoord van al die artsen die ook ingesproken hebben. En voorzitter, als wij rentmeesters zijn, en dat ben ik zoals u weet, dan is deze industrie op deze manier met deze groeibehoeftte volgens mij niet wenselijk in ons land. En als we het dan hebben over vloot vernieuwen, stillere vliegtuigen,

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Misschien dat de heer Segers-Hoogendoorn zich enigszins verspreekt, maar ik hoor hem zeggen: deze industrie is niet welkom in ons land. Bedoelt de heer Segers-Hoogendoorn dan dat ook Schiphol zou moeten verdwijnen? Hoe moet ik die woorden wegen, of had u het anders bedoeld?

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Nee, de heer Van Drunen hoeft mijn woorden niet te wegen, hij moet gewoon luisteren. Want wat ik namelijk exact zei, was: deze industrie op deze manier met deze groeibehoeftte is in ons land niet wenselijk.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dan hoor ik de heer Segers-Hoogendoorn dus eigenlijk zeggen, zo komt het tenminste op mij over: geen vliegtuigen meer in Nederland. Punt.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Het is heerlijk dat ik hier dertig seconden voor krijg. Want dat zeg ik niet mijnheer Van Drunen en ik denk dat dat ook symptomatisch is voor het debat dat we hier al heel lang voeren over dit onderwerp. We proberen elkaar in een hoek te drukken. Mij wordt al heel lang verweten dat ik voor krimp ben. Dat heb ik nooit gezegd. Het enige wat ik zeg, en daar ga ik ook straks weer opnieuw een motie over indienen, is dat ik vind dat als je een eerlijke vergelijking wilt maken tussen de waarde van zo'n vliegveld en de footprint die dat heeft, wat het voor toekomstige generaties voor negatieve effecten heeft op die plek, dat je dan een eerlijke vergelijking moet maken en dat je groei en krimp naast elkaar moet zetten. Ik ga door met mijn betoog voorzitter, als u het goed vindt. Vloot vernieuwen, stillere vliegtuigen, schonere vliegtuigen misschien wel, ik wil er graag in geloven. Misschien is het ook wel de toekomst, maar we zien wel een recent

voorbeeld van het vliegveld in Zuid-Limburg, waar dat ook heel netjes opgeschreven stond en waar de eerste order meteen werd gedaan door, ik meen, Airbus, voor weet ik hoeveel toestellen, die allemaal oud waren. Dus niks vloot vernieuwen, dat is nu eenmaal ook die businesscase van die luchtvaartmaatschappijen. En nog zoiets moois, het afwijken van vliegroutes tot een minimum beperken, hartstikke mooi, maar zeer waarschijnlijk niet haalbaar, want waarom wijken die vliegtuigen regelmatig af? Dat is voornamelijk omdat het veel te dicht bij Schiphol ligt en het vliegverkeer van allebei die vliegvelden op een veel te klein stukje land bij elkaar komt en dus onveilig wordt. De vliegtuigen van Amsterdam zijn over het algemeen groter, die krijgen voorrang. Wat betekent dat? Dat de vliegtuigen van Rotterdam langer laag moeten vliegen, meer overlast, meer hinder, meer milieuschade. Dus het zijn mooie woorden, ik wil er ook in geloven, maar voorlopig heb ik vooral voorbeelden dat het niet kan. En als dan de enige businesscase die gezond is voor zo'n innovatie, een businesscase is met voortdurende groei, dan is er iets heel goed mis. We hebben gelukkig goede voorbeelden om ons heen. Frankrijk heeft een tijdje geleden aangekondigd het aantal vluchten van minder dan tweeënhalf uur te beperken. En recent, volgens mij deze week of afgelopen week, is ook in België aangekondigd dat kortere vluchten extra belast gaan worden. Dat moeten wij ook doen in dit land. En daarvoor moeten we naar de Tweede Kamer. Dat heb ik zelf in ieder geval gedaan en ik hoop heel erg dat collega's van mij dat ook gaan doen of al hebben gedaan. Maar gelukkig voorzitter, zien we ook dat het discours op dit punt langzaam aan het veranderen is. Onze minister Harbers heeft gezegd: Schiphol moet krimpen. En onze eigen wethouder Karremans heeft laten optekenen dat het verdienmodel niet oké is. En ik ben daar hartstikke blij mee. Dus ik wil ook vanaf deze plek heel duidelijk maken, via u voorzitter, aan de wethouder dat ik heel blij ben met de brief die er nu ligt, met de kritische houding die we hebben, gewoon gebaseerd op feiten van wat hier nu aan de hand is op ons grondgebied en wat wij daar als bevoegd gezag aan doen. Ik ben dus heel blij met die brief. Ik vind er ook een aantal dingen in missen of die had ik anders opgeschreven, maar dat geeft niet op dit moment, wat mij betreft. Ik vind er één belangrijk ding wel ontbreken en daarom dien ik één motie in. Die is mede ondertekend door 50PLUS, Volt en de ChristenUnie. En dat is, u weet het ondertussen van mij, mijn aloude punt dat ik zojuist ook weer opnieuw toegelicht heb: als je straks naar zo'n luchthavenbesluit wil gaan, dan moet je naast groeiscenario's ook krimpscenario's doorrekenen, want het is de enige manier, en dat zou als het goed is voor al deze partijen in deze raad moeten gelden, om een eerlijke vergelijking te maken tussen de waarde van het vliegveld en de footprint die het heeft. Dank.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 7. Wegen is weten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA);

constaterende dat:

- in het Eindproduct Participatietraject (EPP) de eerste contouren zichtbaar worden van een later aan te vragen luchthavenbesluit;
- dit dus een belangrijke onderlegger is voor de toekomst van RTHA;

overwegende dat:

- er in een latere fase rond Nota Reikwijdte en Detailniveau en bijbehorende Milieueffectrapportage een voorkeurscenario wordt uitgewerkt;

- we het belang van de luchthaven moeten kunnen afwegen ten opzichte van de last van de luchthaven;
- dit alleen maar goed en eerlijk kan als een groeiscenario afgewogen kan worden tegen een krimpscenario;
- er in het EPP nergens over krimp wordt gesproken, maar des te meer over groei;
- de gemeenteraad van Rotterdam eerder al uitsprak in toekomstige voorbereidingen op een luchthavenbesluit zowel groei- als krimpscenario's uitgewerkt te willen zien¹;

verzoekt het college:

- in haar reactie op het EPP mee te nemen dat er, naast een groeiscenario, ook een krimpscenario moet worden uitgewerkt vooraleer een luchthavenbesluit aangevraagd wordt;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, P.J.H.D. Verkoelen, I. Elfilali en T.J. Vonk

¹ <https://portal.ibabs.eu/Agenda/View/6f16576c-7976-446f-b8da-130bb5008d10?returnUrl=/Search#0474d448-9c0e-49df-a211-da3c76b32666>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Het onderwerp van vandaag is het participatietraject, maar dit is typisch een onderwerp dat je eigenlijk vanuit het grotere plaatje moet bekijken, namelijk nationaal maar ook Europees. Want het gaat hier om een luchthaven en wat er in Rotterdam gebeurt, heeft direct impact en invloed op het hele land en ook Europees. Dus de dimensie van het feit dat we in Nederland alleen al vijf luchthavens hebben, in België ook vijf, in Duitsland nog veel meer, dat zijn elementen die je eigenlijk zou moeten meenemen in het denken over de toekomst van een luchthaven in onze stad. Ik ga nog even luisteren naar de wethouder straks, maar ik overweeg een motie in te dienen die daar iets over zegt. Maar dat even voor nu terzijde. Het meest interessante wat de Voltfractie vindt aan Rotterdam The Hague Airport is de innovatie en de duurzaamheidsontwikkelingen die daar nu plaatsvinden. Wij hopen en geloven daar ook in, dat het een broedplek blijft voor innovatie en voor duurzaamheid. Zo meteen zal 50PLUS spreken en wij dienen daarom ook graag een motie in met 50PLUS over dit thema. De Voltfractie pleit niet voor sluiten, maar verdere groei is wat ons betreft niet aan de orde. Als je ook kijkt vanuit het grotere plaatje, waarin we ook willen voldoen aan klimaatdoelen, schonere lucht en ook meer bewegingen binnen Europa met de trein. Tegelijkertijd vinden we inderdaad dat het goed onderzocht moet worden en daarom dienen we ook inderdaad samen met het CDA de onderzoeksmotie in, om die krimp te onderzoeken. Nu even over het participatietraject. We hebben goed geluisterd naar de insprekers en ook met name naar de longarts en ook de kinderarts. Het belangrijkste aspect is eigenlijk gezondheid. Gezondheid boven alles. We vinden ook dat we juist als stad recht moeten doen aan de gezondheid van onze bewoners. Dat is een van de belangrijkste elementen die we ook zouden moeten uitdragen richting het rijk. Enerzijds ligt er een goede brief voor ons die verschillende noties meeneemt die ook uit dat participatietraject gekomen zijn. Maar gezondheid wordt toch heel summier genoemd. En dat terwijl we eigenlijk zo weinig weten over de effecten van ultrafijnstof. En ook, als je dus weer naar dat bredere plaatje erbij kijkt, in Rotterdam doen we het gewoon slecht als het gaat om luchtkwaliteit. De Voltfractie gaat ook binnenkort schriftelijke vragen indienen over dat Arcadis-onderzoek, waarin we dus als Rotterdam heel slecht uitkomen als het gaat om

luchtkwaliteit. En als we dus ook in onze stad A blijven doen, dus aan de ene kant meer cruiseschepen laten binnenkomen, en inzetten op nog meer autovervoer, dan bereiken we dus uiteindelijk niet dat doel waar onze bewoners ook in dit participatietraject om vragen, namelijk: houd rekening met onze gezondheid en de luchtkwaliteit. Kortom, wij willen eigenlijk eindigen met een compliment aan de wethouder dat het voor de wethouder pleit dat hij alsnog meer oog heeft gekregen voor de bewoners. In onze korte periode dat wij onderdeel zijn van deze raad hebben wij toch gezien dat we nog niet heel goed zijn in participatietrajecten. Dus het is heel goed dat we alsnog bewoners zo serieus nemen, en ik hoop dat we dat ook blijven doen. Dank voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen heeft een vraag.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, dank u voorzitter. Ik heb geluisterd naar mevrouw Elfilali. Ze zei, de gezondheid, fijnstof, is belangrijk. U weet wellicht dat we als we de MER-rapportage gaan starten, er ook meer onderzoeken vrijkomen, waaronder ook over die gezondheidsaspecten. Dus mag ik dan concluderen dat u wacht met uw oordeel over de luchthaven tot we ook echt weten wat er uit al die onderzoeken komt? Daarvoor hebben we dus ook de milieueffectrapportage.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Nee, daar wacht ik niet op. De MER is natuurlijk belangrijk voor het verdere traject. Maar waar we het nu over hebben, is hoe wij als gemeenteraad voor onze bewoners gaan staan en dus uitdragen wat we hebben opgehaald uit het participatietraject en ook wat wij ook zelf hebben gehoord van de bewoners en dat is dat aspect van gezondheid. Dus dat moeten wij nu uitdragen richting het rijk en natuurlijk volgt er straks een milieueffectrapportage waarin dat hopelijk inderdaad nog eens extra wordt onderzocht.

De **VOORZITTER**. Dank u. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, we werken de komende jaren toe naar een belangrijk moment voor de luchthaven in Rotterdam, het nieuwe luchtvaartbesluit en op dit moment hebben we het over het stuk dat de luchthaven heeft opgesteld naar aanleiding van het participatietraject met bewoners. Dat participatietraject kunnen we gerust als mislukt beschouwen. Bewoners zijn weggelopen, de gemeente is weggelopen en ja, dat is eigenlijk niet goed gegaan en de brief of het eindtraject wordt dus ook niet ondersteund door de gemeente Rotterdam en door de bewoners. Het is daarom goed om te zien dat de wethouder zelf ook met de bewoners in gesprek is gegaan en wat ook uit het resultaat blijkt, is dat hij dat met een open houding heeft gedaan en goed heeft geluisterd naar de klachten van de bewoners. Hij is ook niet meegegaan in het idee van de luchthaven om verder te kunnen groeien. Wat ik zelf heel mooi vond, was het uit elkaar halen van de echte overlast en de overlast als systeem, waar je mee kan schuiven, met daar een vlucht minder, daar wat meer, en uiteindelijk in het systeem valt die overlast weg, ook al ga je groeien. Terwijl we weten, natuurlijk zijn er stillere vliegtuigen, maar dat zorgt, zeker in de nabijheid van een luchthaven niet voor minder overlast. Want juist het opstijgen en het dalen zorgt voor veel hinder. Dus wat dat betreft is D66 daar heel blij mee, dat daar goed naar is geluisterd. We ondersteunen dan ook de reactie. We vinden het fijn dat er ook nog wat dingen zijn toegevoegd, zoals het ultrafijnstof, dat dat nu ook echt wordt meegenomen. Maar ik snap ook dat wij als gemeente, dit is de eerste stap in het proces. Dit is een reactie op wat de luchthaven heeft gedaan. We komen zelf ook nog met een inbreng en als we daarin de milieueffectrapportage kunnen meenemen. Daarin vinden wij het ook heel erg belangrijk dat

juist daarin die gezondheid van bewoners wordt meegenomen. Want dat was heel urgent. Het kwam ook heel goed over wat artsen daarover verteld hebben. Dus we nemen aan, we gaan het dan ook daar weer opnieuw hebben over de gezondheid. Tot zover vinden we het goed. Goed dat de wethouder heeft gekozen om een eigenstandig verhaal hier te kiezen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Begrijp ik goed uit de woorden van mevrouw Van Wifferen dat zij dus wil wachten tot de MER, voordat we iets zeggen over de gezondheid van de bewoners?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, nee hoor, en het gebeurt ook al in de brief. Misschien niet uitgebreid genoeg als wat Volt wil, maar het staat erin genoemd. We vinden het belangrijk. Maar straks kunnen we gestaafd door dat MER-onderzoek er nog veel meer mee zetten. Het is een stappenplan. Dit is eerst een reactie op wat de luchthaven heeft gedaan. Daarna komen wij nog met een eigen verhaal en dan komen we ook nog op deze gezondheidseffecten zeker terug. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Wenst iemand anders het woord? De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Dank u voorzitter. Ik ga hier staan, want dan kan ik onze bezoekers recht in de ogen kijken. Voorzitter, er is heel veel gezegd, er zijn zelfs complimenten aan de wethouder uitgedeeld, maar is dat wel terecht? Alleen het resultaat telt voorzitter. Want politiek is keuzes maken en al vijftwintig jaar wordt deze hete aardappel van dat Zestienhoven voor zich uitgeschoven. De participatie is mislukt, kon ook alleen maar mislukken en is opnieuw mislukt. Zestienhoven is vanaf de start een mislukt vliegveld geweest, is overgedaan aan Schiphol, is het afvalputje van Schiphol geworden voor vakantievluchten, voor wat ons burgerraadslid Hovens Greve zei, voor patservluchten van het private jet center. Al vijftwintig jaar strijden om omwonenden tegen deze bron van luchtwegverzielende vliegtuigen. Geen groei begint met krimp, dat zou een stukje in de goede richting zijn, richting sluiting, maar de SP is duidelijk, al vijftwintig jaar, zowel lokaal als provinciaal, Zestienhoven dicht, allicht.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen, had u nog het woord gewenst? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Daarom.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Voorzitter, 50PLUS Rotterdam is niet voor de sluiting van de luchthaven in Rotterdam, maar 50PLUS is pertinent wel tegen de uitbreiding van de luchthaven in Rotterdam. En 50PLUS vindt dat ook bij elk onderzoek het scenario van krimp zeker meegewogen moet worden. Voorzitter, na wat heen en weer gesteggel begrijpt 50PLUS Rotterdam dat er vandaag geen besluit voorligt, maar wel een brief van de wethouder. En op die brief heeft 50PLUS Rotterdam een viertal zaken die ze aan de orde wil brengen en daaraan gekoppeld ook een gelijk aantal moties. Voorzitter, er zijn een tweetal aspecten van de luchthaven waar de inwoners van Rotterdam ziek, zwak en misselijk van worden. En zelfs erger nog, blijvende gezondheidsschade van oplopen. Dat is ten eerste de onmenselijke overlast van het vliegtuiglawaai. Overdag, maar erger nog, aan de randen van de dag. In zijn schrijven geeft de wethouder aan dat het college strakker in de strijd rond overlast van de luchthaven wil gaan zitten en zijn extra stappen nodig om de overlast te verminderen, zegt de wethouder. Nou, 50PLUS vindt dat er boter bij de vis geleverd moet worden, en een van die stappen kan namelijk zijn dat we de openingstijden aanpassen van

8.00 uur 's ochtends tot 21.30 uur 's avonds. 50PLUS heeft hiervoor een motie. Gekoppeld aan die motie moet natuurlijk...

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ja, ik vraag me af wat mevrouw Verkoelen precies bedoelt met de openingstijden. Bedoelt ze dan de openingstijden van de terminal of dat de verkeerstoren bemand wordt? Hoe moet ik openingstijden zien?

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Vliegen, mijnheer Van Drunen. Vliegen, vliegen, vliegen. Niet vliegen voor 8.00 uur 's ochtends en na 21.30 uur 's avonds.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dat zal de traumahelikopter heel fijn vinden.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Daar maken we een uitzondering voor. Oké? Dat regel ik met u, als u het andere met mij regelt.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Voorzitter, dit is leuk handjeklap met mevrouw Verkoelen. We gaan niet vliegen, niet vliegen, oké, ja, daar maken we dan een uitzondering voor. Vandaar ook mijn vraag, hij klonk misschien een beetje kinderachtig, wat mevrouw Verkoelen als openingstijden ziet. Want volgens mij ziet 50PLUS de hele situatie veel eenvoudiger in dan die in de werkelijkheid is.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Het is heel simpel. Traumahelikopters gaan natuurlijk voor allerlei noodsituaties. Daar ga ik met u zaken over doen. Maar we gaan gewoon stoppen 's avonds na 21.30 uur te vliegen en 's ochtends om 8.00 uur beginnen we weer met vliegen. Dat is de enige heel eenvoudige oplossing. We staan er zelf voor mijnheer Van Drunen. U kunt het zo met me regelen. Het is helemaal niet moeilijk. Dat kunnen we doen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja voorzitter, ik denk dat mevrouw Verkoelen mij iets meer macht toedicht dan ik daadwerkelijk heb en ook dan zij zelf heeft. Wij kunnen dat helemaal niet onderling regelen. Het is een minister die dat bepaalt. Zelfs onze wethouder bepaalt het niet, zelfs onze burgemeester bepaalt dat niet. Wij kunnen hier van alles regelen onderling, maar daar hebben wij niets over te zeggen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Het begint bij ons mijnheer Van Drunen. Het begint bij ons. Als wij er niet voor gaan staan, komt het er zeker niet. Heb het lef, kom op, samen naar Den Haag. We gaan het doen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, dank u voorzitter. Los van het feit dat ik me helemaal aansluit bij de woorden van de heer Van Drunen, wij gaan daar niet over, wil ik toch een vraag stellen aan mevrouw Verkoelen. Hoe denkt u nu dat al die zakenmensen op tijd voor hun afspraak komen? Want die gaan niet voor niets om 7.00 uur 's ochtends het vliegtuig in.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Al die zakenmensen die om 8.00 uur ergens moeten zijn, vliegen de avond ervoor voor 21.30 uur, mevrouw Van Groningen. Dat vinden ze hartstikke

leuk, echt, dat gaan ze doen. Ik heb jarenlang in het zakenleven gezeten. Zo werkt dat, geen enkel punt.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). En dan betaalt u de overnachting mevrouw Verkoelen?

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ach jee, mevrouw Van Groningen, ik ga er niet eens op in.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen, u kunt verdergaan.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Gekoppeld aan die stap moet natuurlijk niet de geluidsruimte van de luchthaven opgerekt worden of creatief ingezet worden. Als de vliegtuigen geluidsarmer worden, is dat winst voor de omgeving en de mensen en niet voor de luchtvaartmaatschappijen. Ook het anders gaan meten en opdelen van verschillende tijdblokken is een onacceptabele creatieve wijze van werken. Ook daar heb ik een motie voor. Voorzitter, een tweede aspect dat desastreus is voor de gezondheid van mensen, is de enorme luchtvervuiling door de luchtvaart. 50PLUS Rotterdam vindt dat de Rotterdamse luchthaven alles op alles moet zetten om de meest duurzame luchthaven van Europa te worden. Stop met de wereldwijde en overzeese vluchten. Een luchthaven met vluchten van maximaal twee tot drie uur vliegend op waterstof of elektriciteit.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, ik ben wel benieuwd naar het rapport van mevrouw Verkoelen, dat dan het causale verband aantoonst met al die luchtverontreiniging en de airport. Want in mijn optiek gaan we juist nog een milieueffectrapportage doen, zodat we ook echt weten waar die fijnstof vandaan komt, van welke bronnen, want zoals u weet liggen er ook drie snelwegen in dat gebied.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dat hadden we ook niet moeten doen mevrouw Van Groningen. Daar heb ik ook ooit tegen gestemd. Ik ben het helemaal met u eens. Er liggen rapporten genoeg. Echt, er is onderzoek te over. U gaat me niet vertellen dat de luchtverontreiniging van luchtschepen nou niks is hè? Alstublieft, laten we wel even serieus met elkaar het debat blijven voeren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Voorzitter, ik voer een heel serieus debat. Ik zou namelijk oprecht heel graag dat causale verband willen zien. Ja, ik weet zeker dat er een verband is, alleen hoe groot is dat dan? Heeft u daar de cijfers van? Ik vind niet dat u zomaar kunt stellen dat alles aan die luchthaven ligt in de wetenschap dat er ook heel veel andere bronnen zijn, dus ik mag hopen dat u uw uitstel uitstelt totdat die milieueffectrapportage helder is.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Helemaal met u eens. Elke bron aanpakken, huppekee. Dit is een bron, waarom moet ik gaan wachten op rapporten? Vervuiling is vervuiling, mevrouw Van Groningen. Wat bent u nu aan het zeggen? Of je nu ziek wordt van welk deeltje het ook

is, het is luchtvervuiling. En dan gaat u zeggen: we moeten onderzoek gaan doen naar hoeveel het bijdraagt. Het draagt bij. Dat is genoeg.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, ik denk dat we een discussie ook zuiver moeten houden en dat we eerst gewoon moeten weten welke bron precies welke vervuiling doet, want dan kun je ook de juiste maatregelen nemen. En als bijvoorbeeld blijkt dat dat vanaf de A13 komt, nou, misschien moeten we die dan met elkaar gaan overkappen. Dat lijkt me een fantastisch idee.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Op deze vraag zeg ik, mevrouw Van Groningen, dan deal ik met u. Als het dus dadelijk de weg blijkt te zijn, sluiten we de weg. Gaat u dat met mij doen?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Voorzitter, dat is niet wat ik zeg. Ik zeg dat we dan moeten kijken hoe we die bron aanpakken. En als dat bijvoorbeeld kan door een snelweg te overkappen, andere maatregelen te nemen, nou, dan moeten we daar met elkaar dat gesprek over voeren. Maar niet bij voorbaat iets aanvallen en afserveren terwijl u niet weet wat het percentage is.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ja, ik wilde mijn verbazing uitspreken over een opmerking die ik 50PLUS hoorde maken, maar nu ik dit een-tweetje tussen mevrouw Verkoelen en mevrouw Van Groningen hoor, is die verbazing enigszins gezakt. Want blijkbaar, ik plaatste dit in de categorie: wetenschap is ook maar een mening blijkbaar. Maar waar mijn verbazing over ging, voorzitter, is de opmerking van mevrouw Verkoelen: we moeten dan maar gaan inzetten op vluchten tussen de twee en drie uur. Volgens mij, ik vind dat heel bijzonder, want dat staat volgens mij haaks op wat iedereen in deze raad zou willen, want dat zou betekenen dat er bijvoorbeeld naar Reykjavik niet meer gevlogen mag worden, maar wel naar Parijs, waar je dus juist heel mooi met de trein kan komen. Dus zou mevrouw Verkoelen dat standpunt misschien even kunnen toelichten?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ik kom op zo'n drie uur vliegen, omdat ik erbij zei: een luchthaven met vluchten van maximaal drie uur, vliegend op waterstof of elektriciteit. Dat is namelijk het punt. Anders komen we hier met die kerosinemotoren te werken, en dat is een punt waar ik tegen ben. En om maar even eentje af te vinken voor het lijstje van de wethouder, in de wetenschap hebben we ook nog eens ooit gezeten, daar hebben we dat soort onderzoeken gedaan. Dus ja, u kunt het blijven zeggen, het gaat gewoon over de meest duurzame luchthaven van Europa. Maak van de Rotterdamse luchthaven de meest innovatieve luchthaven, met drones en als testlocatie voor vernieuwing in de luchtvaartbranche en 50PLUS heeft ook daar een motie voor.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja, dank u voorzitter. Ik ben benieuwd hè, want het is natuurlijk mooi, dromen, innovatie, duurzaamheid. Daar ben ik een groot voorstander van. Bent u recent nog bij Rotterdam The Hague Airport geweest?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELN** (50+). Vorige week nog. Klopt, ik ben er vorige week geweest. Niet gevlogen overigens, want dat doe ik al jaren niet meer.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Dank voorzitter. Ja, want dan weet mevrouw Verkoelen wellicht ook dat ze vorig jaar als vierde luchthaven mondiaal zijn bekroond met het ACA-certificaat, namelijk voor meest duurzame luchthaven. En daaraan zijn ze aan het werken tot 2030.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELN** (50+). En wat wilde u daarmee zeggen? Dat maakt toch niet uit? Het moet nog steeds nog meer duurzaam worden. Dat zegt toch niet alles? Dus dat ben ik helemaal met u eens. Geweldig, ze moeten nog verdergaan. Ten slotte voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen nog even.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Nou voorzitter, het was mooi geweest als in ieder geval even dat compliment was uitgedeeld, dat ze in de top vier zitten ter wereld.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat u ook een compliment had kunnen uitdelen voor dat certificaat, zei mevrouw Van Groningen. U kunt verdergaan.

Mevrouw **VERKOELN** (50+). Daar ben ik niet voor. Het vierde en laatste aspect voorzitter, dat ik wil aanhalen is dat de duurzaamheid van de Rotterdamse luchthaven gegarandeerd kan worden als we teruggaan, en ik hoorde het de heer Moti al zeggen, naar de oorspronkelijke doelstelling van de Rotterdamse luchthaven, het zijn van een zakenluchthaven voor de Rotterdamse haven en stad. Stop met de toeristenvluchten, zeker omdat de luchthaven binnen afzienbare tijd binnen de centrumring van Rotterdam zal komen te liggen vanwege die wegen die mevrouw Van Groningen heeft aangelegd. Is het inzetten op duurzaamheid noodzakelijk om als stad een aantrekkelijk leefklimaat te behouden. En dat voorzitter, is de vierde en laatste motie die ik indien.

De **VOORZITTER**. U bent klaar begrijp ik. Ik dank u wel. Mevrouw Verkoelen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 13. Geef de macht terug aan de inwoners

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het (tweede herzien) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

constaterende dat:

- de inzet van het college een luchtvaartbesluit is dat voor bewoners een verbetering is ten opzichte van de huidige Omgevingsregeling;
- een nieuw luchthavenbesluit moet waarborgen dat de hinder vermindert;
- er tussen 6.30 uur en 23.00 uur gevlogen mag worden;

overwegende dat:

- geluidsoverlast enorme gezondheidsschade bij mensen veroorzaakt;
- er extra stappen nodig zijn om de ervaren overlast bij inwoners te verminderen;
- juist aan de randen van de dag de geluidsoverlast als extra belastend ervaren wordt;

draagt het college op:

- de openingstijden van de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA) van 8.00 uur tot 21.30 uur te laten zijn en geen vluchten tussen 21.30 uur 's avonds en 8.00 uur 's morgens toe te staan;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 14. Geluidswinst is van de mensen en niet van de luchtvaartmaatschappijen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het (tweede herzien) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

constaterende dat:

- de inzet van het college een luchtvaarbesluit is dat voor bewoners een verbetering is ten opzichte van de huidige Omgevingsregeling;
- een nieuw luchthavenbesluit moet waarborgen dat de hinder vermindert;
- er een vastgestelde geluidsruimte is de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

overwegende dat:

- geluidsoverlast enorme gezondheidsschade bij mensen veroorzaakt;
- er extra stappen nodig zijn om de ervaren overlast bij inwoners te verminderen;
- met de tijd de vliegtuigen geluidsarmer zullen worden;
- de geluidswinst die dat oplevert niet opgevuld mag worden met meer vluchten;
- ook de geluidsruimte niet in tijdsblokken op te delen om zodoende meer geluidsruimte te creëren;

draagt het college op:

- de geluidswinst die vanwege innovatie en ontwikkelingen ontstaat niet op te vullen met meer vliegbewegingen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 15. De RTHA is de meest duurzame en innovatieve luchthavenhub van de EU!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het (tweede herzien) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

constaterende dat:

- de inzet van het college een luchtvaartbesluit is dat voor bewoners een verbetering is ten opzichte van de huidige Omgevingsregeling;
- een nieuw luchthavenbesluit moet waarborgen dat de hinder vermindert;
- onderzoek aantoont dat de luchtvervuiling van vliegtuigen ernstige gezondheidsschade oplevert;

overwegende dat:

- de contouren van de centrumring van Rotterdam zich aan het verbreden zijn en de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA) geleidelijk aan in de centrumring komt te liggen;
- de leefomgeving van inwoners van Rotterdam steeds ernstiger aangetast worden door de luchtvervuiling van de RTHA;
- de RTHA de meest duurzame luchthaven van Europa wil worden waarbij de vliegtuigen vliegen op duurzame brandstoffen zoals elektriciteit en/of waterstof;
- er gevlogen wordt op kerosine zoals bijvoorbeeld bij de wereldvluchten en verre overzeese vluchten niet duurzaam is;
- de luchthaven RTHA zich als innovatieve en meest duurzame luchthaven van Europa kan profileren door in te zetten als testlocatie voor innovatie en ontwikkelingen;

draagt het college op:

- de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA) als meest duurzame en innovatieve broedplaats van Europa te laten ontwikkelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen en I. Elfilali

Motie 16. De RTHA is een zakenluchthaven

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het (tweede herzien) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

constaterende dat:

- de inzet van het college een luchtvaartbesluit is dat voor bewoners een verbetering is ten opzichte van de huidige Omgevingsregeling;
- een nieuw luchthavenbesluit moet waarborgen dat de hinder vermindert;
- de belasting van de luchthaven voornamelijk ontstaat door het zijn van een toeristenluchthaven;

overwegende dat:

- de contouren van de centrumring van Rotterdam zich aan het verbreden zijn en de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA) geleidelijk aan in de centrumring komt te liggen;
- de leefomgeving van inwoners van Rotterdam steeds ernstiger aangetast worden door de luchtvervuiling van de RTHA;

- de oorspronkelijke doelstelling van de RTHA was om een zakenluchthaven te zijn voor de Rotterdamse haven en de economische activiteiten in Rotterdam;
- de luchthaven RTHA verworpen is tot een toeristenluchthaven van Amsterdam en dat daarmee de overlast (geluid, luchtvervuiling) onacceptabel veel is toegenomen, zeker gezien de ligging;

draagt het college op:

- de luchthaven Rotterdam The Hague Airport weer een zakenluchthaven te maken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U had van mij nog tegoed de moties van GroenLinks. De heer Biljoen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 8. (Ultrafijn) Stof tot nadenken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 8.1 Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

overwegende dat:

- de participanten van het Eindproduct Participatietraject RTHA (EPP) het erover eens zijn dat het nieuwe luchthavenbesluit moet leiden tot een reductie van emissies;
- er geen nationale normen of grenswaarden voor ultrafijnstof gelden;
- in het EPP geen voorstel of actie staat om ultrafijnstof te reduceren;

verzoekt het college:

- om een lobby richting het rijk te starten waarbij de urgentie wordt overgebracht dat er op korte termijn landelijke regelgeving wordt opgesteld waarbij grenswaarden voor ultrafijnstof gelden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

Motie 9. Actieplan RTHA ultrafijnstof

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

gehoord de beraadslaging, overwegende dat:

- in de vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor het jaar 2023 gesteld wordt dat de minister de burgerluchthavens van

ationale betekenis een actieplan wil laten opstellen om de uitstoot van geluid en stoffen (ultrafijnstof) te verminderen;

verzoekt het college:

- in haar brief aan RTHA inzake het Eindproduct Participatietraject, de RTHA te verzoeken een actieplan vermindering ultrafijnstof op te laten stellen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

Motie 10. Splits de geluidsruijnte niet

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

gehoord de beraadslaging, overwegende dat:

- in het Eindproduct Participatietraject Nieuw Luchthavenbesluit RTHA wordt voorgesteld om de gebruiksruijnte op te delen in twee separate ruimtes voor (1) spoedeisend verkeer en (2) overige verkeer;
- deze separate ruimtes zal leiden tot meer commercieel vliegverkeer, omdat maatschappelijk vliegverkeer niet langer van de totale geluidsruijnte af zal gaan en groei van maatschappelijk verkeer niet zal zorgen voor krimp van het commerciële verkeer;

verzoekt het college:

- in haar brief aan RTHA inzake het Eindproduct Participatietraject voor één gebruiksruijnte te pleiten voor alle type verkeer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

Motie 11. Privéjets

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

gehoord de beraadslaging, overwegende dat:

- privéjets net zo goed geluidshinder veroorzaken, het milieu vervuilen en capaciteit op de luchthavens gebruiken als de grote commerciële luchtvaart;
- deze capaciteit en milieugebruiksruijnte schaars is en de verdeling ervan eerlijk moet zijn;

verzoekt het college;

- te onderzoeken op welke manier ook kleine passagiersvliegtuigen gereguleerd kunnen worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

Motie 12. Eerlijke prijs voor alle bedrijfsmodellen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

gehoord de beraadslaging, overwegende dat:

- de luchtvaartsector onvoldoende betaalt voor zijn overlast, milieuvervuiling, ruimtegebruik en andere maatschappelijke kosten;
- true pricing zou leiden tot een eerlijkere verdeling van kosten;
- in het Procesverslag Participatietraject Nieuw Luchthavenbesluit RTHA de Algemeen Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR) ook aangeeft dat er door alle bedrijfsmodellen een eerlijke prijs betaald zou moeten worden;

verzoekt het college:

- in haar brief aan RTHA inzake het Eindproduct Participatietraject te pleiten dat er een eerlijke prijs betaald moet worden waar milieu/leefomgeving in verrekend zijn, met een level playing field voor alle bedrijfsmodellen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Wenst nog iemand het woord bij dit onderwerp? Dat is niet het geval. Wethouder Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Dank u wel voorzitter. Ik heb werkelijk geen idee hoe vaak ik, ik weet dat het vaak is, 's ochtends, dinsdag, woensdag, donderdag, om een uurtje of 6.20 uur, vaak door het donker in de wintermaanden, op mijn fiets in de kou vanaf mijn huis over de Gordelweg langs de volkstuinten bij Zestienhoven zo richting Rotterdam The Hague Airport ben gefietst. De fiets neergezet heb bij Domino's Pizza, daar hebben wij het in de commissievergadering ook over gehad, de fietsparkeerplekken bij Rotterdam The Hague Airport zijn niet afdoende. Maar daar mijn fietsje parkeerde aan zo'n fietsnietje, en vervolgens het vliegtuig in stapte om naar Londen te gaan, om daar vervolgens voor mijn bedrijf, want heel weinig mensen weten dat van mij, ik ben ondernemer geweest, om daar afspraken te hebben voor mijn bedrijf. Zeven vaak in totaal, als we een goede dag hadden, om later die dag weer terug te vliegen. En die verbinding stelde ons als Rotterdams bedrijf in staat om zaken te doen in het Verenigd Koninkrijk. En die vluchten zaten altijd bomvol. Met pakken of zonder pakken, dat maakt verder niet uit. Maar daar zaten heel veel andere ondernemers die ik daar tegenkwam, die ik overigens vervolgens ook weer tegenkwam in de vlucht terug naar Rotterdam, die op die manier zaken konden doen in het Verenigd Koninkrijk vanuit de regio Rotterdam.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COSKUN** (sp). Voorzitter, is het de wethouder-ondernemer bekend dat in heel veel bedrijven, universiteiten, maar ook veel moderne bedrijven, het tegenwoordig niet meer toegestaan is om voor afstanden korter dan 500 kilometer het vliegtuig te pakken en dat die bedrijven nog steeds zaken doen met Londen, ook de universiteit doet dat, zonder daarheen te vliegen, maar dat kan blijkbaar op een andere manier. Is dat de wethouder-ondernemer bekend?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, dat is mij zeker bekend voorzitter. Maar iedereen maakt daar zijn eigen afwegingen in. Ook voorzitter, zeg ik erbij, dat niet afgelopen herfstvakantie maar de herfstvakantie daarvoor, ben ik met mijn vrouw en dochtertje, van toen zes maanden, gevlogen van Rotterdam The Hague Airport. En ik kan u vertellen, voor een jong gezin is het heel prettig om vanaf een kleine luchthaven te vliegen dat om de hoek ligt. Dat is fijn voorzitter. Alleen zitten aan de luchthaven niet alleen voordelen. Er zit ook duidelijk een andere kant. Een andere kant die vandaag denk ik ontzettend goed verwoord is door heel veel raadsleden. Een andere kant die ik gehoord heb op de bewonersavonden en een andere kant die ik gehoord heb in gesprekken met belangenorganisaties. En die andere kant, en dan gebruik ik toch maar het woord, met toestemming van de heer Segers-Hoogendoorn, is hinder, is overlast, is het geluid, ook de emissies van opstijgende en landende vliegtuigen. En de vraag die wij ons als college hebben gesteld, in het licht van het EPP, is wat voor overlast, wat voor hinder, acceptabel is. En iedereen maakt daarin zijn eigen afweging. Elke partij maakt daarin zijn eigen afweging. De heer Moti maakt een andere afweging dan mevrouw Van Groningen. De heer Van der Velden maakt een andere afweging dan de heer Van Drunen. En sterker nog, zelfs bewoners die soms wel drie huizen naast elkaar wonen in de Overschiese Dorpsstraat in Overschie, hebben daar ook andere opvattingen over. Maar de opvatting van het college is dat verdere groei van het vliegveld niet acceptabel is, dat die hinder niet opweegt tegen de voordelen. Dat is wat wij zo goed mogelijk in die brief hebben proberen te verwoorden. En ik besef dat het een stevige brief is. Sommigen hebben het een draai genoemd. Ik hoorde ook af en toe het woord alsnog. Ja goed, ik heb hiervoor niet als wethouder een standpunt ingenomen. En als je nog geen standpunt hebt ingenomen, dat was af en toe onderdeel van het debat natuurlijk, of ik wel of niet al een standpunt had ingenomen. Dat had ik niet ingenomen, dus dan kun je ook moeilijk draaien. Overigens had ik het ook geen probleem gevonden om wel te draaien, maar dat is hoe we dat proces hebben aangevlogen. Dus voorzitter, dat is er uitgekomen. Die brief is er uitgekomen en volgens mij, dat heb ik in ieder geval begrepen uit de reacties, zijn heel veel bewoners blij met dat standpunt. Dan voorzitter, is er volgens mij als ik het goed heb één vraag gesteld en die is van de ChristenUnie. Want voor de rest zijn er heel veel moties ingediend. Die ga ik ook allemaal netjes even langs. Er is één vraag ingediend als het gaat om dat leefomgevingsfonds, of om het verdere proces rond de luchthaven. Blijf ik dan in gesprek met bewoners? Het antwoord is ja, op logische momenten zou ik dat doen. Ik moet in mijn agenda natuurlijk ook ruimte houden voor andere bewoners en andere zaken. Over dat leefomgevingsfonds, dat is een motie van de VVD, ga ik eerst afwachten of die het haalt of niet. Dus dan kan ik daar pas wat over zeggen. Maar uiteraard probeer ik natuurlijk wel in gesprek te blijven met bewoners en bewonersvertegenwoordigers. Wel op logische momenten zeg ik daarbij tegen de heer Vonk. Dan voorzitter, de moties. Ik zal proberen het zo goed mogelijk op de volgorde van indiening te doen. Vergeeft u het mij als ik het niet helemaal in de volgorde doe, maar ze komen allemaal aan de beurt. Dan begin ik met de moties van de PvdA. 'Geen groei van het aantal vluchten, ook niet bij stillere vliegtuigen'. Het dictum luidt: verzoekt het college in haar reactie op het luchthavenbesluit op te nemen dat ook in het geval van stillere vliegtuigen er geen sprake mag zijn van groei van het aantal vliegtuigen. Nou, dat staat letterlijk in onze brief. Ik heb het ook nog even omcirkeld. Het staat op bladzijde 2 onderaan. Daar staat letterlijk dat standpunt. Dat hebben we in de

commissie ook besproken. Daar was de heer Moti niet bij. Dat was mevrouw De Bruijn die dat namens de PvdA deed. Dat hebben we toen ook besproken en dat hebben we toen ook letterlijk bevestigd, dus die motie is overbodig en kan ik om die reden ontraden. Dan 'Zeker zijn van een goede nachtrust'.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik lees uit de brief en ook het interview, dat het naar alle waarschijnlijkheid zal leiden tot minder vluchten en ik zou graag willen dat het college gewoon pleit: wij willen minder vluchten. Want later in de brief, op pagina 3, zegt het college: mochten er dan meer vluchten komen, dan moeten die vluchten geconcentreerd worden tussen 9.00 en 21.00 uur. De tweede alinea op pagina 3. Mochten er meer vluchten komen. Nou, wij willen gewoon helemaal niet meer vluchten en dat antwoord zou ik wat scherper door u hier uitgesproken willen hebben, maar ook in de brief verwoord willen zien.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Nee voorzitter, de motie roept op dat de geluidswinst van stillere vliegtuigen, dat is wat in het dictum van de motie staat, niet mag leiden tot meer vluchten. Dat zegt niet minder vluchten hè, dat zegt niet meer vluchten. En daarvan hebben we letterlijk gezegd, ik kan het wel even voorlezen omdat er dan blijkbaar wat verwarring over is: RTHA stelt dat met de inzet van stillere vliegtuigen de geluidsbelasting wordt verlaagd en dat de vrijgekomen geluidsruimte deels kan worden ingevuld met extra vluchten. Let op: hier zijn wij het niet mee eens. Ik weet niet hoe helder u het wilt hebben, maar volgens mij is dat heel helder. Ik kom zo op de motie over krimp als doel. Daarvan heb ik gezegd: dat is niet het doel van het college. Wij hebben gezegd: hinderbeperking is het doel en daarvan is het waarschijnlijk, snappen wij dat het waarschijnlijk is, dat dat zal leiden tot minder vluchten. Maar dat is niet het doel van het college. Maar dat was ik eigenlijk van plan te zeggen in reactie op de motie van de heer Segers. Daar kom ik zo nog even op. Maar op de motie van de heer Moti dit antwoord, en daarmee is die dus overbodig, want het staat letterlijk in de brief. Dan de tweede motie van de PvdA, 'Zeker zijn van een goede nachtrust'. Die vraagt het college in reactie naar Rotterdam The Hague Airport op het luchthavenbesluit op te nemen geen nachtvluchten toe te staan, ook niet door vertraging, behalve bij calamiteiten. Inderdaad, calamiteiten, daar zal iedereen het over eens zijn, dan moet je natuurlijk de mogelijkheid bieden om dat te doen. We willen natuurlijk dat die vertragingen zo veel mogelijk afnemen. Dat is ook in het EPP zo vastgesteld. Maar we zijn het er niet mee eens om te zeggen: dan helemaal potdicht en geen vluchten meer, want vertraging kan ook ontstaan tijdens de vlucht. En je zal dan moeten landen als vliegtuig. En kijk, rond Schiphol wonen ook mensen. Rond Eindhoven wonen ook mensen. Rond Maastricht wonen ook mensen. Dus we vinden dat het minder moet worden, maar we zeggen niet een absolute stop op de vertragingen, juist omdat die dus ook midden in de nacht, of tenminste tijdens de vlucht kunnen plaatsvinden voorzitter.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, de wethouder gebruikt het voorbeeld van vertragingen tijdens een vlucht. Nu is het zo dat 99 van de 100 vluchten die vertraagd aankomen niet vertraagd zijn tijdens de vlucht, want er zijn nooit files in de lucht, maar vaak gewoon tot stand komen omdat vluchten te laat vertrekken. Is de wethouder het met ons eens dat vluchten die gewoon te laat vertrekken gewoon voordat ze opstijgen te horen moeten krijgen: u kunt niet meer landen op Rotterdam The Hague Airport, want dat is gesloten.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Nee, dat ben ik niet met de heer Moti eens. Dat ligt helemaal aan de situatie. Ik kan me voorstellen dat als mensen een reis hebben geboekt en komen vanaf Londen of vanuit Wenen of vanuit een andere bestemming naar Rotterdam. Die wonen in Rotterdam, moeten de volgende dag weer werken, is dat ze graag op hun bestemming willen aankomen. We willen het verminderd hebben en we willen daar een beperking op hebben. Alleen helemaal uitsluiten doen we niet. Dat is het antwoord op de vraag voorzitter.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, we snappen natuurlijk dat het ongemak oplevert voor passagiers. Maar het is de verantwoordelijkheid van vliegtuigmaatschappijen om ervoor te zorgen dat ze op tijd vertrekken. En als ze dat niet doen, hebben we daar regels voor in Europa. Dan moeten reizigers daarvoor gecompenseerd worden en moeten vliegtuigmaatschappijen een hotelovernachting en ook nog eens een financiële vergoeding betalen. Maar dat betekent niet dat de bewoners rondom Zestienhoven midden in de nacht, omdat vliegtuigmaatschappijen hun zaken niet op orde hebben, wakker gemaakt moeten worden vanwege die nachtvluchten door vertragingen waarvan ze wisten toen ze vertrokken dat die zouden plaatsvinden. En ik snap niet waarom het college eigenlijk die nachtvluchten niet wil verbieden, omdat heel veel andere vliegvelden in Europa wel degelijk gewoon nachtvluchten verbieden.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Misschien is het wel handig voor de heer Moti om zich even bewust te zijn van de volgende situatie. Een vlucht die hier niet 's avonds kan landen, kan de volgende ochtend ook niet vanaf Rotterdam vertrekken. Dus wat moet er dan gebeuren met die passagiers die de volgende ochtend in dat toestel willen stappen? Het is niet zoals de RET die een busterminal heeft waar altijd wel ergens een reservebus staat. Nee, zo'n toestel landt hier omdat het hier ook weer moet vertrekken. Dus dat is een heel simpele reden waarom je wel degelijk een vertraagde vlucht toe zou moeten laten.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, en dat is de reden waarom vliegtuigmaatschappijen op Rotterdam The Hague Airport wat meer ruimte in hun planning moeten doen. Wat je ziet is dat ze alles zo krap plannen dat het bijna eerder regel is dat er vertraging plaatsvindt en vluchten te laat landen, dan uitzondering. En dat is het grote probleem.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Voorzitter, dat is niet waar. Het is niet eerder de regel dan de uitzondering. Dat klopt gewoon feitelijk niet. Maar voorzitter, we zijn het niet met elkaar eens. We willen vertragingen zo veel mogelijk beperken. Dat heb ik gezegd en dat hebben we ook in onze brief geschreven. Dat staat ook in het EPP. We vinden dat het belangrijk is dat je die nachtrust juist zo veel mogelijk waarborgt. Daarom hebben we ook gezegd: zaken- en privéjets niet meer 's nachts laten vliegen, maar daar ook een timeslot op zetten. Dat timeslot geldt ook voor groothandelsverkeer. Dat is er niet voor niets. Er kan altijd onverhoopt vertraging ontstaan. Dat moet je al zo veel mogelijk proberen te voorkomen, maar als het ontstaat, snap ik ook dat passagiers terug willen naar de bestemming. En weet ook wel dat het alternatief is, als ze dan op Schiphol zouden landen of op een andere luchthaven, ten eerste heb je daar meer hinder voor de mensen daar in de nacht. En ten tweede, dan moet dat vliegtuig 's ochtends heel vroeg weer terug naar Rotterdam The Hague Airport. Dat zijn de zogenaamde positievluchten, waar heel veel overlast van is en

wat we ook willen verminderen. Dus zo zit het in elkaar. En dat is de reden waarom we deze motie zo adviseren. Dan ga ik door naar de motie 'Zeker zijn van een gezonde werkomgeving'. Dan herken ik de heer Moti weer als vakbondsman. Ik geloof dat de PvdA ook wel eens schriftelijke vragen erover heeft gesteld, over werkomstandigheden bij Rotterdam The Hague Airport. Toen hebben we ook gezegd: dat is natuurlijk in de eerste plaats logischerwijs de verantwoordelijkheid voor de werkgever zelf. Dat is het sowieso. En daarnaast is dat natuurlijk iets wat bij de MER geldt en als we daar al iets mee zouden willen, wij vinden dat het in de eerste plaats gewoon bij de werkgever zelf hoort, dan is de juiste plaats om dat aan te kaarten de zienswijze op de MER en niet nu in de brief naar Rotterdam The Hague Airport. Vandaar dat we deze motie ook ontraden. Voorzitter, dan ga ik toch maar gewoon het stapeltje af zoals het ligt met excuus dat het niet helemaal op de juiste volgorde is. Dan kom ik bij de motie van 50PLUS, 'Geluidswinst is van de mensen en niet van de luchtvaartmaatschappijen'. Eigenlijk roept die tot hetzelfde op als de motie van de PvdA, namelijk de geluidswinst die vanwege de innovatie en ontwikkelingen ontstaat, niet op te vullen met vliegbewegingen. Ik heb net uitgelegd, dat staat letterlijk in de brief, dus die is overbodig dus die kunnen we ontraden. Dan de motie 'De RTHA is een zakenluchthaven!' De luchthaven Rotterdam The Hague Airport weer een zakenluchthaven te maken, dat is waartoe deze motie oproept. De heer Segers heeft dat eigenlijk perfect verwoord. Dat kan je niet zo, je kan niet daarin kiezen: dit is een zakenluchthavenbestemming en dat is een vakantiebestemming. Dus om die reden kan ik deze ontraden. Dan de motie 'De RTHA is de meest duurzame en innovatie luchtavenhub van de EU'. Die draagt het college op de luchthaven Rotterdam The Hague Airport als meest duurzame en innovatieve luchthaven en hub van Europa te laten ontwikkelen. Nou, mevrouw Van Groningen refereerde al aan een certificaat, of een onderscheiding. Het is al staand beleid en het is ook wat de gemeente Rotterdam vindt, dus in die zin is die ook overbodig en zijn we het met elkaar eens, maar ga ik hem wel ontraden. Dan tot slot de motie 'Geef de nacht terug aan de bewoners'. Daarin wordt het college opgeroepen de openingstijden van de luchthaven Rotterdam The Hague Airport van 8.00 uur tot 21.30 uur 's avonds te laten zijn en geen vluchten tussen 21.30 uur en 8.00 uur 's morgens toe te staan. Nou, volgens mij hebben we juist al heel veel maatregelen voorgesteld om de nachtrust voor de bewoners te verbeteren. Maar je moet natuurlijk ook wel ruimte laten om te vliegen en wij vinden de overige tijden dragelijk, acceptabel en daarom willen we daar verder in ieder geval in de brief naar de airport niet verder in gaan dan we al doen in de brief. Dan de motie van het CDA. Die vraagt om een krimpscenario. Daarvan heb ik gezegd: ik snap waar het CDA vandaan komt, ook andere partijen die de motie ondertekend hebben. Voor het college is krimp niet een doel. Dus wat we gezegd hebben is dat het gaat om hinderbeperking. We hebben een hele lijst aan maatregelen voorgesteld die we heel belangrijk vinden dat die worden geïmplementeerd. Dus zoals die privé- en zakenjets niet meer 's nachts. Zoals dat opwarmen en dat stationair draaien, dat je dat ook aan openingstijden koppelt. Zoals een maximum in dagdelen, seizoensgebonden, zodat je niet met een gemiddelde geluidsruijme werkt maar dat je op sommige dagen in de zomervakantie helemaal gek wordt en je op een dinsdagmiddag in december juist veel minder vluchten hebt, maar dat het gemiddelde zo op papier heel schappelijk lijkt. Dat is die systeemwereld waar we het over hebben. Dat willen we allemaal niet. We hebben in onze brief gezegd dat het waarschijnlijk is dat we snappen dat dat tot minder vluchten leidt als je dat een beetje bij elkaar optelt. Maar het is niet het doel. Het is niet wat het college vindt.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, maar dan wil ik toch de wethouder vragen mijn motie goed te lezen, want het is ook niet mijn doel, voor de zoveelste keer. Er staat heel, heel genuanceerd in, lees de overwegingen alstublieft, en het is echt een heel

belangrijke motie mijns inziens, want, zal ik u vertellen, ik was ook in gesprek met de luchthavendirectie. Zij zeggen: wij gaan straks bij die Nota Reikwijdte en Detailniveau en bij de MER scenario's uitwerken. En ik snap dat eigenlijk ook wel. Ze zeggen, more or less, maar ik parafraseer ze wel, wij gaan over ons eigen bedrijf natuurlijk niet ook een krimpscenario uitrekenen. Dat is volkomen logisch. Dat doet een bedrijf over het algemeen niet. Maar wij moeten het wel willen, niet met krimp als doel, maar we moeten het willen om te kunnen vergelijken wat groei betekent en wat krimp betekent. Want pas dan kunnen we een uitspraak doen over die economische belangen bijvoorbeeld die er spelen. Dat is wat deze motie vraagt. De motie vraagt slechts: als je in die scenario's die uitwerking doet, neem dan naast groei ook krimp mee, dan kunnen we een vergelijking maken. Dus dat is echt, de wethouder moet goed die motie lezen.

De **VOORZITTER**. Wethouder Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Die motie heb ik heel goed gelezen, van voor naar achter en van achter naar voor. Maar toch ben ik het met de heer Segers niet eens, omdat, wat wij gezegd hebben en wat wij willen dat de luchthaven doet, en dat is waarom wij die brief sturen, want het is in aanloop naar een actie die zij gaan nemen om een luchthavenbesluit aan te vragen, is dat we zeggen: neem deze punten nu mee. En het zou zomaar kunnen dat dat tot een scenario leidt met minder vluchten en dan moet dat inderdaad doorgerekend worden. En dat zijn de scenario's die je doet. Je kan ook meerdere, het is ook helemaal niet gek om in een NRD meerdere scenario's op te nemen. Maar wat voor ons leidend is, is die hinderbeperking. Daarvan heb ik in die brief gezegd, en dat heb ik overigens ook in het interview gezegd, de krimp is niet het doel, maar we snappen wel dat dat het gevolg kan zijn van bepaalde maatregelen die je neemt. En dan is die toch wel omgedraaid. En ik denk dat dat ook ergens misschien een principiële discussie is. Wij vinden principieel dat het moet gaan om hinderbeperking en niet om krimp, en dat mijnheer Segers-Hoogendoorn daar misschien iets anders tegenaan kijkt, maar daar zijn we het dan niet over eens.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGRS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, maar tegen de achtergrond van die hinder, hebben wij altijd het debat met elkaar wat de waarde is van het vliegveld. Wat is nu de waarde? En daar zit die footprint, en dat is meestal een negatieve waarde, aan vast. En daar zit die economische waarde aan vast, die een positieve waarde zou kunnen zijn. Maar we brengen hem niet in kaart, we brengen hem steeds opnieuw niet in kaart. En het is ook heel logisch. Want de luchthaven zelf is eigenaar van het hele traject en een bedrijf gaat niet zijn eigen krimp doorrekenen. Daarom vind ik dat wij als bevoegd gezag van de grond waar de luchthaven op zit klip-en-klaar moeten zeggen: als u scenario's doorrekent, dan willen wij naast groei ook krimp doorgerekend zien. Dat is wat deze motie vraagt en ik hoop dat u bij de manier waarop ik het verwoord ook het belang daarvan inziet.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Voorzitter, dan zal dat nog steeds door die luchthaven moeten gebeuren. Kijk, wij gaan dat zelf niet doen. En dat is wat die motie vraagt en wij zeggen juist, ook om hem even zuiver te houden, de reactie van het college is: we willen hinderbeperking, we vinden dit belangrijk. Dat is overigens ook wat ik, als ik met veel bewoners spreek, dan zeggen ze: het gaat me niet om een getal in algemeenheid, het gaat om wanneer er wordt gevlogen, door wat voor vliegtuigen er wordt gevlogen, om wat routes er worden gevlogen. Dus krimp in zijn algemeenheid, en dat is ook de reactie die we daar vrij

duidelijk over geven denk ik, is niet ons doel. Kijk, dat een krimpscenario mogelijk doorgerekend zal worden, ja, dat zal moeten blijken uit de NRD en dat is ook afhankelijk van wat de luchthaven doet. Wij hebben daar onze mening over, die staat namelijk heel duidelijk in de brief, en dan zullen we zien welke scenario's daar uit komen voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dan afrondend voorzitter, ik ben echt teleurgesteld met deze reactie van de wethouder. Want we zouden het ons allemaal moeten gunnen, de voorstanders van de luchthaven en de tegenstanders. Als wij dit niet doen, dan zal er geen krimpscenario doorgerekend worden, dan zullen er wel groeiscenario's doorgerekend worden. En dan zitten wij weer opnieuw jarenlang aan een stuk te debatteren over de waarde van deze luchthaven en laten we onszelf dat niet aandoen. Dus ik wil ook echt onafhankelijk van het advies van de wethouder mijn collega's zeer aanraden deze motie aan te nemen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, dank u wel voorzitter. Ik onderstreep de oproep van de heer Segers-Hoogendoorn. Ik heb nog een andere vraag ook over uw reactie. U zegt: het doel voor ons is minder hinder. Bij minder is altijd de vraag: ten opzichte van wat. In de debatten ging het heel erg over peildatum 2019, heb ik vanuit de commissie ook begrepen. Ik heb in mijn bijdrage gezegd: toen was er al te veel hinder. Toen was er al te veel een aanslag op gezondheid. Is de wethouder het met mij eens dat we niet moeten teruggaan naar 2019 en moeten zeggen: dat is het uitgangspunt, daar moeten we naar terug. Maar dat we zeggen: ook ten opzichte van 2019 moeten we een enorme stap maken om ook ten opzichte van dat moment minder hinder te gaan realiseren.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, dat is in feite natuurlijk wat het college zegt. Ten opzichte van 2019 niet meer vluchten en 2019, je hebt daar dezelfde beperkingen of niet-beperkingen als die nu gelden, namelijk bijvoorbeeld het stationair draaien, warm draaien, dat zakenvluchten gewoon in de nacht mogen, dat gold ook in 2019 zo. Daarvan zeggen we: doe dat niet meer. Dat is dus inderdaad ten opzichte van 2019. Overigens was daar in het commissiedebat niet een uitgebreide discussie over. Er was één vraag die gesteld werd: waarom niet 2016? Overigens was er toen meer groothandelsverkeer dan in 2019. Toen zei ik ook: be careful what you wish for. En dan kom je dus eigenlijk al bijna op een glijdende schaal, waarom niet 1920 als referentiejaar, of 1970? Toen bracht mevrouw Van Wifferen in: dat aanbod wil ik graag aannemen, maar dat aanbod is er niet. Dus we hebben gewoon het laatste referentiejaar voor corona gepakt. Dat leek ons heel redelijk en goed om te doen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ik zou dan sowieso pleiten voor 2020. Dat is toch dichterbij en bovendien hebben we ook altijd gezegd: laten we de zegen van de crisis ook vooral in acht nemen. Dat zouden we dan prachtig doen op deze manier. Ik zou dan voor 2020 willen pleiten. Maar zeker niet 2019, omdat ook toen al bewoners hebben aangegeven: dit is too much. Dus als we zeggen: het doel is dat we terug willen naar dat niveau, denk ik dat we streven naar een doel dat we echt niet moeten willen, ook als we die bewoners serieus nemen.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja voorzitter, volgens mij, en dat heb ik ook echt terug gehoord van bewoners, die neem ik heel serieus. Die zijn heel blij met die brief, ook wat betreft het referentiejaar heb ik daar, het zou kunnen dat mensen daar anders over denken, in ieder geval is dit wat wij ervan vinden. Het staat ook in de brief en daar hebben we veel positieve reacties op ondervonden. Ja, ik kan ook niet iedereen blij maken. We hebben het er in de commissie heel even over gehad. Het lijkt ons een goed referentiejaar en uiteindelijk moet dat inderdaad tot minder hinder leiden. Dat is nog steeds het standpunt van het college. Dat was de motie van het CDA. Dan motie 'Vijfde locatie in Nederland voor de traumahelikopter', van mevrouw Van Groningen van de VVD. Daarvan heb ik in de commissie ook al gezegd dat ik daar positief tegenover sta en die lobby ook wil voeren. Dus die is in lijn daarmee, dus die kan ik omarmen. En dan tot slot 'Leefomgevingsfonds Rotterdam The Hague Airport'. Die verzoekt het college in samenwerking met Rotterdam The Hague Airport, provincie Zuid-Holland, rijksoverheid en eventueel omringende gemeenten te inventariseren of er draagvlak is voor een omgevingsfonds en op welke manier dit dan in te richten. Ja voorzitter, daarvan zeg ik dat ik dat kan omarmen. Dat vind ik een interessant idee. Het zou ook interessant zijn om dat te laten koppelen aan eventuele klimaatmaatregelen. Overigens was het ook een vraag die door een van de bewoners werd gesteld tijdens de bewonersavonden, dus die kan ik omarmen voorzitter. En dan heb ik hier voor me nog een niet-ingediende motie van Volt. Op een magische wijze. Maar misschien moeten we het procedureel dan even op de goede manier doen.

De **VOORZITTER**. Dat lijkt mij wel ja. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Ja, op magische wijze kan de wethouder mijn gedachten lezen, want inderdaad, ik was nog even aan het nadenken of ik iets wilde indienen en ik zou graag inderdaad een motie willen indienen met GroenLinks, 50PLUS en het CDA komt er ook nog bij. Om het bredere Europese plaatje mee te nemen richting de minister.

De **VOORZITTER**. Ik begrijp dat het CDA nog mee wil tekenen bij deze motie? Goed, er staat de afkorting CDA, Christen Democratisch Appèl.
Mevrouw Elfilali heeft de volgende motie ingediend.

Motie 17. Neem de minister mee op EU-reis

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 8.1, Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport;

constaterende dat:

- Rotterdam The Hague Airport één van de vijf nationale luchthavens is;
- er vlak over de grens in België en Duitsland ook meerdere grote luchthavens zijn;

overwegende dat:

- er nu een nieuw luchthavenbesluit moet komen voor Rotterdam The Hague Airport;
- het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een rol speelt in het proces tot de totstandkoming van het luchthavenbesluit;
- vliegtuigen vervuilende vervoersmiddelen zijn, zeker in vergelijking met de trein, bus en auto;
- er gemeentelijke, nationale en Europese klimaatdoelstellingen zijn;

verzoekt het college:

- om bij de minister van Infrastructuur en Waterstaat aan te dringen om, ten behoeve van klimaatdoelen en de effecten voor Rotterdammers, in het debat over een nieuw luchthavenbesluit van Rotterdam The Hague Airport ook het bredere nationale en Europese mobiliteitsplaatje mee te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali, M.H. Biljoen, P.J.H.D. Verkoelen en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Ja, de kerstherdenking van gisteravond van het CDA ging over die A van Appèl, dus vandaar dat ik hem nog even uitspreek. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Voorzitter, en dan heb ik nog de motie die de Partij voor de Dieren heeft ingediend. Die heeft namelijk een nieuwe brief ingediend. Ik hoop niet dat dit van de heer Van der Velden een verkapte sollicitatie is om mijn speechschrijver te worden of moties. Daar kunnen we het nog eens over hebben. Ik heb hem gelezen, het was een interessante brief, maar ik ga hem niet overnemen. Ik vind mijn eigen brief beter om heel veel verschillende redenen. Dat zal u niet verbazen, dus die ga ik ontraden, maar dank voor die motie. En tot slot de motie van Volt, om de minister mee te nemen op EU-reis. Dat zal dan wel per trein zijn denk ik en niet... Volgens mij kan je niet eens vliegen naar Brussel. Kun je vliegen naar Brussel? Vanaf Rotterdam The Hague Airport? Vanuit Maastricht. Jaja, dat zegt de griffier. Daar geloof ik helemaal niets van, maar dat gaan we uitzoeken. Verzoekt het college om bij de minister van Infrastructuur en Waterstaat aan te dringen ten behoeve van klimaatdoelen en de effecten voor Rotterdammers in het debat over een nieuw luchthavenbesluit van Rotterdam The Hague Airport, ook het brede nationale en Europese mobiliteitsplaatje mee te nemen. Nou, het is natuurlijk een motie gegrepen, of uit het hout van Volt gesneden, maar toch ga ik hem ontraden, omdat ik vind dat we het nu moeten beperken op die hinder en de onderwerpen die we in de brief hebben aangekaart. Juist om hem ook heel scherp te houden en ook om zo goed mogelijk die brief zijn effect te laten hebben. Dus dat is de reden waarom ik hem ga ontraden. Wellicht komt het later nog ter sprake in volgende behandelingen, maar voor nu ontraad ik hem. Dank u.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Dan zou ik even willen toevoegen dat juist dat grotere plaatje effect heeft op de hinder. Het gaat natuurlijk niet alleen om de luchthaven maar ook alles eromheen. En aangezien wij natuurlijk voor de Rotterdammers staan zou ik de wethouder toch nog een keer willen vragen om het toch nog eens te bekijken of hij het niet toch kan meenemen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja voorzitter, mijn antwoord blijft hetzelfde. Ik snap het heel goed. We willen met elkaar meer treinreizen. En ik weet dat Volt daar hartstochtelijk voor pleit, ook in de Tweede Kamer, een breder Europees treinnetwerk. Alleen zijn we daar nog zo ver vandaan en dat luchthavenbesluit zit in de tijd zoveel dichterbij ons dat ik denk dat het een goede is om in ieder geval in je achterhoofd te houden maar dat als je kijkt naar het luchthavenbesluit dat nu genomen moet worden, het echt moet gaan om de

hinder van bewoners. Dat heb ik ook veel van bewoners zelf gehoord, ik denk dat het een logische manier is om dat aan te vliegen. Maar dat wil niet zeggen dat het niet valide is. Ik wil het alleen nu niet meenemen in dit verhaal voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Voorzitter, maar de wethouder kan toch gewoon richting de minister wel dat bredere plaatje benadrukken? Omdat wat hij ook zelf zegt, het wel relevant is, net zoals dat we nog gaan wachten op de MER, dat we dus nog de gezondheidseffecten gaan onderzoeken, is dit een eigenlijk een beetje hetzelfde idee. Wat is het bezwaar eigenlijk om dat gewoon in ieder geval richting de minister te benoemen?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Voorzitter, ik weet dat de minister heel goed op de hoogte is van die mobiliteitsaspecten en ik zie het dus ook niet in die zin als onderdeel van dit proces. Kijk, wat ik richting de minister wil doen, is vragen dat er een goed luchthavenbesluit wordt genomen. Dus ook in informele zin. Ik schrijf nu een brief aan de luchthavendirectie. Uiteindelijk moet de minister een luchthavenbesluit nemen en ik wil graag dat dat een goed luchthavenbesluit is, dat er heel veel dingen die in onze brief staan ook worden overgenomen. Ik denk dat dat het meest effectief als we daarop focussen, en niet op het andere verhaal. Dat maakt het niet minder valide, dat zeg ik er wel bij. Maar het is denk ik effectiever als we het houden bij dit verhaal.

De **VOORZITTER**. U was klaar?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ik heb nog de moties van GroenLinks. Die was ik nog helemaal vergeten, want die zijn natuurlijk later ingediend, dus die ga ik nu even behandelen voorzitter. De motie 'Privéjets', die vraagt het college te onderzoeken op welke manier ook kleine passagiersvliegtuigen gereguleerd kunnen worden. Nou, we hebben daar al wat over in gezet, over privéjets, zakenjets, niet meer in de nacht, dus in feite ben je dan ook aan het reguleren. En het is verder aan Rotterdam The Hague Airport om maatregelen te nemen om overlast te beperken. Je zou het zo kunnen lezen dat ze onderdeel zijn van de geluidsruimte en daarmee gereguleerd en ze mogen straks ook niet meer 's nachts vliegen als het aan ons ligt. Dus daarmee zijn we het er al over eens en dan overbodig, en verder aan Rotterdam The Hague Airport. Dus die ga ik ontraden. Dan 'Eerlijke prijs voor alle bedrijfsmodellen'. Verzoekt het college in de brief naar RTHA inzake het eindproduct participatietraject te pleiten dat er een eerlijke prijs betaald moet worden waarin milieu en leefomgeving verrekend zijn en een level playing field voor alle bedrijfsmodellen. Dat is niet aan de gemeente om dat verder van Rotterdam The Hague Airport te verlangen. Ik heb daar natuurlijk wel wat over gezegd in mijn interview dat ik aan het AD heb gegeven, dat ik vind dat het niet maar eindeloos moet groeien of dat je eindeloos maar voor € 30,00 naar Ibiza moet kunnen vliegen of voor € 50,00 of € 60,00, omdat dat vervolgens hinder oplevert voor omwonenden. Dus in die zin zou je ook zo kunnen lezen dat we het met elkaar eens zijn en dan is die overbodig. Ik ga er in ieder geval niets meer over inzetten in mijn brief. Dus die ontraad ik. 'Splits de geluidsruimte niet', verzoek van GroenLinks middels deze motie. Ja, daar ga ik niet in mee, omdat ik dat ook een systeemdiscussie vind, die geluidsruimtespits. Ik wil dat er minder hinder komt en of dat nu gebeurt rechtsom, linksom, met een gescheiden geluidsruimte of niet, dat maakt me niet zoveel uit. Ik heb heel duidelijke grenzen gesteld die te maken hebben met ervaren overlast, want daar moet het om gaan als het aan het college ligt. Dus niet over het precieze 'hoe' als het gaat om bijvoorbeeld een systeemdiscussie als deze. Dus die ga ik ontraden. Dan de motie 'Actieplan Rotterdam The Hague Airport ultrafijnstof'. Nou ja, procedureel, ik kan daar twee dingen over zeggen. Daar staat in de brief natuurlijk al wat over ultrafijnstof, dat daar zorgen over zijn bij de bewoners. Dat heb ik op

verzoek van de heer Biljoen nota bene toegevoegd aan de brief, dus wat dat betreft vind ik dat ik dat ook al gedaan heb, dat actieplan opstellen, dat hoort echt bij de MER thuis, dus die moeten we dan echt met elkaar bespreken, dus voor nu ga ik hem ontraden. En dan landelijke wetgeving ultrafijnstof. Nou, daar is men al mee bezig, want die vraagt bij de landelijke politiek erop aan te dringen. Overigens is de EU daar ook voornamelijk mee bezig, dus niet alleen landelijk, dus die kan ik om die reden ook ontraden. Voorzitter, en dan heb ik denk ik echt alle moties gehad. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Is er behoefte aan een tweede termijn, of is er nog een enkele vraag blijven liggen? Nee? Dan toch nog de heer Biljoen als enige.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, een reactie op de reactie van de wethouder. In uw interview was u ontzettend scherp. Ik wil er nu eigenlijk geen motie van maken, maar kunnen we het interview meesturen met de brief?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ik vermoed zomaar dat ze dat gelezen hebben voorzitter, dus dat zou niet nodig hoeven te zijn. Maar als u zelf een kopietje van het AD wil bezorgen bij Rotterdam The Hague Airport dan staat u dat uiteraard natuurlijk vrij, maar ik ga het niet doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Geen behoefte aan een tweede termijn. Dan stel ik vast dat we deze brief zeer uitputtend hebben behandeld. En ik had u een lunchpauze beloofd rond 12.45 uur. Het volgende onderwerp is denk ik vrij lang om in een kwartier te doen, dus ik gun u ietwat vervroegd pauzeren, namelijk nu. Ik had u daarvoor een uur willen gunnen. Dat betekent om 13.30 uur terug om de vergadering verder voort te zetten. Ik doe dan ook een dringend beroep op een vicevoorzitter van de raad om dan alvast te beginnen. Ik ben ietsjes later. Mevrouw Verkoelen. Nee? Dat was het? Ik zag u staan dus ik dacht van de orde maar het was niet zo. Nu even niet.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Van de orde, een goede zaak voorzitter om dit te doen.

De **VOORZITTER**. Goed zo, ik schors de vergadering tot 13.30 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 15 december 2022

Notulen van de raadsvergadering van 15 december 2022 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 17

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb, met dien verstande dat het voorzitterschap van 13.50 uur tot 14.20 uur en van 17.00 tot 18.15 uur is waargenomen door de heer B. van Schaik

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering.

Namens het college zijn tegenwoordig de heer F. Achbar, de heer R. Buijt, de heer R.A.C.J. Simons, de heer M.J.W. Struijvenberg, de heer T.B. Versnel en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

Heropening

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mag ik de raadsleden verzoeken plaats te gaan nemen. Ik heb begrepen dat de wethouder onderweg is. Ik zie de heer Balwantsingh ook binnenkomen. Hij krijgt dadelijk als eerste het woord.

8.2 Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Meer waarde voor jongeren: onderzoek naar effecten van jongerenwerk', alsmede het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan wil ik vragen of de heer Balwantsingh op zijn plek wil gaan zitten. U bent namelijk de eerste in dit debat die op agendapunt 8.2 als spreker genoteerd is. Het gaat om het rapport van de Rekenkamer 'Meerwaarde voor jongeren: onderzoek naar de effecten van jongerenwerk', alsmede het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport. Dank u wel. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, ik wil toch even een punt van orde maken, iets wat mij nu even van het hart moet. Ik vind het wel bijzonder jammer dat we twintig minuten moeten wachten tot de wethouder aanwezig is, want we wisten dat het tot 13.30 uur zou duren. Wij zitten hier allemaal met ons goede gedrag. We hebben nog heel veel agendapunten te gaan. Dit dus toch even als boodschap richting het college.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ik begrijp dat de wethouder iets wil zeggen.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Jazeker, jammer dat jullie nu al klappen zonder dat ik de kans krijg om even toe te lichten wat de reden was. Maar goed, het statement is gemaakt. Terecht, en daarvoor ook mijn excuses. Ik zat in een overleg met de burgemeester in de veronderstelling dat we daar zaten met de voorzitter en ik had niet meegekregen hoe laat we zouden beginnen. Dus excuus daarvoor. Ik zal in het vervolg proberen daar gewoon rekening mee te houden. Dus een terecht punt.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Prima. Dank voor uw punt van orde. Dan dit gezegd hebbende kom ik wel bij u, mijnheer Balwantsingh, uit. U staat bij mij op de lijst als eerste spreker. En mag ik graag aan de raadsleden vragen om stilte te bewaren zodat we naar het betoog van de heer Balwantsingh kunnen luisteren.

De heer **BALWANTSINGH** (pvda). Ja, dank u voorzitter. Ja, een kort betoog, niet een heel lang betoog. We hebben het in de commissie uitvoerig gehad over het jongerenwerk en het belang van het jongerenwerk, hoeveel jongeren bereikt worden. Dat Rekenkamerrapport is daar erg duidelijk over geweest, ook over het belang van goed jongerenwerk. En binnen het belang van goed jongerenwerk past ook het aanbieden en het realiseren van voldoende jongerenhubs. Nu is de ambitie van dit college om twintig hubs te realiseren, waar we enorm blij mee zijn. Er is wel een vraag die ik aan de wethouder wil stellen. Ik heb begrepen dat er in de vorige collegeperiode ook al vijftien gerealiseerd zijn, dus misschien kunt u daar wat opheldering over geven. Komen er nog twintig bovenop, dan gaat de vlag uit bij ons. Dan hebben we straks 35 jongerenhubs. Maar ik betwijfel dat, dus ik hoor graag van de wethouder hoe dat precies zit. Dan heeft ons raadslid van de vorige raadsperiode, Lammering, in de motie Lammering, gevraagd om een onderzoek naar behoeften van jongerenhubs in de Rotterdamse wijken. Daar kwam uit dat er in 22 wijken behoefte is aan een jongerenhub. En nu worden er twintig gerealiseerd. Dat wil zeggen dat er twee wijken zijn waar dan geen jongerenhub gerealiseerd wordt terwijl er wel behoefte aan is. Nu zou je kunnen vragen om te kijken welke wijken dat nu zijn en volgens de behoefte daar toch die twee hubs nog extra te realiseren. Vandaar dat ik deze motie indien, ook ondertekend door de SP, BIJ1, PvdD en Volt, waarin wij vragen om die motie van Lammering, die uitwijst dat er 22 hubs moeten komen, in elk geval te honoreren. Dus bij dezen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Balwantsingh heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. 22 jongerenhubs in Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Meer waarde voor jongeren: onderzoek naar de effecten van jongerenwerk';

constaterende dat:

- in het programma van eisen aanbesteding Welzijn is opgenomen dat het aantal jongerenhubs gedurende de komende jaren naar minimaal 22 locaties uitgebreid zal worden;
- deze uitspraak is gedaan naar aanleiding van een inventarisatie naar de behoefte van jongerenhubs in Rotterdamse wijken die is uitgevoerd in lijn met een raadsuitspraak;
- het voorstel dat ten grondslag ligt aan de raadsuitspraak vraagt om de wijken die deze behoefte uitspreken 'zo mogelijk te voorzien van een jongerenhub';

overwegende dat:

- in de begroting te lezen valt dat de taakstelling binnen de welzijnsopdracht een uitbreiding naar 20 jongerenhubs betreft;
- het huidige target van 20 jongerenhubs geen recht doet aan de reeds uitgevoerde inventarisatie en de raadsuitspraak;
- jongerenhubs belangrijke plekken in de wijken zijn waar jongeren een alternatief geboden kan worden voor de negatieve aspecten van de straatcultuur en talentontwikkeling wordt gestimuleerd;

verzoekt het college om:

- de taakstelling binnen de welzijnsopdracht uit te breiden naar 22 jongerenhubs door de stad;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. N. Balwantsingh, S. van de Peppel, T. Kind, T.S.J. Coşkun en M.M. Vlasblom

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dat gezegd hebbende wil ik mevrouw Van de Peppel het woord geven.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). Dank u wel voorzitter. "De jongeren worden er vaak van beschuldigd hun problemen te overdrijven. Ze doen dit heel vaak in de hoop enige indruk te maken op de traagheid en de onbeweegbaarheid van het zelfzuchtige oude." Een quote van Robertson Davies. Al vijf jaar geleden is er geconstateerd dat de Rotterdamse jongeren hun problemen helemaal niet overdrijven. Ik citeer uit het rapport 'Meerwaarde voor jongeren': "Zo concludeerde de Rekenkamer in 2017 in het rapport 'Hulp buiten bereik' dat veel aanvragers van schuldhulpverlening moeite hadden met de aanvraagprocedures en een halfjaar na het eerste contact met de gemeente nog steeds niet waren aangemeld voor de schuldsanering." Of: in 2018 concludeerde de Rekenkamer in het rapport 'Het komt niet in de buurt', dat mede door die wachttijden veel mensen pas hulp van het wijkteam kregen als hun problemen al hoog waren opgelopen. En in datzelfde rapport 'Meerwaarde voor jongeren' hebben we kunnen lezen dat dit komt door de traagheid en de onbeweegbaarheid van het zelfzuchtige oude, in dit geval de gemeente. We vragen dan ook aan de wethouder welke beleidsmatige veranderingen de wethouder nu gaat invoeren om de kansen voor de jongeren te vergroten in plaats van hun volwassen zelfstandigheid te beginnen met 5-0 achterstand door de gemeente. Welke beleidsmatige veranderingen gaat de wethouder nu invoeren om de onbeweegbaarheid van het zelfzuchtige oude van de gemeente te laten bewegen? Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Aafjes-van Aalst.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Voorzitter, we hebben het vorige week al uitgebreid besproken in de commissie, maar ik wil toch de noodzaak van enkele aanbevelingen benadrukken bij deze wethouder. Om te beginnen met aanbeveling 2: het naar zich toe trekken van de regie over dit jongerenwerk. Verschillende organisaties werken vaak nog als losse eilandjes en missen de kennis om door te verwijzen of integraal te werken met de wijkteams. Daarnaast horen we van een insprekende jongerenwerker dat men naar pleintjes wordt gestuurd waar op dat moment helemaal geen jongeren zijn. Dat er jongerenhubs zijn waar je alleen op afspraak terecht kan. Het maken van zo'n afspraak is gewoonweg de drempel verhogen in plaats van te verlagen. Omdat de middelen vaak schaars zijn moeten we deze zo effectief mogelijk inzetten. De gemeente moet daarom optreden als regievoerder om alles optimaal te laten verlopen, daarbij de lijntjes in het veld te verbinden en jongerenorganisaties bijsturen wanneer zij inefficiënt te werk gaan. Wij verwachten dan ook maximale inspanning van deze wethouder en zijn dan ook benieuwd naar de rapportage over zes maanden. Aanbeveling 4 werd ook door het college ontraden, terwijl wij toch benieuwd zijn naar de effecten van investeringen in jeugdwerk op andere domeinen. Daarom

wil niet zeggen dat we dit uitgebreid moeten doen, maar onderzoek naar effecten kan zeker waardevol zijn. Als er ergens uren worden opgeplust, zal er mogelijk minder tijd zijn voor de schilderclubjes of het koffie-uurtje voor de ouderen. Afsluitend voorzitter, wij benadrukken nogmaals dat wij graag zien dat jongerenhubs vooral gerealiseerd worden in de kwetsbaarste wijken en daarna uitgebreid worden in andere wijken. Als er geen maatschappelijk vastgoed voorhanden is in deze kwetsbare wijken, verwachten wij dat de wethouder een alternatieve locatie creëert. Tot zover.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. De heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd). Yes voorzitter, dank u wel. Het rapport van de Rekenkamer had slecht nieuws en goed nieuws. Het slechte nieuws was denk ik het grote aantal jongeren dat nog steeds in een preciaire situatie zit. Maar liefst 13.000 jongeren groeien op in een omgeving waarin hun ouders een laag inkomen hebben, net aan rondkomen en misschien een slechte relatie met hun kind hebben. Dat betekent dat het voor heel veel Rotterdamse jongeren nog steeds uitmaakt waar ze geboren zijn voor hun kansen om zichzelf te ontwikkelen. Daar schrok ik van. Dat zou geen nieuws moeten zijn maar het blijft toch altijd slikken om dat te lezen. Maar het goede nieuws is dat het jongerenwerk dat in Rotterdam wordt uitgevoerd heel veel jongeren bereikt. Maar liefst 22.000 tot 25.000 jongeren per jaar komen op straat, sport, school, socials in contact met jongerenwerk en krijgen op die manier advies, begeleiding, hulp om het beste uit zichzelf te halen. Ik was er blij mee om dat te lezen. Waar ik ook blij mee was, was het feit dat er op basis van casusstudies, dus achteraf, een soort onderzoek, in specifieke gevallen heeft het jongerenwerk nu effect gehad. Toen zei de Rekenkamer: ja, dat was zo. Dus op sommige momenten was er een aanwijsbaar beter resultaat of een betere kans voor jongeren om zichzelf te ontwikkelen. Maar dit wordt niet op voortdurende basis gedaan. Dat is wat ik de wethouder echt op het hart wil drukken. Ik heb daar een paar nietszeggende oneliners voor om dat een beetje mee te geven, wat hopelijk blijft hangen. De eerste is: meten is weten. Als je niet daadwerkelijk gaat meten welke effecten inspanningen hebben, dan kun je wel heel hard werken en heel veel geld ertegenaan gooien, maar dan weet je niet wat effectief is. Het Rekenkamerrapport was daar heel duidelijk over, dat welzijnsorganisaties er eigenlijk van uitgaan dat de gemeente dat doet. Dat moeten ze ook doen op basis van de aanbesteding. Maar dat de gemeente daar nog onvoldoende haar verantwoordelijkheid in neemt. In die zin heb je dus een betrouwbare overheid nodig die ook haar afspraken nakomt. Een andere oneliner is: don't work hard, work smart. Houd bij wat je resultaten zijn. Stel van tevoren vast wat je eigenlijk wilt bereiken met de inspanningen die je uitvoert. Zorg dat de middelen die we gebruiken op een zo effectief mogelijke manier terechtkomen. Dat betekent dus: houd zorgvuldig bij wat voor resultaten die inspanningen hebben. En dan lees ik wel in aanbeveling 5 die de wethouder omarmt, dat we inderdaad moeten gaan toewerken naar betere monitoring. Wij moeten inderdaad gaan kijken, in gesprek met welzijnsorganisaties, hoe we dit gaan doen. Maar wat ik niet lees in de omarming in de bestuurlijke reactie is hoe, heel concreet hoe, wat gaat de wethouder doen om te zorgen dat de monitoring beter gaat verlopen? Wie gaat wat doen, hoe meten we resultaat en hoe gaat de raad op de hoogte gehouden worden van de voortgang daarvan? Dat is waar ik benieuwd naar ben.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Ook GroenLinks wil de Rekenkamer bedanken voor het onderzoek en rapport 'Meerwaarde voor jongeren'. Ik denk dat het essentieel is dat onze onafhankelijke Rekenkamer ons helpt en ons heeft gewezen op de zaken die nog verbetering behoeven omdat nog steeds zo veel jongeren in Rotterdam in die kwetsbare gezinssituaties zitten waardoor zij een grotere kans hebben op problemen

met hun welzijn. Ik ben ook heel blij dat ons debatje in de commissie er uiteindelijk toe geleid heeft dat wij ook raadsbreed zeggen: wethouder, alle aanbevelingen dienen te worden overgenomen. Want in de commissie kregen we nog een enigszins omfloerst verhaal, nee, aanbeveling 2 doen we maar half, aanbeveling 4 doen we liever niet. Nee, dit zijn gewoon keiharde aanbevelingen die ons gaan helpen om de grip op het jongerenwerk, daar waar dat nog verbetering behoeft, te verstevigen. Ik zou dan ook graag willen weten van de wethouder met name over aanbeveling 4, want u zegt 5 maar het is 4, die u niet had omarmd. Daar staat in: breng in overleg met de welzijnsorganisaties in kaart wat de consequenties zijn van de extra inzet voor jeugd voor het welzijnsaanbod voor andere doelgroepen van het welzijnswerk en informeer vervolgens de raad over die consequenties. En ik wil heel graag horen van de wethouder hoe hij nu na dit duidelijke signaal in de raad die handschoen gaat oppakken en wanneer wij ook zicht krijgen in die consequenties. Want ik denk dat onze Rotterdamse jongeren deze inzet gewoon keihard nodig hebben en dat wij niet gisteren, niet eergisteren, maar het liefst zo snel mogelijk daar ook inzicht in krijgen. Dan nog als laatste over de jongerenhubs. GroenLinks heeft met een wethouder Jeugd in het vorige college ervoor gezorgd dat die eerste vijftien jongerenhubs gerealiseerd werden. Wij zijn er ook hartstikke blij mee, we zijn er trots op dat het college daar ook verder uitvoering aan wil geven. We snappen de wens om dat nog te verbreden naar 22, zoals de PvdA heeft neergelegd, maar voor ons is wel belangrijk; het doel, meer programma, activiteiten voor jongeren in de wijk. Dat horen wij ook uit de wijken. Als extra jongerenhubs daaraan bijdragen, heel graag. Maar houd vooral dat doel voor ogen. Dat is mijn oproep aan de wethouder.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Voorzitter, de fractie van Volt is blij met het Rekenkamerrapport 'Meerwaarde voor jongeren'. Het onderzoek laat zien dat we in Rotterdam op de goede weg zijn met het jongerenwerk. Zo bereiken jongerenwerkers ongeveer 22.000 tot 25.000 Rotterdamse jongeren, is het jongerenwerk beter geborgd in de welzijnsopdrachten en gaat de samenwerking tussen verschillende vormen van jongerenwerk – preventief en handhavend – steeds beter. Tegelijkertijd wijst het onderzoek op een aantal kwetsbaarheden, vooral als het gaat over de samenwerking tussen het jongerenwerk en andere afdelingen van de gemeente Rotterdam, zoals de wijkteams, de expertiseteams Financiën en het Jongerenloket. Te vaak leidt het tot knelpunten, waardoor jongeren na bijvoorbeeld een verwijzing naar het Jongerenloket geconfronteerd worden met een ambtelijke wereld die niet goed aansluit bij hun belevingswereld. Dat kun je je ook voorstellen, het werk van een jongerenwerker is door naar die vindplaatsen te gaan, vertrouwen te winnen, op de pleintjes, met de jongeren in gesprek te gaan en vervolgens denken: oké, ik heb het vertrouwen gewonnen, het contact opgebouwd, en nu verwijzen we iemand door naar een jongerenloket. Formulieren, misschien wat afstand en dat kan ertoe leiden dat de jongeren afhaken, onder andere door de wachtlijsten die daar ontstaan. Over deze samenwerking spreekt de Rekenkamer van een hardnekkig probleem, waarover ook eerder is gerapporteerd in onderzoeken over wijkteams en schuldenproblematiek, waar mevrouw Van de Peppel zonet aan heeft gerefereerd. Ons stelsel van sociale voorzieningen lijkt goed te functioneren binnen loketten en afdelingen. Daarbuiten wordt het al snel ingewikkeld. En het is problematisch voor veel bewoners, die geconfronteerd worden met meervoudige problematiek en zich ten opzichte van verschillende voorzieningen en professionals moeten verhouden. En dat geldt, zo blijkt ook, voor jongeren. Een andere kwetsbaarheid die in het rapport wordt benoemd betreft het monitoren van de effecten van het jongerenwerk. Daar heeft de heer Verweij net ook al even aan gerefereerd. Zo weten we niet precies wat de impact is op de thema's werk, zorg, vroegtijdig schoolverlaten en armoede. En dat is belangrijk, want het jongerenwerk wordt te weinig gemonitord en zelfs als

het wordt gedaan via een afgesproken klanttevredenheidsonderzoek, ik houd zelf niet van het woord in deze context, wordt dat dus te weinig gedaan en gebeurt dat te veel binnen kokers. Te veel binnen de verschillende afdelingen, bijvoorbeeld binnen het Jongerenloket en niet tussen verschillende afdelingen van de gemeente Rotterdam in. De fractie van Volt Rotterdam vindt het goed dat het college de aanbevelingen overneemt om in te zetten op het impact gedreven werken, en gaat kijken naar een herziening van de monitoring van het jongerenwerk. Dat vinden wij heel goed, maar we zouden ook graag zien dat we in deze doorontwikkeling meenemen dat het jongerenwerk niet alleen staat, niet op zichzelf staat, dat het pas functioneert en effectief is als die aansluiting op een vraagwijzer, op een ETF en op een jongerenloket, goed gaat. Daarom willen wij dat het jongerenwerk echt in die monitoring wordt meegenomen. We hopen echt dat de wethouder dat gaat meenemen in het vervolg van de aanbevelingen en ook de vervolgstappen die er worden gezet. Dus voorzitter, wij hopen dat het college deze inzet meeneemt in die doorontwikkeling van de monitoring. Tot slot wil ik nog een aantal zaken zeggen over bijvoorbeeld aanbeveling 4, waar het net ook even over ging. Er wordt gezegd: maak aanbeveling 4 nu inzichtelijk. Wat zijn bijvoorbeeld de gevolgen voor het welzijnswerk onder ouderen? We weten dat daar ook veel problemen zijn. Er staat dan: er is vorig jaar een brief gestuurd. Daarin staat het allemaal duidelijk aangegeven. Dan zegt vervolgens de Rekenkamer: we hebben daarnaar gekeken, het komt daar niet heel duidelijk naar voren. Dan zeg ik wel via de voorzitter: kom op wethouder, maak dat gewoon inzichtelijk, want we weten dat er waterbede effecten optreden. Zoals in de vorige welzijnsopdracht, daarin was jongerenwerk weer te weinig opgenomen, waardoor er weer een addendum moest komen om het jongerenwerk er later weer in te krijgen. Dus dat soort effecten krijg je. Nog eventjes dan, echt tot slot, over de jongerenhubs. We weten dat er in de vorige periode vijftien gerealiseerd zijn. Daarvan zijn er ook weer een aantal verdwenen of stopgezet. Dus je ziet ook dat het daar beweeglijk is. We weten dat er 22 jongerenhubs gewenst zijn. Nou, daar sluiten wij bij aan en daarom tekenen we ook mee met die motie. Maar we willen dus ook vragen, en dat is ook naar aanleiding van de eerdere motie die wij hebben ingediend: kijk ook naar innovatie. Kijk naar nieuwe manieren om dat mogelijk te maken in al die 22 wijken. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan kijk ik in de raad rond of er nog andere partijen het woord willen op dit onderwerp. DENK.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Voorzitter, we hebben het in de commissie al uitgebreid met elkaar gehad over het belang van het beschermen van het welzijn van onze jongeren, dat nu zo erg kwetsbaar is. Het Rekenkamerrapport onderschrijft dat ook en ook het belang van het jongerenwerk. Het doet ook aanbevelingen die daarop aansluiten. Dus voorzitter, ik zal het kort houden. Mijn collega's hebben al heel goede dingen meegegeven aan de wethouder. Ik wil twee dingen meegeven die voor onze fractie belangrijk zijn. Te beginnen met de Huizen in de wijk. Tijdens de commissievergadering hoorden we onze spreker erover. We vinden het belangrijk dat de Huizen toegankelijk en laagdrempelig blijven. Zou de wethouder de mogelijkheden rondom het uitbreiden van de openingstijden willen verkennen en de commissie of de raad daarover willen informeren? En voorzitter, mijn tweede punt gaat over de jongerenhubs. In ons prachtige coalitieakkoord hebben we vastgesteld dat er aan het einde van deze bestuursperiode twintig jongerenhubs, verspreid door Rotterdam zijn. Kan de wethouder een inventarisatie maken van de inmiddels gerealiseerde jongerenhubs en kan de wethouder een tijdspad koppelen aan de jongerenhubs die er nog aan zitten te komen? Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Coşkun.

De heer **COSKUN** (sp). Dank u voorzitter. De SP is zoals altijd blij met een Rekenkamerrapport en zeker ook met dit Rekenkamerrapport. Een belangrijk onderwerp. In mijn commissie, ZWCS, was ook een inspreker, Adam uit IJsselmonde die de wereld, de werkelijke wereld zoals dat dan onder jongeren bijvoorbeeld in IJsselmonde ervaren wordt, dat die nog weleens kan verschillen met de wereld zoals die geschetst wordt door de welzijnsorganisaties op papier. Er is veel behoefte aan jongerenhubs. Maar er is vooral ook veel behoefte aan: voor jongeren door jongeren. Natuurlijk wel onder professionele begeleiding, maar meer begeleiding zoals een coach, zoals TOS daarmee omgaat bij jongeren in de buitenruimte. Veel welzijnsorganisaties lijken nog niet echt ertoe in staat. Dus er is ook coaching en begeleiding en toezicht op die welzijnsorganisaties nodig. Geopende jongerenhubs, zoals in mijn Agniesebuurt, ogen nogal als een bruisend stiltecentrum. Maar misschien heb ik dat mis. Er gebeurt daar rondom heen weinig, tenminste als bewoner die daar langs loopt denk ik: nou, ik ben geen jongere, maar ja, in mijn tijd bruisten jongerencentra toch op een andere manier dan wat ik daar zo zie. Kortom voorzitter, de SP is kritisch, maar we zijn niet cynisch. Nog niet. Het Rekenkamerrapport geeft ons hoop. Kortom, maar dan moeten wel alle aanbevelingen onverkort worden overgenomen. En vanuit die hoop moet dan stevig het gesprek aangegaan worden met de welzijnsorganisaties hoe dat kan verbeteren, zodat de jongeren ook echt tevreden zijn. Dat moet je doen als gemeente, als regisseur van dat welzijnsnetwerk. De hamvraag is dan ook, door sommigen is het hier al gesuggereerd, gaat B&W nu dan ook alle aanbevelingen onverkort uitvoeren nu de raad daartoe vandaag gaat oproepen?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk verder in de raad of er nog partijen zijn. De heer Elbay.

De heer **ELBAY** (d66). Dank u wel voorzitter. Bijna een derde van de Rotterdammers is tussen 0 en 26 jaar oud in onze stad. Een derde van onze inwoners bestaat uit mensen die de wereld aan hun voeten hebben liggen. En op het moment dat die wereld misschien wat te veel is door wat voor reden dan ook, dan staan onze jongerenwerkers altijd klaar om deze groep Rotterdammers op te vangen. Het stelt mij tevreden dat het jongerenwerk in onze gemeente een aanzienlijk deel van de Rotterdamse jongeren bereikt. Anderzijds is het een gemis dat jongerenwerkers samenwerking met de gemeentelijke instanties moeizaam vinden. Om die toegankelijkheid te optimaliseren, dien ik vandaag ook de motie in 'Praktijkervaring in de praktijk'. Het dictum luidt: een verzoek aan het college om in gesprek te treden met Rotterdamse huisartsenpraktijken om te achterhalen in hoeverre de behoefte bestaat aan de aanstelling van, dan wel een vaste samenwerking met de jongerenwerker in de praktijk. En indien deze behoefte er is, bespreken op welke wijze hier invulling aan gegeven kan worden. En voorzitter, opleidingsmogelijkheden te onderzoeken voor informele actoren zoals buurtmoeders, buurtvaders en instellingen in het kader van basale vroegsignalering van een hulpbehoefte bij jongeren alsmede het ondersteunen van het wegwijs maken van jongeren bij het bereiken van de gemeentelijke dienstverlening zoals het Jongerenloket. Formele en informele betrokkenheid bij jongeren zoals huisartsen, buurtmoeders en buurtvaders kunnen in de ogen van mijn fractie bijdragen aan vroegsignalering en het verwijzen naar de gemeentelijke dienstverlening. Zo hopen wij dat elke jongere die ondersteuning nodig heeft die tijdig en op soepele wijze kan ontvangen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Elbay heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Praktijkervaring in de praktijk

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 8.2 Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Meerwaarde voor jongeren: onderzoek naar effecten van jongerenwerk', alsmede het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport;

constaterende dat:

- het college voornemens is om een aantal hoofdconclusies van het rapport van de Rekenkamer Rotterdam getiteld 'Meer waarde voor jongeren' te onderschrijven en aanbevelingen over te nemen;
- in het coalitieakkoord 'Eén Stad' te lezen is dat het aantal jongerenwerkers uitgebreid zal worden;
- medio juni 2021 Rotterdamse huisartsen een brandbrief hebben verstuurd naar koningin Máxima, onder andere over de toenemende wachtlijsten voor wijkteams en jeugd-GGZ in de regio Rotterdam;

overwegende dat:

- jongerenwerkers momenteel onder meer samenwerken met hulpverlenende organisaties, waar ook huisartsenpraktijken onder vallen, en dat de moeilijkheden waar jongeren tegenaan lopen ook psychische en/of fysieke oorzaken kunnen hebben, wat de signalering voor hulp bij medische professionals des te duidelijker maakt;
- informele actoren zoals buurtmoeders- en vaders en (religieuze) instellingen mogelijk ook kunnen bijdragen aan het signaleren van een hulpbehoefte dan wel het wijzen op de gemeentelijke dienstverlening voor deze doelgroep;
- de doelgroep waar jongerenwerkers mee werken veelal kwetsbaar is, en het van belang is dat deze doelgroep zo snel en goed mogelijk ondersteund wordt;
- een nauwere concretere samenwerking tussen jongerenwerkers en huisartsenpraktijken vroegsignalering verbetert en kennisuitwisseling tussen jongerenwerkers en medisch professionals optimaliseert;

verzoekt het college:

- in gesprek te treden met Rotterdamse huisartsenpraktijken om te achterhalen in hoeverre de behoefte bestaat aan de aanstelling van, dan wel een vaste samenwerking met een jongerenwerker in de praktijk, en indien deze behoefte er is, bespreken op welke wijze hier invulling aan gegeven kan worden;
- opleidingsmogelijkheden te onderzoeken voor informele actoren zoals buurtmoeders en -vaders en (religieuze) instellingen in het kader van basale vroegsignalering van een hulpbehoefte bij jongeren, alsmede het ondersteunen van het wegwijs maken van jongeren bij het bereiken van de gemeentelijke dienstverlening, zoals het Jongerenloket;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. F. Elbay

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ik kijk verder rond in de raad of er nog partijen zijn die vragen hebben en als dat niet het geval is, wil ik wethouder Achbar het woord geven.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. Ik wil beginnen te zeggen dat wij een fantastisch rapport hebben mogen ontvangen van de Rekenkamer en dat is zeker complimenten waard. Ik heb het ook op die manier ontvangen als zijnde: we hebben een

onafhankelijke organisatie die kritisch meekijkt naar ons functioneren op verschillende beleidsterreinen. Mijn houding was ook geweest heel constructief zoeken naar: oké als dit de aanbevelingen zijn dan moeten wij het daar ook mee doen als zijnde herkennen wij ons in deze punten maximaal om die ook over te nemen. Ik wil daar wel bij opmerken, en dat staat ook in het Rekenkamerrapport, dat wij net in die fase zaten waarin er een nieuwe welzijnsopdracht is aanbesteed en dat we ergens ook wel in een heel nieuwe werkelijkheid zijn terechtgekomen als het gaat om het welzijnswerk en het jongerenwerk. Er zijn een aantal vragen gesteld, onder andere over de aanbevelingen, over de monitoring. Een heel interessante is de jongerenhub en laat ik daarmee beginnen voorzitter. Ik vind het ook tof dat die energie hier in deze raad zit als het gaat om het realiseren van die jongerenhubs in de stad. Maar het is goed om ook even te weten dat er een raadsbesluit aan ten grondslag ligt als het gaat om het realiseren van die jongerenhubs in de stad, en zeker ook als het gaat om de locaties. Want er werd een vraag gesteld: hoe zorgt u ervoor dat er juist in die kwetsbare wijken een jongerenhub komt. Dus daar zijn afspraken, die locaties zijn bekend en die opdracht ligt bij de welzijnsaanbieder om die tot uitvoering te brengen. Ik begrijp uw haast, want die voel ik ook, maar tegelijkertijd wil ik u ook vragen om even de ruimte te geven en wellicht dat ik dan zo rond februari bij u terug mag komen om een beter beeld te geven waar we nu staan met gerealiseerde jongerenhubs. Wat zijn nu tijdelijke jongerenhubs die eventueel vervangen zouden moeten worden of waar nieuwe voor moeten komen, en op welke locaties komen er nog nieuwe hubs binnen de afspraken die er zijn gemaakt? Nou, ik begrijp dat er een onderzoek is geweest, dat er behoefte is aan 22 jongerenhubs. Nou, de afspraak binnen het coalitieakkoord is twintig. En als u mij de ruimte geeft om in februari het een en ander in beeld te brengen, dan zou ik bijna willen zeggen, houd uw motie aan of trek hem in. Er is even overleg zie ik. Nee? Oké. Dat zou mijn voorstel zijn, omdat die afspraken gemaakt zijn om te komen tot twintig jongerenhubs. En als u hem zo vraagt, dan weet u dat daar ook nog financiën aan gekoppeld moeten worden.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Balwantsingh.

De heer **BALWANTSINGH** (pvda). Ja voorzitter, dank u wel. Ik begrijp de oproep van de wethouder. Ik zou het nog even met de fractie en ook nog met anderen willen bespreken, die ook nog vanuit de vorige periode hebben bijgedragen aan de realisatie sowieso van inmiddels al vijftien jongerenhubs. Dus ergens knelt het ook bij mij wel aan de ambitie die de wethouder... Ik heb de wethouder tijdens de commissie letterlijk horen zeggen: wat mij betreft in elke wijk een jongerenhub, dus aan de ambitie van de wethouder ligt het niet. Ik vraag me wel af hoe het in de afspraken met de andere coalitiepartijen is gegaan, dat er in principe al vijftien gerealiseerd zijn, dat er nog maar vijf bij komen. Ik bedoel, maak er dan zeven van. Zoveel beslag legt dat ook weer niet, dus dat is mijn reactie. Ik zal het bespreken of we hiermee doorgaan of niet. Maar misschien toch wel even een reflectie over die ambitie die u zelf heeft tegenover wat u voor elkaar heeft gekregen in de coalitieafspraken.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik probeer ook aan te geven, ik begrijp uw haast. Daarmee geeft u terecht aan ook hoe ik erin sta. Er zijn afspraken binnen de coalitie en dat is twintig. U vraagt iets anders. Tegelijkertijd zeg ik: geef mij die ruimte om in februari voor u in beeld te brengen waar we staan ten aanzien van die jongerenhubs. Wellicht dat daaruit voortkomt dat er meer mogelijk is dan we nu aan het realiseren zijn. Zo wil ik hem graag aan u uitleggen. Dat doet niets tekort aan de ambitie die ik persoonlijk heb. Dan voorzitter, de vraag over de monitor, waarbij een aantal interessante oneliners zijn gemaakt. Hij is door een aantal partijen op verschillende manieren gesteld. Maar als het gaat om die monitoring zijn wij op dit moment bezig met een datadashboard. Dat is bijna af. Daarmee kunt u ook

zien hoe een wijk ervoor staat. We hebben daar zelfs een emeritus hoogleraar, Hosman, in de arm genomen, om te begeleiden bij het opstellen van zo'n praktische en haalbare monitor. Dus het heeft echt wel onze aandacht. Tegelijkertijd zeggen wij: oké, wij willen impact gedreven werken. Dat is ook hoe wij die welzijnsopdracht hebben aanbesteed. Dus zo proberen wij wel continu, even los van de gesprekken met een plan van aanpak waar ook een soort monitoring als vorm plaatsvindt, dat ook door middel van een dashboard waarbij we bewust ook iemand die stevig is en daar verstand van heeft in de arm nemen, om daar toe te komen.

De **VOORZITTER**. De heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd). Dank u wel voorzitter. Kan de wethouder aangeven wanneer die monitor af is? Wanneer gaan we die zien?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik heb nu staan: bijna af. Geef me even de ruimte, dan ga ik even...

De **VOORZITTER**. In jargon is dat meestal eerste kwartaal.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, die wilde ik bijna zeggen, maar ik bevestig hem zo. Mag ik hem zo even bevestigen?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Ja voorzitter, en dan aansluitend, gaan we die monitor halfjaarlijks krijgen of jaarlijks? Wat is daar inderdaad uw streven in?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja, zo'n dashboard hè, dat is gewoon een dashboard waarin beweging ontstaat, waarin je per wijk zou kunnen zien hoe een wijk ervoor staat. En wanneer die af is, voor die specifieke vraag moet u me nog even de ruimte geven om daar zo op terug te komen. Maar een dashboard zou ook dynamisch moeten zijn. Er gebeuren dingen en er gaan weer dingen af. Het is een dynamisch iets.

De **VOORZITTER**. De heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd). Dank u wel. Ik vraag me af of een dashboard het meest geschikte middel is. Want als we het hebben over de effecten van welzijnswerk, hebben we het over de manieren waarop heel ingewikkelde, abstracte dingen als praatjes maken en mensen op school begeleiden, bij sportverenigingen, een hart onder de riem steken, helpen met geld omgaan en dat soort zaken. Dat laat zich best wel lastig kwantificeren in een soort rood tot groen radertje wat je bij de coronatijden weleens zag hè, dat je daar dan een dashboard voor had. Dus ik hoop dat de wethouder het rapport echt in handen neemt wat nu precies die factoren zijn die we gaan meten. Een dashboard klinkt heel hip en heel cool, maar het is echt belangrijk dat dat soort ingewikkeldheden zich niet altijd daarvoor lenen. Soms gaat het echt over diepgaand kwalitatief onderzoek en ik hoop inderdaad dat daar ruimte voor zal zijn.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, kijk, dat is inderdaad wel heel erg gedetailleerd. Ik heb daar niet zo veel verstand van, daarom gaf ik ook aan, dat we dat samen doen met zo'n emeritus hoogleraar die daar heel veel verstand van heeft, om juist die inzichten en die monitoring goed te krijgen. Daar vertrouw ik dan ook op, dat daar die kennis zit om een goede monitoring te krijgen.

De **VOORZITTER**. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Net als de heer Verweij sla ik ook aan op het woord dashboard. Ik zit ook wel eens in de auto, dan kijk ik ook wel eens naar een dashboard, maar dat wil niet altijd zeggen dat ik op de plaats van bestemming terechtkom. Daar ben ik hier dus ook een beetje bang voor. Want wat we hier meemaken en wat het onderzoek van de Rekenkamer ook heel duidelijk laat zien, is dat de effecten niet alleen in het jongerenwerk zelf zitten, dus inderdaad een praatje maken, vertrouwen winnen, iemand goed op weg kunnen helpen, maar het zit hem vooral in die schakel daarna. En dat is het verschil tussen misschien dat kwalitatieve deel waarin je er dus heel lastig achter komt wat effectief is en wat niet. En wat harder is, namelijk wordt iemand doorverwezen naar een jongerenloket en wordt iemand daar daadwerkelijk geholpen? En dat zou een vraag zijn. Wat ik eigenlijk heel erg belangrijk vind is dat dat in die monitor zit. In een emeritus hoogleraar heb ik vertrouwen, maar ik zou wel graag weten of wij uit de raad ergens nog hierover mee kunnen denken of wellicht ook een voorstel kunnen doen in die richting. Dus het niet vanuit één koker bekijken maar vanuit het hele speelveld vanuit de sociale voorzieningen die we hier binnen de gemeente hebben.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, ik begrijp de wens zeker. Ik noemde het dashboard als één voorbeeld, dus we moeten niet focussen op alleen maar een dashboard dat straks door iemand ontwikkeld wordt met heel veel kennis. Tegelijkertijd hebben we gewoon ook heel concrete afspraken met welzijnsaanbieders van kom met een plan van aanpak hoe je dat soort concrete gevallen nu oplost in die wijken. Het is en-en, en zeker omdat er niet een one size fits all-principe is. Dus zeker, het dashboard één, het plan van aanpak. Er zit natuurlijk ook gewoon een programma van eisen waarin we aan de voorkant hebben gezegd wat we verwachten. En in die uitvoering komt dat plan van aanpak voor en zo probeer je continu wel te monitoren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Ja voorzitter, een dashboard klinkt inderdaad hip, maar zal ook niet voor eenieder openbaar zijn om te raadplegen, en daarom nogmaals mijn vraag met betrekking tot de monitor. Vroeger hadden wij ook een soortgelijke monitor waardoor je inderdaad kon zien hoeveel jongeren er worden bereikt, en of de kpi's inderdaad worden gehaald. Daarom nogmaals de vraag of we die jaarlijks gaan zien of halfjaarlijks, dus wat is inderdaad het plan?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja voorzitter, even twee dingen. Kijk, zo'n dashboard, dat probeer ik net uit te leggen, dat lijkt me gewoon een dynamisch instrument, waarin inderdaad gegevens veranderen. Maar zo'n plan van aanpak krijgt u jaarlijks. Daarvan kunt u ieder jaar verwachten wat daar in staat per welzijnsaanbieder. Dan voorzitter, een vraag over het overnemen van de aanbevelingen. Misschien een stukje techniek. De Rekenkamer voert rapporten uit in opdracht van de raad. Die komt dan met

aanbevelingen en uiteindelijk neemt u de aanbevelingen al dan niet geheel over en ik ben enkel uitvoerder daarin. Dus als u zegt: u moet ze allemaal overnemen, dan zal ik ze allemaal overnemen. Als u zegt, één niet, één wel, en vier deels, dan is dat natuurlijk aan u. Wat wij doen, wij komen met een bestuurlijke reactie. Daar begon ik mijn verhaal ook mee. Door te zeggen: wij kijken heel constructief naar zo'n Rekenkamerrapport. Waar staan we en wat kunnen we er maximaal van leren? En op basis daarvan hebben wij onze bestuurlijke reactie gegeven. En dan is het uiteindelijk aan u. Kijk, over aanbeveling 4, want daar was dan de concrete vraag over gesteld, welke consequenties hebben die keuzes en informeer daar de raad over. Het is misschien ook goed om te weten dat hier ook een raadsbesluit aan ten grondslag ligt. Dat wij zeggen: oké, we halen een aantal onderdelen die voorheen bij de welzijnsaanbieder zaten, veel meer prioriteren op doelgroepen, kind, jongere en volwassene. En we gaan nog specifiek een aantal wijken prioriteren. Nou, daardoor zijn een aantal onderdelen uit die opdracht gehaald, ergens anders ondergebracht. Als voorbeeld hebben we van het onderwerp 'veilig', dat deels voorheen binnen de vorige welzijnsopdracht zat, gezegd: die halen we eruit en die zetten we bij directie Veilig, waardoor het dus niet meer terug te vinden is. Als dat uw vraag is: breng in kaart welke keuzes er zijn gemaakt aan de hand van het raadsbesluit en waar is het nu ondergebracht? Ja, daar wil ik, als u zegt, neem dan... het is aan u. Dan begrijp ik uw vraag wel. Vervolgens is mijn vraag: oké, als dat in kaart brengen is, voilà, maar weet dat u als raad een besluit hebt genomen om het op die manier te doen. En of het logisch is dat u zegt: ik vraag u ook zo'n aanbeveling ook als bestuurlijke reactie alsnog over te nemen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja, dank u wel voorzitter. Het is eigenlijk gewoon een simpele vraag. U heeft nu zojuist de fracties gehoord. De fracties roepen op: voer onverkort alle vijf de aanbevelingen uit. En gaat u dat dan dus doen, ja of nee? Dat is dus de vraag die dan voorligt. En u zegt dus eigenlijk: als dat de opdracht is die de raad mij geeft, dan ga ik daar gewoon mee aan de slag.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). U als raad besluit straks welke aanbevelingen er worden overgenomen. En dan mag u ervan uitgaan als u mij als raad vraagt om iets te doen, dat ik dat voor u ga doen, ook al kom ik met een bestuurlijke reactie, maar uiteindelijk bent u als raad leidend daarin.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Nou, dat is prima om te horen, maar ik hoor u namelijk ook wat slagen om de arm houden, van: ja, er zijn ook andere raadsbesluiten en ja, ook dit en ook dat. Mijn vraag in de eerste termijn was ook heel simpel. Dat in kaart brengen van die doelgroepen waar je dan je primaat legt, zoals in aanbeveling 4 wordt beschreven. Als je in welzijnswerk keuzes maakt, breng dan in kaart ten koste van welke andere doelgroepen dat gaat, ten opzichte van welke andere gebieden dat gaat. En dan was mijn concrete vraag wanneer we dat dan krijgen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou, voorzitter, twee dingen. U hebt mijn bestuurlijke reactie gelezen. Ik probeer net even een voorbeeld aan te geven waarom ik zeg: dat lijkt me niet logisch. U hebt als raad besloten om het op deze manier in te richten. Dus als het goed

is weet u waarom die keuze is gemaakt. Om dat inzichtelijk te maken, wat is de meerwaarde om dat inzichtelijk te maken? Dat is al de eerste vraag. Als het alleen om inzichtelijk te maken is, wil ik best wel voor u de keuzes die zijn gemaakt, als voorbeeld veilig niet meer bij welzijn maar bij directie Veilig, of de individuele begeleiding niet meer bij welzijn, uitbreiding bij JOZ. Dat zijn die keuzes die u hebt aangegeven, van: maak die op basis van de prioritaire wijken en prioritaire doelgroepen. En tegelijkertijd, voorzitter ik zie...

De **VOORZITTER**. Ik laat u uitspreken.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Dat is één. Ik ben even mijn tweede punt kwijt.

De **VOORZITTER**. Dan de heer Coşkun. Dan heeft u iets meer tijd om na te denken.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja, misschien hoeft u het gewoon ook helemaal niet af te maken, want u gaat nu voor de derde keer uitleggen wat andere raadsbesluiten hiermee te maken hebben, maar dat heeft er allemaal niets mee te maken. Er staat gewoon aanbeveling 4, zijn er consequenties van uw extra inzet voor jeugd voor de andere delen van het welzijnswerk, ja of nee, en zo ja, breng dat in kaart en rapporteer dat aan ons. Dat heeft allemaal niets met Bureau Veiligheid of wat dan ook te maken. U moet in overleg met de welzijnsorganisaties gaan. Zijn er consequenties als we extra inzet voor jeugd doen, ja of nee, en zo ja, welke zijn dat? Zo simpel is het. Met Bureau Veilig, bespaar u de moeite om dat voor de vijfde keer uit te leggen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja voorzitter, daarmee wilde ik zeggen, als u dus een aantal maanden geleden een besluit neemt, hoe logisch is het dan om dat op deze manier uit te voeren. Maar goed, nogmaals, dat is aan u. Daarom wilde ik hem aan de hand van voorbeelden even aangeven. Zeker ja, het kan vijf keer zijn, maar dat is natuurlijk aan u.

De **VOORZITTER**. Was u klaar wethouder? Sorry, mevrouw Van Aalst, ik had u niet gezien.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Ja voorzitter, in aanvulling op de heer Coşkun, zelf doen wij als raad ook de handreiking. We hoeven het niet tien cijfers achter de komma te weten, maar we willen gewoon weten: gaat het koffie-uurtje eraf? Hoeveel uur wordt het opgeplust richting de jongeren? En we hoeven het echt niet helemaal specifiek te weten en u mag er ook de tijd voor nemen. Want we weten ook dat u geen wonderen kan verrichten, maar globaal willen we wel graag weten wat we inderdaad kunnen verwachten.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Helder, en goed, als dat globaal is kan ik u dat zeker doen toekomen. Ik weet alweer wat mijn tweede punt was. Wanneer kunt u dat verwachten? Zoals binnen elk Rekenkamerrapport zal dat binnen zes maanden zijn, met die wrap voorzitter, kan ik dit punt denk ik afronden.

De **VOORZITTER**. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Ja, zo'n termijn van zes maanden vind ik dan wel weer een beetje vreemd. Want in aanbeveling 4 staat eigenlijk heel simpel: maak het inzichtelijk. Dan is de collegereactie: dat was zeven maanden geleden al inzichtelijk gemaakt toen er een brief werd gestuurd. Nu komen wij na een aantal maanden na het Rekenkamerrapport tot de

conclusie dat wij toch wel heel erg graag zouden willen weten wat eventuele waterbedeffecten zijn of waar verantwoordelijkheden elders belegd zijn. En dan krijgen we nu weer te horen: ja, dat krijg je dan weer zes maanden later. Dan denk ik: dat is eigenlijk onnodig, gewoon simpel, overzichtelijk, kan het volgens mij binnen een maand of twee naar ons toe komen. Want de informatie ligt er waarschijnlijk ambtelijk al.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja goed, voorzitter, liever wil ik vasthouden aan die zes maanden. En dat kan wellicht eerder zijn, maar geef mij gewoon die zes maanden die er ook is als reactie op het Rekenkamerrapport, of de uitvoering van de aanbevelingen in het Rekenkamerrapport.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter, dan werd een vraag gesteld over openingstijden van Huizen van de wijk. Ik kan u zeggen dat die gesprekken al gevoerd worden. Dus wij zijn op dit moment al gesprekken aan het voeren over het creëren van die bruisende Huizen van de wijk. Dat vraagt ook nog wel iets, ook omdat in die aanbesteding afspraken zijn gemaakt over hoeveel uur zo'n Huis van de Wijk minimaal open is. Maar daar worden op dit moment wel de gesprekken over gevoerd hoe we ervoor kunnen zorgen, eventueel buiten de opdracht die er is, met vrijwilligers, om meer openstelling van de Huizen van de wijk te creëren. Even kijken voorzitter, dan werd er een vraag gesteld door mevrouw Van de Peppel over welke beleidsmatige interventies we nu gaan uitvoeren. Wat wij willen, is dat we impact gedreven echt in die uitvoering willen zitten, waardoor die actiegerichte kleine maatregelen merkbaar zijn in die wijk. Dus ik zit niet alleen maar beleidsmatige interventies te bedenken, dus ik zit ook te zoeken, we willen juist impact gedreven bezig zijn in die wijken. Dat is ook de opdracht richting de welzijnsaanbieders en dat willen wij terug zien. Het voorbeeld van de heer Kind, als iemand een vraag heeft over het Jongerenloket, dat dat ook heel snel opgepakt en doorverwezen wordt. Zoals bijvoorbeeld het inrichten van een vliegende brigade van het Jongerenloket. Dus dat soort interventies willen wij in die wijken gaan creëren. Even kijken, dan had ik nog één motie van de heer Elbay. Voorzitter, ik zit even te zoeken hoe ik hier handen en voeten aan zou kunnen geven, want ik begrijp de strekking van de motie. Maar wij hebben een zorgstructuur die eigenlijk hierin voorziet, namelijk dat de praktijkondersteuner en Jeugd en gezin bij de huisartsen zit. Maar hij is opgesplitst in twee delen. Ik kan bijvoorbeeld wel toezeggen dat ik het collectief aanbod van het jongerenwerk beter bekend kan maken onder de praktijkondersteuners bij Jeugd en gezin, waarbij de motie dan wel overbodig wordt.

De **VOORZITTER**. De heer Elbay.

De heer **ELBAY** (d66). Voorzitter, we hebben gezien dat we in Rotterdam behoorlijk wat jongeren kunnen bereiken. Dat is een goede ontwikkeling. Wat we ook zien, is dat jongeren ook psychische problemen ervaren. En dan is een huisarts of een huisartsenpraktijk een vertrouwde omgeving waar ze hun problemen dus ook kunnen delen met hun eigen huisarts. In zo'n huisartsenpraktijk heb je inderdaad ook een praktijkondersteuner, maar die is eerder gericht op het ondersteunen bij de behandeling van een fysiek probleem of een geestelijk probleem. En het is juist belangrijk om jongerenwerkers te koppelen aan huisartsenpraktijken, zodat jongeren die bijvoorbeeld financiële problemen ervaren, ook makkelijker gekoppeld kunnen worden door de huisarts aan een jongerenwerker om een gemeentelijke instantie te bereiken. En deze motie vraagt eigenlijk: ga met de

huisartspraktijken in gesprek, kijk of daar behoefte aan is en kijk hoe die samenwerking in Rotterdam vormgegeven kan worden. Dus volgens mij is deze motie niet overbodig.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, ik probeer een handreiking te doen door toe te zeggen het collectief aanbod van het jongerenwerk onder de aandacht te brengen van die praktijkondersteuners. Daarmee hopen we dat ze dan ook een doorverwijfsfunctie hebben als ze iemand medisch behandelen. Tegelijkertijd zeggen: weet dat in uw wijk ook een groot aanbod is aan interventies die jongeren kunnen helpen. Dan draai ik hem als het ware om, als toezegging in plaats van dat ik een samenwerking ga opzetten omdat er al een zorgstructuur is. Maar zo probeer ik u, maar goed, het is...

De **VOORZITTER**. De heer Elbay.

De heer **ELBAY** (d66). Voorzitter, er is een zorgstructuur. Dat begrijp ik volkomen. Alleen moeten we wat mij betreft ook beter de samenwerking opzoeken met de huisartsen en onze informele partners in de stad. En ik vraag u om dat te onderzoeken, dus ga in gesprek, is er behoefte? Want bij mij weten is daar wel behoefte aan. Dat zien we ook met name terug op Zuid. Want zo'n toezegging is goed, maar ik wil toch wel dat u echt in gesprek gaat met de huisartspraktijken om te achterhalen of hier een behoefte aan is en of we dan die structurele samenwerking met de huisartsenpraktijken in de stad kunnen opzoeken. Want juist zo kunnen we nog meer jongeren bereiken en juist zo kunnen we ook preventief gaan acteren in de stad. En deze motie is natuurlijk ook breder, ik vraag dus ook aan u of we de opleidingsmogelijkheden kunnen onderzoeken bij onze informele actoren, buurtmoeders, buurtvaders, instellingen, culturele, religieuze instellingen, dus het is breder dan dat er een bepaalde structuur wordt aangegaan met de huisartsenpraktijken. Dus het zou mooi zijn als u op zoek gaat naar wat meer informatie. Wat is nu de behoefte bij de huisartsen, welke behoeften bestaan er bij onze informele partners, en dat we de motie eigenlijk zo proberen vorm te geven.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, volgens mij willen hetzelfde, alleen kijk ik even naar de uitvoering. Vandaar dat ik hem ook zo breng. Er gaan wat haken en ogen ontstaan omdat jongerenwerkers bijvoorbeeld niet opgenomen zijn in een privacyconvenant. Dat is bijvoorbeeld al een blokkade, terwijl ik wel zie, als je zo'n praktijkondersteuner hebt als doorverwijzer, doordat die bekend is met het collectief aanbod binnen het jongerenwerk zijn er veel meer mogelijkheden dan wanneer ik hem andersom draai. Dus ik kan wel een inventarisatie maken van de behoeften, maar het is belangrijker om aan te geven wat er aan aanbod beschikbaar is en hoe zo'n praktijkondersteuner snel kan doorverwijzen. Daarom probeer ik hem zo als toezegging te doen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor eigenlijk in uw antwoord alweer heel veel radartjes en drempels waar een jongere overheen moet als hij een probleem heeft. En eigenlijk was een van de aanbevelingen van het rapport juist om dat zo laagdrempelig mogelijk te maken. Dus ik denk dat wij echt met zijn allen goed moeten kijken hoe en waar wij die jongerenwerkers inzetten. Als een jongere binnenkomt bij een huisarts, eindelijk het durft te zeggen en dan hoor: ja, dan moet je naar die en dan naar die. Dat maakt het zoveel lastiger ze te bereiken. Wat is er nu zo lastig aan als de heer Elbay

vraagt: koppel een jongerenwerker aan een huisartsenpraktijk. Ik begrijp niet wat daar zo moeilijk aan is. De huisarts zegt: hé, daar zit iemand die jou kan helpen en dan kan iemand gelijk doorlopen. We moeten het ze makkelijker maken, niet moeilijker. Dat doen we al vijf jaar.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, mee eens. Volgens mij is mijn doel niet het moeilijker te maken voorzitter.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik was aan het eind.

De **VOORZITTER**. Is er behoefte aan een tweede termijn? Wat zegt u? Zijn er vragen blijven liggen wellicht?

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Met betrekking tot het dashboard de vraag of dat inderdaad openbaar is, zodat wij daar ook in kunnen kijken.

De **VOORZITTER**. De wethouder zegt buiten de microfoon: zeker. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, nog één opmerking in de tweede termijn. Ik hoor hier in de raad een breed gedeeld gevoelde urgentie om met die aanbevelingen van de Rekenkamer gewoon ontzettend hard aan de slag te gaan. Ik hoor toch nog wat ontwijkende bewegingen van de wethouder, maar als GroenLinks gaan wij in elk geval met die grote urgentie de wethouder het vuur aan de schenen blijven leggen om dat dan ook echt daadwerkelijk te doen.

De **VOORZITTER**. Ik hoor geen vraag wethouder, maar u mag.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, ik wil wel even reageren, want weet je, ik vind het een beetje... Volgens mij ben ik begonnen door te zeggen hoe constructief ik me juist opstel richting het Rekenkamerrapport en dat ik daar maximaal van wil leren. Dat u zegt: we willen dat u alle aanbevelingen overneemt, ook dat heb ik gehoord. Maar het blijft dat ik een bestuurlijke reactie heb gegeven en dat ik vind waarom ik één aanbeveling niet heb overgenomen en eentje deels. Daar zit een toelichting bij. Daar mag u iets van vinden en uiteindelijk heb ik ook gezegd dat u als raad daar leidend in bent. En als u mij de opdracht geeft om alle aanbevelingen over te nemen, dan zal ik die ook uitvoeren. Zo heb ik dat gezegd voorzitter, en ik denk niet dat ik heel anders me daarin heb opgesteld. Maar dat wilde ik wel even gezegd hebben.

De heer **BALWANTSINGH** (pvda). In technische tijd. Dat mag u zo beoordelen. De wethouder had mij de vraag gesteld of ik de motie die ik heb ingediend wilde aanhouden of intrekken. Wij brengen hem in stemming voorzitter. Dat wilde ik zeggen.

De **VOORZITTER**. Aanhouden kan niet, dan moet u hem intrekken, maar hij komt ter stemming. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik zat nog met een vraag waarop ik terug zou komen. Dat is met betrekking tot het dashboard wanneer dat dan af is. Hij is nog niet heel concreet, maar we hopen voor de zomer 2023. Ik hoop dat dat iets meer tijdsbesef geeft.

De **VOORZITTER**. De heer Elbay.

De heer **ELBAY** (d66). Voorzitter, ook graag vanuit de technische tijd. Ook wij brengen de motie in stemming.

De **VOORZITTER**. Helder, dank. Dan heb ik een drietal toezeggingen genoteerd. De laatste van de wethouder is dat het dashboard voor de zomer te verwachten zal zijn. De wethouder zegt toe om in februari te komen met een overzicht van de realisatie van de jongerenhubs en de eventuele mogelijkheid om tot 22 hubs te komen in plaats van 20. En de wethouder zegt toe om het collectief aanbod jongerenwerk onder de aandacht van huisartsen te brengen. Als de motie Elbay wordt aangenomen, komt de toezegging te vervallen. Zo ben ik volledig. Oké, helder. Dan sluit ik de beraadslaging op dit punt af.

8.4 Het voorstel met betrekking tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen regio Rotterdam door burgemeester en wethouders

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar agendapunt 8.4, het voorstel met betrekking tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen regio Rotterdam door het college. Ik heb twee sprekers en wethouder Buijt is inmiddels gearriveerd. Als eerste spreker op mijn lijstje staat de heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd). Voorzitter, dank u wel. Ik zal mij niet te veel richten op het agendapunt beschermd wonen maar wel op het stukje begeleid wonen, dat ook in de brief staat. Voor degenen die hier niet elke dag mee bezig zijn, beschermd wonen houdt in dat je woont in een gesloten instelling, dat je weinig ruimte hebt om naar buiten te treden, zorg krijgt, zonder dat je veel bewegingsvrijheid hebt. Het alternatief is in veel gevallen dat je zelfstandig woont en dat je af en toe een keer een uurtje begeleiding krijgt, maar heel veel vrijheid krijgt, soms onverantwoord veel vrijheid. En die gulden middenweg ertussen is dus begeleid wonen. Bij begeleid wonen krijg je dus met enige regelmaat mensen die met je meekijken in een wooncomplex, waar je met meerdere mensen zit. Begeleiding is altijd in de buurt en op die manier krijgen mensen de begeleiding die ze nodig hebben om te leren op eigen benen te staan. En in die brief wordt wel gesproken over begeleid wonen en daarover staat het volgende: "Mogelijk bij de voorbereiding op een aanbesteding, op zijn vroegst 2024 ook nog semimurale voorzieningen toevoegen aan het zorglandschap." Ik maak me hier zorgen over. Ik vind het als liberaal belangrijk dat mensen de kans krijgen om op eigen benen te staan. Daarvoor is nodig dat je soms mensen beschermt en inderdaad echt in een gesloten omgeving grootbrengt. Daarvoor is nodig dat je ze zoveel als mogelijk de vrijheid geeft om te leren voor zichzelf te zorgen. Maar dat tussenstapje, dat grijze gebiedje ertussen, ontbreekt nu te veel. En ik wil de wethouder op het hart drukken om werk te maken, vroeger dan 2024, met vooronderzoek. Want begeleid wonen is belangrijk, maar heeft ook eigen uitdagingen. Begeleid wonen kost meer geld dan mensen gewoon vrij laten en aan hun lot overlaten. Begeleid wonen zal soms zijn impact hebben op de omgeving waar zo'n begeleid-wonen-complex terechtkomt. En begeleid wonen vraagt ook inderdaad zorgpersoneel dat die begeleiding kan bieden. Ik vind het belangrijk dat wij ook puur economisch en puur financieel gezien zo vroeg mogelijk gaan zoeken naar manieren waarop we mensen zoveel mogelijk vrijheid kunnen geven, mensen de kans kunnen geven om ze te leren voor zichzelf te zorgen. Neem de zorg niet van mij over maar leer mij het zelf te doen, heb ik altijd een heel mooi adagium gevonden. En misschien in 2024 eens kijken in de aanbesteding vind ik daarin niet concreet genoeg. Dus via u voorzitter, wil ik de wethouder vragen op welke manier hij werk zou kunnen maken van begeleid wonen als tussenvorm voor mensen die nog hulp nodig hebben met voor zichzelf te zorgen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. De heer Ceulemans. U weet van niks. Nee. Dat is een grapje van mevrouw Van Aalst.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (Ir). Dat klopt voorzitter. Leefbaar Rotterdam is over het algemeen tevreden over de gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen. Wij ontvangen echter nog steeds signalen van Rotterdammers die zo nu en dan overdonderd worden met het nieuws dat bij hen een beschermd-wonen-voorziening als buurman komt. Ondanks dat dit echt wel op het netvlies van de gemeente staat, wil ik toch benadrukken bewoners niet te verrassen en vanaf het eerste moment te informeren over de komst van een beschermd-wonen-voorziening in hun straat. Verder maken wij ons nog altijd zorgen over de spreiding onder de deelnemende gemeenten. Volgens de regiomonitor Beschermd wonen 2020 vond gemiddeld 90% van de plaatsingen beschermd wonen nog altijd plaats in Rotterdam. Dit is nog altijd zeer disproportioneel. We hopen dan ook op een eerlijker verdeling van het aantal beschermd-wonen-voorzieningen en horen graag van de wethouder hoe hij hier tegenover staat en wanneer wij de actuele regiomonitor Beschermd wonen kunnen verwachten.

De **VOORZITTER**. Dank. Andere sprekers bij dit agendapunt? De heer Elbay.

De heer **ELBAY** (d66). Ja, dank u wel voorzitter. In de stukken is te lezen dat de colleges en de raden dezelfde regie houden op de besluitvorming aangaande de gemeenschappelijke regeling. Dat stelt mij gerust. Het is in deze fase namelijk cruciaal om controle te houden en zo te zorgen dat mensen niet tussen wal en schip vallen. Als D66 vinden wij dit punt het allerbelangrijkste. Goede ondersteuning voor wie dat dan ook nodig heeft. Ik lees ook dat in het bestuurlijk overleg met de regio van 30 november 2022 uitgangspunten zijn vastgesteld om te komen tot een geactualiseerde spreidingsopgave. Hierbij is onder meer afgesproken om de spreiding van beschermd wonen zowel in het domein van de WMO als in het domein van WLZ te gaan monitoren. Ik krijg signalen voorzitter, dat bepaalde cliënten signalen krijgen bij de gemeente dat ze onder de Wet langdurige zorg vallen en dat ze naar het zorgkantoor moeten gaan, en bij CIZ, dus bij het zorgkantoor te horen krijgen dat zij onder de WMO vallen. En zo worden ze telkens van het kastje naar de muur gestuurd. Kan de wethouder mij vertellen dat er hieromtrent afspraken zijn gemaakt en dat een cliënt niet continu en bij de vraagwijzer en bij het zorgkantoor continu langs moet om zelf te achterhalen in welk domein hij of zij valt. Verder zie ik in de voorgestelde regeling dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt, dat de taken, verantwoordelijkheden voor de centrumgemeenten duidelijk zijn beschreven en een goede structuur en bestuurlijke en ambtelijke overleggen zijn opgezet. Ik constateer dat het beleidsplan dus ook in 2021 conform artikel 9 dan ook door de raad is vastgesteld. Een klein punt dat mij opvalt voorzitter is artikel 20, dat er eens in de vier jaar wordt geëvalueerd. Is het misschien niet handig om dit vaker te doen? Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Wethouder Buijt.

De heer **BUIJT** (Ir) (wethouder). Dank u wel voorzitter. Dank u wel aan de raadsleden. Allereerst het betoog van de heer Verweij, dat uit mijn hart gegrepen is. Want als ik iets belangrijk vind is het wel dat mensen die zelfstandigheid of meer zelfstandigheid kunnen krijgen, dat ook daadwerkelijk krijgen. We zijn helaas een jaar vertraagd. Er zijn rechtszaken aangespannen. Daardoor wordt de nieuwe aanbesteding voor de WMO op zijn vroegst 1 januari 2024, dus we kunnen gewoon niet eerder dan 2024 die woonvormen gaan introduceren. Maar u roept mij ook op om daar heel goed op voor te bereiden. Nou, weet één ding zeker, dat we dat gaan doen. Ik ga met mijn collega-wethouders die over die woonvoorzieningen gaan en andere wethouders die op andere terreinen belangen hebben

en besluiten kunnen nemen, daar echt stevig op inzetten, ook met de andere gemeenten natuurlijk. Want het is natuurlijk een zorgtaak van zeven gemeenten hier in de regio, maar weet dat dit een van de absolute prioriteiten is. Want u zegt al: als mens moeten mensen op eigen benen kunnen staan, maar ook financieel kunnen we het ons niet veroorloven, want de ene vorm is peperduur en de andere vorm is aanzienlijk goedkoper, dus dat is win-win. Dus ja, weet in ieder geval dat dit ook heel hoog op de prioriteitenlijst staat. Dat is denk ik wel helder. Mevrouw Van Aalst wijst terecht op de verantwoordelijkheid van de regio. Dat zien we wel vaker, ook met het aantal sociale-huurwoningen zitten we in Rotterdam altijd beduidend hoger dan in de regio en dat is ook een strijd die lang duurt. Wij krijgen in het eerste kwartaal van 2023 weer het nieuwe overzicht. Ik heb begrepen, maar nogmaals, ik ben me natuurlijk nog aan het inwerken en er moet nog overleg hierover plaatsvinden, dat er een aantal gemeenten echt meer verantwoordelijkheid nemen dan in het verleden, dus de eerste tekenen zijn daar gunstig op, maar weet ook dat dit natuurlijk voor ons als stad ook heel belangrijk is om daarin die spreiding aan te brengen. En ja, de buurt op de hoogte stellen, dat staat gewoon in het convenant, dus dat moeten we ook gewoon doen en dat zullen we ook gewoon doen. Dan had ik de vraag, D66 zegt natuurlijk dat mensen van het kastje naar de muur worden gestuurd. Bij ClZ zeggen ze: je moet bij de WMO zijn en bij de gemeente zeggen ze: WLZ. Ik zou u willen vragen, zou u misschien twee of drie van die mensen die zich tot u gewend hebben naar mij kunnen doorverwijzen, want dan wil ik wel eens kijken waar nu die pijn zit. Waar zit dan die discrepantie waar je onder valt? Want op zich is het glashelder. Er zijn gewoon criteria, en dan val je of onder het een of onder het ander. En het kan niet zo zijn dat je onder beide valt en het kan zeker niet zo zijn dat je heen en weer geslingerd wordt, dus daar ontvang ik heel graag die paar voorbeelden. Dan wees u ook op de regio, zelf regie houden. Kunt u die nog één keer herhalen, want ik heb niet helemaal scherp wat u daar op vroeg.

De **VOORZITTER**. De heer Elbay.

De heer **ELBAY** (d66). Ja voorzitter, in de regeling staat in artikel 20 dat er eens in de vier jaar geëvalueerd wordt over de gemeentelijke regeling, en is het niet handig om dat vaker te doen dan eens in de vier jaar?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ELBAY** (d66). Voorzitter, ik hoop dat dit van mijn technische tijd ging. Dank u wel.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Ja, ik heb hem weer. Ja, nou, ik twijfel een beetje. Aan de ene kant vind ik een evaluatie belangrijk, dat je als dingen niet goed gaan snel kan ingrijpen en kan handelen. Aan de andere kant evalueren we ons ook soms helemaal gek en helemaal kapot, merk ik, op heel veel terreinen. Dus ik wil het niet toezeggen, ik wil wel eventjes uitzoeken of inderdaad vier jaar niet een te lange termijn is om te kunnen handelen. Ik weet wel dat het gremium natuurlijk een aantal keer bij elkaar komt in overleg, dus daar komen waarschijnlijk wel dingen uit, dus staat u mij toe om daar bij u op terug te komen. Misschien kunnen we een middenweg doen, om de twee jaar. Zullen we daar naartoe werken?

De heer **ELBAY** (d66). Dat is prima voorzitter.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Dus dan hebben wij een deal voorzitter, dat wij een toezegging doen voor om de twee jaar. Als het goed is, heb ik alle vragen beantwoord voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dat vermoeden heb ik. Is er nog iets blijven liggen of is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan rond ik de beraadslaging op dit punt af.

8.5 *Debat over 'De gegarandeerde vertraging van het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen', aangevraagd door de leden Verkoelen, Vlasblom, Vonk en Van der Velden*

De **VOORZITTER**. 8.5 is nu aan de orde, het debat 'De gegarandeerde vertraging van het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen', aangevraagd door een aantal leden. We beginnen met mevrouw Verkoelen als eerste. Mevrouw Verkoelen, u heeft het woord.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter. Ja wacht even, mis ik niet één wethouder voorzitter?

De **VOORZITTER**. Nee, volgens het college doet wethouder Struijvenberg dit onderwerp.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Maar het is voor de heer Kasmi ook aantrekkelijk.

De **VOORZITTER**. Ik ga ervan uit dat wethouder Kasmi meeluistert en als hij het zinvol vindt om aan te schuiven doet hij dat.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dat is niet aan de heer Kasmi of hij dat aantrekkelijk vindt. Ik denk dat het aan de raad is, dat wij bepalen wie wij te gast vragen.

De **VOORZITTER**. De volgorde der dingen mevrouw Verkoelen, is dat het college zijn afvaardiging naar de raad bepaalt, maar als de raad erop staat dat een wethouder hier per se moet zijn, moet de raad daarom vragen. De afspraak is dat wethouder Kasmi bij dit onderwerp meeluistert. Dan kunnen we de tijd van de wethouders ook nuttig besteden voor andere dingen. Maar als de raad vraagt om wethouder Kasmi uit te nodigen, dan doen we dat. Maar het college bepaalt zelf zijn eigen afvaardiging.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ik zou graag de heer Kasmi erbij willen hebben.

De **VOORZITTER**. Vindt de rest van de raad dat ook? Is het noodzakelijk om wethouder Kasmi op te roepen? Nee? D66, niet. Ik merk dat er geen draagvlak voor is. U kunt verdergaan.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, het herontwerpen van een museum doe je natuurlijk niet alleen als gemeente of als gemeente alleen maar samen met je architect, hoe gerenommeerd die architect ook moge zijn. Bij het ontwerpen van een museum zijn natuurlijk vele andere stakeholders betrokken, waaronder, en dat behoeft bijna geen toelichting lijkt mij, de gebruiker van het museum als huurder van het pand en als conservator van de museumstukken. Je mag toch aannemen dat die betrokken wordt bij het participatieproces. Tenslotte weet de museumdirectie het meest van het functioneren van het museum, is het best op de hoogte van het gebruik van het museum en weet het museum maximaal te exploiteren. Maar voorzitter, omdat het relatiebeheer van onze wethouder nogal eens te wensen overlaat, en dus vele participanten sinds 2018 gefrustreerd afgehaakt zijn, is in december 2021 door het college besloten om de directie van het museum te weren uit de projectorganisatie. En ondanks dat dit een absurde situatie is, kun je dat als gemeente nog enigszins verantwoorden, zolang je maar niet sleutelt aan het ontwerp. En daarvoor zit nu dus de angel. De architect die volgens 50PLUS Rotterdam toch beter had moeten weten, heeft wel nog fundamenteel ingegrepen in het voorlopig ontwerp voor de renovatie en nieuwbouw van museum Boijmans Van Beuningen. En de directie geeft terecht aan dat niet

te verkroppen te vinden. Dit betekent dat er sinds de commissievergadering van 23 november jongstleden een fundamenteel andere situatie is ontstaan. En dit brengt 50PLUS Rotterdam tot de volgende vragen aan het college. Was het college op de hoogte van het ongenoegen van de directie en de raad van toezicht van Boijmans Van Beuningen? 2: Welke consequenties heeft dit voor het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen? Zoals in mijn aanvraag ook opgenomen, heeft de wethouder van Financiën aangegeven het voorlopig ontwerp eerst te willen doorrekenen alvorens er verder mee door te willen gaan. Dat het voorlopig ontwerp niet omarmd wordt door de directie en de raad van toezicht van Boijmans betekent hopelijk dat er vooralsnog ook geen voorlopig ontwerp doorgerekend gaat worden. Dat zou namelijk veel geld kosten en ook onnodige vertraging kunnen opleveren omdat het voorlopig ontwerp misschien nog gaat wijzigen. 3: Kan het college aangeven of er wel of geen doorrekening van het voorliggende voorlopig ontwerp gaat gebeuren?

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen heeft een vraag.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Dank u voorzitter. Voor mij had dit debat niet gehoeven. Ik bedoel, de wethouder was duidelijk over wat hij wilde gaan doen, het voorlopig ontwerp doorrekenen en dan zouden we over het ontwerp en de begroting gaan praten. Mevrouw Verkoelen ziet dat anders. Ik heb daar een vraagje over. In hoeverre denkt u dat als we wachten tot er consensus is over het voorlopig ontwerp, dat een versnelling van het hele proces gaat opleveren. Waarom denkt u dat?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Het gaat geen versnelling opleveren. Nee, zeker niet mijnheer Van Dommelen. Maar mag ik u er wel op wijzen dat het toch wel heel handig is dat er draagvlak is voor een voorlopig ontwerp überhaupt in deze situatie.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Maar als het geen versnelling gaat opleveren, wat wilt u hier dan mee bereiken? Wat is het verschil met de discussie na het voorlopig ontwerp? Waarom wilt u die discussie dan naar voren halen? Wat wilt u precies bereiken?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Heeft u wel eens een huis gebouwd? Dat heb ik gedaan. Ik ben het niet eens met het voorlopig ontwerp, maar laten we het maar doorrekenen en dan zeg ik aan het eind: nou sorry hoor, ik ben het niet eens met je voorlopig ontwerp. Toch eventjes opnieuw beginnen. Het is toch te gek voor woorden dat we opnieuw moeten beginnen? Want dat betekent het namelijk als het voorlopig ontwerp niet ontvangen wordt.

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, het vergelijken met een huis is natuurlijk gewoon ridicuul, want het gaat hier over een museum en u weet hoe ingewikkeld dat is. Maar wat is het verschil, of ik nu een voorlopig ontwerp heb en ik ga dan over aanpassingen praten, of ik ga nu over aanpassingen praten? Ik probeer een beetje te begrijpen wat u wilt bereiken.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dat ik in de kern gewoon een juist voorlopig ontwerp voor mijn kiezen wil krijgen. En het is wel te vergelijken met een huis. Er is een programma van eisen, er zijn allerlei zaken die we ons wensten en dat moet in een fatsoenlijk voorlopig

ontwerp aan de orde komen. Als we nu al weten dat het niet in orde is, ga je het toch niet laten doorrekenen? Laten we eerst maar eens een zuiver voorlopig ontwerp krijgen waar we met zijn allen achter staan. Dat is de kern. En wij gingen ermee akkoord, maar de directie en de raad van toezicht, die erover gaat, want die gaan dadelijk in dat museum zitten, zeggen: sorry, we zijn het er niet mee eens.

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Elke maand uitstel kost ongeveer € 200.000,00 tot € 300.000,00 op dit verhaal. En wat u betreft gaan we dus gewoon nog even lekker een hele tijd door discussiëren over het ontwerp, voordat een keer die hele begroting en die berekening op tafel komt en we weten waar we aan toe zijn.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Die hele berekening is niets waard als het voorlopig ontwerp dadelijk door de drain gaat. Ik snap u niet mijnheer Van Dommelen. U kunt toch niet akkoord gaan met het feit dat we nu een voorlopig ontwerp doorrekenen om er dadelijk achter te komen dat we het opnieuw moeten gaan laten doorrekenen omdat er allerlei aanpassingen zijn ontstaan? Kom nu gewoon met een fatsoenlijk voorlopig ontwerp. Dat was ook de opdracht. Kom op nou. Wat zijn we hier nu aan het doen? We zitten in de kern gewoon nu met een voorlopig ontwerp dat niet geaccepteerd wordt door de directie.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan mevrouw Verkoelen en ik adviseer u om af en toe iets dieper adem te halen. U kunt verdergaan.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ik ben blij dat u niet de architect van mijn huis bent geweest ooit, want het was me toch bizar geweest. Sorry, uw toilet staat op een andere plek. Daar ben ik het niet mee eens. Ik vind het heel apart, heel apart. Goed, voorzitter, dat het voorlopig ontwerp door de huurder en beheerder van het museum afgewezen wordt, betekent een vertraging van een voorlopig ontwerp dat eigenlijk formeel nu in de maand december 2022 al aangeleverd had moeten worden. Met het voorstel van de wethouder Financiën om het voorlopig ontwerp eerst door te rekenen, was alweer een extra vertraging van vier maanden voor de raad opgetreden. Maar deze nieuwe onverkwikkelijke situatie zal zeker weer effect hebben. Kan het college aangeven hoeveel vertraging het voorlopig ontwerp gaat oplopen? 5: Is er ondertussen overleg tussen het college en de directie en de raad van toezicht van Boijmans Van Beuningen?

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik had nog één vraagje. U vraagt de wethouder om de vertraging van het VO aan te geven. Is dat inclusief die extra vertraging die u voorstelt?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Geen extra vertraging mijnheer Van Dommelen. Geen extra vertraging. We hebben ons huiswerk niet goed gedaan. Dat moet u eens tussen uw oren krijgen. Daarom hebben we die vertraging. We hadden een halfjaar geleden al moeten ingrijpen en dat hebben we niet gedaan en daarom komen we nu in de vertraging. Dat is een vertraging die opgeleverd is doordat u allemaal steeds blijft zeggen: gaat u maar door. In april spreek ik u weer. Dan krijgen we dezelfde discussie opnieuw.

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ik begrijp niet helemaal waarom u zegt dat wij zeggen dat u door moet gaan. Nee, sterker nog, wij zeggen tegen de wethouder: bereken het voorlopig ontwerp. U zegt: ga maar door. U zegt: ga nu maar lekker een aantal maanden voor € 200.000,00 à € 300.000,00 per maand lekker met elkaar zitten discussiëren en dan zien we wel welk bedrag eruit komt. Dus u draait de zaak om, mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Nee, nee, u. Zorg voor een goed voorlopig ontwerp dat acceptabel doorrekenbaar is. Ik ga toch niet geld over de balk gooien om een voorlopig ontwerp door te rekenen dat dadelijk toch weer afgeketst wordt omdat het niet akkoord is. Echt waar, serieus. Dat kunt u ook niet menen mijnheer Van Dommelen. Echt, u kunt het niet menen. 5: Is er ondertussen overleg tussen het college en de directie van de raad van toezicht van Boijmans, welke afspraken zijn er gemaakt tussen het college en Boijmans over deze situatie? Heeft er al een gesprek plaatsgevonden tussen de directie en de raad van toezicht van Boijmans en de architect? Wat is het resultaat van het gesprek tussen de architect en Boijmans en hoe gaat het college deze ontstane onverkwikkelijke situatie met Boijmans oplossen? Voorzitter, tijd kost geld in dit dossier, veel geld. We lopen nu al gigantisch uit de tijd. En met deze laatste ontwikkelingen gaat het weer meer tijd en dus weer meer geld kosten. 50PLUS Rotterdam is ervan overtuigd dat er geen museum geopend gaat worden voor 2030. We hebben dan meer dan twaalf jaar geld verbrand aan een museum dat niets opgeleverd heeft. En het gaat ons, zeker met alle hick-ups die er nog aan gaan komen, zeker meer dan € 300 miljoen kosten, want dit kost ook weer geld. Dat brengt mij bij mijn laatste vragen voorzitter. Vindt het college niet dat het nu tijd wordt om te herbezinnen over de verdere ontwikkelingen van Boijmans? En de laatste vraag: moeten we niet de grote broek uittrekken en terug naar de minimumvariant van een museum Boijmans Van Beuningen? Een mooi, een gezond, een leuk regionaal museum, dat uiterlijk in 2025 zijn deuren weer kan openen. Tot zover voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Dank voorzitter. Inmiddels is museum Boijmans Van Beuningen al sinds 2019 gesloten. De renovatie zou in eerste instantie al zeven jaar duren, maar het lijkt erop dat het einde nog niet in zicht is. Binnenkort gaat het museum namelijk een volgende fase in. Voor het kunstminnende publiek klinkt het misschien als een stap vooruit, maar inmiddels weten we allemaal dat het onontkoombaar is dat het weer gaat zorgen voor vertraging. En hoe zou dat nu komen? Nou voorzitter, hiervoor zijn verschillende redenen. Om mee te beginnen: deze gemeente is heel erg goed in dingen plannen zonder te weten of het daadwerkelijk gaat lukken. We houden hier meer van risico's nemen dan van zekerheid. Voorzitter, als nieuwkomer in de raad kan Rotterdam BIJ1 zich als geen ander voorstellen hoe Rotterdammers buiten de raad zich voelen als zij via de media vernemen dat er weer een duur ambitieus plan in duigen valt. Wij spreken dan ook namens de Rotterdammer wanneer we zeggen dat de verantwoordelijke beleidsmakers een obsessie hebben met termen als vernieuwing, ambitie en innovatie. Overal in de stad zijn symptomen van deze obsessie zichtbaar. Kijk naar het verloop van Feyenoord City en u zult zich verbazen over de gelijkenissen die het heeft met museum Boijmans Van Beuningen. De afhankelijkheidspositie die wij als gemeente gaan innemen ten opzichte van private marktpartijen is dan ook geen geheim meer. Het lijkt wel alsof de markt bepaalt welke stappen wij als raad gaan zetten. Maar voorzitter, die markt is onvoorspelbaar en heeft een eigen wil. Het marktkapitaal waar de raad op rekende om dat ambitieuze plan te realiseren is er namelijk nooit van gekomen. En dat zal er ook niet meer van komen aangezien we weer terug bij af zijn. Terug bij de

basisplusvariant. Het lijkt erop alsof de aanpak van het museum overal om draait, behalve om renovatie. In plaats van waarborgen, koesteren en beschermen van wat we al hebben, zijn we inmiddels meester geworden in het verkwanselen van onze eigen parels. Ja voorzitter, we hebben het marktkapitaal een grotere medespeler laten zijn in het project dan het museum zelf. De directie van Boijmans heeft namelijk al aangegeven dat ze het nieuwe ontwerp niet zullen omarmen. Maar wij begrijpen dan ook niet dat zij niet voldoende betrokken zijn in het project. Wie weet er nu beter wat er nodig is voor het museum dan het museum zelf? Ze hebben aangegeven dat er geen meerwaarde zit in de sloop van het stukje rijksmonument. Het lost functioneel namelijk niets op. Het museum houdt de poot stijf, wat wederom zal zorgen, je raadt het al, voor vertraging. En geef ze eens ongelijk. Voorzitter, zoals we al eerder hebben benoemd zijn we nieuw in de raad en dus ook nieuw in deze materie, een groot project. We willen onze steun dus ook uitspreken naar partijen die er al jaren mee bezig zijn en we maken de belofte dat wij ook naast hen komen te staan om de kaders te stellen voor een hoopvoller, sneller traject. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Mijnheer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. De directie en de raad van toezicht van museum Boijmans Van Beuningen hebben op 7 december de gemeenteraad laten weten zich in functionele en conceptuele zin niet te kunnen verenigen met bepaalde keuzes in het voorlopig ontwerp die op dat moment waren gemaakt. Te weten de entree, de belly, de begane grond Bodon, verbinding bouwdelen Bodon en Van der Steur. En het lijkt me ook heel logisch, want museumspecifieke kennis en ervaring zit echt bij een directie. Die zit echt bij de museumorganisatie. En als je die er niet bij betreft, dan is dat gewoon vooruitlopen op een rampscenario. Er moet dus gewoon een goed creatief proces zijn tussen de architect en de museumdirectie. Dat staat voorop. En als ik dan de architect zich hoor verdedigen in het Rotterdams Dagblad met een cliché en een opmerking die een baard heeft van hier tot gunder, dat musea niet meer de gesloten burcht moeten zijn maar zich openen naar de stad. Ik geloof dat we dat nu al tien jaar horen bij elke museumarchitect. Daarmee verdedig je niet een enorme ingreep in het rijksmonument dat het Van der Steur-gebouw is. Voorzitter, verder constateren wij dat het college bij monde van wethouder Grote projecten heeft toegezegd het voorlopig ontwerp te zullen doorrekenen met als doel een realistische kostenraming. En wij overwegen dan ook dat goedkeuring van de museumorganisatie voor het ontwerp van cruciaal belang is, omdat zij immers ook, en dat is ook heel belangrijk in dit, cofinanciering moet zien te regelen voor realisering van die gewenste ambitie. Nou, dat ligt nu natuurlijk ook min of meer in de prullenbak. Dus daarvoor komen de Partij voor de Dieren, 50PLUS, BIJ1 en de ChristenUnie met een motie waarin wij het college verzoeken bij het doorrekenen van het voorlopig ontwerp de nadrukkelijke instemming van de museumorganisatie als randvoorwaarde te hanteren.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Akkoord Museumorganisatie voor VO

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van de debataanvraag 'De gegarandeerde vertraging van het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen!' van het lid Verkoelen;

constaterende dat:

- de directie en raad van toezicht van museum Boijmans Van Beuningen op 7 december de gemeenteraad hebben laten weten zich in functionele en conceptuele zin niet te kunnen verenigen met bepaalde keuzes in het voorlopig ontwerp (VO) die op dat moment waren

gemaakt, te weten: entree, belly, begane grond Bodon, verbinding bouwdelen Bodon en Van der Steur;

voorts constaterende dat:

- het college bij monde van wethouder Grote Projecten heeft toegezegd het VO te zullen doorrekenen met als doel een realistische kostenraming;

overwegende dat:

- goedkeuring van de museumorganisatie voor het ontwerp van cruciaal belang is, omdat zij immers cofinanciering moet zien te regelen voor realisering van de gewenste ambitie;

draagt het college op:

- bij het doorrekenen van een VO de nadrukkelijke instemming van de museumorganisatie als randvoorwaarde te hanteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, M.M. Vlasblom, P.J.H.D. Verkoelen en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. De heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Voorzitter, in de commissie BWB van afgelopen 23 november hebben wij het uitgebreid gehad over museum Boijmans. De wethouder heeft toen uitgelegd wat zijn beweegredenen zijn om het VO eerst door te laten rekenen. Wij kunnen ons daar wel in vinden. Wij denken dat je dan pas weet waar je over spreekt, wat voor budget ermee gemoeid is en dan kunnen we het er pas goed over hebben. Dat lijkt nu misschien een vertraging op te leveren, maar volgens mij scheelt dat ook weer in het doorrekenen van het definitief ontwerp, dat je dan weer een beetje kan terug winnen. Ik heb de volgende vragen aan de wethouder. We hebben kennisgenomen van de brief van de directie van Boijmans van 7 december jongstleden. Hebben zij op voorhand contact gehad met de wethouder over hun ongenoegen of hebben zij direct de brief gestuurd aan het college en de raad? Het komt nu een beetje over als die ene collega die ruzie heeft met een andere collega, die daar een mail over stuurt en daar gelijk de hele afdeling en de rest van de directie daarin meeneemt. Dus ik ben benieuwd of er op voorhand al een bericht is geweest naar de wethouder over deze situatie. Klopt wat de directie stelt dat het VO niet in overeenstemming is met het PvE en de toekomstvisie? Is hier overleg met de museumdirectie en de projectorganisatie over geweest? En met de architect? We hebben ook kennisgenomen van het artikel in het AD, 'Museum Boijmans kraakt het ontwerp van architect Houben'. Is het overleg tussen de architect en het museum gaande of is dat überhaupt geweest? Wie is nu eigenlijk de opdrachtgever van de architect en zijn er aan de architect kaders meegegeven en zo ja, welke dan? Het lijkt ons vreemd dat een ontwerp van een architect dermate afwijkt van de kaders die eerder zijn vastgesteld. Ten slotte wil ik graag van de wethouder horen wat dit nu allemaal echt voor consequenties heeft, onder andere op de voortgang, en hoe hij de verschillende partijen weer op één lijn denkt te krijgen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Andere sprekers? Mijnheer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ook ik had graag gewild dat er consensus was over het voorlopig ontwerp. Maar als het er niet is, dan is het er niet en sta ik helemaal achter de keuze van de wethouder om eerst de huidige situatie, het huidige VO

zoals het er nu ligt door te rekenen en te kijken waar we dan staan. In dat kader heb ik wel één vraag aan de wethouder. We zijn het er toch over eens dat als straks het VO er ligt en de doorrekeningen er liggen, dat we dan nog de discussie kunnen aangaan over eventuele aanpassingen aan het VO richting het DO? Dus daar zou ik graag een bevestiging van de wethouder over willen hebben. Tot slot is dit hele dossier omgeven met chagrijn. Gemeente, directie, architect, iedereen en alles met elkaar in discussie en niet altijd op een fijne manier. Ook de raad kan er wat van wat dat betreft. Het zou mij een groot goed zijn als wij ons realiseren dat wij hier een prachtig museum aan het bouwen zijn voor een prachtige collectie in een prachtige stad. En dat dat chagrijn eens een keer van tafel gaat en dat wij met zijn allen bouwen aan dat prachtige museum. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. U heeft een vraag aan...? Nee? Dan gaat de heer Vonk voor.

De heer **VONK** (cu). Ja, dank u wel voorzitter. Ik had als mede-indiener ook zeker even iets willen zeggen over dit punt. Toen wij de brief van de museumdirectie lazen waren wij als ChristenUnie verbaasd maar ook ontstemd. Kijk, een project om dit museum te upgraden op kosten van de gemeente, daar zijn wij nooit voor geweest en we hebben het ook altijd beschouwd als buitengewoon risicovol en we denken ook dat dit nog heel veel tijd en geld meer gaat kosten. Maar als dan nu blijkt dat dan een heel essentiële partij ook zo ver afstaat van de andere partijen, dan is dit wel echt voer voor toekomstige mislukking, is onze inschatting. En dus zijn wij inderdaad buitengewoon ongerust. We waren ook ontstemd, omdat we denken dat ook het college dit heeft moeten weten. De positie van de museumdirectie was ongetwijfeld bekend. Daar gaan wij van uit. Wij vinden dan ook dat als dat bekend was, dat is dus de aanneming, dat wij daar ook over hadden moeten worden geïnformeerd. Maar we zijn niet geïnformeerd, niet tijdig, niet adequaat, gewoon helemaal niet. Daarom schrijft Boijmans ook zelf: ondanks vragen tijdens de laatste bespreking in de commissie is er niets gemeld over deze perikelen. Ik denk ook dat dat voor Boijmans de reden is geweest om in de pen te klimmen. We waren ook verbaasd, als we bijvoorbeeld nadenken over de positie van de bouwdirecteur... Wij denken dat dat een heel essentiële rol is tussen ontwerper en de museumdirectie en dan zijn we ook verbaasd dat zo'n bouwdirecteur kennelijk niet op de hoogte was van dat voorlopig ontwerp en dus nu pas kan reageren en eigenlijk met de museumdirectie dus constateert dat dit iets is waar ze niet achter kunnen staan. Zeer verbazingwekkend. Wat betekent dat nu, die reactie van de directie voor dit voorlopig ontwerp? Het lijkt ons toch heel essentieel dat zij worden meegenomen. Vandaar ook dat wij de motie van de Partij voor de Dieren hierover mee indienen. Hoe moet dit nu goed komen? Over en weer is vertrouwen beschadigd. Als een directie geen vertrouwen heeft in het ontwerp en als de wegen dus nu al scheiden, hoe kan dit dan een succes worden? Ik hoor graag de reactie van de wethouder op onze zorgen daarover. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Mijnheer Van der Velden, u was net gaan zitten, maar u had waarschijnlijk een vraag aan de heer Van Dommelen hè? Het gaat over. Dan gaat de heer Engberts voor.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Dank u wel voorzitter. De heer Van Dommelen had het over chagrijn dat om dit dossier hangt en ja, ik denk dat het gewoon wel goed zou zijn als dat chagrijn er inderdaad eens een keertje af gaat. Daar kunnen wij als raad inderdaad ook onze bijdrage aan leveren. Het gekibbel op kosten van de gemeente, want uiteindelijk betalen wij het allemaal nu, leidt tot niks. Wij waren er ook tijdens de commissiebehandeling heel erg voor dat de architect en de museumdirectie ook op een normale manier met elkaar aan de tafel zouden kunnen komen. Gelukkig is dat gesprek op 8 december geweest. Ik begrijp totaal wat er dan toe bijdraagt dat je op 7 december als raad van toezicht en als

museumdirectie een briefje stuurt aan de raad, waarin je zegt wat de inzet van het gesprek is. Wij kennen de uitkomst van het gesprek helemaal niet. En dan gaan we dus debatteren over een briefje van 7 december, dat bedoeld was ter voorbereiding op het gesprek dat op 8 december heeft plaatsgevonden. Het lijkt me allemaal niet zo vreselijk constructief. Ik denk dat het gewoon belangrijk is dat we nu snel dat VO doorrekenen. Ik ben het wat dat betreft ook helemaal eens met de heer Van Dommelen dat het natuurlijk niet zo kan zijn dat we er dan niets meer van mogen vinden en dat we er geen gesprek meer over kunnen voeren. Maar ik denk dat het ook belangrijk is dat tussen die museumdirectie en de architect dat gesprek wordt voortgezet. Ik ben benieuwd wat de wethouder daaraan kan bijdragen, omdat ook uiteindelijk het briefje van 7 december wel eindigt met de hoop en de wens van de museumdirectie om tot een gezamenlijk gedragen VO te komen.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Dan heb ik toch een vraag aan mijnheer Engberts. Vindt mijnheer Engberts dan, als dat gesprek heeft plaatsgevonden op 8 december, wat u zegt, vindt u dat dan niet rijkelijk laat?

De **VOORZITTER**. De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ja, dat vonden wij.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dan is het toch ook niet verbazingwekkend dat een directie en een raad van toezicht van Boijmans graag de raad daarvan op de hoogte brengen, ook al was die brief hier op 7 december. Dat 8 december is misschien in die tussentijd even heel snel gepland. Dat weet ik niet, dat was een van de vragen aan de wethouder. Maar misschien weet u dat wel.

De **VOORZITTER**. De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Nou, ik denk dat dan zo'n briefje met al je ongenoegen in het publieke debat werpen, terwijl je eigenlijk een gesprek met elkaar voert om nader tot elkaar te komen, niet helpt.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Nou, ik ben juist wel blij met die brief van de directie en de raad van toezicht, want dan worden wij als gemeenteraad tenminste geïnformeerd, want kennelijk loopt het niet zoals wij het graag zouden willen. Dus ik ben heel blij met die brief.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Dat kan, alleen denk ik dat het in een proces waarin we zeggen: de mensen moeten meer met elkaar en er moet wat meer vertrouwen in elkaar komen, dat het niet helpt om dat in het publieke debat te doen en dat het ook niet helpt dat we dat hier dan in de arena gooien. Want wij zitten daar niet aan tafel.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom, ik dacht dat u nog een vraag had aan een collega-raadslid, als ik me niet vergis.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja, dank u voorzitter. Als u me toestaat heb ik toch nog even een korte vraag aan collega Van Dommelen. Ik snap wat u zegt dat er heel veel chagrijn is

rondom het onderwerp, maar snap dan ook dat er heel veel onbegrip is. Want heel veel mensen weten gewoon niet meer waar we staan en weten niet meer waar we aan toe zijn. Op het moment dat u zelf zegt: als er nog gesleuteld kan worden aan dat voorlopig ontwerp, dan moet het toch opnieuw doorgerekend worden? Dan heb je dus een dubbele verlenging en dat is steeds wat collega Verkoelen ook wilde zeggen in haar bijdrage en in jullie interruptiedebatje, want dan moet je het alsnog twee keer doorrekenen, en dat wil je dus toch voorkomen? En dan kun je ook een beetje duidelijk maken aan de Rotterdammer: nou, waar staan we in het verhaal en waar gaan we naar toe? Want het is zo ontzettend vaag nu.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Nou, ik snap dat het vaag is, want zolang we nog geen voorlopig ontwerp hebben gezien, weten we ook niet precies waarover we praten. Als je op een gegeven moment een voorlopig ontwerp hebt doorgerekend en je komt dan tot de conclusie dat er bijvoorbeeld nog iets aan de entree moet gebeuren, dan kun je precies berekenen wat dan de extra kosten zijn en of het die extra kosten waard zijn om die aanpassingen aan te brengen. Het verhaal dat het volledig opnieuw doorgerekend moet worden, wat ook mevrouw Verkoelen net zei, is natuurlijk complete onzin. Waarom zou je het compleet opnieuw moeten doorrekenen?

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Waar het mij maar om gaat, is dat de hele directie, dat het museum het hele ontwerp niet ziet zitten en dat er een grote verandering moet worden gemaakt om daadwerkelijk door te kunnen gaan, want anders zullen zij ook stoppen met leveren en dan gaat er helemaal niets gebeuren. Dus er moet wel degelijk meer veranderen dan alleen iets een beetje naar links en een beetje naar rechts.

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, de vraag is wat het betekent dat ze niet achter het complete ontwerp staan. Als je met de directie van het museum praat, dan hoor je waar het probleem zit. Het probleem zit in de entree en het probleem zit een stuk in de belly. Dat is niet het complete ontwerp. De directie staat volledig achter de logistieke oplossing. De directie staat volledig achter het verwijderen van Robbrecht en Daem en het Henket-paviljoen, dus volgens mij, dat ze niet achter het complete verhaal staan, dat valt ook wel weer mee.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Maar bent u het dan niet met mij eens dat we dan in ieder geval zoals u zelf zegt, het zijn kleine dingen die veranderd moeten worden, is dat dat eerst goed in het ontwerp moet komen te staan voordat we gaan doorrekenen. Anders moeten we alsnog twee keer gaan rekenen wat de verschillende opties zijn. Dat is toch niet zo moeilijk?

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ik kijk eerst even naar de tijd, want die blijft voor mij toch stilstaan hè, want ik had het idee dat we net nog twaalf minuten hadden. Ik vraag me af of de klok niet is gaan lopen net bij mijn reacties. Mevrouw Vlasblom, maar natuurlijk, ik zeg zelf net ook al, natuurlijk had ik graag gewild dat iedereen het eens was over het ontwerp. Maar we zijn al zo lang over dat ontwerp aan het praten, en daarom vind ik het voorstel van de wethouder een goed voorstel, dat we gewoon even kijken waar we nu staan. Dan kunnen we nog een jaar gaan praten. En ik zei net al, € 200.000,00 à € 300.000,00 per maand kost het uitstel van dit verhaal, of kost een vertraging. Laten we een tussenstand bekijken en dan

kunnen we nog kijken: oké, en waar hebben we dan nog discussie over en wat gaat dat dan kosten?

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen, u bent zo lang aan het woord dat wel degelijk de klok hebben laten lopen. U heeft gewoon dertig seconden gebruikt, maar iets meer dan dertig seconden. Daarna loopt de klok wel weer. Ja.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, maar beste voorzitter, ik had ook helemaal geen opmerking over mijn laatste stuk, maar ik had de opmerking over de eerste twee reacties op mevrouw Vlasblom en toen was het beduidend korter dan dertig seconden en toch heb ik volgens mij minuten ingeleverd.

De **VOORZITTER**. Ik moet u daarop het precieze antwoord schuldig blijven, maar u weet: er is altijd een grote mate van barmhartigheid aan deze kant van de tafel als het debat afgemaakt moet worden. Het komt goed. Het komt goed mijnheer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Als u zo barmhartig bent, zou ik graag willen verzoeken om er een minuutje bij te tellen.

De **VOORZITTER**. Ja, maar dan

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Want anders krijg ik enorme ruzie met mijn fractiegenoten en dat wil ik zeker niet hebben.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Dommelen, ik ken u niet als iemand die overvraagt. Mijnheer Elbay, u had waarschijnlijk nog een vraag.

De heer **ELBAY** (d66). Ja, dank voorzitter. Het is nogal een ding, een project dat al jaren loopt waar ik maar bij een klein deel betrokken ben, zie ik simpelweg dat samenwerkingspartners eigenlijk hun problemen en uitdagingen uitvechten in de media, krant en eigenlijk op straat. Ik denk dat niemand van de partijen op deze wijze iets zal winnen dan wel bereiken. De zorgen van de aanvragers deelt D66 in dit debat dan dus ook. Daarmee doen we ook een klemmend beroep op alle partijen om constructief bouwend, zakelijk en met open houding, wat we eigenlijk vandaag ook terugzien in de raad, het gesprek aan te gaan. En tegelijkertijd is het juist de bedoeling dat we met ideeën, dat we met bepaalde oplossingsrichtingen dan wel vragen richting het college eigenlijk ook constructief met elkaar te werk gaan. Voorzitter, de commissiebehandeling was wat mij betreft wel helder en duidelijk. We hebben gezien dat het voorlopig ontwerp, op een haar na gevild, gereed is. Misschien nog belangrijker, de wethouder heeft ook duidelijk aangegeven dat hij het voorlopig ontwerp wil laten doorrekenen en we weten dat dat in het voorjaar van 2023 in de raad dan wel in de commissie terugkomt. Voorzitter, dan hebben we als raad en als stad een voorlopig ontwerp waar we ook wat mee kunnen. Een voorlopig ontwerp waar we ook een financiële onderlegger voor hebben. Een vol pakket met juiste informatie waar we dus ook dat debat met elkaar aan kunnen gaan, waar we dus ook met ideeën en oplossingen kunnen komen. En het meest belangrijke, waar we ook broodnodige gesprekken in de stad met de burgers, met alle stakeholders het gesprek aan kunnen. En vooral ook kunnen bepalen welke koers we willen varen dan wel willen afvaren. Voorzitter, als D66 vinden wij dat we er dus niet op micromanagementniveau al te lang bij moeten stilstaan. Want op basis van een brief, een detail in de krant over het aanzicht van de noordwand van het museum, is wat ons betreft op dit moment ook niet ter zake. En kunnen we op basis van het complete plaatje, een compleet dossier, een oordeel vormen. Met andere woorden voorzitter, met een knipoog naar mijn zieke collega De Haan, die eigenlijk met een prachtige anekdote is gekomen van

de Duitse schrijver Goethe, ik hoop dat ik het goed uitspreek: Binnen de beperking toont zich pas, dus voor het eerst, de meester. Ik heb hem hier in het Duits staan, maar ik ga mijn Duits niet op de proef stellen voorzitter.

De **VOORZITTER**. U mag het ook in het Arabisch doen. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, daar kan ik natuurlijk niet overheen met mijn beste Duits. Dat is niet zo heel goed. Maar voorzitter, GroenLinks wil niets liever dan dat zo snel mogelijk de deuren van Boijmans Van Beuningen, ons Rotterdamse kunstmuseum, weer worden opengegooid voor iedereen. En ja, het moet mij dan ook echt van het hart, al die verhalen in de krant van weer iemand die er iets over vindt, of het nu mensen uit de stad zijn, de architect, de raad van toezicht, de museumdirectie. Weet je, dat draagt niet bij en ik vind het ook ontzettend zonde. Wat ik van het geluid van BIJ1 ook meeneem en ook goed vind, het draagt gewoon niet bij aan het verhaal in de stad wat we nu aan het doen zijn met elkaar met dat museum, wat willen we nu eigenlijk. En dat is gewoon ontzettend jammer. Het is mijn enige vraag, aanvullend op alle goede vragen die al gesteld zijn en ik denk het gedeelde gevoel: we willen gewoon zo snel mogelijk dat project op een goede manier afronden. Gaat de wethouder nu nog iets anders doen, morgen, naar aanleiding van deze noodkreet van het museum? En zo ja, wat dan?

De **VOORZITTER**. Prima. Andere sprekers? De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, mijn jongste kleinzoon wordt aanstaande zondag 5 jaar. De ander is 7. Ik wil ze graag meenemen naar het museum, maar ja, tegen die tijd zijn ze niet volwassen mevrouw Verkoelen, maar wel een puber, en dan willen ze helemaal niet meer met opa naar het museum. Voorzitter, maar dat is wel de tragedie die zich bij veel Rotterdamse gezinnen afspeelt, dat ons museum gewoon dicht is en dat de jeugd van Rotterdam niet kan genieten van onze kunstschat. Voorzitter, de behandeling van dit onderwerp in de commissie was hartstikke goed. Het bezoek, georganiseerd door de commissie BWB aan het museum met de gaten in de muur, de gaten in de vloer, was ook goed. Waarbij we uitleg kregen van de bouwers, van de asbestverwijderaars. Dat was prima. Ook de rondleiding die de architect ons gaf op een zondagmiddag, dat was allemaal prima. Maar het gedoe en het moddergooien in de media en wat er hier plaatsvindt, vind ik toch een beetje Rotterdam onwaardig en bijna beschamend worden. Dus ik vraag me toch af of we dat nu niet op een normale volwassen manier kunnen oplossen, zodat mijn kleinkinderen en die van vele anderen een keer naar dat museum kunnen?

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Wethouder Struijvenberg.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dank u zeer voorzitter. De aanvraag van mevrouw Verkoelen, laat ik daarmee beginnen. Die lijkt toch uit te gaan van iets wat ik niet herken. Ze zegt eigenlijk: we lopen vertraging op omdat het VO niet in december naar de raad gaat, maar in april met een doorrekening, want dan heb je tijd voor die doorrekening nodig met een analyse enzovoorts. Maar bij mijn weten was het nooit de bedoeling dat het VO naar de raad zou gaan. Het definitief ontwerp zou eigenlijk naar de raad gaan, naar de commissie gaan. Het definitief ontwerp. Maar op mijn initiatief heb ik gezegd: weet je wat we doen, ik wil het VO al doorrekenen, dat doe je normaal gesproken ook pas bij een definitief ontwerp, niet bij een voorlopig ontwerp. Ik heb gezegd dat ik het voorlopig ontwerp zoals dat er nu zo ongeveer op een haar na gevild is, voorligt, wil ik doorgerekend hebben en dat wil ik dan ook met de commissie bespreken. Dus dat is dan een stap eerder dan pas bij het DO. Omdat ik me ervan wil vergewissen of we niet tegen tegenvallers aanlopen die ons aanleiding geven om antwoord te geven op een heel andere vraag dan de vragen die er dan

nu nog rusten in het voorlopig ontwerp, zoals waar precies de ingang zit en andere zaken. Misschien komen we wel aan veel andere vragen toe als wij een doorrekening hebben gedaan. Ik heb ook in de commissie uitgelegd: het heeft dan geen zin om een ontwerp waar overigens, ik zeg 90% zijn we het er allemaal over eens hoor, met dat ontwerp. Misschien wel 95% of nog meer. Maar goed, net niet op alles, dat is waar. Om dan even goed de tijd te nemen om dat te perfectioneren, dat dan door te rekenen en dan te zeggen: ja, maar dat kunnen we dus niet bouwen. Dat heeft niet zoveel zin. Dus ik heb gemeend, nee, we gaan nu echt zo snel mogelijk door met dat VO, dat gaan we afmaken en doorrekenen en dat is dan ook het moment waarop ik bij u terechtkom, niet bij het definitief ontwerp maar echt een stap eerder in het proces wil ik met u dat gesprek voeren. Inclusief de doorrekening dan dus natuurlijk, zodat we ook inzicht hebben in hoe we er financieel voor staan en wat dat misschien nog betekent voor de keus die we met elkaar te maken hebben voorzitter. Dus in die zin snap ik dat deel van de aanvraag en eigenlijk ook de titel van de aanvraag toch niet goed, want dat zit anders in elkaar. De directie is dus ook meegenomen in het ontwerp, het voorlopig ontwerp. Sterker nog, het voorlopig ontwerp is al meerdere keren aangepast, ook na gesprekken met de directie c.q. met de bouwdirecteur. Dus die zijn ervan op de hoogte. Op mijn initiatief ook heb ik een gesprek gehad met zowel de voorzitter van de raad van toezicht van het museum als met de directeur van het museum, voorafgaand aan onze commissievergadering nog, een week of twee geleden was het. Daar heb ik mee gesproken, ook met mijn intentie om uit te leggen dat ik de intentie heb om het VO met uw raad te bespreken inclusief de doorrekening en dat ik daardoor het dus ook nodig vond om nu echt zo snel mogelijk door te gaan met het VO en niet langer de discussie te voeren over die laatste nou ja, zeg 10 of 5% in mijn woorden. Dus dat wist men. Dat heb ik ze ook uitgelegd waarom. Ik heb er ook bij gezegd: maar na een VO, hoe het dan ook verder uitpakt komt er natuurlijk altijd pas... al ga je pas bouwen als je een DO hebt, een definitief ontwerp hebt. En dat is denk ik ook het antwoord op de vraag van de heer Van Dommelen, is er dan nog een andere geloof ik, is er dan nog tijd tussen het VO en het DO om aanpassingen te doen aan het ontwerp? Ja, die tijd is er dan. En of die aanpassingen wat kleiner zijn of dat die aanpassingen enorm zullen moeten zijn, dat is natuurlijk onderdeel van de oefening die we in april met elkaar te doen hebben voorzitter. Ook dat heb ik erbij gezegd in het gesprek dat ik op mijn initiatief met de directie en met de voorzitter van de raad van toezicht van het museum heb gehad. Ze kennen mij, ze weten wat mijn bedoeling was. Overigens, het onderwerp was natuurlijk geen feestje-onderwerp hè, want je maakt je toch een beetje zorgen: gaat het allemaal zo goed lukken? Vandaar ook de doorrekening en het bespreken van het VO in plaats van het DO met uw raad. Het waren goede gesprekken, dat moet ik echt zeggen. Het waren echt in die zin, qua sfeer zal ik zeggen, waren het gewoon normale goede gesprekken. Het was helemaal niet gek. Dus ja, dan zijn er een aantal mensen van u die hebben gezegd, de heer Van Dommelen was dat geloof ik, GroenLinks, SP heeft er wat over gezegd, van ja goh, helpt dan zo'n brief? Misschien helpt dan zo'n brief eigenlijk niet. Is dat wel wat we moeten willen? Ja, daar ben ik het mee eens. Het is dus ook niet zo dat men eerst even een belletje had gedaan. Dat had gekund. Bel mij nog even op, ik heb mijn kaartje gegeven. Dus ja, in die zin vraag ik me ook met die sprekers af voorzitter, of dat nu hetgeen is dat ons en het museum zelf en de stad en ons hier in deze zaal goed verder helpt. Ik merk een interruptie geloof ik.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, kan de wethouder aangeven waarom hij dit verhaal niet aan ons verteld heeft in de commissievergadering? Waarom horen we nu pas dat er ongenoegen was en dat het allemaal zo was? Waarom hebben wij dat niet gewoon gehoord? Dan hadden we dat hele persbericht niet hoeven te horen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nou voorzitter, ik heb dat gedeeld met zowel de voorzitter van de raad van toezicht als de directie van het museum, waarom ik het nodig vond om het VO in huidige zin af te maken, te complementeren en door te rekenen. En ik heb in dat gesprek aangegeven dat er daarna nog ruimte was voor discussie over de laatste delen van het ontwerp. Ik heb daarnaast ook gemeend, en dat is ook gebeurd op 8 december inderdaad, een gesprek tussen de architect en de directie. En dan stuurt men alvast één of twee dagen ervoor die brief. Ja, dat wist ik niet. Maar ik heb ze dus uitgelegd wat ik ging doen in die gesprekken en dat er daarna nog ruimte was om te kijken naar aanpassingen in het ontwerp en ook een uitleg van de architect over deze keuzes in het ontwerp.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ik krijg geen antwoord voorzitter.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Omdat er geen aanleiding voor bestond nu ik had uitgelegd aan het museum dat er nog aanpassingen kunnen komen nadat ik het VO heb afgemaakt en heb doorgerekend en daarover met u heb gesproken. Met u bedoel ik nu even de raad, de commissie. Dat kan nog, maar het is nu belangrijk om het nu door te rekenen, omdat wij misschien wel heel andere vragen te beantwoorden hebben met elkaar zoals ik in de commissie ook aangaf, zoals bijvoorbeeld waar de voordeur zit. Ik geloof dat ik het zo heb gezegd in de commissie. Dat heb ik gedeeld in de commissie. Er was dus verder geen aanleiding voor. Voorzitter, even kijken, deze vragen heb ik geloof ik gehad. Het DO heb ik gezegd, overleg tussen wethouder en museum, ja, en op mijn initiatief en daar zullen we elkaar binnenkort weer spreken. Ik meen morgen. Even kijken, mevrouw Vlasblom zegt dat het museum onvoldoende betrokken is en dat snap ik niet helemaal. Nou ja goed, we hebben het in de commissie ook eigenlijk even benoemd. Een besluit van de gemeenteraad in december 2021, daar was zij niet bij en daar was ik ook niet bij, maar goed, dat is wel het raadsbesluit geweest, dat is dan zo. Met een bouwdirecteur die bij hen in dienst is waarmee gesproken wordt. Dat is hoe dat sinds december 2021 is vormgegeven en door uw raad is geaccordeerd om dat zo te doen. Daar hebben we in de commissie natuurlijk ook over gesproken, maar dat is hoe het dan gaat.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLUM** (bij1). Ja, dank u voorzitter. Dat is natuurlijk een beetje het lastige in het dossier, dat het een beetje af en aan gaat. Mijn vraag is: kunnen we dan niet op het moment dat we nu merken dat het schuurt aan alle kanten, dat we het besluit evalueren en kijken of we het misschien anders kunnen insteken? Want op deze manier communiceren lijkt me toch ook niet heel gezond binnen dit project? Misschien ben ik dan naïef hoor, dat kan.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Ik heb de indruk dat het besluit op deze manier destijds is genomen omdat het schuurde aan alle kanten. Ja. Maar goed, in de commissie is ook gewisseld, door verschillende commissieleden is dat naar voren gebracht: vinden we het wel wenselijk, moet daar niet toch een gesprek plaatsvinden of geaccommodeerd worden? Moet ik me daar als wethouder niet ook eens begeven in dat verhaal? Dat heb ik gedaan. Dat doe ik ook, ik bedoel, we zijn nog niet klaar natuurlijk. Maar goed, dat heb ik gedaan. Er

heeft ook een gesprek plaatsgevonden tussen de architect en de directie op 8 december. Men heeft één, twee dagen daarvoor die brief verstuurd. Voorzitter, even kijken, dan is er een motie ingediend. Die zegt: eerst de nadrukkelijke instemming van het museum en dan pas het VO doorrekenen. Na mijn uitleg die ik heb gegeven snapt u dan nu misschien wel dat ik er juist voor kies om zo snel mogelijk het VO door te rekenen om dan te zien welke vragen wij eigenlijk met elkaar hebben te beantwoorden. Is dat de vraag over zaken als de entree, is dat het dan? Of zijn dat heel andere en helaas grotere vragen? Daarom kies ik voor die route. Dat is ook de route die ik heb uitgelegd in de commissie, en dat is de route die ik voorsta. Dus daarmee kom ik op het ontraden van de motie die daarover gaat. Voorzitter, er zijn nog een aantal andere vragen gesteld. Excuus, pardon.

De **VOORZITTER**. Ja, gaat uw gang.

De heer **VONK** (cu). Misschien toch even ter verduidelijking. Want de museumdirectie wil dit VO niet, toch? Dan is het toch raar dat je iets gaat doorrekenen waarvan we nu al weten dat de museumdirectie zegt: ja, maar dit willen we niet. Dan ga je heel veel tijd en energie verbrassen aan iets wat uiteindelijk toch niets oplevert.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dat is de vraag. Er heeft een gesprek met de architect plaatsgevonden na hun brief. Dat was overigens al wel ingepland hoor, niet naar aanleiding van hun brief, maar wel na hun brief. Daar is uitleg gegeven over het ontwerp en daar is ook een gesprek over geweest. Ik ben op dit moment even in afwachting van de reactie van de museumdirectie daarop. Er zitten in het VO natuurlijk bepaalde keuzes die een reden hebben. Er zitten gedachten achter. De uitleg daarover kan door een architect goed beargumenteerd worden, uitgelegd worden. Dat is gebeurd op 8 december. We hebben natuurlijk gevraagd: en wat vindt u er nu van met die uitleg? Dan wachten we even op die reactie, even een nachtje over slapen, even over denken, dat is natuurlijk helemaal prima. Maar die heb ik nu nog niet.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Dat snap ik inderdaad. Het is ook goed om even... Kennelijk bent u optimistisch misschien en schat u in: het zou weleens kunnen dat zij inderdaad gaan zeggen: het is misschien toch niet zo'n gek idee. Maar stel nu dat ze inderdaad blijven op het punt van: dit VO is wat ons betreft niet acceptabel. Bent u het dan met mij eens dat het dan niet verstandig is om die hele route in te gaan van doorrekenen en dat VO enzovoort?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Juist niet, is mijn betoog ook in de commissie al geweest, waarom zou ik nu nog heel veel tijd stoppen, misschien wel maanden, want je weet niet, in perfectioneren, laat ik het dan maar zo noemen, in ieder geval op één lijn krijgen van iedereen op ieder aspect en ieder detail van een VO, dat dan gaan doorrekenen en dan tot de conclusie komen: nou, dat is een fantastisch VO. Maar dat gaan we niet bouwen want dat kunnen we niet betalen. Dan wil ik het nu weten en dan hebben wij misschien heel andere vragen met elkaar te stellen. Betekent het dan vervolgens: dit VO het is klaar, af, en dat wordt het dan dus, als uit die doorrekening blijkt: daar kunnen we goed mee omgaan. Nee, dan is er nog tijd tussen het VO en het definitief ontwerp, om ook die laatste zaken, zo zij er nog zijn, met elkaar te bespreken en op te lossen.

De **VOORZITTER**. De heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Dank u wel voorzitter. Ja, ik hoor de wethouder zeggen dat er keuzes zijn gemaakt in het VO. We hebben natuurlijk eerst die brief gehad. Het VO klopt niet met het programma van eisen, et cetera. Maar ik hoor u nu zeggen: er zijn keuzes gemaakt door de architect. Dat snap ik ook. Maar zijn die bezwaren van de directie dan nu weggenomen of berusten die op een misverstand? Want dat gesprek heeft natuurlijk pas na die brief plaatsgevonden, maar wel voor het artikel dat in het AD stond. En daar waren ze nog niet erg positief over.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Het gesprek was op 8 december. Er is de nodige uitleg gegeven over de keuzes in het ontwerp en ik wacht nu eventjes op de reactie van het museum op de informatie die tijdens dat gesprek over tafel is gegaan. Die geven ze niet meteen. Dat is ook helemaal niet erg. Dat is heel normaal. Een probleem, daar moeten ze even over nadenken, dat snap ik. Maar daar wacht ik dus eventjes netjes op.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ja, het is inmiddels een week geleden dat dat gesprek heeft plaatsgevonden. Ik zou als wethouder er juist bovenop zitten en ik zou juist nu langzamerhand me gaan afvragen: wat is er nu uit dat gesprek gekomen? Dan kunt u ook de raad informeren. Want het lijkt mij echt geen zin hebben om door te gaan met dit VO als een museumdirectie, die ook nog externe financiering moet gaan ophalen, het niet eens is met het VO.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dat zien wij fundamenteel anders. En overigens, morgen, zei ik geloof ik al, dat ik die afspraak heb staan. Ik weet niet of die al bevestigd is, laat ik het maar zo zeggen. Dus ik zou eens wat doen. Nou ja, ik heb anderhalve maand deze portefeuille. Ik heb gesproken met de raad van toezicht, ik heb gesproken met de architect, ik heb gesproken met de directie, ik heb gesproken met de gemeenteraad, ik heb dat allemaal geïnitieerd. Ik heb het besluit genomen dat ik eerst het VO laat doorrekenen. Ik heb besloten dat u dat eerst van mij gaat krijgen en dat we dan met elkaar het gesprek hebben. Dat zal waarschijnlijk in april zijn. En ik heb het tweede gesprek nu gearrangeerd waarvan ik hoop dat dat morgen bevestigd wordt zodat dat morgen plaatsvindt. Nou, dan kan de heer Van der Velden toch niet zeggen dat ik niet opschiet. Voorzitter, dan vraag ik me af of er nog vragen zijn die ik nog niet heb beantwoord. Ja, de kaders zijn meegegeven, zeg ik tegen de heer Verhoef geloof ik, ja. Nota van uitgangspunten, programma van eisen, die zijn allemaal meegegeven. De vraag van de heer Van Dommelen heb ik beantwoord. De bouwdirecteur was overigens natuurlijk ook op de hoogte van het VO, zeg ik richting de heer Vonk. Ik geloof dat ik de vragen heb beantwoord voorzitter. Dank u zeer.

De **VOORZITTER**. Mist iemand nog een antwoord op een gestelde vraag? De heer Verhoef eerst.

De heer **VERHOEF** (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Dan kom ik toch nog even terug op wat u erover zei dat de kaders zijn meegegeven. Hoe kan het dan zijn, als je een programma van eisen, de toekomstvisie hebt meegegeven als kaders aan de architect, hoe kan er dan toch nog verschil, chagrijn zitten bij die museumdirectie, dat ze zeggen: het voldoet niet aan het programma van eisen? Is dat dan artistieke vrijheid van de architect geweest?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nou ja, een ontwerp maken moet passen binnen de kaders, dus daar zit natuurlijk nog een hoop beweegruimte, anders is een architect alleen maar iemand die zegt: ik zet alles op z'n plek en dit is dan kennelijk wat eruit komt. Zo is het niet. We hebben denk ik een architect voor dit museum van toch wel enige bekendheid, laat ik het zo zeggen, en overigens ook met een flinke ervaring op het gebied van het renoveren van wat oudere museumgebouwen. Dus ook specifiek voor dit project met de nodige kennis en kunde en ervaring in huis. Er werd ook nog gezegd: wie weet het beter dan de museumdirectie? Nou, dat weet ik niet. Dat hoeft ik in ieder geval niet te zijn, maar laat ik zeggen dat zij niet de enigen zijn die er iets van afweten. Ook architecten die toch met enige naam en faam dit soort projecten in de wereld hebben afgerond op het gebied van musea, die zullen toch ook wel enige kennis hebben over hoe je zoiets op een manier doet dat dat goed past. Maar goed, er is dus nogal een artistieke vrijheid voor een architect om een ontwerp te maken, maar wel binnen de kaders die we hebben meegegeven van wat er uiteindelijk wel onderdeel van moet zijn.

De **VOORZITTER**. U bent gaan zitten mevrouw Verkoelen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.)

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ik had meer dan tien vragen en daar heb ik nog niet alles van beantwoord gekregen. Ik vroeg welke consequenties dit heeft voor het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen. Dat was mijn vraag. En wat mij heel onduidelijk is, en ik stel hem dus nog maar een keertje, kan het college aangeven of en hoeveel vertraging het voorlopig ontwerp kan oplopen door deze situatie? En de volgende vraag is me nog onduidelijker, want ik krijg het antwoord nog steeds niet boven water. Ik begrijp ondertussen wel een beetje dat u nog niet geweest bent bij Boijmans, maar is dus na het ongenoegen van de directie overleg tussen het college en de directie en de raad van toezicht van Boijmans geweest? En welke afspraken zijn er nu gemaakt tussen het college en Boijmans over deze situatie? Dan is 8 december dus het gesprek met de architect geweest. Hoe gaat het college deze ontstane onverkwikkelijke situatie met Boijmans nu oplossen? Ik begrijp dat u morgen, maar daar moet u nog antwoord voor krijgen, een gesprek heeft. Dat zijn de vragen die nog open stonden. En dan had ik dus nog twee vragen aan het eind en daar dien ik dadelijk ook nog iets over in. Vindt het college niet dat het nu tijd wordt om te herbezinnen over de verdere ontwikkelingen van Boijmans, gezien de reactie van de directie en de raad van toezicht? En moeten we niet de grote broek uittrekken en terug naar de minimumvariant van een museum van Boijmans Van Beuningen? Dat was ook nog een vraag van mij. Dat waren de vragen die openstaan.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Ja voorzitter, het spijt me zeer, maar hoe kan dit nu? Die vragen zijn aan bod geweest. Misschien zit er nog eentje tussen. Zullen we ze eens nalopen? Welke consequenties heeft dit voor het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen? Nou, daar hebben we toch heel uitgebreid over gesproken daarnet jongens? Nul, geen, niet. Nu zo snel mogelijk het VO afmaken, dan doorrekenen, dan het gesprek met uw commissie, ergo geen. Ik snap niet dat dat niet gesnapt wordt. Vindt het college het nu niet tijd om te herbezinnen over de verdere ontwikkelingen van Boijmans? Gesprek in april met de commissie op mijn initiatief. Anders hadden we het gesprek pas bij het definitief ontwerp gehad. Later. Een goed idee van mij, ik denk ook naar de zin van 50PLUS, hoop ik. Moeten we niet terug naar de minimumvariant? Dat is een soort zelfde vraag in een andere

vorm. Gesprek in april. Vertraging van het VO. Welke vertraging? Welke vertraging? De hele aanvraag van 50PLUS is onjuist op dit punt. Er was nooit gezegd: het VO gaat naar de raad. Dat is gezegd door mij in de commissie. Laten we dat doen, laten we dat doorrekenen. Gesprek met Boijmans Van Beuningen. Jazeker, morgen, naar ik hoop, als het bevestigd wordt. Hoe oplossen? Afhankelijk van het verloop van dat gesprek. Dat is een nieuwe vraag die ik nog niet had beantwoord. Dat is de laatste voorzitter.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik wil even los van de irritatie blijven van de wethouder, maar het VO is wel degelijk vertraagd. In de commissie heeft u dat ook aangegeven. Het VO en DO zouden eind dit jaar klaar zijn. Dat heeft het college zelf vastgesteld in de nota van uitgangspunten in mei dit jaar. En binnen een halfjaar hebben we gewoon een halfjaar vertraging te pakken. Dat heeft u zelf aangegeven in de commissie, dat we het DO pas voor de zomer kunnen verwachten. Dus ik zou u op dat punt toch wel willen vragen om even wat minder geïrriteerd te reageren. Er is wel degelijk vertraging en daar mag de raad... en daar maken wij ons ook wel degelijk zorgen over.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nou voorzitter, voor de correctheid, de vraag was: welke vertraging heeft deze situatie, die er nu is, met de brief van de directie enzovoorts, welke vertraging voor het VO levert dat op? Ja, geen. Dat is dan toch het eerlijke antwoord. Maar dat was af te leiden uit mijn eerste termijn, uit het eerste deel van mijn eerste termijn.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dat is een prima antwoord, maar we horen natuurlijk als raad heel lang al dat er op een haar na een akkoord is. Die haar na, horen we week na week na week, maand na maand na maand. In de rapportage van eind augustus stond al dat we op een haar na akkoord zouden zijn met het VO. Dat was niet het geval. In de commissievergadering van november heeft u hetzelfde weer herhaald. Op een haar na zijn we er bijna. We zijn inmiddels een maand verder en we horen weer hetzelfde verhaal. Dus die haar van het college is wel heel erg dik.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Van mij had de heer Moti het nog niet eerder gehoord. Dat was voor het eerst in de commissie in november. Toen zei ik toch: af in december, dan laten doorrekenen en dan naar uw commissie, naar uw gemeenteraad. Dat is het eerste wat u van mij heeft gehoord. Dan kunt u zeggen: een maand later, ja het is een maand later, maar het is ook nog geen eind december, en het is zeker nog geen april.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ik refereer aan de voortgangsrapportage die dit college naar de raad heeft gestuurd in september. Daar stond dat in. En daarna heeft de wethouder, deze wethouder het in november herhaald. En nu horen we weer. Het is dus wel degelijk dat dit college tot drie keer toe zegt: op een haar na zijn we er bijna uit. En we zijn er nog niet uit.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nee hoor voorzitter. Inderdaad stond dat in de voortgangsrapportage. Enkele weken stond daarin. En ik heb in de commissie gezegd: december. Dus dat is één keer. Maar daar heeft de heer Moti wel gelijk in. Alleen is mijn punt

dat daar de vraag van mevrouw Verkoelen niet over ging. Die vroeg zich af welke vertraging voor het VO de nu ontstane situatie oplevert. Nul. Niet.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van der Velden, u bent gaan zitten.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Nou ja, ik verbaas me een beetje over de houding van de wethouder, want we horen de hele tijd, het is net wat de heer Moti zegt: het is op een haar na gevild. Weet je, we zijn nu alweer maanden verder. Ik ben dolblij met die brief van de directie, want het is dus niet op een haar na gevild, sterker nog, er is zelfs een plan om een hele ingreep in een rijksmonument te doen. Dus dat kan wel degelijk weer vertraging gaan opleveren. En ook pas na doorvragen geeft de wethouder pas toe dat hij eventueel morgen dan een afspraak heeft met Boijmans. Kortom, ik vind dat deze wethouder zijn informatievoorziening iets meer op orde moet hebben richting raad. Dat meen ik serieus, want u spreekt nu heel arrogant de raad toe, dat u alles in orde heeft, zelfs naar mevrouw Verkoelen nogal op hoge toon. Maar ik vind dat het wel iets minder mag, voordat we weer een traject ingaan als Feyenoord City, als de Hoekse Lijn. Dat soort arrogantie kunnen we missen als kiespijn.

De **VOORZITTER**. Wethouder, tot slot.

De heer **STRUJVENBERG** (lr) (wethouder). Voorzitter, volgens mij is dit vandaag de eerste mogelijkheid die ik heb om het u te vertellen. Eigenlijk normaal gesproken zou ik u eigenlijk helemaal niet vertellen precies wanneer ik met een directie of met een museum spreek eigenlijk. Maar ik snap heel goed dat daar vandaag wat naar gevraagd wordt. Dat vind ik dan ook weer niet zo vreemd. Gegeven de ontstane situatie snap ik die vragen wel, en die heb ik beantwoord. Morgen. Maar dan kan toch daarvan eerlijk gezegd niet gemaakt worden: pas na veel doorvragen krijgen wij die informatie? Nee, dat kan toch niet? Die brief is vrij recent. Dit debat is vandaag. U vraagt daarnaar. Dat is wat irregulier maar ik snap dat en daarom geef ik er ook gewoon netjes antwoord op: morgen. Dat is dus niet pas na doorvragen.

De **VOORZITTER**. Als er verder geen vragen zijn, ook niet in de tweede termijn, dan ga ik dit onderwerp afronden. Dat is het geval. Toch mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ik heb toch een motie voorzitter. Ik deed hem in 2018 en ik doe hem nu weer. Ik denk dat we terug moeten naar een ander museum Boijmans Van Beuningen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Dommelen, u wilde mevrouw Verkoelen een vraag stellen?

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja voorzitter, kan ik ook een vraag stellen over de motie?

De **VOORZITTER**. Ja, de motie 'Het Nieuwe Boijmans Van Beuningen aan de Maas'. Ik ga ervan uit dat iedereen de inhoud ervan kent? Dat is niet het geval. Dan is het lastig om daar een vraag over te stellen als niemand weet wat die motie...

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ik ken de motie wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. U kent hem wel, oké. Mijnheer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, ik heb een vraag aan mevrouw Verkoelen over de motie. Ik ben blij met de motie. Niet zozeer vanwege het dictum en het voorstel, want dat lijkt me volstrekt ondoordacht. Maar ik ben wel blij met een aantal overwegingen. Ik lees namelijk

dat u nu wel voor de brug bent. Ik begrijp ook dat u nu wel voorstander bent van duur wonen. Dus mijn eerste vraag aan u is: bent u gedraaid op deze twee punten? Daarnaast heeft u het over het Van der Steur-gebouw, want dat wilt u dan gaan inzetten voor een hotel, congrescentrum of voor duur wonen. Wordt Bodon gesloopt in uw plannen? En tot slot, hoeveel bent u bereid te investeren in het nieuwe museum op Rotterdam-Zuid of Feijenoord?

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, ik ben niet gedraaid. Dit is al sinds 2018, het is exact dezelfde motie. En mijnheer Van Dommelen, ik zou alle raadsvergaderingen, alle commissievergadering rond mijn inbreng eens nalezen. Dan weet u dat ik zeer consequent ben geweest en ik ga er ook verder geen toelichting op geven. Het is overduidelijk. Ik zie het niet zitten dat wij hier op deze manier blijven zitten.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ik zou aan de wethouder nog een verzoek willen doen. Zou hij de uitkomst van het gesprek dat hij dan eventueel morgen of later heeft, aan de raad kunnen doen toekomen?

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, ik heb geen antwoorden gekregen op mijn vragen. Ik vroeg niet of u gedraaid bent op het onderwerp van de motie, maar u schrijft hierin dat u voor de brug bent, u schrijft dat u voorstander bent van duur wonen. Ik vroeg u of u daarop gedraaid was. Daarnaast vroeg ik wat we met het Bodon-gebouw doen. Gaan we dat nu slopen of wat is precies uw bedoeling? En ik vroeg u hoeveel geld u wilt investeren in het nieuwe museum.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ik ben altijd voor duur bouwen geweest, maar nog meer voor sociaal. En ik vind dat we gewoon hetzelfde bedrag, laten we zeggen € 250 miljoen en ik zie het nog wel € 300 miljoen worden, mijnheer Van Dommelen. Dus laten we dat investeren in een nieuw gebouw aan de Maas op de plek van het nieuwe stadion.

De **VOORZITTER**. Ik dacht dat de heer Van der Velden was gaan staan. O, u had de vraag al gesteld. Mijnheer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja, dan nog één keer, de laatste vraag. In uw plannen wordt Bodon gesloopt? Is dat uw bedoeling? Want u heeft het alleen over Van der Steur.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Het hele museum Boijmans Van Beuningen zoals het nu is zou wat mij betreft volledig opnieuw aan de orde zijn om dat eens te bekijken wat we daarmee willen. En ik zou het hele plan zoals het er nu ligt niet meer aan de orde willen stellen, want dat was met betrekking tot het museum, maar ik heb er andere ideeën over.

De **VOORZITTER**. Helder. Mevrouw Verkoelen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Het Nieuwe Boijmans Van Beuningen aan de Maas

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van de renovatie en aanpak van de renovatie van het museum Boijmans Van Beuningen;

constaterende dat:

- het museumgebouw uit 1935 ontworpen door Ardianus van der Steur samen met de achterliggende tuin een beschermd rijksmonument is;
- in 2003 naar aanleiding van het 150-jarig bestaan van het museum en het culturele hoofdstadjaar het complex voor zo'n 28 miljoen uitgebreid is;
- het museum uniek is in zijn soort en het museale profiel van de stad naar een internationaal niveau tilt;
- de collectie van het museum, zo'n 150.000 objecten met een geschatte waarde van € 8 miljard, tot de wereldtop behoort;
- de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) adviseert om een vernieuwd toekomstbestendig museum passend bij een wereldstad als Rotterdam die zich alsmaar uitbreidt en steeds meer bezoekers trekt uit binnen- en buitenland te ontwikkelen;
- op Zuid de kwaliteitssprong in de sociaal-economische situatie (kansarmen en mensen met een laag inkomen) alleen zal werken als de bedrijvigheid op Zuid gestimuleerd wordt en als nieuwe economische dragers ingebracht worden;
- het Nationaal Programma Rotterdam Zuid die moet werken aan een perspectief voor Zuid dringend op deze sociaal-economische versterking tot is aan een herijking;

overwegende dat:

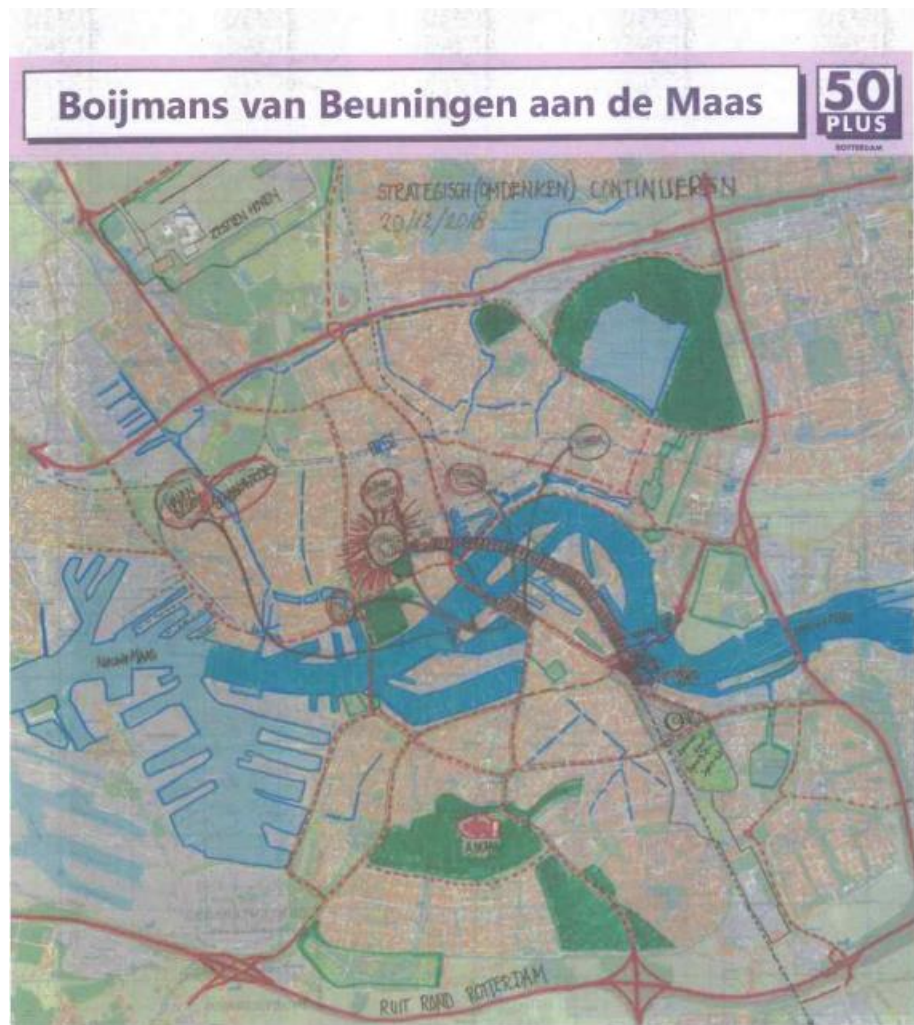
- de huidige asbestsanering en het uitvoeren van achterstallig onderhoud van het gebouw moet worden aangegrepen om de impact van het museum en de collectie te vergroten;
- het monumentale Van der Steur-gebouw uit 1935 inclusief haar uitbreidingen als congrescentrum en/of als 'Duur wonen in de stad' en/of als hotel prima past in de ontwikkeling van een booming Rotterdam in toerisme en vastgoed;
- de Nieuwe Maas en niet de Coolingsingel het centrum van de stad Rotterdam is;
- een Oostoeververbinding (brug voor langzaam verkeer en tram) liggend tussen de Erasmusbrug en de Brienenoordbrug een optimale en duurzame Rotterdamse infrastructuurverbinding is;
- de Kuip met zijn unieke Rotterdamse sfeer niet de omvangrijke gebiedsontwikkeling van Zuid financieel maar ook als iconische spin-off kan dragen;
- doortrekking van het Stadhuis op de Coolingsingel (Bestuur) via de Rechtbank op de Laan van Zuid (Rechtspraak) schreeuwt om een verbinding met Boijmans Van Beuningen op de Varkenoordse Bocht (Sociaal-Cultuur);
- een nieuw museum Boijmans Van Beuningen (een Rotterdams cultureel instituut) als nieuwe economische drager een kwaliteitssprong op Zuid zal bewerkstelligen;

draagt het college op:

- de deuren van het monumentale Van der Steur-gebouw uit 1935 blijvend voor het museum Boijmans Van Beuningen te sluiten;
- het nieuwe museum Boijmans Van Beuningen aan de Maas (een Rotterdams cultureel instituut) op de locatie waar het nieuwe Feyenoord Stadion was voorzien te ontwikkelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Wethouder, er is een vraag gesteld over het delen van, en de motie is onderweg. U kent die nog niet? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) U kende het concept begrijp ik. Het dictum is gelijk gebleven. En er was een vraag van de heer Van der Velden.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Voorzitter, op de vraag van de heer Van der Velden, ik snap de nieuwsgierigheid, maar laat ik het zo zeggen, dan wordt het toch een soort gespreksverslag. Er zijn ook meerdere partijen geweest vandaag die hebben aangegeven dat je dit soort zaken eigenlijk niet in de openbaarheid zo met elkaar moet delen. En ik sta eigenlijk wel achter die uitspraken. Dus ik denk niet dat het hem uiteindelijk veel biedt en dat het de manier is waarop we de zaken moeten doen. Maar ik stel het gesprek zeer op prijs. Ik heb zojuist doorgekregen dat het ook bevestigd is, dus het gaat door morgen en dat is goed nieuws. Dan hebben we nog een motie.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden nog even voor het vorige.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u. Ja voorzitter, wij moeten toch weten als gemeenteraad wat er uitkomt en wij willen niet weer straks geconfronteerd worden met een ontevreden brief van de directie van Boijmans. Dus ik zou de wethouder echt willen

verzoeken om de toezegging te doen dat wij gewoon, hetzij in grote lijnen, toch op de hoogte worden gebracht van uw gesprek.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nee voorzitter, maar ik zal aan ze meegeven dat u niet nog een brief wil met ontevredenheid van de museumdirectie. Voorzitter, de motie. Die zegt: sluit de deuren van het monumentale Van der Steur-gebouw c.q. eigenlijk alle onderdelen van het huidige pand van museum Boijmans blijvend voor museum Boijmans. Er zal wel iets anders kunnen komen, I suppose. En doe dan dat museum Boijmans Van Beuningen maar op de locatie waar het Feyenoordstadion was voorzien. Nou ja, dat zou u kunnen aannemen, maar dat levert in ieder geval veel vertraging op. Dat zeg ik er wel bij richting mevrouw Verkoelen. En ja, ik weet niet of zo'n debat hierover nu hier in deze raad even op het eind zo zou moeten worden afgesloten voorzitter. Dat lijkt mij toch een conclusie die we nu niet zo met elkaar kunnen trekken. Dus dat verbaast me dan een beetje. Het is een nogal vergaand voorstel. Als het al serieus echt overwogen zou moeten worden, zijn er toch betere routes voor om dat in beraad of commissieverband met elkaar te delen, dus ik moet hem ontraden. Dank u.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, nog één vraag. We hebben geconstateerd dat er een kans is dat het museum uiteindelijk nog akkoord gaat met het VO, dat ze daar goed over nagedacht hebben enzovoort, maar we weten het niet. Maar volgens mij vinden we in de raad allemaal wel dat het ontzettend cruciaal is wat die positie van de museumdirectie is. Kunt u ons toezeggen dat zodra aan u bekend is gemaakt wat hun positie is ten opzichte van het VO dat u dat dan ook aan ons laat weten?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nee, ik weet niet wat we daarmee willen. Dat lijkt mij niet en zeker ook niet naar aanleiding van zo'n brief. Het lijkt mij niet de weg die we met elkaar moeten bewandelen. U moet zelf in gesprek met hen en ik heb hen al verteld, maar dat heb ik u ook uitgelegd, dat er nog mogelijkheden zijn tot aanpassing van het VO richting het DO. Het is toch op prijs gesteld, laat ik het zo zeggen, in de commissie om een gesprek tussen architect en museumdirectie te organiseren. Dat is gebeurd. Dus volgens mij volg ik denk ik inhoudelijk de goede stappen. Het is een keuze om te zeggen: eerst het VO doorrekenen, daarna kijken welke aanpassingen er dan nodig zijn en kunnen we het betalen en wat betekent het dan precies. Dat is een gesprek met uw commissie in april. Ik denk dat dat de weg is die we nu moeten bewandelen. Dat heb ik al gezegd. Dat eventuele aanpassingen die dan nodig zouden zijn en haalbaar zijn enzovoort, als dat uit het gesprek van ons in april komt, dan kan dat nog gerust richting het DO.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Maar voorzitter, heb ik goed begrepen dat we in april met u over dat VO en het doorrekenen gaan spreken, maar dat u dan ook wel aan kunt geven hoeveel draagvlak daarvoor is.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Ja, dat lijkt me wel. Het lijkt me dat ik dat dan wel kan melden, ja. Dat kan er dan bij. En we zullen zien of dat dan de hoofdvraag is die wij dan wel te beantwoorden hebben.

De **VOORZITTER**. De heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Dank u wel voorzitter. Dan wil ik toch via u voorzitter aan de wethouder vragen, kijk, wij hebben nu een paar keer de positie van het museum moeten vernemen in de pers. Misschien is het toch handiger dat als u weet wat de positie is van het museum daarin, dat u dat dan aan ons meedeelt voordat we het weer in de pers moeten lezen. Dan ontstaat er weer een hoop ruis, dus.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dat ben ik nu precies niet met Leefbaar Rotterdam eens voorzitter. Het spijt me. Daar ben ik het nu precies niet mee eens. Want dan doe ik precies hetgeen waarvan vandaag toch door een aantal van u is gezegd, en ik ben het daarmee eens, dat ik via de openbaarheid de posities en mijn verdediging dan of zoiets, want zoiets wordt het dan wel, even aan u stuur en dus eigenlijk een persbericht de deur uit doe daarover. Als er verschil van inzicht is, ga ik graag het goede gesprek aan. Dat is de manier waarop ik het graag doe. En dat is ook wat ik het museum ga verzoeken.

De **VOORZITTER**. Ik stel vast dat er nu wel heel veel gezegd is over dit onderwerp. Alle vragen zijn gesteld en beantwoord. Een motie is van advies voorzien. Er is niets meer blijven liggen. Ik kijk nog één keer de raad rond. Dan ga ik zo dit onderwerp afsluiten met de mededeling dat ik u graag een theepauze gun van twintig minuten. Ik kom graag terug om 16.30 uur. De vergadering is geschorst.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

9.1 Het (herziene) voorstel tot vaststelling van de tweede wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021.

De **VOORZITTER**. De vergadering is heropend. Aan de orde agendapunt 9.1, het herziene voorstel tot vaststelling van de tweede wijziging van de verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad. Ik herinner u eraan dat we het hier hebben over een tweeminutendebat. Dat instrument leent zich niet voor een uitgebreid debat, maar veel meer voor het indienen van een motie na een korte introductie. Mocht er toch echt een brandende levende vraag zijn die niet te vermijden is dan kan die gesteld worden, maar mag ik u verzoeken zich daarin te beperken. Ik zoek mevrouw Bruin. Ja die zit er, mevrouw Bruin.

Mevrouw **BRUIN** (lr). Dank u wel voorzitter dit agendapunt betreft een raadsvoorstel voor wijzigingen in het kader van de huisvestingsverordening. Allereerst onze complimenten voor de leesbaarheid van dit raadsvoorstel, daar is in de commissie iets over gezegd en daar is ook echt iets mee gedaan, daar houden wij van. Nu iets over de inhoud van het raadsvoorstel. Er zijn flink wat wijzigingen en daar staan wij positief tegenover, maar onder het kopje 'Ontheffingsmogelijkheid' op pagina 4 staat het volgende: via nader te bepalen beleidsregels worden bovengenoemde kaders ingevuld door het college, die beleidsregel zullen na vaststelling door het college ter informatie aan de gemeenteraad worden verstuurd. Wij zouden het zeer op prijs stellen als die woordjes 'ter informatie' op wat voor manier dan ook worden gewijzigd in 'ter bespreking' en mijn vraag zou zijn: wethouder kunt u ons toezeggen dat u dit ter bespreking in plaats van ter informatie naar de commissie stuurt?

Anders moeten wij voor zo'n pietluttig iets een amendementje indienen. Verder heb ik geen vragen of opmerkingen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja voorzitter, dank u wel. Ik moest even mede een motie ondertekenen met Leefbaar Rotterdam. Als het gaat over dit agendapunt voorzitter wil ik eerst bij één punt stilstaan en dat is de leefbaarheid aan de Mathenesserweg. Deze leefbaarheid staat al jaren onder druk door het opkopen en verkameren in deze straat. Al in 2019 is de bewoners van de Mathenesserweg beterschap beloofd, maar de regelgeving was er toen nog niet en toen die er wel was, voldeed deze straat niet aan de criteria omdat de straat in twee wijken valt. De bewoners kwamen al meerdere keren in actie en toch horen we van de wethouder dat zij vindt dat ze nog te weinig signalen heeft. Hoeveel heb je nodig. De ChristenUnie vindt dat we toch de opkoopbescherming moeten instellen, ook voor deze straat. Ook de afgelopen jaren zijn er weer panden aan beleggers verkocht terwijl andere wijken bescherming hadden en zonder bescherming dreigt dat ook voor panden die naar verwachting binnen afzienbare tijd te koop komen. De bewoners wachten al te lang, dus ga alstublieft niet verwijzen naar eventuele evaluaties of andere procesvoorstellen, we moeten nu handelen. We hebben gehoord dat de wethouder zei dat er te weinig meldingen van overlast zijn, maar vragen we de bewoners nu werkelijk om maar naar al die meldpunten te gaan en die te gaan spammen? Ze hebben altijd geprobeerd om het gesprek met de overtredders aan te gaan, laten we dat belonen en laten we daarom ook voor hen in actie komen. Voorzitter, de bewoners zijn hoopvol en zij zijn ook hoopvol omdat ze van de fractie van Leefbaar Rotterdam al het goede nieuws vernamen dat die ook voor de invoering van deze opkoopbescherming is. Wij rekenen op die steun en ook op die van heel veel andere partijen, wij hopen dat de raad zich achter deze opkoopbescherming voor de bewoners van de Mathenesserweg gaan scharen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Mijnheer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ook van mij op uw verzoek slechts een korte reactie. Dit is een raadsvoorstel met veelal technische wijzigingen en hier en daar een wat politieke. Ik heb heel lang gearzeld of ik heel ingrijpende moties zou indienen, maar vooral omdat we nu met het sluiten van het woonakkoord een heel positief en goedlopend proces hebben, vind ik de timing daarvan niet handig. Daarom van mij vandaag geen ingrijpende voorstellen, maar de woningnood is het belangrijkste probleem dat we nu hebben en in de huisvestingsverordening staan echt veel regels die het in de weg staan om meer woningen te bieden voor meer mensen die in Rotterdam een thuis willen maken. Alvast de aankondiging dat er de volgende keer dat we aan de huisvestingsverordening gaan sleutelen ingrijpendere voorstellen komen om het gemakkelijker te maken om meer woningen te maken.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Andere sprekers bij dit agendapunt? Wethouder Zeegers. Dan moet u wel reageren mevrouw Van Wifferen. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Excuses voorzitter. Op 7 december kwamen de bewoners van de Mathenesserweg inspreken over de verwoongroepisering van hun straat. Sinds enige tijd is daar de regel dat voor het verkameren van een pand een vergunning nodig is die niet wordt gegeven. Nu is daar een geitenpaadje voor. Men kijkt mij verbaasd aan, is dit het goede onderwerp?

De **VOORZITTER**. U bent helemaal bij mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Oké, heel goed. Ik kreeg zulke verbijsterde blikken, het is toch een hele nette tekst, gemaakt door de heer De Haan, maar goed we gaan door. Er is geen vergunning nodig om een woongroep te starten, maar je moet dan wel duurzaam samenwonen en het zwaartepunt moet niet op studenten liggen, je mag binnen geen sloot hebben. Daarop wordt gecontroleerd en er is ook op gehandhaafd. In 2023 volgt er een evaluatie van de opkoopbescherming en die willen we graag afwachten want we willen graag alle feiten op een rij hebben om dan een oordeel te kunnen vormen en intussen roepen we de bewoners wel op om het te blijven melden als er overlast is. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Niet. Toch wethouder Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja dank u wel. We hebben in de commissie inderdaad een uitgebreide bespreking over deze verordening gehad en ik ben erg blij met de complimenten van mevrouw Bruin over de leesbaarheid van dit stuk want daar had u destijds inderdaad wat punten over en ik denk dat het erg belangrijk is dat wij leesbare stukken produceren zonder al te veel juridisch jargon. Ik ben blij dat deze hernieuwde poging goed is gevallen en we zullen de complimenten doorgeven, die worden zeer gewaardeerd.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Zeegers, ik ga u om technische redenen onderbreken. Volgens mij is de heer Vonk gewoon vergeten een motie bij mij in te leveren.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, ik heb het amendement aangekondigd, maar ik heb het niet ingediend. Sorry, bij dezen. Ook goed voor de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Opkoopbescherming Mathenesserweg

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van Het voorstel tot vaststelling van de tweede wijziging van de verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021;

besluit:

het ontwerpbesluit als volgt aan te vullen

artikel 3.6.1. wordt als volgt gewijzigd:

5. In onderdeel 1.a. wordt:

'de woonruimte is gelegen in de wijken: Bergpolder (CBS buurt 0531), Blijdorp (CBS buurt 0532), Bloemhof (CBS buurt 1081), Carnisse (CBS buurt 1572), Groot IJsselmonde (CBS buurt 1289), Het Lage Land (CBS buurt 1449), Hillegersberg-Zuid (CBS buurt 0661), Hillesluis (CBS buurt 1082), Kralingen-Oost (CBS buurt 0842), Kralingen-West (CBS buurt 0841), Middelland (CBS buurt 0325), Nieuwe Westen (CBS buurt 0324), Oud Mathenesse (CBS buurt 0327), Oud-Charlois (CBS buurt 1574), Rubroek (CBS buurt 0814) of Tarwewijk (CBS buurt 1571)'

vervangen door

'de woonruimte is gelegen in de wijken: Bergpolder (CBS buurt 0531), Blijdorp (CBS buurt 0532), Bloemhof (CBS buurt 1081), Carnisse (CBS buurt 1572), Groot IJsselmonde (CBS buurt 1289), Het Lage Land (CBS buurt 1449), Hillegersberg-Zuid (CBS buurt 0661), Hillesluis (CBS buurt 1082), Kralingen-Oost (CBS buurt 0842), Kralingen-West (CBS buurt 0841), Middelland (CBS buurt 0325), Nieuwe Westen (CBS buurt 0324), Oud Mathenesse (CBS buurt 0327), Oud-Charlois (CBS buurt 1574), Rubroek (CBS buurt 0814)

Tarwewijk(CBS buurt 1571) of aan de Mathenesserweg (postcodes 3026 HA HB HC HD HE HG HH HJ HK HL HM HN en 3027 HC HD HE HG HH HIJ HK HL HM HN HP HR HS HT HV)""

w.g. T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen, R.T.J. van der Velden, R.G.C. Segers- Hoogendoorn, G.J. Engberts en A. Kockelkoren

Toelichting

In 2019 heeft de wethouder een afspraak gemaakt met enkele vastgoedinvesteerders dat ze niet meer aan de Mathenesserweg zouden kopen. Blijkbaar heeft dit 'gentlemen's agreement' onvoldoende gewerkt en zijn de afgelopen jaren opnieuw panden verkocht aan beleggers. Jaren geleden was deze straat een belangrijke reden voor de oprichting van de WOM Mathenesserkwartier. Deze maatschappij kocht woningen van huisjesmelkers om de leefbaarheid in de straat te herstellen. Bij de inwerkingtreding van de opkoopbescherming kon deze straat niet worden toegevoegd omdat deze in twee verschillende CBS-buurtten ligt. Een eerste analyse doet vermoeden dat zeker 55% van de woningen reeds verhuurd worden. De Bewoners Organisatie Mathenesserweg is bezorgd dat panden die op korte termijn in de verkoop komen opnieuw bij beleggers terecht komen en de precare balans zo verder verstoord raakt. Al met al voldoende reden om zo spoedig mogelijk opkoopbescherming voor deze straat in te stellen.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Ik hoop dat u hem kent wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja.

De **VOORZITTER**. Oké, fijn. U kunt verdergaan.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Mevrouw Bruin vroeg ook om de beleidsregels die wij voor de ontheffing gaan maken ter bespreking in plaats van ter informatie naar de raad te sturen. Het is uiteraard zo dat we de stukken die wij naar de raad sturen in de raad kunnen bespreken en uiteraard gaan wij dat gesprek met de commissie daarover aan. Ik denk dat het wel goed is om te zeggen dat het een collegebevoegdheid is om die regels vast te stellen. Het is dus geen raadsvoorstel, maar wij zullen die stukken inderdaad naar de commissie sturen en het gesprek daarover met u aangaan. Dat zeg ik u toe. Dan de ChristenUnie.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bruin.

Mevrouw **BRUIN** (lr). Dank u wel. Dat gesprek erover aangaan in de commissie, hoeveel speelruimte hebben wij als commissie om over die beleidsregels te praten?

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Eigenlijk zoals alle stukken die naar de raad gaan, wat dat betreft is dat hetzelfde. Je hebt raadsvoorstellen, daarbij is de raad aan zet om die wel of niet vast te stellen en dit is echt een collegebevoegdheid. Ik informeer u over de beleidsregels zoals wij die als college vaststellen en dan is er altijd nog de mogelijkheid dat de raad een motie indient om het college op te roepen iets anders te doen. Dat kan altijd, dat geldt voor alles en ook in dit geval. Dan ga ik over naar de heer Vonk van de ChristenUnie. U breekt een lans om toch ook de opkoopbescherming op de Mathenesserweg in te voeren. We hebben de insprekers afgelopen week gehoord en het gesprek ging ook over dat daar veel woongroepen worden gerealiseerd omdat daar geen verkameringsmogelijkheden zijn.

Men heeft de vraag gesteld of dit echt wel woongroepen zijn of eigenlijk een verkapte vorm van verkamering. Er zijn niet zo veel klachten uit die wijk en dat is natuurlijk alleen maar goed, maar tegelijkertijd gaven de insprekers ook aan dat het hen ook gaat om de sociale cohesie en niet eens zo zeer om de overlast, maar meer: we zien onze buurt veranderen, mensen doen minder mee met buurtactiviteiten. Daardoor krijgt die straat toch een ander karakter. Daar ging het gesprek over en ik heb aangegeven dat de opkoopbescherming voor ons nu niet voldoende onderbouwd is om hem daar in te voeren en ik kom helaas toch met dat procesvoorstel rond die evaluatie en daarom ontraad ik uw amendement ook. Wij moeten daar echt een goede onderbouwing voor hebben en die hebben wij daar niet voor. Op dit moment zijn we bezig met die evaluatie en op grond daarvan gaan we kijken hoe we verdergaan met die opkoopbescherming, dat zal in het voorjaar van 2023 zijn. Dan de heer Verweij van de VVD, ik ben zeer benieuwd waarmee u komt. U gaf aan dat u de volgende keer wel met initiatieven komt waarmee nog meer woningen kunnen worden gerealiseerd en dat u daarbij mogelijk ook een aanpassing van de verordening voorstelt. Dat lijkt mij heel goed, ik ben benieuwd waarmee u komt en wij wachten het in ieder geval af. Ieder initiatief om meer woningen te realiseren wordt natuurlijk omarmd, maar we moeten er eerst nog even goed naar kijken. Ook mevrouw Van Wifferen van D66 gaf aan wel serieus te willen kijken hoe het met de overlast zit. Als er overlast is dan moet daartegen worden opgetreden en het college is het helemaal met u eens dat dit moet, maar tegelijkertijd zien we ook dat woongroepen in een behoefte voorzien, maar overlast moet natuurlijk altijd worden aangepakt. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Dan sluit ik de beraadslagingen op dit punt af.

9.2 *Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Kern en Plassen'*

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar het volgende tweeminutendebat, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Kern en Plassen' Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter we hebben het bestemmingsplan 'Kern en Plassen' maar liefst eenmaal in een hoorzitting en driemaal in de commissie besproken, maar toch vindt GroenLinks nog één punt onvoldoende geborgd en dat gaat over de hoofdgroenstructuur aan de Strekkade. Daarom willen wij het amendement 'Bescherm de Strekkade als drager van de hoofdgroenstructuur' indienen. Het college zegt namelijk van alles over de Strekkade, het is de kwaliteitsdrager van de hoofdgroenstructuur waarvan de landschappelijke kwaliteit en de natuurwaarde belangrijk zijn, maar intussen gedooft het toch jarenlang 45 illegale boothuizen en legaliseert die nu als het ware ook in het nieuwe bestemmingsplan. GroenLinks vindt dat doodzonde, we moeten nu eindelijk eens echt gaan staan voor natuurwaarden en ook gewoon de stappen zetten die nodig zijn om die natuurwaarden beter te borgen en ja, de natuur gaat niet naar de Raad van State. Misschien de bewoners langs de Strekkade, sommigen met hun dure advocaten die we ook regelmatig hebben zien langskomen wel, maar wij vinden dat we gewoon ook moeten staan voor die natuurwaarden, als we zeggen dat we die belangrijk vinden dan we moeten we dat ook waar zien te maken. Wij vinden dan ook dat we deze oproep die ook is gedaan door de gebiedscommissie en de stichting Cultuurhistorische kern en plassen, ik weet de hele naam niet meer, die zich hier al jaren druk over maken, nu gewoon moeten waarmaken. Daarom hebben wij dit amendement om ervoor te zorgen dat die Strekkade ook werkelijk beschermd wordt als drager van de hoofdgroenstructuur in dit gebied.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Bescherm de Strekkade als drager hoofdgroenstructuur

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het Bestemmingsplan Kern en Plassen;

besluit:

- de zienswijze 1.5 gegrond te verklaren en geen botenhuizen toe te staan op percelen met de bestemming 'Recreatie - 2 (Strekade)';
- in de toelichting paragraaf 4.3.4 de volgende alinea toe te voegen: 'In het Beeldkwaliteitsplan Botenhuizen Bergse Plassen is aangegeven dat botenhuizen op recreatiepercelen op de eilanden in de plas (Recreatie- 1) niet wenselijk zijn. Ter bescherming van de groene hoofdstructuur en groene oevers zijn botenhuizen eveneens niet wenselijk op de recreatieve percelen aan de Strekkade (Recreatie - 2). Daarom zijn er alsnog geen regels opgenomen voor nieuwe botenhuizen in de bestemming Recreatie - 2.';
- en artikel 21 (Recreatie - 2) van de planregels van het ontwerpbestemmingsplan als volgt te wijzigen:
 - artikel 21.2 lid c 'Per recreatiewoning is een overkapping voor boten of een botenhuis toegestaan', te laten vervallen;
 - artikel 21.2 lid k uit te breiden met 'overkappingen voor boten en botenhuizen', zodat dit sub luidt: 'uitkijktorens, ondergrondse gebouwen, dakterrassen, dakkapellen, overkappingen voor boten en botenhuizen zijn niet toegestaan';
 - de regels voor nieuwe botenhuizen in artikelen 21.2.2 en 21.2.3 te laten vervallen."

w.g. A. Kockelkoren, R.T.J. van der Velden, T. Kind en G.J. Engberts

Toelichting

De Strekkade is een kwaliteitsdrager van de hoofdgroenstructuur waarvoor de landschappelijke kwaliteit en de natuurwaarden in dit nieuwe bestemmingsplan beter beschermd zouden moeten worden. De opkomst van de veelal illegale botenhuizen aan de Strekkade vormen een aantasting van de groene hoofdstructuur en groene oevers. In het vigerend bestemmingsplan zijn botenhuizen of overkappingen voor boten vrijwel nergens toegestaan. Het achteraf toekennen van de bestemming Recreatie- 2 (Strekade) aan een deel van de percelen geeft nieuwe bouw mogelijkheden en legaliseert een situatie voor 45 botenhuizen die niet in lijn is met het uitgangspunt van bescherming landschappelijke waarde en hoofdgroenstructuur. Bovendien maken de botenhuizen boven de bestemming 'Water' een te grote inbreuk op het beoogde groene karakter van het gebied.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. De heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Voorzitter, voor ons ligt een prima bestemmingsplan waar we een enkele opmerking over hebben. In de commissie is het al veel gegaan over de gevolgen voor de Bergse Dorpsstraat en wat Leefbaar Rotterdam betreft is het logisch om de bestemming Detailhandel hier wel aanwezig te houden. Deze winkelstraat is een positieve uitzondering op de vele tobende winkelstrips in de stad en daarom steunen wij het amendement van de VVD die de bestemming Detailhandel mogelijk blijft maken. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Voorzitter, het goede van dit bestemmingsplan is dat het helderheid biedt over de toelaatbaarheid van boothuizen en overkappingen. Ook goed

dat cultuurhistorie een plek in het bestemmingsplan kent, maar helaas wint het slechte het van het goede, de Strekkade wordt een recreatiezone voor de rijken, het college zwicht voor het geld. Met dit bestemmingsplan wordt het mogelijk om vijftien huisjes van minimaal 40 m² te bouwen. Bovendien belooft het college burgerlijke ongehoorzaamheid omdat het huidige recreatieve gebruik van de kade haaks staat op de bestemming Tuin in het vigerende bestemmingsplan. Het bestemmingsplan betekent kortweg dat een prachtig uitzicht over de Bergse Voorplas aan een geprivilegieerde groep wordt weggegeven. Daarnaast worden de natuurwaarden geweld aangedaan door de bouwmogelijkheden aan de kade. Voor de Partij voor de Dieren zijn de Bergse Plassen een natuurgebied waarvan iedereen mag genieten en niet in de laatste plaats de dieren. Nu is het eigenlijk alleen weggelegd voor de mensen met een gevulde portemonnee en daarom zijn wij tegen dit bestemmingsplan. Wij komen samen met GroenLinks met twee amendementen om nog iets van de noordoever van de Bergse Voorplas te redden. Wij willen het bouwrecht aan de Strekkade beperken op basis van ruimtelijke inpassing in plaats van op basis van perceelgrootte.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden heeft de volgende amendementen ingediend.

Amendement B. 40 m²

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van bestemmingsplan Kern en Plassen;

besluit:

I

zienswijzen 11.1, 12.1, 13.1 en 14.1 ongegrond te verklaren;

II

bijlage 5 van de regels als volgt vast te stellen:

Strekkade met bestemming Recreatie-2			
Strekkade nr.	kadastraal kavelnummer	maximaal grondoppervlak meer dan 40m ²	aanvullende bijzonderheden
32	1893		
35	8		
36	1617		
37	1706		
38	1707		
39	1717		
40	1747		
41	1776		
42	1777		
50	2156 en 2314		
51	2313		
52	1734		
53	1733		
54	1732		
60	16		

w.g. R.T.J. van der Velden en A. Kockelkoren

Toelichting

Een recreatiewoning van veertig vierkante meter is groot zat. Het college maakt uitzonderingen op basis van perceelgrootte, terwijl het uitgangspunt ruimtelijke inpasbaarheid zou moeten zijn. Met dit amendement zorgen we voor een uniform beeld van maximaal vijftien recreatiewoningen van elk niet groter dan de maatvoering in bijlage 5 van de regels.

Amendement C. Bouwregels Strekkade zijn maatgevend

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van bestemmingsplan Kern en Plassen;

besluit:

I

zienswijze 10.1 ongegrond te verklaren;

II

de voorgestelde wijziging bij zienswijze 10.1 over het invoegen van een sublid over 'Afwijken van de bouwregels' dat luidt: 'Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 21.2 sub d. tot een maximum b.v.o. van 70 m² voor de recreatiewoning plus overige gebouwen, onder voorwaarde dat het bebouwingspercentage voor gebouwen niet groter is dan 10 en het ingenomen grondoppervlak van alle gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde niet groter is dan 15% van het bouwperceel', te schrappen."

w.g. R.T.J. van der Velden en A. Kockelkoren

Toelichting

Een bestemmingsplan moet zekerheid bieden voor de omgeving. We willen niet dat er kan worden afgeweken van de bouwregels voor een dermate controversiële beslissing bebouwing aan de Strekkade toe te staan. Voorts menen wij dat ruimtelijke inpasbaarheid het uitgangspunt moet zijn, in plaats van perceelgrootte.

De amendementen zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Dank u wel voorzitter. De gemeente hanteert een beleid voor het concentreren van winkelgebieden in Rotterdam en in principe steunen wij dit beleid, maar geen steun voor dit beleid als er geen probleem is. Niet voor niets gaf voormalig wethouder Roos Vermeij in een brief aan de raad het volgende aan en ik citeer: "Door transformatie binnen overwegend monofunctionele gebieden ontstaat de gewenste functiemix. Dit is maatwerk per gebied. Er worden dus niet rücksichtslos en actief winkels wegbestemd in transformatiegebieden. Het winkelgebied Hillegersberg heeft zich dankzij inspanningen van de ondernemers, de winkeleigenaren en van de gemeente uitstekend ontwikkeld". Laten we daar trots op zijn en laten we dit koesteren. Daarom dienen wij samen met Leefbaar Rotterdam, D66, 50PLUS, PvdA en CDA onder het motto 'welk probleem lossen we hier eigenlijk op' een amendement in over de Bergse Dorpsstraat en de aanpassing daarvan in het bestemmingsplan. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. De heer Van Dommelen heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement D. 'Mogelijkheid voor detailhandel behouden op Bergse Dorpsstraat'

"De raad van de gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Kern en Plassen;

besluit:

- de zienswijzen 15.1, 18.1 en 19.1 gegrond te verklaren;
- in de toelichting bij het bestemmingsplan in paragraaf 4.5.2 de volgende zin te schrappen: De winkels in dit deel hebben wel een aanduiding 'detailhandel' gekregen. Waar geen winkels aanwezig zijn ontbreekt de aanduiding. Er geldt geen uitsterfregeling voor detailhandel.'
- en in dezelfde paragraaf van de toelichting de volgende alinea toe te voegen:
Na een aantal jaren gekampt te hebben met leegstand op de Bergse Dorpsstraat, is het winkelgebied inmiddels weer florerend. Ondernemers en vastgoedeigenaren hebben zich enorm ingespannen om het winkelgebied weer vitaal te krijgen, met als gevolg dat de leegstand vrijwel nihil is. Naar aanleiding van de aanwijzing van het winkelgebied als transformatiemixgebied zijn de laatste jaren andersoortige ondernemers toegevoegd, zoals een sportschool en het Vakcollege Hillegersberg. Het blijft een belangrijke opgave in het stedelijk beleid om te komen tot verdere concentratie in compacte en aantrekkelijke winkelgebieden. Vanuit die opgave is het van belang een overschot aan detailhandel terug te dringen en detailhandel meer te concentreren in aangewezen gebieden. Tegelijkertijd is het belangrijk om in gebieden die succesvol zijn en nauwelijks te maken hebben met leegstand, de mogelijkheid van detailhandel te behouden. In het zuidelijk deel van de Bergse Dorpsstraat blijft de mogelijkheid van detailhandel behouden. De mogelijkheid is aangegeven met een aanduiding 'detailhandel'.
- op de verbeelding van het bestemmingsplan in de bestemming 'Gemengd - 1' de aanduiding '(dh)' detailhandel aan te geven voor de panden aan de Bergse Dorpsstraat 14-22, 26-56, 74-92, 23-67 en 71, waaruit blijkt dat detailhandel op de begane grond nog steeds is toegestaan overeenkomstig de bestaande situatie, met uitzondering van de panden waar nu op de begane grond wordt gewoond of waar wonen is toegestaan conform een (recente) omgevingsvergunning. Een en ander zoals in rood aangegeven in onderstaande uitsnede van de verbeelding."

Uitsnede ontwerp

Uitsnede voorstel

w.g. D.A. van Groningen, D.J. van Dommelen, M. Verhoef, T. de Haan, P.J.H.D. Verkoelen, G.J. Engberts en R.G.C. Segers- Hoogendoorn

Toelichting

De Weissenbruchlaan en de Bergse Dorpsstraat zijn al jaren het bruisende hart van Hillegersberg. Na een aantal jaren gekampt te hebben met leegstand op de Bergse Dorpsstraat, is het winkelgebied inmiddels weer florerend. Ondernemers en vastgoedeigenaren hebben zich enorm ingespannen om het winkelgebied weer vitaal te krijgen met als gevolg dat de leegstand vrijwel nihil is. Naar aanleiding van de aanwijzing van het winkelgebied als transformatiemixgebied zijn de laatste jaren andersoortige ondernemers toegevoegd, zoals een sportschool en het Vakcollege Hillegersberg. Een belangrijke opgave in het stedelijk beleid, is te komen tot verdere concentratie in compacte en aantrekkelijke winkelgebieden. Vanuit die opgave is het van belang een overschot aan detailhandel terug te dringen en detailhandel meer te concentreren in aangewezen gebieden. Tegelijkertijd is het belangrijk om in gebieden die succesvol zijn en nauwelijks te maken hebben met leegstand, de mogelijkheid van detailhandel te behouden. In haar brief van 8 maart 2022 (22b002292) schrijft de wethouder Vermeij op een vraag van de gebiedscommissie om het begrip transformatiegebied verder te verduidelijken niet voor niets: 'Door transformatie binnen overwegend monofunctionele gebieden ontstaat de gewenste functiemix. Dit is maatwerk per gebied. Er worden dus niet rücksichtslos en actief winkels wegbestemd in transformatiemixgebieden'. In het ontwerpbestemmingsplan Kern en Plassen is momenteel opgenomen dat voor het zuidelijk deel van de Bergse Dorpsstraat er geen ondernemer met detailhandelsbestemming zich meer mag vestigen, indien een pand leegkomt waar momenteel geen detailhandel in is gevestigd. Deze beperking is niet in het belang van het levensvatbaar houden van het winkelgebied. Dit geldt eens te meer nu de wethouder heeft aangegeven dat in panden in het zuidelijk deel van de Bergse Dorpsstraat waarin momenteel nog detailhandel is gevestigd, detailhandel ook in de toekomst mogelijk blijft.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. In de voorbereiding van dit debat kwamen wij de nieuwsbrief 'In Hillegersberg' uit 2019 tegen. Daarin werd gerefereerd aan een artikel in het AD uit 2003 getiteld 'Strijd behoud van de Bergse Plassen barst los'. Na jaren van gesteggel was een van de positieve punten dat in 2019 een verbod op boothuizen en de beperking in maatvoering van steigers ter bescherming van de oevers in het bestemmingsplan is opgenomen. Dat we nu in 2022 overwegen de illegale boothuizen te legaliseren ten koste van de oevers, de kade en het groen betekent dat we niet alleen terug in de tijd gaan, maar dat we ook kiezen voor allesbehalve een duurzame toekomst en dat vindt de Voltfractie teleurstellend. Op dit moment is er een biodiversiteitsconferentie in Montreal in Canada gaande en een van de onderwerpen daar is de afnemende biodiversiteit. Wat wij uit die conferentie halen, is dat overheden wereldwijd A zeggen, maar vervolgens B doen en steeds niet kiezen voor de natuur. Daarom moeten wij als Rotterdam kiezen voor de natuur. Laten we dit niet nu weer op de tweede plaats zetten en daarom alle steun voor het amendement ingediend door GroenLinks. We hebben eigenlijk één vraag aan de wethouder, namelijk wanneer de wethouder de urgentie gaat voelen die er is voor het behoud van de biodiversiteit in Rotterdam en wanneer het belangrijk genoeg is om te kiezen voor de natuur? Dus wanneer gaan we de natuur op nummer 1 en andere belangen op 2 zetten? Dank voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dank u. Wie mag ik verder het woord geven? Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, we hebben het vandaag over een bestemmingsplan waarmee we al een tijdje stoeien, we hebben er ook al drie commissievergaderingen aan besteed, nou eigenlijk ik niet maar mijn collega De Haan, maar toch. Gedurende de rit kom je meer tot de kern, tot de zaken die je frapperen en die je opvallen en die zitten hem wat D66 betreft niet alleen in de Strekkade en in de boothuizen, maar die zitten hem wat D66 betreft vooral in de detailhandel aan de Bergse Dorpsstraat. Onze collega van de VVD heeft daar ook een prima amendement over geschreven dat wij ondersteunen. Dan is er wat D66 betreft nog één punt dat moet worden geregeld, namelijk de C.N.A. Looslaan 9. De bestemming zoals bedoeld is toch niet helemaal in het huidige bestemmingsplan terechtgekomen. De wethouder bevestigde dat ook in de commissiebehandeling en dat mag wat ons betreft nog wel even worden gerepareerd, vandaar ons amendement. Daar is nog een brief van een advocaat op binnengekomen en ik denk dat die bevestigde wat wij vreesden; dat zonder aanpassing in het amendement de ruimtelijke kaders weer wat worden opgerekt. Nog meer bebouwing daar aan de plas is iets wat D66 niet wil. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement E. Vergunning C.N.A. Looslaan 9 meer 1-op-1 overnemen in Kern en Plassen

"De raad van de gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Kern en Plassen;

besluit:

- de zienswijzen 1.9, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3 en 6.5 gegrond te verklaren en de verleende omgevingsvergunning voor het perceel C.N.A. Looslaan 9 meer letterlijk over te nemen in het vast te stellen bestemmingsplan;
- in de toelichting paragraaf 4.2.6 de volgende passage te schrappen: 'Momenteel ontwikkelt de initiatiefnemer een nieuw plan... Het gaat bij voorkeur om één gebouw met een lengte van niet meer dan 56 meter' en aan deze paragraaf de volgende passage toe te voegen: 'De initiatiefnemer overweegt de ontwikkeling van een alternatief bouwplan. De gemeente heeft stedenbouwkundige richtlijnen (2017) en uitgangspunten (2018) meegegeven voor de ontwikkeling van één grote villa. Deze richtlijnen en uitgangspunten gelden nog steeds en zijn vertaald in het bestemmingsplan. Op de verbeelding is een vlak aangegeven waar de bestemming Wonen geldt en waar niet meer dan één woning is toegestaan overeenkomstig de verleende vergunning uit 2018. Het vergunde bijgebouw is toegestaan binnen de bouwaanduiding [bg] in de bestemming Tuin- 1, een ondergrondse parkeergarage is toegestaan binnen de aanduiding (pg) in de bestemming Tuin- 1 (en binnen de bestemming Wonen). Voor de oeverzone geldt een bebouwingspercentage van 0% voor gebouwen en overige bouwwerken.';
- op de verbeelding ter plaatse van C.N.A. Looslaan 9 een deel van de bestemming 'Wonen' te wijzigen in 'Tuin - 1' met een bouwaanduiding [bg] voor het vergunde bijgebouw, zoals hieronder voorgesteld en aan te geven dat maximaal één woning is toegestaan op de locatie met de vergunde villa;
- ter plaatse van C.N.A. Looslaan 9 de bestemming 'Tuin' te wijzigen in 'Tuin- 1', met een aanduiding '(pg)' voor de ondergrondse parkeergarage/kelderbak en een aanduiding 0% voor bebouwing in de oeverzone, zoals hieronder aangegeven:

Uitsnede ontwerp Uitsnede voorstel

- in de regels aan de bestemmingsomschrijving voor Tuin- 1 in artikel 27.1 een lid f toe te voegen: 'ter plaatse van de bouwaanduiding bijgebouwen [bg] zijn bijgebouwen toegestaan met inachtneming van de maatvoering gegeven bij de bouwregels.';
- in de bouwregels voor Tuin- 1 in artikel 27.2.2 toe te voegen: 'ter plaatse van de bouwaanduiding bijgebouwen [bg] geldt een maximale goothoogte van 5 meter en een maximale bouwhoogte van 7 meter.';
- in de bouwregels voor Tuin -- 1 in artikel 27.2.2 toe te voegen: het maximum bebouwingspercentage mag niet meer bedragen dan met de bouwaanduiding 'maximum bebouwingpercentage' op de verbeelding staat aangegeven. Dit geldt tevens voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- aan de specifieke gebruiksregels voor Tuin - 1 in artikel 27.3 een sublid in te voegen waaruit blijkt dat de bijgebouwen ook als gastenverblijf mogen worden gebruikt: x. ter plaatse van de bouwaanduiding [bg] mogen bijgebouwen tevens gebruikt worden als gastenverblijf;
- in de bouwregels voor Wonen in artikel 35.2.2 een sublid in te voegen: 'ter plaatse van de aanduiding maatvoering aantal '1' geldt dat er slechts één woning is toegestaan.'

w.g. I. van Wifferen, D.J. van Dommelen en G.J. Engberts

Toelichting

Wij willen dat de oeverlijn langs de C.N.A. Looslaan 9 als grenslijn van de hoofdstructuur gerespecteerd blijft, zoals dit is beschreven in 'Bouwen aan een groen Hillegersberg-Schiebroek'. Wij hebben van de wethouder bij de behandeling van het bestemmingsplan begrepen dat dit gewaarborgd is als de verleende vergunning voor de villa meer 1-op-1 wordt overgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan. In die vergunning is geregeld dat niet meer dan één woning op de locatie gebouwd kan worden. Ook is in die vergunning geregeld waar wel en waar geen bijgebouwen zijn toegestaan en waar een ondergrondse parkeergarage/kelderbak is toegestaan.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Andere sprekers? Wethouder Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja dank u wel. Er is al veel aan gerefereerd, we hebben veel over dit bestemmingsplan gesproken, ik denk dat dit ook heel zorgvuldig en goed is gegaan en de belangrijkste thema's zijn nu net ook aan bod gekomen. Ik ga even in op de moties en amendementen die zijn ingediend. De eerste van GroenLinks, mevrouw Kockelkoren zegt 'we moeten die groenstructuur beschermen en goed behouden' en het college is het daar uiteraard mee eens. Als we kijken naar het bestemmingsplan dan is dit een zeer conserverend bestemmingsplan om juist die groenstructuren goed te behouden en daar ook een cultuurhistorische waarde aan toe te kennen. Die wens leeft al heel erg lang, ook in het gebied, dat we echt ook die waarde van dat gebied erkennen en dat maken we met dit bestemmingsplan mogelijk. Tegelijkertijd zien we ook, en dat geldt voor de recreatiewoningen aan de Strekkade en ook voor de boothuizen, dat er al een jarenlange praktijk met recreatiewoningen aan de Strekkade is en de Raad van State heeft al een tijdje geleden gezegd dat we die moesten legaliseren en om, dat is ook een belangrijke waarde

voor het college, gelijke rechten aan die Strekkade te borgen hebben wij gezegd dat we in het bestemmingsplan al die soortgelijke gevallen ook soortgelijke behandelingen geven en vandaar dat er in het bestemmingsplan een maatvoering is opgenomen, het mag niet groter worden dan 10% van het oppervlak en nog wat bepalingen, maar we hebben ons in het kader van de rechtszekerheid wel te houden aan de uitspraak van de Raad van State en die passen we ook in soortgelijke gevallen toe. Vandaar dat wij hebben gemeend om het op deze manier te moeten doen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter mijn vraag is dan waar de rechtszekerheid voor de natuur is.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Dat doet een beetje denken aan de vraag van mevrouw Elfilali van Volt. Biodiversiteit is ontzettend belangrijk en dit college investeert daar ook in door extra op de biodiversiteitmonitor te gaan stijgen, daar hebben we ook nog een target op gezet omdat dat we daar in Rotterdam nu inderdaad laag op staan. Dat kan ook op andere plekken maar in dit geval, en dan heb ik het even over de boothuizen en de recreatiewoningen, zijn die er al. Als het gaat om de boothuizen dan gaan wij juist een kwaliteitskader neerzetten in het stedenbouwkundig kader. Iedereen die een boothuis heeft moet daar nu een vergunning voor aanvragen, dat gaat om boothuizen die overal al liggen, daarvoor komt een vergunningplicht. Niet iedereen zal daaraan voldoen, de boothuizen bij de eilandjes namelijk niet en als u zegt 'u doet niets', dat is niet waar, de boothuizen mogen niet meer bij de eilandjes liggen. Die vergunningplicht geldt voor de andere boothuizen, bij de Strekkade, maar ook elders en daar geldt ook dat ze het groen zo min mogelijk mogen aantasten. Daarmee borgen we de landschappelijke waarden, wordt daar juist ook extra in geïnvesteerd en zorgen we ook voor rechtszekerheid voor mensen die daar al heel lang een recreatiewoning hebben. Ik zie mevrouw Kockelkoren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, daarmee concludeer ik dat de rechtszekerheid voor de natuur er niet is want we gaan boothuizen die daar vijftien jaar illegaal zijn legaliseren en wat GroenLinks betreft is dat echt het verkeerde signaal.

De **VOORZITTER**. Ik heb aangegeven dat bij een tweeminutendebat een enkele dringende vraag mogelijk is, maar dit was in de categorie concluderend. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Wij denken hier een goede balans te hebben gevonden tussen rechtszekerheid van de bewoners en de landschappelijke waarde die wij allemaal erg belangrijk vinden. Een lang verhaal kort, ik zal dit amendement ontraden. Dan kom ik bij het amendement van de Partij voor de Dieren dat ook gaat over de bebouwing op de Strekkade. Hiervoor geldt eigenlijk dezelfde argumentatie. We hebben juist gemeend opvolging te moeten geven aan de uitspraak van de Raad van State om gelijke gevallen gelijk te beoordelen, maar het wel in te perken zodat het niet ongebreideld verder kan gaan. Dus er wordt wel degelijk streng gekeken onder welke regels dit allemaal wel kan. Dus ik moet dit amendement ook ontraden, dat gaat over 'Bouwregels Strekkade zijn maatgevend'. Het amendement '40 m²' zal ik ook ontraden met dezelfde argumentatie over de Raad van State en wat ik daar nog meer over zei. De bijdrage van Leefbaar Rotterdam en de VVD was vooral gericht op de detailhandel en die vragen beantwoordt mijn collega, de heer Simons.

Volt deed een pleidooi voor de natuur en ik sluit me daarbij aan, het is ontzettend belangrijk om in de biodiversiteit te investeren en in dit bestemmingsplan dragen we daar ook echt wel zorg voor door juist dat kwaliteitskader te doen, zodat die landschappelijke waarden worden geborgd en wij denken daar een goede mix in te hebben gevonden. Als laatste het amendement van D66 over de C.N.A. Looslaan. In dat geval was er al een bouwvergunning verstrekt voor de omvang van een woning die daar kon worden gerealiseerd aan de C.N.A. Looslaan. In het bestemmingsplan was dat iets ruimer opgezet en dat geeft daardoor meer mogelijkheden om meer te bouwen dan in de oorspronkelijke bouwvergunning mogelijk was en dat hebben we aangepast, althans in die zin is het amendement dat D66 indient een nadere aanscherping daarvan die meer lijkt op de oorspronkelijke bouwvergunning. Ik ben zelf voornemens om nog maar twee categorieën te hanteren, ontraden en oordeel raad en in dit geval zeg ik bij dit amendement oordeel raad. Dat was het voor mij.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel wethouder Zeegers. Dan geef ik wethouder Simons het woord.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Dank u voorzitter. We hebben wat mij betreft in de commissie een heel goede discussie gehad over de mogelijkheid voor het behoud van detailhandel op de Bergse Dorpsstraat, we hebben daar zelfs nog een nachtje over geslapen en uiteindelijk denk ik dat er een heel goed amendement uit is gekomen dat echt recht doet aan die plek zonder een precedent te scheppen en het beleid van de vitale kernen te doorbreken. Ik kan dit amendement van harte omarmen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dat betekent dat we aan het einde van dit agendapunt zijn gekomen tenzij er nog vragen zijn. Ik zie dat dit niet het geval is. Dan sluit ik agendapunt 9.2 af.

9.3 Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'K.P. van de Mandelelaan 130'

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan ga ik met u verder naar 9.3, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'K.P. van de Mandelelaan 130'. Als eerste heb ik staan mevrouw Kockelkoren die daar het woord over vraagt. De tweede is de heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Dank u wel voorzitter. Ook dit bestemmingsplan is wat Leefbaar Rotterdam betreft een goede ontwikkeling. Het voorziet in de grote behoefte aan goede studentenwoningen die er in onze stad is. Deze ontwikkeling lost dus een groot probleem voor de Rotterdamse studenten op en Leefbaar Rotterdam is dan ook van mening dat studentenwoningen voor studenten moeten zijn en blijven. We ondersteunen de motie 'Groene barrière voor meer woongenot' van de Partij voor de Dieren met betrekking tot het geluidsluw maken van de gevel aan de Van de Mandelelaan. Gezien de nabijheid van de Abraham van Rijckevorselweg lijkt ons dat een goede toevoeging die ook aansluit op de eerder aangenomen duizendbomenmotie. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. Ik heb de heer Van der Velden op mijn lijstje staan.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Voorzitter, zoals al aangekondigd in de commissiebespreking komen wij met twee voorstellen bij dit raadsvoorstel. Allereerst willen wij niet dat studentenwoningen worden meegerekend in de productiecijfers van de sociale nieuwbouw en waarom willen wij dat niet voorzitter? Studenten behoren volgens het college niet tot de sociale doelgroep. Met onze motie dwingen wij het college juist tot consistentie en daarmee hopelijk tot bezinning. Laat eindelijk het gezond verstand zegevieren en geen

cijfermanipulatie dus, het Rekenkamerrapport was daar ook heel erg duidelijk over. Ons tweede voorstel is om een geluidsluwe woonomgeving voor de toekomstige bewoners te realiseren. Dit willen we doen met een dubbele bomenrij tussen het nieuwe woongebouw en de Abraham van Rijckevorselweg. De bomen zorgen natuurlijk ook nog eens voor schonere lucht en een prettiger straatbeeld, maar ook voor de gezondheid van de toekomstige bewoners. Wij danken alle collega's in deze raad voor de brede steun voor deze twee moties.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Van der Velden heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Studentenwoningen geen sociale huurwoningen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan K.P. van der Mandelelaan 130;

constaterende dat:

- aan de K.P. van der Mandelelaan 130 met de voorgestelde ontwikkeling 379 studentenwoningen worden gerealiseerd, die door toekomstige bewoners mogen worden betrokken als zij een campuscontract kunnen overleggen;
- het college de 379 woningen meetelt in de nieuwbouwproductie van de sociale voorraad (= woningen met kale huur tot aan de liberalisatiegrens);
- studenten als doelgroep niet worden meegeteld in de vraagzijde van wonen, zoals blijkt uit de feitenkaart en het rapport van Rekenkamer Rotterdam over 'Thuis in cijfers';

overwegende dat:

- het meetellen van de 379 campuscontractwoningen in Brainpark een oneerlijk en vertekend beeld geeft over realisering van de nieuwbouwopgave in het sociale segment, omdat deze woningen niet bereikbaar zijn voor woningzoekenden in de primaire en secundaire doelgroep;

verzoekt het college:

- de 379 te realiseren studentenwoningen, te weten woningen waarvoor toekomstige bewoners een campuscontract dienen te overleggen, niet mee te tellen in de nieuwbouwproductie van de sociale voorraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, P.J.H.D. Verkoelen, M.M. Vlasblom, T. Kind, A. Kockelkoren, T.S.J. Coşkun, R.G.C. Segers- Hoogendoorn, T.J. Vonk en G.J. Engberts

Motie 2. Groene barrière voor meer woongenot

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan K.P. van der Mandelelaan 130;

constaterende dat:

- het bestemmingsplan een woongebouw aan de K.P. van der Mandelelaan 130 mogelijk maakt;

- voor deze ontwikkeling hogere waarden moeten worden vastgesteld, om zo een ontheffing op de Wet geluidhinder mogelijk te maken;
- tevens wordt afgeweken van de ontheffingsvoorwaarden, omdat de woningen niet beschikken over private buitenruimte en een groot deel van de woningen niet beschikken over een geluidsluwe zijde;

overwegende dat:

- de gemeente zorg moet dragen voor een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving en zich moet inspannen voor woongenot van de Rotterdammers;
- geluidshinder een significant milieuprobleem is;

voorts overwegende dat:

- bomen het geluid afkomstig van de Abraham van Rijckevorselweg kunnen afvangen, waardoor een meer geluidsluwe omgeving voor de toekomstige bewoners van K.P. van der Mandelelaan 130 kan worden gerealiseerd;
- een groene barrière tussen woongebouw en verkeersader daarnaast bijdraagt aan schonere lucht en een prettiger straatbeeld;

verzoekt het college:

- tussen het woongebouw aan de K.P. van der Mandelelaan 130 en de Abraham van Rijckevorselweg een dubbele bomenrij te planten met bomen van de eerste boomgrootte, om zo een meer geluidsluwe omgeving voor de toekomstige generaties bewoners te realiseren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, D.J. van Dommelen, M. Verhoef, T. Kind, P.J.H.D. Verkoelen en R.G.C. Segers- Hoogendoorn

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja dank u wel voorzitter. Hoe mooi kan het zijn, bij de vaststelling van het bestemmingsplan al rekening houden met huisvesting van een bijzondere doelgroep. Greystar, de partij die deze locatie op het Brainpark wil gaan bebouwen en exploiteren, heeft in andere studentencomplexen goede ervaringen met het huisvesten van studerende statushouders in een goede mix van internationale en Nederlandse studenten. We dienen dan ook graag een motie in, ik zal het dit keer niet vergeten, die vraagt om deze afspraak ook voor dit complex te maken, maximaal twintig op een totaal van 400. Het creëert een geweldige plek om ook in de toekomst snel te kunnen integreren en Rotterdammer te worden. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. nieuwe woonruimte voor nieuwe Rotterdammers

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan K.P. van de Mandelelaan 130;

constaterende dat:

- met de vaststelling van dit bestemmingsplan de transformatie van Brainpark tot woon- en werkgebied een aanvang neemt;
- op de locatie K.P. van de Mandelelaan 130 straks 614 studio's en appartementen zullen verrijzen;
- in de anterieure overeenkomst de verdeling van de woningen is vastgelegd: 268 tot de kwaliteitskortingsgrens met campuscontract, 111 met jongerencontract (sociale huur), 112 middenhuur en 123 vrije sector huur;
- Rotterdam op dit moment voldoet aan de opgave van het rijk als het gaat om huisvesting van statushouders;
- in Nederland een enorme behoefte is aan woonruimte voor statushouders om ruimte te creëren voor de opvang van vluchtelingen;

overwegende dat:

- op enig moment weer behoefte ontstaat aan nieuwe plekken voor statushouders;
- Greystar (Our Domain) de beoogd eigenaar/exploitant is van de woningen;
- Greystar voor andere complexen in (een) andere gemeente(s) afspraken gemaakt heeft over mogelijkheden om een aantal eenheden te verhuren aan statushouders die passen binnen de doelgroepen waar Greystar zich op richt, zoals studenten, jong werkenden, et cetera;
- statushouders zo sneller contact opbouwen met leeftijdsgenoten en beter worden opgenomen in de Rotterdamse samenleving;
- Greystar de bereidheid heeft voor dit complex een vergelijkbare afspraak te maken;

verzoekt het college:

- samen met Greystar een afspraak te maken om de huisvesting van maximaal twintig studerende statushouders in dit nieuw te bouwen complex te faciliteren, zodanig dat wanneer de beschikbare plekken niet benut kunnen worden door statushouders deze voor andere studenten beschikbaar komen;
- over de gemaakte afspraak te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, A. Kockelkoren, T. Kind, R.T.J. van der Velden en G.J. Engberts

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. Op dit moment staat er niemand meer op mijn lijstje, maar wie van de raad? Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja dank u voorzitter. Ik heb een aantal moties mede gesteund en daarom lijkt het me handig om aan het einde iets te zeggen. Dat gaat over de motie over de studenten die de Partij voor de Dieren heeft ingediend. GroenLinks vindt het ontzettend goed dat op deze plek zo veel studenten worden toegevoegd, maar als je de studenten aan de ene kant meetelt als woningzoekenden dan moet je hen aan de andere kant ook meetellen als je woningen realiseert en niet van beide smaken. Dat vinden wij een belangrijke motie, om dat te regelen. De motie van de ChristenUnie 'Nieuwe ruimte voor nieuwe Rotterdammers'. Ik ben ook op bezoek geweest in Amsterdam bij de ontwikkeling van Greystar waarin woningen voor studenten en starters, maar ook voor statushouders op een goede manier zijn samengevoegd in één ontwikkeling waarbij ze gemeenschappelijke ruimtes kunnen gebruiken en ik denk dat we die stap in een ontwikkeling als deze goed kunnen gebruiken. We roepen de wethouder op om mee te werken om die goede mix te realiseren.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de wethouder over de motie 'Nieuwe woonruimte voor nieuwe Rotterdammers'. We hebben best lang nagedacht over of we deze motie willen steunen en we vinden eigenlijk dat we met deze motie een beetje te veel op de uitvoering gaan zitten. Als wij vanuit de raad de wethouder gaan aangeven 'in dat pand moeten twintig statushouders worden gevestigd' dan gaan we daar wel heel ver in. Dat is iets anders dan als je aan de wethouder vraagt om ergens twintig statushouders/studenten te vestigen. Toch willen wij hier wel in meegaan, maar dan hebben we wel een vraag aan de wethouder. De wethouder geeft oordeel raad, maar kan de wethouder aangeven of ze het bij dit soort vraagstukken eenmalig bij oordeel raad wil laten en of ze in de toekomst moties als deze wil ontraden. Dat is mijn vraag, dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk in de raad rond of nog andere partijen iets willen zeggen. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, dit bestemmingsplan is in de subcommissie al uitgebreid behandeld en daaruit kwam een aantal punten, maar één punt is hier nog niet zo scherp en duidelijk aan de orde geweest. Dat is wel behandeld bij de technische behandeling en een citaat uit de technische vragen: "We hebben een voorovereenkomst gesloten met Van der Vorm vastgoed en corporatie SSH voor het realiseren van studentenwoningen, ook in de Zuidwesthoek conform de kaders van het masterplan. Ook geven we uitvoering aan de motie van D66 omtrent het toevoegen van studentenwoningen boven op het gestelde in het masterplan. Mobiliteitstechnisch en stedenbouwkundig zijn we aan het onderzoeken hoeveel woningen er kunnen worden toegevoegd". Daar is mijn fractie heel erg blij mee en daarom ook geen vraag maar een compliment voor hoe hier invulling aan wordt gegeven. Ik kan me zo voorstellen dat de motie 'Maak van Brandpark een studie Brainpark' die hierover is ingediend door een van mijn voorgangers, Robin de Roon, straks zomaar voor akkoord kan worden afgedaan wanneer deze nieuwe mijlpaal definitief is.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Ja dank u wel voorzitter, toch nog een extra vraag aan de wethouder, met name over de motie van de ChristenUnie. Ik hoorde de heer Vonk zeggen 'om studerende statushouders in dat pand te kunnen onderbrengen', maar ik begreep in de commissiebehandeling hierover dat een studerende statushouder gewoon een student is en dan komt hij toch altijd in aanmerking voor zo'n woning, ongeacht deze motie? Kunt u daarop reflecteren?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan kijk ik verder in de raad of er nog andere partijen zijn die een bijdrage op dit onderwerp willen doen. Ik zie dat dit niet het geval is en in dat geval geef ik het woord aan de wethouder als ze daar klaar voor is.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja dank u wel voorzitter. Dit bestemmingsplan is een prachtig plan, dat kan ik helemaal met u eens zijn, omdat we zo veel woningen voor studenten gaan creëren. Daar is enorm veel behoefte aan en dat is heel mooi. Leefbaar Rotterdam gaf aan: een mooi plan. Die geeft complimenten en zegt ook dat het mooi zou zijn als die studentenwoningen zo lang mogelijk studentenwoningen voor die prijs blijven. Dat is echt de opzet en de bedoeling, ook van de exploitant Greystar die daar zit, maar we hebben ook afspraken gemaakt om dat te borgen, dat is voor de instandhoudingstermijn die we daarvoor altijd hanteren. U gaf over de motie van de ChristenUnie aan..., dan ga ik daar

maar direct even naartoe, waarin wordt opgeroepen om een plek te creëren voor twintig studerende statushouders in dit pand dat er dan komt. Daarvan heb ik inderdaad gezegd dat dit wat mij betreft oordeel raad is. Het is uitvoerbaar en we weten ook dat de exploitant die dit doet dit ook in Amsterdam heeft gerealiseerd en dat die daar in de vorige periode raadsleden over heeft geïnformeerd. Dus het is iets wat in deze specifieke situatie met deze ontwikkelaar en exploitant mogelijk is en in die zin kan het, maar het is niet strikt noodzakelijk, er is geen woningnood onder statushouders. De gemeente haalt eigenlijk altijd de target om statushouders te huisvesten. Dus het is niet strikt noodzakelijk en het kan in deze situatie, maar het is wat mij betreft oordeel raad. Om dan even de vraag van de heer Van Dommelen te beantwoorden, wat mij betreft kijken we nu hoe dit uitpakt en het kan niet eens in alle situaties want het moet mogelijk zijn om daar afspraken over te maken. Dus wat mij betreft kijken we gewoon deze ene keer, maar het gaat me iets te ver om nou te zeggen dat ik dit in het vervolg altijd ga ontraden. In deze situatie kan het, dus zeg ik oordeel raad, maar dat wil niet zeggen dat het een precedent is voor allerlei andere moties in allerlei andere gevallen, zo zie ik het niet.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Wethouder u ziet dat twee raadsleden gaan staan en dat betekent dat zij een interruptie op u hebben. Dat is in eerste instantie de heer Verhoef en daarna mevrouw Kockelkoren. Mijnheer Verhoef, aan u het woord.

De heer **VERHOEF** (lr). Dank u wel voorzitter. Mijn specifieke vraag was of het klopt dat studerende statushouders gewoon student zijn. Met die definitie kunnen ze dus eigenlijk alle 268 en 111 overige, dus al 379 studentenwoningen aan statushouders uitgeven. Maakt dat deze motie dan niet overbodig want die statushouders kunnen toch zo'n studentenwoning krijgen zolang ze een campuspas hebben.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Kockelkoren, u op hetzelfde onderwerp? Dan mag u er direct achteraan.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, de wethouder zei 'er is geen woningnood', maar voldoen aan de taakstelling is iets anders dan dat er geen woningnood is want we weten dat er in Nederland wel degelijk woningnood onder de statushouders is, dat wil ik even rechtzetten. Ten tweede worden in dit project niet alleen studenten gehuisvest, maar is er een heel aandeel van doelgroepen die worden voorzien en die twintig hoeven niet alleen studenten te zijn. De oproep is ervoor te zorgen dat er ook ruimte is voor een aandeel statushouders. Deze exploitant wil dat graag doen, het is een ontzettend goed voorbeeld in de mix en ik ben dan ook blij met in principe de positieve houding van de wethouder.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Kockelkoren, nu hebt u een interruptie van de heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Ja dank u wel voorzitter, via u voorzitter naar mevrouw Kockelkoren. Ja dat klopt, dat zijn die 111 woningen die bij voorkeur voor studenten zijn, maar de motie gaat over studerende statushouders, dat hoorde ik mijnheer Vonk zeggen. Dus zij kunnen ook recht doen gelden op die andere 268 studentenwoningen, dus waarom zou je dan specifiek die twintig noemen terwijl ze net zo veel kans hebben als andere studenten.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ik attendeer u beiden erop dat dit echt een debat is. Het is meer een interruptie op elkaar plegen en we gaan niet uitgebreid debatteren want daarvoor hebben we natuurlijk onze commissies. Ik zie dat de heer Van Dommelen ook gaat staan en ik weet niet of hij iets aan hetzelfde onderwerp wil bijdragen of dat we eerst naar de wethouder kunnen gaan en u een andere vraag hebt.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ik wil alleen mijn vraag verduidelijken want ik was niet helemaal tevreden met het antwoord. Kan ik hem nog even verduidelijken?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U hebt het nu over de wethouder?

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Ja niet over u, u hebt mij geen antwoord gegeven.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Nee maar ik ben ook Zwitserland, ik geef u ook geen antwoord. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). U zegt 'geen precedentwerking' en dat snap ik, maar we moeten voorkomen dat we straks bij iedere nieuwbouw zeggen 'daar twee statushouders, daar een, in dat gebouw op de derde verdieping een en op de eerste verdieping drie'. Dat moeten we voorkomen en ik zou graag van u willen horen of u het met me eens bent dat we dat in de toekomst niet meer moeten doen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja op dat laatste kan ik 'ja' zeggen, dat ben ik helemaal met de heer Van Dommelen eens. Dit was een specifiek geval omdat deze ontwikkelaar hier juist een bepaalde ambitie en een wens in heeft. Het is uitvoerbaar en het kan en daarom dit specifieke voorstel, maar we moeten er geen gewoonte van maken om te bepalen wie waar precies gaat wonen. Laten we het hier over de kaders hebben en niet over wie waar gaat wonen, dat ben ik helemaal met u eens, maar het was in dit specifieke geval mogelijk. De heer Verhoef zei 'het gaat over studerende statushouders' en zo heb ik de motie ook gehoord. Studerende statushouders zijn studenten, maar bij het huisvesten van studenten die zich aanmelden is er een keuzeproces en bij een ambitie van twintig komen deze studerende statushouders tot het aantal van twintig is bereikt eerder in aanmerking dan anderen. Ik denk dat dit het verschil is en dat is de meerwaarde van deze motie als je dat zo ziet. Dan ga ik verder met de beantwoording van de andere vragen. Dan hebben we de motie die gaat over of deze woningen moeten meetellen als sociale woningen. Ik houd toch echt een hartgrondig pleidooi om niet in die gedachte mee te gaan. We krijgen een landelijke definitie en ik hecht er enorm veel waarde aan dat wij ons houden aan de landelijke definitie. Ik heb in de commissie gezegd dat die ongeveer vorige week bekend zou worden maar dat is niet zo, wij kijken daar ook dagelijks naar. Ik vind het echt ontzettend belangrijk dat we dat wel doen want anders wordt het voor ons ongelooflijk ingewikkeld, als wij eigen registraties en eigen definities hebben maakt dat de onderlinge vergelijkbaarheid en ook de communicatie naar het rijk onvoorstelbaar ingewikkeld en ik ben echt helemaal geen voorstander van deze motie en ik ontraad hem dus ook ten stelligste. U zei 'aan de vraagkant tellen we de studenten niet mee en aan de aanbodzijde dus wel', dat dit niet evenwichtig is. Ik heb in de commissie ook gezegd dat ik dat wel herken en het lijkt me dat we daar een juist antwoord op moeten hebben, daar ben ik het mee eens. Ik heb ook toegezegd terug te komen op hoe ik daarnaar kijk en hoe we dat het beste kunnen doen. Daar wil ik me toe beperken en ik vraag u ten eerste om niet nu al te sleutelen aan de definitie van sociale huur en wat daar wel en niet onder valt omdat dit om de genoemde redenen echt heel verkeerd gaat uitpakken in hoe wij verder ons beleid op een goede manier kunnen maken op basis van cijfers die ook uitwisselbaar zijn met andere gemeenten en het ministerie. Dus dat over die motie. Dan hebben we nog de motie van de Partij voor de Dieren.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U hebt een interruptie van de heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Volgens mij praat de wethouder zichzelf nu vast. We kennen die definitie natuurlijk niet en we hoeven die trouwens ook niet per se over te nemen, maar als de wethouder zegt dat we de cijfers moeten kunnen vergelijken dan is dat juist een pleidooi om dit aan te nemen want wij zijn op dit moment ongeveer de enige die het op deze manier doen. Dus dat zou eigenlijk een steuntje in de rug voor dit voorstel kunnen zijn.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Wat ik zeg is dat we ons moeten houden aan de landelijke definitie van sociale huur en die definitie komt binnenkort.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mijnheer Engberts, ik wijs ook u erop dat dit een tweeminutendebat is. Ja, ik hoop dat u dat weet en dan weet u ook dat een interruptie mogelijk is, maar dat we hier niet echt gaan debatteren. Aan u het woord.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ik hoorde de wethouder zeggen dat we ons aan de definitie moeten houden, maar dat is uiteindelijk wel een keuze.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Eens. Wat mij betreft zouden we ons daaraan moeten houden, dan zeg ik het even zo. Daar ben ik inderdaad groot voorstander van.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U hebt een interruptie van de heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja dank u voorzitter. Ik heb de wethouder geloof ik tien keer horen zeggen 'om deze motie van de Partij voor de Dieren niet te steunen'. Dit is typisch weer zo goocheltrucje van het college waar ook het Rekenkameronderzoek naar wees. Laat ik dan ook een oproep doen, ik wil tienmaal de oproep aan deze gemeenteraad doen om deze motie juist wel te steunen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja waarvan akte. Dan ga ik naar de volgende motie van de Partij voor de Dieren, 'Groene barrière voor meer woongenot'. U geeft aan een bommenrij voor de woningen te willen plaatsen. Het is dat ik me heb voorgenomen om nog maar twee categorieën te doen, namelijk ontraden en oordeel raad, maar ik kan me heel goed voorstellen dat dit het plan eigenlijk alleen maar beter maakt en ik houd het bij deze motie bij oordeel raad. Het is aan u.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan zijn we aan het einde van agendapunt 9.3 gekomen. Dank u wel wethouder.

9.4 Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan ga ik met uw goedvinden naar 9.4, Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten. Wethouder Versnel is daarvoor aangeschoven en ik geef als eerste het woord aan de heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Voorzitter dank u wel. We hebben het hier een paar weken geleden in de commissie over gehad en toen waren we het eigenlijk allemaal eens met de verschillende standpunten en met dat de grip op arbeidsmigratie eigenlijk behoorlijk verloren is. Toen de grenzen opengingen voor mensen uit Midden- en Oost-Europese landen was de

inschatting dat er op termijn 40.000 arbeidsmigranten naar Nederland zouden komen en dat zijn er inmiddels alleen al in Rotterdam het dubbele. We waren het in het debat over veel oneens, maar over een ding waren we het eigenlijk allemaal wel eens en dat is dat er veel misstanden zijn met betrekking tot de woonomstandigheden van EU-arbeidsmigranten en dat gaat van overbewoning tot het leven in erbarmelijke omstandigheden voor veel te hoge huurprijzen, maar ook tot overlast en verloedering van de wijk. Er wordt momenteel op basis van meldingen gehandhaafd en dat heeft in 2022 tot en met oktober geleid tot 33 situaties waarin sprake was van overbewoning. Dat is mooi, maar dat is niet genoeg en het lijkt ons goed om de huidige aanpak uit te breiden met een veel actievere aanpak met controles op straatniveau in wijken waar in grote mate sprake is van dergelijke misstanden. Daartoe heb ik samen met de ChristenUnie, VVD, CDA en PvdA een motie en het kan zijn dat er nog wat handtekeningen bijkomen, maar dat komt dan in de tweede termijn.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Ceulemans heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Gerichte aanpak misstanden op straatniveau

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het agendapunt Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten;

constaterende dat:

- op grote schaal sprake is van misstanden met betrekking tot de woonomstandigheden van EU-arbeidsmigranten in Rotterdam, waaronder overbewoning;
- dit ertoe leidt dat de personen in kwestie onder erbarmelijke omstandigheden leven, vaak voor een ongehoord hoge huursom;
- dit tevens leidt tot grote overlast voor omwonenden;
- deze misstanden ook leiden tot een hoge doorstroom van bewoners, waardoor de sociale cohesie en leefbaarheid in wijken onder druk komen te staan;
- momenteel in het kader van het programma EU-arbeidsmigranten op basis van meldingen controles plaatsvinden naar onder andere overbewoning;
- dit in de periode van januari tot en met oktober 2022 heeft geleid tot 33 constatering van overbewoning;

overwegende dat:

- een aanpak met gerichte controles op straatniveau in wijken waar op grote schaal sprake is van dergelijke problematiek een waardevolle aanvulling is op de bestaande controles op basis van meldingen;
- het in ieders belang is wanneer misstanden hiermee kordater aangepakt kunnen worden;

verzoekt het college:

- met een voorstel te komen om de huidige controles op basis van meldingen naar misstanden rond woonomstandigheden van arbeidsmigranten aan te vullen met controles op straatniveau in wijken waar het vermoeden van grootschalige misstanden op dit vlak bestaat;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans. T.J. Vonk, S.J.C. Becker, R.G.C. Segers- Hoogendoorn en G.J. Engberts

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mijnheer Ceulemans, u krijgt bij een tweeminutendebat geen tweede termijn. Als tweede op mijn lijstje staat mijnheer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Voorzitter, het is een absolute schande hoe wordt omgegaan met de EU-arbeidsmigranten in Nederland en ook in onze stad, hoe mensen worden uitgebuit, en het is een net zo grote schande dat we het toelaten, dat we het gewoon niet willen zien. Gelukkig hebben we met dit college en deze wethouder een actieprogramma en een wethouder die hier ook werk van maakt, ik ben daar echt heel blij mee. We doen hier wat we kunnen, maar het is niet genoeg en we kunnen ook niet meer doen omdat we daar de rijksoverheid bij nodig hebben. Het lijkt erop dat het nu eindelijk ook goed op het netvlies staat bij de betrokken ministers en dat werd verdorie wel eens tijd, we weten al tien jaar wat er aan de hand is en we hebben eigenlijk niets gedaan. Ik ben erg blij dat deze wethouder de ministers naar Rotterdam heeft gehaald en hen heeft laten zien wat er gebeurt, zodat ze het zelf konden ervaren. Ik denk dat het goed is dat wij als woordvoerders die bij dit onderwerp betrokken zijn ook eens met de wethouder op pad gaan en ik zou hem eigenlijk willen vragen of hij dat voor ons wil organiseren. Als u dat te lang vindt duren en u meer wilt weten, kan ik u echt dit boekje 'Arbeidsmigranten in Nederland' aanraden, het is ongelooflijk goed om gewoon zes persoonlijke verhalen te lezen, je er verder in te verdiepen en te weten wat er aan de hand is. Ik hoop echt dat de rijksoverheid wakker wordt en blijft en dat die in actie komt. Tot het zover is, hebben wij natuurlijk een heel grote handhavingsopgave en die wordt alleen maar groter als de rijksoverheid ons meer instrumenten geeft. We hebben bij de begrotingsbehandeling geprobeerd om met een amendement het handhavingsbudget in 2024 in stand te houden en dat is ons helaas niet gelukt, maar we proberen het nu gewoon met een motie. Ik hoop dat iedereen inziet hoe belangrijk dit is.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Engberts heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2A. Handhaaf het handhavingsbudget

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van 'Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten';

constaterende dat:

- er een forse opgave ligt in Rotterdam om EU-arbeidsmigranten te beschermen tegen malafide uitzendbureaus die EU-arbeidsmigranten uitbuiten;
- niet enkel arbeid, maar ook vooral huisvesting wordt gebruikt als verdienmodel door malafide uitzendbureaus;

overwegende dat:

- het handhavingsbudget in het coalitieakkoord praktisch wordt gehalveerd;
- het reflectierapport 'NPRZ tot hier en nu verder' stelt dat 'de machtsverhoudingen tussen verhuurder- en huurder zo ver wordt scheefgetrokken dat deze zelfs mensonwaardig kunnen worden';
- EU-arbeidsmigranten in een buitengewoon sterke afhankelijkheidspositie verkeren;
- er een taak ligt voor de gemeente om ervoor te zorgen dat alle mensen die in Rotterdam wonen hun recht kunnen halen;

verzoekt het college:

- de halvering van het handhavingsbudget 'Goed Huren en Verhuren' te stoppen en vast te houden aan de € 6 miljoen per jaar;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.J. Engberts en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De volgende op mijn lijstje is de heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter, ik zal het kort houden. We hebben het hier in de commissie uitgebreid over gehad en de wethouder is druk bezig met de aanpak van de uitbuiting van EU-arbeidsmigranten op de woningmarkt en op de arbeidsmarkt. Wij zullen de motie van Leefbaar, en ook de motie van D66 die straks wordt ingediend, steunen. Die geeft nog wat extra kaders. Leefbaar Rotterdam vraagt in de motie om een proactieve aanpak en dat is een aanpak op basis van signalen, kunt u aangeven hoe die twee aanpakken elkaar versterken? Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja dank u wel voorzitter. Het zal de mensen niet zijn ontgaan dat Leefbaar Rotterdam en de ChristenUnie het vaak niet met elkaar eens zijn wat betreft arbeidsmigranten, maar we hebben echt een poging gedaan om te kijken wat ons wel bindt en we zijn gekomen op de aanpak van misstanden rondom huisvesting van arbeidsmigranten want of je nu links, rechts of christelijk-sociaal bent, dit is iets wat we allemaal niet willen. Deze situatie moet worden aangepakt en ook de mensen die deze uitbuiting mogelijk maken, de mensen die woningen verhuren onder die schrijnende omstandigheden. Vandaar de motie, onze naam staat daar met trots op en ik heb inmiddels begrepen die van meerdere partijen, we hopen op brede steun. Voorzitter, dan nog een punt dat ik in dit debat wil aanraken, namelijk de term 'niet-rechthebbend'. Dat is een term die meerdere malen in het EU-arbeidsprogramma voorkomt. De staatssecretaris heeft bij de lancering van het plan voor opvang van EU-arbeidsmigranten gezegd dat de gemeente in het verleden verschillende fouten heeft gemaakt en wij moeten nu gaan erkennen dat EU-arbeidsmigranten wel degelijk rechten hebben en zo is het ook. Rechten krijg je niet, rechten die heb je en daarom pleit ik ervoor om dat voortschrijdend inzicht vanuit Den Haag mee te nemen naar Rotterdam en die term niet meer te bezigen. Hoewel je misschien wettelijk nog wel een grond hebt om deze term te gebruiken, zet het mensen continu op het verkeerde been alsof mensen in schrijnende situaties geen recht op onderdak zouden hebben. Dat is een misvatting, meerdere juristen zijn het erover eens dat het afgelopen moet zijn met die term en gelukkig heeft de staatssecretaris daar nu ook een stap in gezet. Ik hoop oprecht dat de wethouder daarin mee wil en ook in Rotterdam die term uit de stukken wil verwijderen en ook uit de mondelinge communicatie van het college want ik heb ook een aantal malen gemerkt dat het college deze term ook mondeling gebruikt, ook richting bijvoorbeeld bewoners. Het is onjuist en het is voor de toekomst belangrijk dat we die term niet meer gebruiken. Vandaar de motie 'Rechten krijg je niet, die heb je'.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Rechten krijg je niet, die heb je

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van 'Voortgangsrapportage actieprogramma EU-arbeidsmigranten';

constaterende dat:

- staatssecretaris Maarten van Ooijen van VWS onlangs een plan voor EU-arbeidsmigranten heeft gelanceerd;
- de staatssecretaris in dit plan erkent dat gemeenten veel fouten hebben gemaakt en stelt: 'Dat het nu duidelijk is dat EU-migranten überhaupt rechten hebben' (zie ook: Trouw, 14 november 2022);
- de heer Dion Kramer aangeeft dat dit een stap voorwaarts is, hoewel juridisch nog steeds de toekenning van deze rechten hapert en het categorisch uitsluiten van mensen van het fundamentele recht op onderdak juridisch onjuist is;
- de heer Kramer universitair docent is aan de Vrije Universiteit van Amsterdam en gepromoveerd is op de rechten van EU-burgers;
- het actieprogramma EU-arbeidsmigranten 2021-2025 'Werken aan een menswaardig bestaan' spreekt over niet-rechthebbenden in de betekenis dat EU-arbeidsmigranten categorisch worden uitgesloten van het recht op opvang;
- het spreken over niet-rechthebbenden zich niet beperkt tot dit beleidsstuk maar ook in andere communicatie vanuit het college wordt gebezigd (bijvoorbeeld in een stadsgesprek met bewoners van Rotterdam);

overwegende dat:

- voortschrijdend inzicht bij de staatssecretaris ook een vertaalslag verdient naar de gemeente Rotterdam;
- als wordt geconstateerd dat de rechten van EU-arbeidsmigranten niet goed worden benoemd in beleidsstukken van de gemeente door mensen met autoriteit vanuit de politiek en de wetenschap dit zeker serieus moet worden genomen;
- het actieprogramma de aanzet geeft om de term niet-rechthebbenden te gebruiken;
- een correctie een kleine moeite is, maar ook zeker de moeite waard omdat taal ertoe doet;

verzoekt het college:

- in het actieprogramma EU-migranten de term 'niet-rechthebbend' te schrappen en ook in andere communicatie deze term niet meer te bezigen;
- de raad te voorzien van een nieuwe versie van dit actieprogramma;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk en L.S. Vlieger

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw **VLIEGER** (gl). Dank u wel voorzitter. De arbeidsmarkt is schaars, we hebben extra hulp nodig en laten er nou juist mensen in andere landen zijn die ons willen helpen, wat fijn, wat mooi. GroenLinks Rotterdam spreekt dan ook graag haar waardering uit voor deze hardwerkende mensen. We zijn blij dat deze mensen naar onze stad en ons land komen om ons te versterken. We zien het belang van open grenzen en het mogelijk maken dat andere mensen hier wonen, werken en studeren, maar niet alleen wij hebben hulp nodig, deze mensen zelf ook want helaas zien we nog vaak dat er bij deze doelgroep veel fout gaat. Zo raken ze gemakkelijk in de houtgreep van malafide verhuurders waardoor ze te veel kosten maken en in slechte woonomstandigheden wonen, ze raken soms hun baan kwijt en daarmee ook hun huis. Men zwerft op straat en raakt verder in de problemen, ze hebben niet allemaal een plek in hun thuisland waarnaar ze terug kunnen want soms voelen ze zich daar

ook niet meer helemaal zichzelf, ze voelen zich meer verbonden met deze stad. Zoals collega Vonk net ook al aangaf, heeft GroenLinks ook moeite met de term 'niet-rechthebbende' en daarom steunen wij deze motie. Een belangrijke basisvoorziening is zorg en ik wil hierover dan ook graag een vraag aan de wethouder stellen want zorg is voor ieder mens een recht. Ik wil aan de wethouder vragen of hij kan toezeggen dat toegankelijkheid van de zorgvoorzieningen voor EU-arbeidsmigranten in de evaluatie van het komende programma wordt getoetst. Er schijnen nog veel mensen te zijn die niet weten wat hun rechten en plichten omtrent de zorgvoorzieningen zijn en we gaan ervan uit dat hier in het nieuwe actieplan grip op komt.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Dank u wel voorzitter. De fractie van Volt vindt het belangrijk dat Rotterdam een gastvrije stad is voor werknemers uit andere Europese landen. Gastvrijheid betekent voor Volt goede huisvesting, het tegengaan van misstanden en goede informatievoorziening en wij zijn dan ook blij met het actieprogramma EU-arbeidsmigranten ook al spreken wij als pan-Europese beweging liever over EU-werknemers. Het college laat zien dat die het onderwerp zeer serieus neemt met aandacht voor huisvesting, uitbuiting, taal en onderwijs en tot slot maatschappelijke ondersteuning. Ten aanzien van het laatste punt zijn we blij dat er aandacht is voor sociale rechten, zoals mevrouw Vlieger net ook aanstipte, en informatiepunten in de wijken en dat sleutelfiguren een belangrijke rol krijgen. We zien aan alles dat de afstand tot die groep wordt verkleind en dat is mooi. De fractie van Volt ziet hier wel een punt van aandacht. Voor EU-werknemers gelden namelijk iets andere voorwaarden bij de toekenning van sociale voorzieningen, denk aan bijvoorbeeld de nachtopvang, uitkeringen of WMO-voorzieningen. Op dit punt ontbreekt op dit moment heldere informatie op de website van de gemeente Rotterdam. We hebben het even bekeken, even grondig geanalyseerd en we vinden het mooi dat er een pagina voor EU-migranten is, maar daarop ontbreekt een uitleg over die voorwaarden; welke afslagen worden er gemaakt en hoe zit dat precies in elkaar. Op de pagina's over de reguliere sociale voorzieningen wordt weer niets opgenomen over EU-migranten en dat het voor hen anders werkt. Daarom dienen wij samen met collega's van het CDA en GroenLinks de motie 'Duidelijke informatievoorziening EU-werknemers' in waarin we het college oproepen om op de website van de gemeente Rotterdam duidelijk te communiceren over de opbouw van sociale rechten en plichten van EU-werknemers. Tot slot, terwijl ik de motie indien, nog een puntje over de website, dat geef ik gewoon even mee en ik weet niet aan wie in het college. Wij hebben de fractiemedewerkers de opdracht gegeven om zich te verplaatsen in een EU-werknemer en zo de website te bekijken. De zoekfunctie op de website van de gemeente Rotterdam werkt alleen in het Nederlands. De translatefunctie werkt wel heel goed in heel veel talen, maar zoeken werkt niet. Als je bijvoorbeeld 'homeless' intypt dan krijg je niets terwijl 'dakloosheid' wel werkt, dan kun je wel translaten. Ik geef het maar even mee, dat is wel een punt van aandacht omdat dit ook kan bijdragen aan de toegankelijkheid van onze dienstverlening. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Duidelijke informatievoorziening voor EU-werknemers

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 9.4, Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten;

constaterende dat:

- Rotterdam een internationale stad is waarin veel werknemers uit andere Europese landen wonen en werken;
- EU-werknemers onder voorwaarden aanspraak kunnen maken op sociale voorzieningen;
- het college aangeeft hierbij te vertrekken vanuit maatwerk en de individuele situatie van EU-burgers;

overwegende dat:

- het college inzet op laagdrempelige toegang tot gemeentelijke loketten, o.a. door te starten met informatiepunten in wijken waar veel EU-werknemers woonachtig zijn;
- professionals periodiek worden getraind in de (opbouw van) (sociale) rechten en plichten van EU-werknemers na inschrijving in de basisregistratie personen (BRP);
- op de website van de gemeente Rotterdam geen duidelijkheid wordt gegeven over de (opbouw van) (sociale) rechten en plichten van EU-werknemers;

is van mening dat:

- het wenselijk is dat EU-werknemers op de hoogte zijn van de (opbouw van) (sociale) rechten en plichten;

verzoekt het college:

- op de website van de gemeente Rotterdam duidelijk te communiceren over (de opbouw) van (sociale) rechten en plichten van EU-werknemers;
- hiervoor een aparte pagina op de website van de gemeente Rotterdam in te richten;
- op reguliere pagina's van sociale voorzieningen aandacht te besteden aan eventuele andere voorwaarden voor EU-werknemers;

en gaat over de tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind, I. Elfilali, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en L.S. Vlieger

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk rond of er andere partijen zijn die het woord willen voeren. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja voorzitter dank u wel. We zijn het er gelukkig allemaal over eens dat het zo niet langer kan en dat vind ik bijzonder want dat gebeurt niet vaak in deze raad. Alleen in de koers lees ik dat malafide uitzendbureaus worden aangepakt en dat deze mensen nadat ze door bouwinspecteurs zijn gevonden in een opvang worden ondergebracht, maar hier zit een addertje onder het gras want deze opvang duurt slechts een week, een week om je leven op orde te krijgen en na te denken over of je misschien wel noodgedwongen de keuze moet maken om terug te keren naar het land van herkomst of dat die keuze al voor je wordt gemaakt als het niet binnen een week lukt om een goede baan te vinden. Voorzitter, een vraag aan de wethouder: hoe vrijwillig is dit dan?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter dank. Ik was recent te gast bij een soort centraal punt in de Tarwewijk waar met name Bulgaren samenkomen, dat komt omdat daar een klein Bulgaars winkeltje is. Daar heb ik mijn oor even te luister gelegd en EU-arbeidsmigranten bevinden zich heel regelmatig in een soort catch 22, als je wilt werken dan kan dat pas als er een adres is, maar je krijgt pas een adres als je drie loonstroken hebt. Ik geef u de opdracht om daaruit te komen. Volgens mij is er landelijke wetgeving in aantocht

en ik vraag de wethouder om oplossingen voor dat soort catch 22-situaties, je kunt pas werken als je een adres hebt maar je kunt pas een adres krijgen als je werk hebt. Ik wil mijn schaarse spreektijd ook gebruiken voor het indienen van een motie. Wij willen namelijk ook kijken of het lukt om als steden samen sterker te zijn. We hebben een motie waarin we kortweg oproepen om te kijken of het lukt om als G5-steden meer samen op te trekken in het opvangen van EU-arbeidsmigranten en die dien ik samen met Volt in. Dank.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Interstedelijk overleg EU-arbeidsmigranten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 December 2022, ter bespreking van agendapunt 9.4, 'Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten';

constaterende dat:

- in Rotterdam en de andere GS-steden steeds meer EU-arbeidsmigranten onder erbarmelijke omstandigheden wonen en werken;
- in afwachting van nieuwe wetgeving het een grote uitdaging is om de omstandigheden op korte termijn te verbeteren;

overwegende dat

- zowel de huisvesting van EU-arbeidsmigranten als het koppelen van EU-arbeidsmigranten aan vraag op de woning- en arbeidsmarkt niet alleen een Rotterdamse uitdaging is, maar ook in andere grote steden een actuele uitdaging is;
- EU-arbeidsmigranten zich niet altijd bewust zijn van de kansen die in elke specifieke grootstedelijke regio aanwezig zijn;
- er nog veel ruimte ligt voor een gestructureerde en constructieve samenwerking met de GS-steden;
- in die samenwerking mogelijkheden liggen om instroom in kaart te brengen en vraag en aanbod op zowel de huizenmarkt als de arbeidsmarkt voor EU-arbeidsmigranten beter op elkaar af te stemmen;

verzoekt het college:

- in overleg met het rijk te inventariseren of de GS-steden kansen zien in een versterkt samenwerkingsverband met betrekking tot het gezamenlijk monitoren van instroom van EU-arbeidsmigranten en het onderzoeken van de aanbodmogelijkheden van de stedelijk-regionale arbeids- en woningmarkten;
- wanneer mogelijk periodiek beter met elkaar af te stemmen in welk van de GS-steden de beste kansen voor een humaan bestaan voor instromende EU-arbeidsmigranten liggen en de EU-arbeidsmigranten te begeleiden bij het uitkiezen van een vestigingsplaats;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers- Hoogendoorn en T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk rond of er nog andere partijen zijn die op dit onderwerp het woord willen voeren. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw **NUNNELY** (d66). Ja dank u wel voorzitter. Het is al een paar keer gezegd in deze raad, de krapte op de arbeidsmarkt zorgt voor een toename van arbeidsmigranten, waardoor de toestroom naar Rotterdam automatisch groeit. Momenteel zijn er veel vraagstukken voor de arbeidsmigranten waarvoor zij ondersteuning kunnen vinden. Voorzitter, we kunnen ervoor zorgen dat de randvoorwaarden worden gecreëerd om ook het gat tussen vraag en aanbod kleiner te maken. Dit doen we nu al met arbeidsmigranten en het is schrijnend dat veel van deze migranten buiten moeten slapen. De omvang van deze groep wordt groter en daarom is het nodig om ook de samenwerking met werkgevers te zoeken, ik zie het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een mogelijke registratieregel kan leiden tot meer inzicht in de aantallen en omstandigheden van de EU-arbeidsmigranten die hier wonen en werken, waardoor we ons ook kunnen focussen op een oplossing. Daarom de vraag aan de wethouder en het verzoek in mijn motie om in het nieuwe actieprogramma met werkgevers en ondernemers te verkennen welke rol zij kunnen spelen om de EU-arbeidsmigranten actief te stimuleren om zich in Rotterdam te registreren, zodat het college actief met hun vraagstukken aan de slag kan. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Nunnely heeft de volgende motie ingediend.

Motie 6. Meer appreciatie en registratie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van 'Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten';

constaterende dat:

- de krapte op de arbeidsmarkt momenteel zorgt voor een toename aan arbeidsmigranten waardoor de toestroom naar Rotterdam automatisch groeit;
- er momenteel vraagstukken zijn voor arbeidsmigranten waarbij zij ondersteuning kunnen ontvangen;

overwegende dat:

- op straat slapen door ontslag onbestaanbaar hoort te zijn in Nederland;
- een mogelijke registratieregel kan leiden tot meer inzicht in de aantallen en omstandigheden van de EU-arbeidsmigranten die hier wonen en werken;

verzoekt het college:

- in het nieuwe actieprogramma met werkgevers en ondernemers te verkennen welke rol zij kunnen spelen om EU-arbeidsmigranten actief te stimuleren zich te registreren in Rotterdam wanneer zij hier wonen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely en S.J.C. Becker

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk of er andere fracties zijn die nog iets kwijt willen en als dat niet het geval is, geef ik graag het woord aan de wethouder.

De heer **VERSNEL** (vvd) (wethouder). Dank u wel mijnheer de voorzitter en dank aan alle raadsleden voor hun inbreng. Het gaat om menswaardigheid en ik ben het volstrekt eens met wat mijnheer Engberts daarover zei. Het gaat om een situatie waarin vele duizenden

mensen zich bevinden, die zou voor ons absoluut onaanvaardbaar moeten zijn en is dat dus ook. Het oplossen van die problemen is echter niet van vandaag op morgen geregeld. Het vorige college is daarmee begonnen en wij zetten dit in volle intensiteit door want zoals mijnheer Engberts zei, zien wij het wel. De meest betrokken bewindspersonen, De Jonge en Van Gennip, hebben het ook gezien en waren ervan onder de indruk. Zij zijn meer dan ze al waren gemotiveerd om zowel op de woningmarkt als op de markt voor inhuur van personeel echt vaart te maken en ook in het contact dat we sinds dat werkbezoek met het ministerie hebben, zien we dat die urgentie er echt is. Dus we gaan daar echt stappen mee zetten en ik denk dat dit wel eens sneller kan lukken dan wat ikzelf eigenlijk had durven hopen toen we hiermee begonnen. In afwachting van die formele stappen is er ook veel wat we kunnen doen door druk te zetten, door welwillendheid te creëren, door bewustzijn te creëren en daarin spelen werkgevers een belangrijke rol. Dus het pleidooi van mevrouw Nunnely om ook met werkgevers in gesprek te gaan en ervoor te zorgen dat zij mensen die ze inhuren erop wijzen hoe belangrijk het voor hen is dat ze zich registreren, dat dit bijdraagt aan de opbouw van rechten enzovoort, daar gaan we heel graag mee aan de slag want we geloven erin dat dit iets kan bijdragen, al is die stelselverandering daarin natuurlijk wel echt nodig. Mijnheer Ceulemans leverde een bijdrage op het vlak van de woningmarkt, daar zal wethouder Zeegers straks op ingaan en dat geldt ook voor de motie van de heer Engberts over de handhavingcapaciteit en voor het pleidooi dat de heer Becker hield in lijn met de motie over de proactieve aanpak die hij met de heer Ceulemans indient. Dan kom ik bij mijnheer Vonk. Ik denk dat wij hetzelfde voelen als het gaat om dat we niet moeten hebben dat we een hele groep categorisch als rechteloos wegzetten. Dat is dus ook absoluut niet de bedoeling. Als wij het hebben over niet rechthebbend in de context van het fenomeen EU-arbeidsmigratie dan moet dat altijd individueel en contextspecifiek zijn want we bedoelen namelijk niet dat er een groep mensen is die geen rechten heeft, maar wel dat een individu geen recht op een specifieke sociale voorziening kan hebben. In EU-richtlijn 2004/38/EG staat nu eenmaal dat je die sociale rechten opbouwt en dat is vervolgens ook zo vervat in de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning, wetten waarin dat concept van niet-rechthebbende ook voorkomt, althans in de Participatiewet wordt dat ook letterlijk zo genoemd. Dat is ook waarom wij die term gebruiken. Waar ik mijnheer Vonk wel echt in wil tegemoetkomen is dat we goed moeten uitkijken dat de term niet-rechthebbend toch een eigen leven gaat leiden en een etiket voor een hele groep wordt, zo is die dus absoluut niet bedoeld, dat kan leiden tot verkeerde beeldvorming rond een groep die we juist hartstikke nodig hebben. Zoals mevrouw Vlieger ook mooi zei, hebben we die arbeidsmigranten hier nodig, we hebben nodig dat ze hier ook een goed bestaan kunnen hebben en daarbij hoort dat we heel secuur zijn met wie in de loop van de tijd welke rechten opbouwt. We kunnen daar inderdaad een soort beslisboom voor... Die is er, die gebruiken onze mensen in de uitvoering om te beoordelen of een individu die zich presenteert bepaalde rechten heeft en we kunnen dat ook inzichtelijk maken op de website zoals mijnheer Kind bepleitte, die motie kan ik van harte omarmen. Als het gaat om zijn pleidooi om te letten op de vertaling. De arbeidsmigranten waarmee ik heb gesproken zeggen 'ik heb die vertaling van jullie website helemaal niet nodig want daar heb ik tegenwoordig Google Translate voor. Daarmee kan ik eigenlijk alles vertalen daarmee kun je ook zoeken' en ik ben bang dat we een probleem van het vorige decennium oplossen als we ons echt gaan bezighouden met het vertalen van onze website. Tegenwoordig kun je met je mobieltje een folder laten vertalen, het is ongelooflijk wat de techniek kan en dat wordt ook gewoon gedaan. Dan kom ik bij mevrouw Vlieger, haar motie en haar pleidooi om te zorgen dat mensen weten... O, niet ingediend, wel een vraag gesteld. Ja, collega Buijt zal die vraag over het bewustzijn van toegang tot zorgvoorzieningen beantwoorden. In het algemeen heb ik ook uw pleidooi gehoord als een warme onderstreping en ondersteuning van de richting waarin we bezig zijn want we willen dat mensen hier een goed bestaan kunnen hebben. Mevrouw Nunnely heb ik gehad. Mevrouw Vlasblom, ja hoe vrijwillig is het. We proberen mensen aan passend werk te helpen

bij een werkgever die wel goed voor je zorgt of aan terugkeer en dan werken we ook mee aan het opbouwen van je bestaan daar. Het zijn wel dagen, maar we nemen daar wel echt de tijd voor. Dat zijn de twee voorkeursvarianten en je kunt ook geen van beiden kiezen, maar dan houdt wel het verblijf in die pilotvoorziening op, zo duidelijk moet ik daar ook wel over zijn.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Vlasblom, u hebt een interruptie op wethouder Versnel.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja dank, meer een aanvullende vraag. Ik kan me voorstellen dat het vinden van een passende nieuwe baan misschien langer dan een week duurt en hoe ziet het eruit als iemand dat wel heel graag wil, maar het niet binnen die week past?

De heer **VERSNEL** (vvd) (wethouder). De ervaring is dat dit lukt als de betrokkene dat wil, zeker in de huidige arbeidsmarkt. Werkgevers staan echt te springen om mensen en in situaties waarin betrokkenen die keuze maken, lukt dat ook en dan zijn daarvoor zelfs niet altijd alle dagen nodig die daarvoor beschikbaar zijn. Dan de laatste, de heer Segers-Hoogendoorn. Ja die catch 22 bestaat. Wat we natuurlijk proberen te doen is bij de belangrijkste schuiven, namelijk enerzijds hoe werkt de woningmarkt en hoe werkt de particuliere verhuur daarin en anderzijds hoe werkt het systeem van inhuur van arbeidskrachten. Door in die beide systemen die verandering teweeg te brengen wil je zorgen dat mensen uiteindelijk alleen nog maar in de bonafide situatie hier wonen en werken, dus leven in een huis waar je je kunt registreren, daar zal collega Zeegers meer over zeggen, omdat daar geen overbewoning enzovoort is en daar gewoon sprake is van een legitieme huurovereenkomst en aan de andere kant wil je dat je als uitzendbureau alleen maar mensen kunt inhuren als je hen ook echt hebt geregistreerd omdat we er natuurlijk op gaan toezien dat geen sprake is van een soort onofficiële inhuur, wat er dan weer toe kan leiden dat mensen worden ondergebracht in huizen waar je je eigenlijk helemaal niet kunt inschrijven. We gaan ervan uit dat we door die beide stelselveranderingen die catch 22 kunnen oplossen. Ik kan de motie over samenwerking met de G5 helaas niet omarmen, met name omdat de G5 in dit dossier voor ons niet de meest voor de hand liggende samenwerkingsconstructie is. We zijn veel eerder geneigd om samenwerking in Zuidwest Nederland aan te gaan omdat we hier, vooral in Rotterdam en Den Haag natuurlijk, met deze problematiek hebben te maken. We zitten hier ook met het Westland waar natuurlijk een deel van de oorsprong van de problematiek ligt en in algemene zin heb ik al de toezegging gedaan om te kijken naar het beste voorbeeld van regionale samenwerking, dat speelt zich af in Limburg. Ik heb de commissie toegezegd om voor de zomer van 2023 terug te komen met wat we daarvan hebben geleerd en we in onze regio denken te kunnen overnemen. Dat was het.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan gaan we over naar wethouder Zeegers. Ik zie op de valreep de heer Kind staan met een interruptie op wethouder Versnel. U mag gewoon gaan staan hoor.

De heer **KIND** (volt). Volgens mij is de wethouder per abuis onze motie vergeten van een advies te voorzien.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Nee, het kan ook nog zijn dat wethouder Zeegers daar iets over gaat zeggen.

De heer **KIND** (volt). Dan wil ik bij dezen mijn excuses aanbieden voorzitter.

De heer **VERSNEL** (vvd) (wethouder). Ter verheldering, die motie wil ik omarmen want we hebben al een duidelijke beslisboom met 'wanneer heb ik welke rechten. Die hebben wij al, die hebben onze mensen in de uitvoering en die kunnen we op de website presenteren.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U wordt op uw wenken bediend. Wethouder Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja dank u wel. Ik heb twee moties, een van de PvdA over de halvering van het handhavingsbudget, 'te stoppen en vast te houden aan de structurele € 6 miljoen per jaar'. Deze motie moet ik ontraden, maar ook door te zeggen dat het dictum onjuist is. Het vorige college heeft de bijdrage namelijk gestopt per 2024 en dit college heeft ervoor gekozen om vanaf dat jaar € 3 miljoen hiervoor vrij te maken. Dus dat is niet dat er een structureel budget was, maar we hebben er juist voor gekozen om in deze toch zware financiële tijden toch € 3 miljoen voor dit heel erg belangrijke programma vrij te maken want daar zijn we het inderdaad mee eens. Het is binnen het bestaande budget mogelijk om te handhaven op basis van meldingen, daarmee gaan we ook aan de slag en er is ook sprake van een incidentele proactieve straataanpak. Vandaar dat ik deze motie wil ontraden.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U hebt een korte interruptie van de heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Voorzitter, we kunnen het dictum altijd aanpassen, maar de redenering van de wethouder over financieel zware tijden, de algemene reserves zitten barstensvol en je kunt dit er best uithalen. Ik begrijp dat argument helemaal niet.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Wij doen dit ordentelijk per begrotingsproces. We hebben daar op dit moment geen middelen voor vrijgemaakt en wij kijken hoe we dit kunnen doen. Het dictum klopt inderdaad niet, ik ben blij dat u dat ook erkent. Op dit moment hebben wij voor 2023 voldoende geld om dit te doen en we gaan kijken hoe we daarbinnen al die misstanden kunnen aanpakken. Mocht dat niet zo zijn dan kijken we hoe we dat wel kunnen doen omdat we inderdaad ook vinden dat het belangrijk is, maar we maken daar nu geen € 3 miljoen extra voor vrij. Vandaar dat ik deze motie ontraad. Waar ik wel positief tegenover sta, is de motie van Leefbaar Rotterdam, ChristenUnie, VVD en CDA die oproept om met een voorstel te komen om de huidige controles na meldingen van misstanden over de woonomstandigheden van arbeidsmigranten waar wij denken dat er grootschalige misstanden zijn aan te vullen met controles op straatniveau. Zoals gezegd is dit wat mij betreft iets wat wij goed kunnen uitzoeken en het bestaande budget is ook voldoende om dat te doen. Vandaar dat ik zeg: het is aan u, oordeel raad hoe daarmee verder te gaan.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan is dit onderwerp zo ook besproken, 9.4.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan wil ik met u verdergaan naar 9.5 en daarvoor is wethouder Achbar aangeschoven. Ik heb als eerste op mijn lijstje staan... Wethouder Buijt, hoe kan ik u over het hoofd zien, aan u het woord.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Dat vraag ik me ook af, ik zit normaal natuurlijk rechts van u en ik nu zit ik links, dus ik kan me voorstellen dat ik in uw dode hoek zat. Mevrouw Vlieger heeft nog een vraag uitstaan. Dat is inderdaad onderdeel van de evaluatie en dat staat ook in het programma zelf, dus het antwoord is 'ja'.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Kijk aan, dat was de bijdrage van wethouder Buijt.

9.5 Het voorstel om de bestemmingsreserve Noodsteun sport voor coronasteun om te zetten in een bestemmingsreserve Noodsteun energiekosten sport.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dat gezegd hebbende ga ik met u verder naar agendapunt 9.5 en dat gaat over het voorstel om de bestemmingsreserve Noodsteun sport voor coronasteun om te zetten in een bestemmingsreserve Noodsteun energiekosten sport. Als iedereen de aandacht erbij wil houden, ik heb hier als eerste de heer Balwantsingh staan.

De heer **BALWANTSINGH** (pvda). Ja voorzitter, we hebben tijdens de commissie inderdaad gevraagd om dit naar de raad door te geleiden, ik denk dat het CDA dat ook heeft gevraagd, maar ik sta als eerste spreker. In tegenstelling tot wat wij in de commissie hebben aangegeven, zijn wij na wat gesprekken met onder andere Sportsupport en andere partijen tot de conclusie gekomen dat het een uitstekend idee is wethouder, via de voorzitter, dus wat ons betreft ga zo door. We kijken wel uit naar de uitvoering en als er weer aan de bel wordt getrokken, zullen wij zeker bij u terugkomen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, dank. Wij zijn ontzettend blij, dat mag ook nog wel een keer gezegd worden en volgens mij is dat in de commissie ook gezegd, dat de wethouder zo voortvarend aan de slag is gegaan naar aanleiding van de motie 'Een warme douche voor verenigingen' en dat er nu geld beschikbaar is in de vorm van het fonds. Wat wij nog wel willen benadrukken, en daarvoor dienen we ook samen met de PvdA, BIJ1, SP, GroenLinks en de ChristenUnie een motie in, is dat het rijk € 300 miljoen extra in het Gemeentefonds heeft vrijgemaakt voor het ondersteunen van maatschappelijke voorzieningen en verenigingen. Deze motie roept het college op om deze aanvullende financiële middelen zo snel mogelijk in te zetten want zeer waarschijnlijk, daar hebben we het eerder ook al over gehad, zijn de middelen in onze fondsen niet voldoende om verenigingen het hoofd boven water te laten houden en deze motie zou daar een extra handje bij kunnen helpen. Dank.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Een extra impuls voor onze verenigingen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het voorstel om de bestemmingsreserve Noodsteun sport voor coronasteun om te zetten in een bestemmingsreserve Noodsteun energiekosten sport;

overwegende dat:

- de energierekening voor maatschappelijke voorzieningen, cultuurinstellingen en verenigingen fors stijgt, waardoor bijvoorbeeld, sportclubs of muziekverenigingen in financiële nood dreigen te komen;
- de raad eerder al opriep een noodfonds voor verenigingen in het leven te roepen;
- ook verenigingen die niet in acute problemen verkeren op termijn wel extra ondersteuning nodig kunnen hebben om de vitaliteit te waarborgen;

is van mening dat:

- maatschappelijke voorzieningen en verenigingen in onder meer de sport en de cultuur een onmisbare maatschappelijke rol vervullen;
- het onwenselijk is als er een kaalslag onder deze verenigingen en organisaties zou komen;
- voorkomen moet worden dat met name kinderen hun abonnement bij een vereniging zouden moeten opzeggen, of niet langer gebruik kunnen maken van maatschappelijke voorzieningen vanwege te sterk stijgende kosten voor een lidmaatschap;

constaterende dat:

- het rijk via de najaarsnota 2022 aanvullende financiële middelen beschikbaar heeft gesteld aan gemeenten via het Gemeentefonds vanwege de sterk gestegen energieprijzen van cultuurstellingen, maatschappelijke voorzieningen en verenigingen;
- deze middelen echter niet geoormerkt zijn;

roept het college op:

- deze aanvullende financiële middelen in te zetten voor steun aan maatschappelijke voorzieningen en verenigingen in onder meer de sport en de cultuur;
- hiervoor een plan van aanpak op te stellen;
- hierover rapporteert aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, N. Balwantsingh, M.M. Vlasblom, T.J. Vonk, J. Bokhove en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U hebt een interruptie van de heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ik hoorde de heer Segers-Hoogendoorn zojuist aangeven dat die middelen zo snel mogelijk moeten worden gebruikt om sportclubs te bekostigen. De reden dat de VVD-fractie niet voor deze motie gaat stemmen is dat we het erg belangrijk vinden dat sportclubs de hulp krijgen die ze nodig hebben, dus dat ze advies krijgen, raad en daad. Sportsupport doet prachtig werk met het helpen van sportclubs bij welke maatregelen ze zelf kunnen nemen om de energiekosten te drukken, maar het mag niet zo zijn dat we per definitie met een zak geld komen en dan met een zak geld 'zoek bestemming' aan het werk gaan om dat geld aan het werk te zetten. Er is een noodfonds voor de clubs die dat nodig hebben, dat werkt goed en vandaar dat wij deze motie niet zullen steunen, maar wij zijn wel blij met het werk van de wethouder.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ook voor u mijnheer Verweij, een korte interruptie, we gaan het debat niet overdoen. Mijnheer Segers-Hoogendoorn, u hebt een interruptie van de heer Verweij gehad.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dan krijg ik dertig seconden toch. Geweldig, maar wij gaan uit van vertrouwen in plaats van wantrouwen en je wilt die verenigingen helpen bij het nemen van besparingsmaatregelen op de langere termijn, maar er is ook op de korte termijn, nu vandaag en eigenlijk gisteren al, een probleem namelijk een energierekening die je op de mat hebt liggen voor die verenigingen die hartstikke sterk kunnen zijn, maar die deze rekening gewoon niet kunnen betalen. Dus we doen graag en-en want we willen die verenigingen niet zien verdwijnen. Dank voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Wie van de raad mag ik het woord geven? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel voorzitter. Wat dat betreft kan ik heel kort zijn. Een goede bespreking in de commissie en toen dachten we eigenlijk dat we helemaal klaar waren. Ik denk dat die aanvullende motie wel goed is om de boel nog even aan te scherpen en te zorgen dat het geld dat beschikbaar komt hieraan besteed wordt. Ik wil nog één vraag aan de wethouder stellen. Het is natuurlijk fijn dat het allemaal in goede harmonie zo is afgerond, dat zijn dan genoeg complimenten denk ik mijnheer Achbar. Alle gekheid op een stokje, er wordt nu gesproken over sportverenigingen en andere verenigingen, maar minister Kaag heeft dit geld ook beschikbaar gesteld voor de culturele instellingen die hier volgens mij ook gebruik van moeten maken.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk verder in de raad rond of er nog andere partijen zijn die hierover het woord willen voeren. Ik zie dat dit niet zo is. Wethouder Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Dank voorzitter en dank voor de complimenten die we hebben gekregen, die zijn niet voor mij maar die zijn natuurlijk voor de ambtenaren die keihard hebben gewerkt om dit zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen. Ik heb geen vragen die betrekking hebben op mijn portefeuille, één vraag van GroenLinks over het breder trekken omdat het ook om culturele instellingen gaat en er ligt één motie, de motie van het CDA. Ik begrijp de gedachte daarachter en hij is inhoudelijk sympathiek, maar in deze fase vind ik het nog te prematuur omdat de extra middelen in het Gemeentefonds nog maar een aankondiging van het rijk zijn en het bedrag voor Rotterdam nog niet bekend is. U weet dat de inzet van deze middelen een afweging is die bij de voorjaarsnota moet worden gemaakt. Er ligt nu een collegevoorstel om € 1,4 miljoen beschikbaar te stellen voor sportclubs die in hoge nood zitten en het ziet ernaar uit dat dit voor de komende periode voldoende is, wetende dat er ook nog eens € 6 miljoen vanuit het rijk beschikbaar wordt gesteld voor gemeenten en dat wordt dan additioneel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja dank voorzitter. Kunnen we dan, misschien straks in de schorsing of zo, tot een vergelijk komen? Wat wij graag zouden willen is dat als het wel uitgenut is en we opnieuw die noodlijdende situaties hebben, we dan niet te laat komen. Kunnen we daar misschien iets voor verzinnen, dat we de motie misschien aanpassen of dat u een toezegging in die richting doet waardoor we waarschijnlijk hetzelfde willen en dat dan ook bereiken.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter, wat wij hebben gedaan is in de snelheid de coronanoodsteun van € 1,4 miljoen omzetten naar noodsteun voor sportclubs. We hebben op dit moment, het exacte aantal volgens mij, 33 sportclubs die in gesprek zijn omdat ze met hoge nood te maken hebben. De inschatting is dat die € 1,4 miljoen vooralsnog voor de komende periode voldoende is. Daarnaast komt er nog een € 6 miljoen van het rijk verspreid over de gemeenten. Dit gesprek kunt u echt het beste tijdens de voorjaarsnota voeren. We kunnen nog niet vooruitlopen op de middelen die er nog niet zijn, oftewel die nog niet concreet zijn.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel wethouder voor de beantwoording. Dat betekent dat we agendapunt 9.5 ook kunnen aftikken.

9.6 *Doelgroepenvervoer Trevvel*

7.4 *Het voorstel tot wijziging van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam*

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan ga ik met u naar punt 9.6 en daarvoor is aangeschoven wethouder Buijt. De eerste die ik daarbij het woord geef is mevrouw Aafjes-Van Aalst.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Dank voorzitter. We hebben sinds het zomerreces veel maar dan ook heel veel over Trevvel gesproken en uiteindelijk lijkt er heel voorzichtig licht te komen, enige verbetering qua ritten van de vervoerder Trevvel, maar er zijn nog steeds obstakels op de weg. Een soortgelijk debacle voor kinderen, ouders, ouderen en overige gebruikers van het doelgroepenvervoer moeten we in de toekomst zien te voorkomen. Daarom wil ik namens Leefbaar Rotterdam twee moties indienen. De motie 'Tango for three', waarin wij graag zien wat mogelijk is als de aanbesteding wordt gesplitst qua vervoer en de motie 'Gedeelde smart' waarin wordt gekeken of de aanbesteding van het vervoer aan twee marktpartijen kan worden gegund. Tot zover.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Aafjes-Van Aalst heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Gedeelde smart

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het doelgroepenvervoer Trevvel;

constaterende dat:

- Trevvel kampt met een personeelstekort van chauffeurs, planners en telefonisten;
- het leerlingenvervoer de laatste maanden onder hoogspanning staat;
- kinderen dagelijks geheel niet, of te laat worden opgehaald;
- ouderen meermaals vergeten worden opgehaald te worden;
- intensief contact van de wethouder met Trevvel tot op heden geen soelaas biedt;

overwegende dat:

- vervoer van leerlingen en doelgroepen een maatwerkvoorziening is volgens de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO);
- kinderen en ouders moeten kunnen rekenen op hun aangewezen vervoerder;

verzoekt het college:

- te laten onderzoeken of bij nieuwe aanbesteding het doelgroepenvervoer aan twee partijen gegund kan worden zodat deze partijen elkaar kunnen ondersteunen indien men tegen onvoorziene omstandigheden aanloopt;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. C. Aafjes-Van Aalst, E. Rehim Zadeh en E.P.J. Verweij

Motie 2. Tango for three

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het doelgroepenvervoer Trevvel;

constaterende dat:

- Trevvel kampt met een personeelstekort van chauffeurs, planners en telefonisten;
- het leerlingenvervoer de laatste maanden onder hoogspanning staat;
- kinderen dagelijks geheel niet, of te laat worden opgehaald;
- ouderen meermaals vergeten worden opgehaald te worden;
- zieke- of mindervalide Rotterdammers soms een uur of langer op vervoer naar huis moeten wachten;

overwegende dat:

- vervoer van leerlingen en doelgroepen een maatwerkvoorziening is volgens de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO);
- de Rotterdammer moet kunnen rekenen op hun aangewezen vervoerder;
- de wethouder heeft aangegeven 'niet noodzakelijk' vervoer te onderschikken, waarmee zekere differentiatie ontstaat;

verzoekt het college:

- te laten onderzoeken of bij nieuwe aanbesteding het doelgroepenvervoer opgesplitst kan worden in drie aparte opdrachten te weten Aanbesteding leerlingenvervoer, Aanbestedingen ouderenvervoer en Aanbestedingen zieken- en mindervalidenvervoer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. C. Aafjes-Van Aalst, E. Rehim Zadeh en E.P.J. Verweij

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan heb ik als tweede op mijn lijstje staan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter na alle problemen voor leerlingen en ouders die afhankelijk zijn van doelgroepenvervoer wil het college met een vergoeding ouders van leerlingen eindelijk in staat stellen zelf vervoer te regelen, maar de voorgestelde kilometervergoeding is niet toereikend om gezinnen volledig te compenseren voor de gemaakte kosten van eigen georganiseerd taxivervoer. GroenLinks vindt dat gezinnen wel volledig gecompenseerd moeten worden voor de gemaakte kosten en daarom dienen wij samen met de PvdA een amendement in om de ouders wel volledig te compenseren voor vervangend vervoer, waarbij deze kosten in mindering worden gebracht op de betaling aan Trevvel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Kockelkoren heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van Doelgroepenvervoer Trevvel";

besluit:

C Artikel 21 lid 2 c: 'een bedrag in de vorm van een kilometervergoeding, al dan niet in combinatie met een minimumbedrag per rit'

te wijzigen in:

'een bedrag in de vorm van de gemaakte kosten van eigen georganiseerd taxivervoer''

w.g. R. Moti, A. Kockelkoren en T.S.J. Coşkun

Toelichting

De huidige kilometervergoeding is niet toereikend om gezinnen volledig te compenseren voor de gemaakte kosten van eigen georganiseerd taxivervoer. Met deze wijziging worden gezinnen wel volledig gecompenseerd voor de gemaakte kosten.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik word terecht door de griffier gecorrigeerd, 7.4 Het voorstel tot wijziging van de verordening Bekostiging leerlingenvervoer, wordt bij dit agendapunt getrokken. Ik heb dat over het hoofd gezien en ik geef het u nog even mee. Als u er in uw insprekbijdrage van net niet aan toe bent gekomen dan mag dat alsnog in technische tijd. Ik geef u nu het woord mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja dank u wel voorzitter, het zojuist ingediende amendement heeft ook betrekking op die verordening. Voorzitter, we zien inderdaad enige verbetering bij Trevvel, maar het is nog lang niet genoeg want zolang kwetsbare kinderen niet op tijd naar school worden gebracht, zolang kwetsbare kinderen broodnodige schoollessen missen, mogen we hier niet tevreden mee zijn en mogen we niet achteroverleunen. In dat opzicht is de monitor toch wel een teleurstelling omdat we nog steeds zien dat te veel kinderen te laat worden opgehaald en te laat op school worden gebracht. Sterker nog, eigenlijk zien we dat niet goed want de monitor biedt onvoldoende informatie, ook de geheime data die we hebben gehad bieden onvoldoende informatie en het blijft eigenlijk heel gênant dat we nu al vier maanden problemen hebben, maar dat we als gemeente wel miljoenen per maand overmaken, maar we nog steeds niet weten hoeveel te laat die kinderen op school worden gebracht. Voorzitter, we zien gelukkig wel een wethouder die er achteraan gaat en daar zijn we blij mee, we hopen ook echt dat we die informatie wel krijgen want alleen dan weten we of we het wel of niet goed genoeg doen. In de tussentijd zijn we blij met het voorstel dat nu in de verordening wordt gedaan, een voorstel dat de PvdA al maanden geleden heeft voorgesteld en dat het college nu gelukkig overneemt, op één punt na en dat is de vergoeding die het college wil geven. Die € 5,00 voor ouders die geen auto hebben en die het kind niet met hun eigen auto kunnen brengen, die hebben gewoon een probleem, voor hen is die € 5,00 gewoon veel te weinig. De wethouder gaf in de commissie aan dat je ook kunt carpoolen, maar een kenmerk van het speciaal onderwijs is dat kinderen heel erg verspreid wonen en er helemaal niet per se kinderen in de buurt wonen die naar dezelfde instelling voor speciaal onderwijs gaan. Daarom denken we dat deze oplossing onvoldoende is en dienen we een amendement in om de daadwerkelijk gemaakte kosten voor deze kinderen die toch naar... Zodat deze kwetsbare kinderen toch nog op tijd naar school gebracht kunnen worden, als we voor het amendement stemmen, hebben we dat tenminste geregeld. Wij steunen ook de motie van 50PLUS die ter dekking van dit amendement dient.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Hartstikke goed. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja voorzitter, Trevvel. We zijn nu drie maanden verder, al drie maanden wordt het recht van oudere Rotterdammers om aan het maatschappelijk verkeer mee te doen ernstig beperkt en voorzitter, is het met die maatregelen voor de andere

doelgroepen beter geworden? Nou nee, niet noemenswaardig. Is het gedrag van de chauffeurs verbeterd? Nou nee, niet noemenswaardig. Hoelang moet dit debacle nog duren? Als het aan de wethouder ligt nog tot ten minste tot de zomer, misschien kan er eind maart 2023 wat verruiming komen, maar dat is niet zeker. Voorzitter, tijdens de commissievergadering moesten we vernemen dat ook het vervoer in de vroege ochtend en in het weekend en het nachtvervoer is afgeschaft, dit zonder na te denken over de alternatieven. Hoe moet dat nou met de komende feestdagen, gaat de wethouder dat ook nog regelen, is er alternatief vervoer mogelijk, hoe verhoudt zich dat tot het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen, hoe gaat deze wethouder dat aan de Rotterdamse ouderen uitleggen? Dit stadsbestuur sluit een waardeloos contract af met een partij die het niet aankan, met een partij die niet kan anticiperen op de veranderende samenleving en met een partij die de hand boven het hoofd is gehouden en nu moeten de Rotterdamse ouderen daarvoor bloeden want daar komt het uiteindelijk toch op neer. Een jaar geleden had 50PLUS Rotterdam het niet voor mogelijk gehouden dat de fractie waar de wethouder toe behoort zo met de ouderen zou omgaan en hen bij het grofvuil zou zetten, het is een schande voorzitter, echt schande. Ik vraag de wethouder: wat gaan we deze feestdagen doen voor de ouderen die nergens naartoe kunnen? Daarnaast ben ik het eens met het amendement van de PvdA dat ik mede heb ondertekend en ik heb er tegelijkertijd een motie bij die zegt de kosten die gemoeid zijn met het alternatieve leerlingenvervoer bij Trevvel neer te leggen. Tot zover voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Verkoelen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Ik wil mijn geld terug!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van Wijziging van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam;

constaterende dat:

- het leerlingen vervoer sinds het begin van het schooljaar 2022/2023 dramatisch slecht is;
- het aantal klachten over het leerlingenvervoer nog nooit zo groot is geweest;
- het vaak en nog steeds voorkomt dat leerlingen niet of veel te laat gebracht dan wel opgehaald worden;
- het college nu ouders het recht wil geven om zelf het vervoer van de leerlingen te gaan verzorgen en daar een vergoeding voor beschikbaar heeft;

overwegende dat:

- het goed is dat er voor het leerlingen vervoer een alternatief mogelijk wordt gemaakt;
- ouders voor dit alternatieve vervoer in eigenbeheer of per taxi schadeloos moeten worden gesteld;
- de schade voor de gemeente veroorzaakt wordt door falende dienstverlening van haar contractant Trevvel;

draagt het college op:

- de kosten die gemoeid zijn met het alternatieve leerlingenvervoer bij Trevvel neer te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. D66.

De heer **ELBAY** (d66). Dank voorzitter. Er is al veel gezegd, we hebben de afgelopen drie maanden natuurlijk heel vaak over dit punt en dit onderwerp gesproken, eerst met wethouder Struijvenberg en nu met wethouder Buijt, en ik zie dat er serieuze stappen worden gezet, zowel vanuit het college als vanuit Trevvel. We zien dat het gestaag gaat, maar we zien het toch wel de goede kant op gaan. Om te beginnen is de verordening Leerlingenvervoer een goede ontwikkeling en wij stemmen ook met het raadsvoorstel in. We zien dat Trevvel de afgelopen periode iets heeft geprobeerd te doen aan het werven van werknemers en we zien dat Trevvel bezig is met bonussen, we zien dat Trevvel bezig is met het verbeteren van de salarissen van de chauffeurs en dat zijn goede ontwikkelingen, maar wat ons betreft niet voldoende. Daarom dien ik vandaag samen met Leefbaar Rotterdam een motie in waarin wij het college verzoeken te onderzoeken of de huidige werkwijze van toekenning van indicaties voor gebruikmaking van het doelgroepenvervoer toereikend genoeg of te ruimhartig is opgezet zodat eenieder die hier recht op heeft er gebruik van kan maken en hierin de frequentie van herindicatie mee te nemen om de aan- of afwezigheid van de desbetreffende indicatie up-to-date te houden voor personen met een indicatie voor het gebruik van het gemeentelijke doelgroepenvervoer. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Elbay heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Warme relatie met de indicatie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 9.6 Doelgroepenvervoer Trevvel;

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam een speciale indicatie verstrekt voor het gebruik van vervoer dat valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO);
- het aantal Rotterdammers met een indicatie voor collectief aanvullend vervoer rond de 23.000 tot 24.000 ligt;
- de gemeente Rotterdam de uitvoering van het WMO-vervoer heeft uitbesteed aan Trevvel, en zij kampen met onder andere personeelstekorten die leiden tot een onvoldoende toereikende uitvoering van het WMO-vervoer;

overwegende dat:

- het huidige personeelstekort onder meer chauffeurs maakt dat het van wezenlijk belang is dat de beschikbare plekken in het doelgroepenvervoer gevuld worden met personen die dit vervoer nodig hebben;
- eenieder die recht heeft op WMO-vervoer hier gebruik van zou moeten kunnen maken;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of de huidige (werk)wijze van toekenning van indicatie voor gebruikmaking doelgroepenvervoer toereikend genoeg dan wel te ruimhartig is opgezet, zodat eenieder die hier recht op heeft, hier gebruik van kan maken;
- hierin de frequentie van herindicatie mee te nemen, om de aan- of afwezigheid van de desbetreffende indicatie adequaat up-to-date te houden voor personen met een indicatie voor het gebruik van het gemeentelijk doelgroepenvervoer;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. F. Elbay en C. Aafjes-van Aalst

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Wie van de raad mag ik nog meer het woord geven op dit onderwerp? De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, de afgelopen maanden, maar eigenlijk de afgelopen jaren is, drie jaar, dertig jaar is in de commissie ZWCS uitgebreid gesproken over Trevvel, het doelgroepenvervoer, het leerlingenvervoer. Het is in onze ogen het zoveelste bewijs dat die hele marktwerking in de zorg eigenlijk toch een beetje een wassen neus is, maar helaas zijn de Rotterdammers die recht hebben op vervoer, zowel de leerling als de ouderen, daar nu alweer maandenlang zo niet jarenlang de dupe van. Het blijft toch een beetje bij pleisters plakken en er is wel enig licht voortschrijdend inzicht dat mensen het nu zelf mogen regelen en dat ook gedeeltelijk vergoed krijgen, maar wij zeggen 'vergoed dat dan geheel'. Het wordt toch echt de hoogste tijd dat de gemeente die verantwoordelijk is voor het doelgroepenvervoer en het leerlingenvervoer echt het boetekleed aantrekt en zeker richting een nieuwe manier van organisatie daarvan en wat ons betreft dus niet zomaar een nieuwe aanbesteding, maar dat we hier lessen uit trekken en dat we dat recht van bewoners op vervoer op een goede, doelmatige en ook duurzame manier gaan verankeren.

De **VOORZITTER**. Nog meer sprekers bij dit agendapunt? Niet. Wethouder.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Dank u voorzitter en dank aan de raadsleden voor hun inbreng. Het is goed om te horen dat, hoe kritisch sommige mensen ook nog steeds zijn, en dat is op zijn tijd deels zeker terecht, iedereen toch wel het idee heeft dat we de bodem gezien hebben en dat we langzaam, volgens sommigen te langzaam, de weg omhoog wel weer hebben gevonden. Dat koester ik maar laat ik ook heel helder zijn, we zijn nog lang niet waar we moeten zijn. Aan de andere kant tel ik ook mijn winstpunten en zie ik dat er na de stevige gesprekken die er sinds de zomer van 2022 gevoerd zijn daadwerkelijk actie is ondernomen door zowel Trevvel als de gemeente om zaken te reorganiseren, anders aan te pakken, beter te doen en we zien daar ook de eerste resultaten van. Nogmaals, nog lang niet op het niveau waar we moeten en waar ik wil komen, maar gelukkig is er wel een verbetering. Ik ga de uitgebreide commissievergadering van vorige week niet overdoen. Ik heb een aantal zaken gehoord en dit debat is denk ik toch vooral bedoeld om afsluitend met voorstellen te komen. Een aantal mensen heeft mij getriggerd met opmerkingen en dingen, maar ik beheers me en ik ga nu niet overal op in, maar uiteraard wel op de gestelde vragen. Allereerst mevrouw Aafjes-Van Aalst die constateert dat we er nog lang niet zijn, maar die ook wel de weg omhoog ziet en die eigenlijk een paar suggesties doet voor de aanbestedingen die er in 2023 aankomen, dat we eigenlijk meer moeten kijken naar de mogelijkheid om het over meerdere partijen te verdelen en die moties kan ik omarmen omdat ik denk dat dit het onderzoeken waard is, omdat er natuurlijk voordelen aan één aanbieder zitten, maar zeker ook nadelen en dat merken we nu. Dus we moeten echt heel goed in kaart brengen in hoeverre we dat gaan verdelen. Dus die twee moties die daarover gaan kan ik omarmen. De motie van 50PLUS. Ja, ik vind hem eigenlijk overbodig omdat het een kostenneutrale operatie is. Wij hebben een tegemoetkomingsregeling voor mensen die het vervoer zelf ter hand nemen, maar dat kost ons geen geld want we betalen een bepaald bedrag per leerling per rit aan Trevvel, nu gaan mensen dat zelf regelen en dat is minimaal kostenneutraal. U zegt 'verhaal de kosten op Trevvel', ja er zijn eigenlijk geen kosten aan deze regeling. Later begreep ik dat het een dekking op het amendement is, maar dat staat

niet in uw motie en dan is hij in ieder geval niet meer overbodig, maar dan moet ik hem ontraden want het amendement van de PvdA, GroenLinks en de SP en dan 50PLUS is echt een openeinderegeling. Ik ben het niet met mijnheer Moti eens die het in de commissie over een fooi en € 5,00 had. We hoeven ons geen zorgen over ons salaris te maken, maar ik weiger ook te accepteren dat u het een fooi noemt. Ik heb het u ook in de commissie voorgerekend, € 5,00 per rit is tweemaal € 5,00 per dag, dat is € 10,00 en als je dat de hele week doet, is dat € 50,00 per week en dat is € 220,00 per maand. Dat is voor mensen met een kleine beurs geen fooi en ik wil echt het beeld wegnemen dat wij hier een fooi weggeven. Wij hebben een hele serieuze compensatieregeling en die kan altijd hoger want dat zien we in uw amendement, maar het is geen fooi.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, zeg dat maar tegen de taxichauffeur die je gaat inhuren om je kind een hele maand naar het speciaal onderwijs te brengen. Ik denk dat u in deze stad geen enkele taxichauffeur kunt vinden die voor € 5,00 een kind twintig dagen, veertig keer, heen en weer wil brengen. Geen enkele taxichauffeur zal zo'n rit voor € 5,00 per rit maken, die zal dit als een fooi bestempelen want dat is nog niet eens het starttarief en u biedt dat wel aan ouders aan. Ouders die geen auto hebben en die een taxichauffeur moeten inhuren, zullen dat met dat bedrag nooit zelf kunnen regelen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Ja deze redentatie kan ik echt niet kan volgen. We bieden dit aan mensen aan die in staat zijn om zelf het vervoer te regelen en in staat zijn betekent dat je de beschikking hebt over een auto of iemand in je omgeving die bereid is het buurjongetje of het buurmeisje weg te brengen, dat is deze regeling. De mensen die het niet zelf kunnen organiseren, hebben deze mogelijkheid dus niet. Het wordt aangeboden aan mensen die dat zelf kunnen realiseren en dan doen wij € 0,38 per kilometer met een minimumtarief van € 5,00. Ik kan u een ding zeggen, € 0,38 per kilometer is een regeling die bijna geen enkele werkgever in Nederland aan zijn werknemers geeft. Ik zeg niet dat mensen heel erg ruim bedeed worden, maar het is geen fooi en het is bedoeld voor mensen die het zelf kunnen regelen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, hier gaat juist de redentatie van het college mank. De regeling zou niet bedoeld moeten zijn voor de mensen die het zelf kunnen regelen, maar voor ouders waar Trevvel gewoon keer op keer te laat komt en ouders die hun kinderen gewoon op tijd op school willen hebben zodat kwetsbare kinderen niet onnodig schooltijd missen. Daarop zou de regeling geënt moeten zijn en daarvoor moet je een vergoeding betalen die afdoende is om dat ook daadwerkelijk te realiseren, maar dat gebeurt met deze verordening niet.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, ik wijs u erop dat de gekozen methode een tweeminutendebat is en als u had willen zoeken naar een manier om elkaar te overtuigen dan had u vandaag een ander agendapunt moeten agenderen. Ik laat hoogstnoodzakelijk nog een enkele vraag toe voor zover er iets van een misverstand in de lucht hangt en anders is het gewoon de bijdrage met eventueel een korte notie. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, een korte vraag dan en dan met name aan de fractie van Leefbaar Rotterdam. Ik ken Leefbaar Rotterdam als een partij die vindt dat het in

dit soort gevallen voor ouders ook kostendekkend zou moeten zijn want we laten hen gewoon in de kou staan. Ik ben benieuwd wat u vindt van dit voorstel dat wij nu samen met de PvdA indienen om het gewoon kostendekkend voor ouders te maken, gehoord hebbende wat de wethouder daarover zegt. Ik snap het eigenlijk niet want we vragen het gewoon terug van Trevvel, dus de dekking is geregeld en we laten ouders anders in de kou staan. Ik ben benieuwd wat u daarvan vindt.

De **VOORZITTER**. Nogmaals, het is geen debatvorm, u gaat nu weer naar een andere fractie. Nee sorry, dit is echt niet aan de orde dan had u op een andere manier een ander debat moeten aanvragen. Nee, dit laat ik niet toe. Nee, het spijt me dat laat ik niet toe. Wethouder.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Voorzitter ik wil toch echt een beroep op u doen om de ruimte te krijgen om dit misverstand echt uit de wereld te helpen. Er wordt nu bewust of onbewust een beeld gecreëerd dat niet terecht is. Wij zijn er met zijn allen mee bezig om die kwetsbare kinderen waar mijnheer Moti graag op wijst maximaal de kans te geven geen schooltijd te missen en omdat we weten dat we heel hard op weg zijn om op het goede niveau te komen, bieden we aan om de druk weg te nemen. Het is onmogelijk om alle mensen een blanco cheque te geven: ga zelf het vervoer maar regelen. Hoe denkt u dat dit in de praktijk gaat? Dan komen heel veel andere kinderen te laat. Als iedereen 's ochtends een taxi kan bellen, wordt dat ten eerste onbetaalbaar en waar gaan we dan die taxi's gebruiken die nu Trevvel rijden? Dan wordt de hele markt commercieel en gaan er allemaal mensen met een busje, 'dan ga ik wel met een busje twee kinderen wegbrengen'. Dat is gewoon niet uitvoerbaar, de hele taximarkt staat dan op zijn kop want dat is niet te realiseren, uw voorstel is irreëel.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren, ik snap de wens om breed in debat te gaan, maar het spijt me zeer u hebt gekozen voor het verkeerde instrument. Een tweeminutendebat is bedoeld om een motie in te dienen en daar waar nodig een korte toelichtende vraag te stellen. U wenst breed in debat te gaan met Leefbaar Rotterdam, maar daarin voorziet dit instrument niet. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter een punt van orde. Ik heb nu het nieuwe Reglement van Orde dat we met elkaar hebben vastgesteld: "Artikel 28, Tweeminutendebat. Interrupties zijn beperkt toegestaan binnen de twee minuten". Ik had nog twee minuten, ik heb zelf nog veertig seconden, ik stel een vraag aan een fractie over een amendement dat we hebben ingediend en ik ben gewoon benieuwd naar het antwoord.

De **VOORZITTER**. U stelt geen interruptie aan de orde, u stelt een vraag aan een andere partij. Dit is geen interruptie op een gaand debat met een fractie, u initieert zelf dat debat. Ik heb vaak gewaarschuwd voor dit instrument, een tweeminutendebat is een korte bijdrage bedoeld om een motie in te dienen. U wenst een breed debat te voeren en dat doet u door een andere fractie uit te dagen tot een debat en mijn interpretatie van de regels zoals we die hanteren is dat dit niet aan de orde is. Het spijt me zeer, ik laat dat niet toe.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Voorzitter dan wil ik naar mevrouw Verkoelen over haar bijdrage.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Ja ik heb al even op uw motie gereageerd, waarom ik hem eigenlijk overbodig vind. Dan kan hij ook aangenomen worden, maar hij is als dekking niet...

U zegt eigenlijk dat we de ouderen in de kou laten staan. Als er één ding is waarvan ik hoop dat het zo snel mogelijk weer normaal is dan is het 100% dat WMO-vervoer. Ook hierbij wil ik één nuance maken, ik ben de laatste die trots is op deze maatregel maar ik wil één ding wel benadrukken en dat is: mensen die een afspraak in het ziekenhuis hebben, dat kan altijd. Met die naar een begrafenis moeten, dat kan altijd. Mensen die naar een bruiloft moeten, dat kan altijd. Het enige wat we gezegd hebben is: plan niet strikt noodzakelijke afspraken niet op het drukste moment van het leerlingenvervoer. Dus zaken die je kunt verzetten, doe dat. Dat is niet ideaal, maar u moet ook niet het beeld oproepen alsof we mensen totaal in de kou zetten. Uw tweede punt ging over de feestdagen. Die regeling is hetzelfde als alle voorgaande jaren, daar is niets aan veranderd. Het enige wat is veranderd is dat we in de nacht, waar vijf mensen gebruik van maakten en waardoor chauffeurs de volgende dag geen kinderen konden vervoeren... Dat hebben we teruggedraaid, maar het vervoer overdag met de feestdagen is net zo ruim of net zo beperkt, hoe u wilt, als de laatste jaren, daar is geen verandering in.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). En de vroege ochtend in het weekend? Dat is voor ouderen echt anders, dan zijn er geen jonge kinderen die naar school moeten, waarom moet dat weg?

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Dat moet niet weg, dat was vanaf 8.00 uur, dat is vanaf 8.00 uur en dat blijft vanaf 8.00 uur, daar is niets aan veranderd. Tot slot heb ik nog de motie van D66, van mijnheer Elbay. Die is echt een steun in de rug voor het beleid, dus die omarm ik graag, een positief advies. Dank u voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dan beëindig ik de beraadslagingen op dit punt. Het is nu 18.30 uur, ik doe in de aanbieding om te gaan dineren. Dat is het geval. Hebt u genoeg aan een uur? Dan komen we hier terug om 19.30 uur. Mag ik u verzoeken tijdig terug te komen. De vergadering is geschorst.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 15 december 2022

Notulen van de raadsvergadering van 15 december 2022 (avondzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 17

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb.

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering.

Namens het college is tegenwoordig de heer V.P.G. Karremans, S. Kasmi, de heer R.A.C.J. Simons en de heer M.J.W. Struijvenberg

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

Heropening

9.7 Het voorstel tot vaststelling van de 10-maandsrapportage 2022 en de begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen

De **VOORZITTER**. Mag ik u vragen te gaan zitten. Aan de orde agendapunt 9.7, het voorstel tot vaststelling van de 10-maandsrapportage 2022 en de begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen. Ik heb een aantal sprekers op mijn lijstje, mijnheer Roskam u bent de eerste op mijn lijstje.

De heer **ROSKAM** (lr). Goed, de 10-maandsrapportage. Ik was een beetje verbaasd, het is toch wel het minst sexy stuk dat we in de hele P&C-cyclus hebben. Ik heb er nog naar gekeken, een afwijking van 0,5%, dat je denkt 'dat is ook drie keer niks' en een misverstand over de cao. Mijn enige vraag is waarom het geen hamerstuk is.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Mijnheer Biljoen. Nee. De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). In december krijgen alle gemeenteambtenaren van Rotterdam € 750,00 en dat is natuurlijk ontzettend leuk, maar er is een groepje, eigenlijk zijn dat ambtenaren, dat zijn er 227 en die zitten nog in de deelgroep Nieuw Beschut. Zij zouden eigenlijk op 1 april jl. al in gemeentelijke dienst zijn gekomen en dan hadden ze die € 750,00 ook gekregen, maar omdat het een beetje ingewikkeld was, er waren wat administratieve hick-ups, is dat nog niet gerealiseerd. De mensen kunnen er helemaal niets aan doen en wij vinden dat oneerlijk. Dat vindt de Partij voor de Dieren ook, dat vindt de ChristenUnie ook, Volt, GroenLinks en de SP en daarom hebben wij een amendement om ervoor te zorgen... Ik denk eigenlijk dat alle andere mensen in de zaal die hier niet onder staan dat ook oneerlijk vinden en dat we dat gewoon even recht moeten zetten voor die mensen.

De **VOORZITTER**. De heer Engberts heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Raadsvoorstel 10-maandsrapportage, eenmalige uitkeringen voor iedereen, dus ook voor medewerkers uit de doelgroep 'Nieuw Beschut'

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van 'Raadsvoorstel 10-maandsrapportage';

besluit om de 10-maandsrapportage als volgt te wijzigen:

- de lasten van het programma Werk en Inkomen met € 170.250,00 te verhogen ten behoeve van een bestemmingsreserve eenmalige uitkering voor medewerkers van 'Nieuw Beschut' die volgens loondetachering werkzaam zijn via SSC Flex;
- de algemene middelen te verlagen met € 170.250,00."

w.g. G.J. Engberts, S. van de Peppel, T.J. Vonk, T. Kind, M.H. Biljoen en T.S.J. Coşkun

Toelichting

De werkgeversvereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) hebben besloten om aan de werknemers van hun leden een eenmalig bedrag uit te keren in december van dit jaar van € 750,00 om de stijgende kosten in levensonderhoud het hoofd te bieden.

Deze uitkering wordt om bureaucratische redenen niet uitgekeerd aan de 227 medewerkers uit de doelgroep 'Nieuw Beschut' die volgens loondetachering werkzaam zijn via SSC Flex. In de begroting voor 2023 staat over deze doelgroep het volgende: 'medewerkers die vallen onder de doelgroep Nieuw Beschut, waarvan SSC Flex de salarisbetaling doet, zouden aanvankelijk per 1 april 2022 in dienst komen van de gemeente Rotterdam. Deze medewerkers blijven echter toch nog heel 2022 via SSC Flex hun salaris ontvangen.'

Volgens voornoemde brief van de VNG wordt de eenmalige uitkering toegekend aan personen die op 1 december 2022 in dienst zijn van een gemeente. Het zou bijzonder wrang zijn als de doelgroep Nieuw Beschut de eenmalige uitkering misloopt, door toedoen van administratieve of bureaucratische keuzes waar zij in het geheel geen invloed op hebben kunnen uitoefenen. Hiernaast gaat het hier om een financieel kwetsbare doelgroep waarvoor de eenmalige uitkering bij uitstek enorm passend zou zijn.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). Voorzitter, de VNG die namens alle gemeenten de cao-onderhandelingen met de vakbonden voert, is op de bres gesprongen voor gemeenteambtenaren om hen door deze moeilijke tijd te loodsen. Daartoe heeft ze het initiatief genomen om alle gemeenteambtenaren een uitkering tot € 750,00 te geven, maar de doelgroep Nieuw Beschut zit door toedoen van een administratieve fout in een andere cao. Wrang genoeg betekent deze papieren realiteit wel dat ze de gratificatie mislopen, maar niet als het aan ons ligt. Als er één doelgroep valt te bedenken die de € 750,00 bruto goed kan gebruiken dan zijn dat wel de beschutte medewerkers. Daarom ons voorstel om hen vanuit onze eigen middelen zoals voor alle andere gemeenteambtenaren die € 750,00 te verstrekken, ze hebben er recht op. Tot zover voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Voorzitter, de Rotterdamse VVD heeft nog nooit zo'n goede 10-maandsrapportage gezien, dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Andere sprekers? De wethouder van Financiën.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dank u voorzitter. Ik begrijp het amendement, maar ik denk dat dit op een misverstand berust. In de cao Gemeenteambtenaren hebben we inderdaad geregeld dat zij een eenmalige uitkering krijgen, maar het amendement gaat ervan uit dat de medewerkers van SSC Flex wanneer ze in dienst van de gemeente komen onder de cao Gemeenteambtenaren zouden vallen en daar is dan die eenmalige uitkering al geweest, dan hebben zij die gemist, maar dat is niet zo. Het is de bedoeling dat zij onder de cao Aan de slag vallen, zij komen niet onder de cao Gemeenteambtenaren te vallen. Daarom ontraad ik het amendement, maar ik kan me ook voorstellen dat dit met deze mededeling misschien wordt ingetrokken. Ik vertel er overigens wel bij dat collega Versnel heeft plaatsgenomen in de Kamer Inclusieve Arbeid waar het gaat over die cao, om ook die net als de cao voor gemeenteambtenaren open te breken om diezelfde eenmalige uitkering voor deze doelgroep te regelen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Een toelichtende vraag. De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Een toelichtende vraag, zou het dan niet verstandig zijn om dat geld wel alvast te reserveren voor het grote succes dat de heer Versnel daarin gaat boeken.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dat zit nog niet in deze 10-maandsrapportage. Dat is waar, dat zou dan inderdaad leiden tot een eenmalige tegenvaller in het totaal van de jaarrekening, daar hebt u natuurlijk een punt.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Daarom willen we natuurlijk graag alvast een bestemmingsreserve vormen want we hebben al zo veel vertrouwen in de heer Versnel dat dit goed gaat komen.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). U moet doen wat u wilt, maar uiteindelijk is de kans dat het allemaal nog voor 31 december a.s. lukt en uitgekeerd wordt intussen natuurlijk wel wat klein geworden, dus dan valt het uiteindelijk in de begroting 2023, maar goed. Het kan met een bestemmingsreserve, dat is helemaal waar.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Oké, dan zouden we dat graag doen.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Waarom?

De heer **ENGBERTS** (pvda). Waarom niet.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Ik had hem ook niet voor de cao Gemeenteambtenaren, maar u gaat het allemaal tegenkomen in de jaarrekening en dan kunt u zeggen wat u ervan vindt.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Voordat de voorzitter gaat zeggen dat ik het verkeerde instrument heb gekozen, ik ga er gewoon van uit dat de heer Versnel dit regelt.

De **VOORZITTER**. Het amendement blijft staan? Oké prima, dan weten we dat. U hebt deze avond nog langer om te overleggen over de vraag of het amendement in het licht van de reactie van de wethouder moet blijven staan. Andere sprekers bij dit agendapunt in de tweede termijn? Dat is niet aan de orde.

9.8 Tweeminutendebat over 'Rooskleurig verloop van renovatie aan de Roseknoop',
aangevraagd door het lid Van Wifferen

De **VOORZITTER**. Dan gaan we verder met het tweeminutendebat 'Rooskleurig verloop van renovatie aan de Roseknoop', aangevraagd door het lid Van Wifferen, maar die zie ik niet. Dan gaan we eerst naar de heer Biljoen. Ook niet. De heer Van Drunen? Ook niet. De heer Becker? Anderen? De heer Becker. Iedereen wist dat de vergadering 19.30 uur zou beginnen. Ik heb een paar keer gewaarschuwd voor tijdig aanwezig zijn voor stemmingen en alle andere dingen, u kunt mij daar niet verantwoordelijk voor houden. Mijnheer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. De Roseknoop is uitgebreid in de commissie besproken en in de daaraan voorafgaande technische sessie hebben we uitgebreid antwoord kunnen krijgen op allerlei vragen. Het is uitstekend voorbereid door de ambtenaren en er wordt ook heel erg goed gelet op de communicatie naar alle weggebruikers. Er is ook goed contact met wijkraadsleden en bewoners en dat is zeer positief. Tussen de commissie en nu hebben we contact gehad met ondernemers aan de Beijerlandse laan en die geven aan dat zij zich wel zorgen maken over de bereikbaarheid van hun winkels en ondernemingen. Daar is een gemeentelijke parkeergarage waar het eerste halfuur gratis parkeren is en hun vraag is of dit kan worden uitgebreid. Die vraag heb ik nog aan de wethouder op dit moment en of hij kan reageren op de moties van... Nee, die zijn nog niet ingediend. Oké, dank u wel.

De **VOORZITTER**. Moties die niet zijn ingediend, zijn geen onderwerp van de beraadslagingen, maar ik zie dat mevrouw Van Wifferen inmiddels binnen is. Mevrouw Van Wifferen als u een beetje op adem bent, geef ik u graag het woord bij het onderwerp 'Rooskleurig verloop renovatie van de Roseknoop'.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, we hebben het lang over de Roseknoop gehad en ik heb twee moties. De ene gaat over het bijhouden van de luchtvervuiling. Er komen de komende tijd natuurlijk heel veel stilstaande auto's voor de straten en wij willen graag dat voor de bewoners wordt bijgehouden wat dit voor de luchtkwaliteit betekent. Deze dien ik samen met de SP in. Dan heb ik nog een leuke motie vind ikzelf, ingestoken door een wijkraadslid in Bloemhof. Die zei namelijk dat waar de dijk wordt opgehoogd voor de Roseknoop, in het verleden, nou is het eigenlijk wel zo leuk, een dijkdoorbraak is geweest. Omdat we de historie vaak vergeten, willen we graag samen 50PLUS, Volt, de SP en Leefbaar Rotterdam dat hier een herdenking voor komt om tegelijk met de ophoging van de dijk ook dit stukje geschiedenis voor de stad te borgen. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Laat de lange adem van frisse lucht zijn

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 9.8 Tweeminutendebat over 'Rooskleurig verloop van renovatie aan de Roseknoop';

constaterende dat:

- de Roseknoop vanaf januari 2023 gerenoveerd zal worden;
- diverse wijkraden zorgen hebben geuit over onder meer de mogelijke verslechtering van de luchtkwaliteit tijdens deze ontwikkelingen;
- in de koersnota Schone Lucht 2019-2022 onder meer de ambities zijn opgenomen om te realiseren dat in 2020 alle straten in Rotterdam voldoen aan de Europese

luchtkwaliteitsnormen en dat de concentraties van stikstof, fijnstof en roet in 2022 in de hele stad verbeterd moeten zijn ten opzichte van 2018;

- Rotterdam de meest ongezonde stad is van Nederland volgens de Gezonde Stad Index 2022 van Arcadis;

overwegende dat:

- het van wezenlijk belang is voor de gezondheid van de mens, dier en natuur om de ambities van de koersnota Schone Lucht 2019-2022 te realiseren;
- de werkzaamheden aan de Roseknoop gepaard gaan met vele omleidingen en stilstaand verkeer, wat het aannemelijk maakt dat hierbij hoge concentraties luchtverontreinigende stoffen in de buurt vrijkomen;
- op dit moment de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen niet gemeten worden in dit gebied en het daarom dus niet bekend is in hoeverre er maatregelen genomen zouden moeten worden;
- het college zich hard moet maken om de luchtkwaliteit in Rotterdam te verbeteren en een gezondere stad te worden;

verzoekt het college:

- tijdens de werkzaamheden aan de Roseknoop zo goed mogelijk te monitoren hoe de luchtkwaliteit zich ontwikkelt door gebruik te maken van de bestaande NO₂-concentratie, PM₁₀-concentratie, PM_{2.5}-concentratie en EC-concentratie rekenpunten rondom deze locatie;
- zo nodig actie te ondernemen om de luchtkwaliteit op korte termijn zo veel mogelijk te verbeteren op het moment dat een of meerdere van de bovengenoemde vier rekenpunten boven een of meerdere van de EU-grenswaarden stijgt;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. van Wifferen en T.S.J. Coşkun

Motie 2. Het loopt storm op de Roseknoop

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van agendapunt 9.8 Tweeminutendebat over 'Rooskleurig verloop van renovatie aan de Roseknoop';

constaterende dat:

- de Roseknoop vanaf januari 2023 gerenoveerd zal worden;
- op 13-14 januari 1916 tijdens de stormvloed op de locatie van de huidige Roseknoop een dijkdoorbraak heeft plaatsgevonden waarbij een deel van Rotterdam onder water is komen te staan en tenminste vier kinderen het leven hebben verloren;
- in het coalitieakkoord 'Eén Stad' staat beschreven dat de cultuurhistorische waarden van de wijk worden gekoesterd;

overwegende dat:

- de stormvloed van 1916 een historische gebeurtenis is die van waarde is voor Rotterdam en de Roseknoop in het bijzonder;

verzoekt het college:

- een gedenkplaat aan de dijkdoorbraak van medio januari 1916 te brengen op een zichtbare locatie op de Roseknoop na afloop van de werkzaamheden;

- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. van Wifferen, P.J.H.D. Verkoelen, I. Elfilali, T.S.J. Coşkun en J.M.D. de Waard

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Zijn er nog anderen die aan dit onderwerp willen deelnemen? Niet. Wethouder Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja voorzitter dank u wel. Wat de heer Becker zegt, het is inderdaad uitgebreid in de commissie besproken en er is veelvuldig contact met de wijkraden geweest. Ik heb op 14 december jl. aan het eind van de middag voor de tweede keer met de betrokken wijkraadsleden gesproken omdat we over niet al te lange tijd beginnen. Op 19 januari a.s., zet het in uw agenda, beginnen we met de Roseknoop en we hebben de laatste stand van zaken met elkaar doorgesproken. Ik heb vorige week ook met ondernemers op de Beijerlandselaan om de tafel gezeten en die hadden ook een aantal suggesties waar ik serieus naar wil kijken. Een van die suggesties is ook de suggestie die de heer Becker opwierp, namelijk om het gratis parkeren gedurende de werkzaamheden iets langer te maken. Daar sta ik wel positief in, daar heb ik wel even over nagedacht omdat dit wel een belangrijke afweging is die niet zomaar te maken is, maar die wil ik wel gaan doen. Ik laat nog weten hoe lang we precies gratis gaan aanbieden, bijvoorbeeld een eerste uur of een eerste 1,5 uur. Dat laat ik nog even weten, maar ik sta daar positief in omdat we die ondernemers inderdaad ook een steuntje in de rug moeten geven om hier doorheen te komen, dat wil ik toezeggen. Dan de twee moties. 'Laat de lange adem van frisse lucht zijn' van D66 om de luchtkwaliteit in de gaten te houden. Collega Zeegers gaat over die luchtkwaliteit, zij houdt dat sowieso in de gaten, dat doen we ook daar en als de normen extreem overschreden worden dan kunnen we altijd kijken welke maatregel we kunnen nemen. Om die reden, met die uitleg, wil ik die motie omarmen voorzitter. Tot slot de leuke motie van mevrouw Van Wifferen, ik vind hem ook leuk, mooi. 1916 is een hele poos geleden, ik zie mevrouw Verkoelen knikken, die was erbij, die was toen al raadslid. Ja, u zegt het. Ik geloof dat dit stadhuis in 1916 nog niet was gebouwd.

De **VOORZITTER**. In 1916 was dit stadhuis in aanbouw. De bouw is begonnen in 1911, einde bouw in 1921.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Daar is onze voorzitter c.q. Wikipediapagina die dit even aan ons kan melden. Dat is bijzonder mooi, wat voor debat wordt dit joh. Ik ga hem omarmen, dank u wel.

De **VOORZITTER**. Goed, hartelijk dank. Het heeft allemaal met inburgering te maken, soms word je als migrant gedwongen om in te burgeren en dan leer je al die feitjes. Zo is het nu eenmaal. Hartelijk dank voor deze bijdrage.

9.9 Stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet'

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar 9.9, Stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet'. De heer De Waard.

De heer **DE WAARD** (lr). Dank u wel voorzitter. Ik heb eigenlijk niet enorm veel vragen maar het is wel fijn om vandaag aan het eind van deze vergadering ook nog iets te mogen zeggen,

dus bij dezen. Wat enorm fijn dat de wethouder zo snel actie heeft ondernomen op het gebied van bewonersinitiatieven, complimenten daarvoor want dat liep natuurlijk helemaal niet, dat was zelfs dramatisch te noemen. Wat Leefbaar Rotterdam enorm goed in de gaten gaat houden is hoe we de grote bewonersinitiatieven gaan verwerken, dus daarover wellicht later meer. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter in het kort twee moties. Wat betreft de ene heb ik in de commissie al uitvoerig betoogd dat we het belachelijk vinden dat gekozen wijkvertegenwoordigers die een keer een parkeerboete niet hebben betaald geen VOG kunnen krijgen en daarom niet benoemd kunnen worden, dat is motie 1. Daarin vragen wij het college om zo snel mogelijk het Kiesreglement aan te passen. De kans bestaat dat die motie het niet haalt en dat partijen willen dat dit pas bij de volgende verkiezing wordt gedaan en daarom hebben we een tweede motie waarin we de wethouder vragen om met Justis in overleg te treden om te kijken of de criteria voor het wijkraadslidmaatschap toch kunnen worden aangepast.

De **VOORZITTER**. De heer Moti heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Een wijkraadslid is geen minister-president

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van Stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet';

constaterende dat:

- het huidige kiesreglement vaststelt dat gekozen wijkraadsleden een verklaring omtrent gedrag (VOG) moeten overleggen om benoemd te kunnen worden;

overwegende dat:

- Justis de bevoegde organisatie is om een VOG af te geven;
- bij de beoordeling van een VOG-aanvraag Justis kijkt of er in het verleden strafbare feiten zijn gepleegd die een risico vormen voor de functie of het doel waarvoor de VOG wordt aangevraagd;
- een milde overtreding zoals het niet betalen van een verkeersboete nooit een reden mag zijn om niet geïnstalleerd te worden als wijkraadslid;
- de Rotterdamse gemeenteraad democratie zo toegankelijk mogelijk wil maken voor alle Rotterdammers;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met Justis over de toepassing van hun criteria bij het afgeven van de VOG ten behoeve van het lidmaatschap van een wijkraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti, P.J.H.D. Verkoelen en J. Bokhove

Motie 2. Neem VOG-eis wijkraadsleden weg

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van Stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet';

constaterende dat:

- het verkrijgen van een verklaring omtrent gedrag (VOG) voor een aantal mensen die op 16 maart 2022 zijn gekozen als wijkraadslid meer tijd in beslag heeft genomen dan aanvankelijk ingeschat en lichte overtredingen, zoals het niet tijdig betalen van een verkeersboete al leiden tot het niet verkrijgen van een VOG voor het wijkraadslidmaatschap;

overwegende dat:

- het niet is vereist om een VOG te overleggen voor andere gekozen posities binnen het Nederlandse staatsbestel;
- de Rotterdamse gemeenteraad democratie zo toegankelijk mogelijk wil maken voor alle Rotterdammers;

verzoekt het college:

- de eis van het overleggen van een VOG te schrappen in 'Kiesreglement Wijkraden 2022' en niet langer onderdeel te laten zijn van het onderzoek naar de geloofsbrieven van beoogd wijkraadsleden;
- de raad spoedig een voorstel toe te sturen om dit mogelijk te maken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti, T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen en J. Bokhove

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd). Wij vinden het belangrijk dat er in een grote stad als Rotterdam naast een gemeenteraad een extra bestuurslaag is en tegenwoordig zijn dat wijkraden. We zijn net als Leefbaar Rotterdam erg blij dat nu in ieder geval wordt overwogen om hen ook een verantwoordelijkheid te geven in de vorm van het kunnen beslissen over bewonersinitiatieven. Alhoewel je volgens de wet de wijkraad extra verplichtingen mag opleggen om verkozen te kunnen worden zoals de VOG-plicht vinden wij dat ze tegelijkertijd gelijk zijn aan verkozen raadsleden. We zijn het in die zin met de PvdA eens dat die plicht moet worden afgeschaft, maar we zijn het er niet mee eens dat dit per direct moet worden ingevoerd want wij vinden niet dat je de spelregels tijdens de periode moet veranderen. Daarom dienen we samen Leefbaar Rotterdam, DENK en D66 een motie in om de VOG-verplichting bij de eerstvolgende verkiezingen af te schaffen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Abrahamse heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Volksvertegenwoordiger = Volksvertegenwoordiger

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van het stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet';

constaterende dat:

- artikel 23 van het kiesreglement wijkraden 2022 stelt dat een wijkraadslid bij de aanvaarding van zijn benoeming een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) dient te overleggen;

overwegende dat:

- het overleggen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor gemeenteraadsleden in Rotterdam niet verplicht is;
- wijkraadsleden en gemeenteraadsleden gelijktijdig verkozen worden;

verzoekt het college om:

- bij de eerstvolgende stadsbrede verkiezingen voor de wijkraden de eis dat een wijkraadslid bij de aanvaarding van zijn benoeming een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) dient te overleggen te laten vallen;
- de raad hierover zo snel mogelijk te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.S. Abrahamse, I. van Wifferen, N.D.Z.R. Mohamed- Hoesein en J.M.D. de Waard

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Andere sprekers bij dit agendapunt? Mijnheer Kind.

De heer **KIND** (volt). Dank u wel voorzitter. De eerste schriftelijke vragen van Volt Rotterdam in deze gemeenteraad ooit gingen over het stemmen op bewonersinitiatieven via MijnRotterdam. Dat was een halfjaar geleden, wij stuitten op MijnRotterdam, we zagen bewonersinitiatieven en we vroegen ons eigenlijk af of dit wel goed zou komen. Bewoners die op een platform op een initiatief moesten gaan stemmen en dat ook nog moesten indienen, wij dachten 'dit gaat niet goed'. We zijn nu meer dan een halfjaar verder en die zorgen bleken terecht, zo blijkt ook uit de tussenevaluatie want bewoners weten het platform niet goed te vinden, initiatiefnemers waren onvoldoende op de hoogte van de regelingen en het waren vooral professionele initiatiefnemers en verenigingen die van deze regeling gebruikmaakten. De wijze waarop dit tot stand is gekomen is opmerkelijk want er zijn in principe drie onderzoeken uitgevoerd, er is een soort onderzoekshobby naar dit onderwerp, naar die bewonersinitiatieven en hoe we die wijken erbij betrekken, en een onderzoek van de ombudsman en van de Rekenkamer, maar ook van de Erasmus Universiteit die vier jaar lang onderzoek heeft gedaan, zeiden allemaal: regel het nou een beetje tussen de wijkraad en de wijkmanager, maar dat is eigenlijk niet wat we kregen, we kregen een digitaal platform met een pilot waarvan je ook kon denken 'is dit nu een gedegen afweging?' Kortom, niemand had om MijnRotterdam gevraagd en toch hebben we het gekregen. Dat vonden wij zeer opvallend en daarom zijn we eigenlijk blij dat er een herziening is. Ik ben er bijna, ik rond zo af. We zijn blij met die herziening, dat we het een beetje terugdraaien, maar we maken ons ook wel zorgen. Die gaan erover dat we nu een regeling hebben opgetuigd en we die gaan afbouwen, maar dat wel betekent dat alle bewoners in de wijken zich weer moeten verhouden tot een nieuwe regeling. Ik heb er wel vertrouwen in dat dit goed komt, maar hoe gaan we ervoor zorgen dat de bewoners en de organisaties in de wijken, en niet alleen de usual suspects maar ook de anderen, voldoende op de hoogte zijn van deze regeling? Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja voorzitter, het is goed om hier van gedachten te wisselen over de wijkraden. Wij vinden het heel fijn dat er in 39 wijkraden zo hard wordt ingezet voor de wijk. Recent konden we in het AD lezen dat de nieuwe wijkraden niet stabiel zouden zijn, immers, er zouden in acht wijkraden wisselingen zijn geweest. Bij D66 moesten we toen toch even gniffelen omdat we in de raad al acht personele wisselingen hebben gehad en waarschijnlijk is dat sinds vandaag negen. Wij vinden de wijkraden dan ook stabiel

en vitaal. We zien wel dat dingen zich nog moeten gaan zetten, zo moeten de wijkakkoorden nog hun beslag krijgen en we hebben ook gezien dat bijvoorbeeld het digitale platform nog niet echt goed werkt. D66 vindt wel principieel dat gekozen volksvertegenwoordigers niet direct over subsidieverlening zouden moeten beslissen, maar goed we zien ook dat wat er nu ligt niet goed werkt en we vinden het fijn dat het heroverwogen wordt. We vinden het ook fijn dat dit nog even de tijd krijgt en dat we niet direct top-down alles willen veranderen want, om Goethe aan te halen, en nu echt, in der Beschränkung zeigt sich erst der Meister.

De **VOORZITTER**. Zo is het. Anderen? Gaat uw gang.

De heer **COSKUN** (sp). Dank u wel voorzitter. Ja Goethe heeft altijd gelijk, zeker als het over der Meister gaat en de SP trouwens ook. Voorzitter, die VOG is niet nodig voor Kamerleden, niet voor raadsleden en dus ook niet voor wijkraadsleden. Die is altijd nogal betuttelend geweest en ook ondemocratisch omdat iemand ergens in een achterkamertje beslist of iemand wel of niet kan worden gekozen terwijl de kiezers daarover gaan. Dus die VOG, weg ermee. De BBI's, de bewonersinitiatieven, gaan in mijn ervaring met zowel de gebiedscommissie Noord als met de wijkraad Agniesebuurt prima, wijkraadsleden kunnen dat prima handelen al dan niet met digitale platforms. Ze hebben alle trucs uitgeprobeerd, er zijn bewonersinitiatieven beter geworden en er is op die manier cofinanciering geregeld met de woningcorporaties en met andere partners in de wijk, dat gaat prima. Geef die wijkraadsleden, die 291 Rotterdammers die hun nek hebben uitgestoken en zijn gekozen, gewoon een positie, geef hen gewoon hun positie terug. Wij steunen ieder voorstel om daartoe te komen, zijn blij dat de wethouder tot het voortschrijdend inzicht is gekomen dat het digitale platform niet werkt en dat, zodra de wijkakkoorden hier zijn besproken en de wijkraadsleden weer meer aan zet zijn, ook de bewonersinitiatieven weer bij hen kunnen worden besproken zoals het hoort.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel voorzitter. In al die wijken zijn ontzettend veel mensen aan de slag gegaan, betrokken, enthousiast voor hun buurtje, voor hun wijk, en dat kunnen we alleen maar aanmoedigen. Dat was ook de bedoeling van Wijk aan Zet. Volgens mij gaat dat in heel veel wijken echt de goede kant op, dat hebben we gezien. De wethouder concludeerde na een eerste scan dat er iets aan de bewonersinitiatieven moest veranderen. Ik heb in de commissie gezegd 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' en ik was ontzettend blij dat je het verandert als iets niet werkt, dat geldt ook voor andere punten. We zien ook dat er soms maatwerk moet worden geleverd op het moment dat het even niet zo lekker loopt in zo'n wijk, dan komt er wat ondersteuning bij. We hebben echt hele mooie goede deskundige medewerkers die soms processen los weten te trekken. Dan doen we dat, die quick wins worden ingezet en daarvoor ook complimenten. GroenLinks heeft als eerste aan de bel getrokken over die VOG en daarvoor geldt ook beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald want er staan nu mogelijk mensen op die lijst die nu die plek niet kunnen innemen als er een plekje vrijkomt omdat een ander wijkraadslid vertrekt omdat ze mogelijk niet beschikken over een VOG. Het is inderdaad een principiële kwestie, ik zou het namelijk niet principieel vinden om mensen die gemotiveerd zijn, die hun wijk willen verbeteren, die naast de bewoners kunnen staan, die zich daarvoor hebben aangemeld, ervoor hebben gelopen en die zich verkiesbaar hebben gesteld dat plekje niet kunnen innemen als verkozen volksvertegenwoordiger omdat we blijven vasthouden aan de spelregels van deze periode. Dat is niet nodig, wat mij betreft kan met de motie van de PvdA die wij mede hebben ondertekend een volgend wijkraadslid gewoon aantreden en zijn taak gaan doen. Voorzitter, nogmaals beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald, geef de mensen die nu op die lijst staan de kans om die deze periode nog in te vullen.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Wethouder Simons.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Je dank u voorzitter, ik heb toch wel met enige belangstelling naar dit debat geluisterd en we hebben het ook al een aantal keren in de commissie gevoerd. We zitten natuurlijk met een nieuw stelsel dat een jaar geleden door de vorige gemeenteraad is geaccordeerd, door het vorige college, ook de partijen die nu tegen de VOG ageren zaten daar allemaal bij, die hebben dat allemaal gewoon goed gevonden en we komen er nu achter dat dit mogelijk geen goed idee is en dat kan. Dan beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Ik heb ook in de commissie gezegd dat ik het geen goed idee vind om de spelregels tijdens het spel te veranderen. Ik zal het gewoon even aan de hand van de moties doen want dat is gemakkelijker. Ik begin bij de eerste motie 'Volksvertegenwoordiger = volksvertegenwoordiger'. Die gaat over de VOG, die zegt eigenlijk dat we de eis van een VOG in de nieuwe periode moeten laten vallen. Daar ben ik het helemaal mee eens want voor raadsleden is het niet verplicht, voor Kamerleden niet en straks na 1 januari 2023 voor wethouders wel, maar het staat iedere partij natuurlijk vrij om het instrument VOG in te zetten bij de werving en selectie van kandidaat-raadsleden. Waarom kunnen wij het wel verplicht stellen? Omdat de commissie is ingesteld door de gemeenteraad en dan kun je dat wel vragen. Ik ben het ermee eens, dat heb ik ook in de commissie gedeeld, dat we het de volgende periode kunnen afschaffen en vandaar dat ik deze motie omarm. Dan toch nog iets over de VOG. Die wordt uitgevoerd door de dienst Justis. U kunt op Justis/politieke ambtsdragers googelen, dat heb ik net ook nog even gedaan, en dan ziet u precies hoe het werkt, op welke criteria wordt beoordeeld en dat het ook landelijke wetgeving is die voor elke politieke ambtsdragers geldt. Dat wordt centraal geregeld door het ministerie van Justitie en die dienst die Justis heet. Ik heb het ook nog eens nagevraagd bij de burgemeester, die natuurlijk aardig wat inzicht in die screeningsmethodes heeft, of het mogelijk is dat het niet tijdig betalen van een verkeersboete leidt tot het niet toekennen van een VOG. De burgemeester fluisterde mij net nog in dat die kans ongeveer 0,0001% is, dus eigenlijk verwaarloosbaar. Dus dat argument vind ik niet valide. Ik heb ook nog bij Justis gekeken, dat kunt u zelf ook doen, daar staat 'een strafblad, strafbare feiten' en die worden dan ook nog in de context door een centraal instituut beoordeeld. Verder heb ik tijdens de commissievergaderingen ook gezegd dat ik de spelregels niet tijdens het spel wil veranderen. Om deze twee redenen ontraad ik deze motie. 'Een wijkraadslid is geen minister-president'. Nee, met die titel ben ik het wel eens, maar ik heb dat van die VOG net toegelicht. Ja u kunt mij alles vragen, maar het is totaal zinloos, dat is een landelijke regel en die gaan wij niet veranderen. Het is ook redelijk transparant en het toepassen van die regels is natuurlijk belegd bij een aantal ambtenaren in Den Haag, justitiemedewerkers. Ik ga ervan uit dat die de regels gewoon zorgvuldig toepassen, dus deze motie is voor mij onuitvoerbaar, maar ook in het licht van wat ik net over de VOG heb gezegd kan ik deze motie alleen maar ontraden. Dan heb ik nog een motie van Volt, dat zijn altijd sympathieke... Nee, hebt u die niet ingediend?

De heer **KIND** (volt). Nee.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Kind.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Als je hem niet indient dan stop ik nu ook met het voorlezen natuurlijk. Nou prima. Er was een motie van Volt, maar die is niet ingediend. Dan heb ik volgens mij alle moties behandeld. Dat was het voorzitter.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Dan sluit ik de beraadslaging op dit punt af.

9.10 Tweeminutendebat over 'Geen pauzeknop voor armoede' aangevraagd door het lid Reitema

De **VOORZITTER**. Dan hadden we bij 9.10, 'Geen pauzeknop voor armoede', een negatief behandeladvies.

9.11 Tweeminutendebat over 'Betaalbaarheid voorschoolse kinderopvang', aangevraagd door het lid Moti

De **VOORZITTER**. Dan rest nog een tweeminutendebat over 'Betaalbaarheid voorschoolse kinderopvang', aangevraagd door de heer Moti. Een ogenblikje graag. Even kijken waar wethouder Kasmi is. Mijnheer Moti, u hebt het woord.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter goed nieuws voor heel veel ouders die gebruikmaken van de reguliere kinderopvang. Ik heb begrepen dat het kabinet op 14 december jl. op verzoek van de PvdA en GroenLinks heeft besloten om de kinderopvangtoeslag mee te verhogen met de verhoging van de tarieven van de kinderopvang en dat is voor heel veel ouders gewoon heel goed nieuws. Daarentegen maken ook heel veel Rotterdamse ouders gebruik van de voorschoolse kinderopvang, de voorschoolse educatie, en die ouders krijgen geen kinderopvangtoeslag en die wordt niet gecompenseerd voor de hogere kinderopvangtarieven. Dat zou vanuit de gemeente moeten gebeuren want die betaalt grotendeels de voorschoolse kinderopvang en dan gaat het over kinderopvang voor kinderen met een groot risico op onderwijsachterstanden. Wij vinden het belangrijk dat ook die voorschoolse kinderopvang toegankelijk blijft zodat kinderen uit kwetsbare gezinnen toch gewoon van jongs af aan kunnen meedoen en daarom pleiten we ervoor om de inkomensafhankelijke bijdrage niet te verhogen. Ook als de Rotterdamse kinderopvanginstellingen en peutergroepen hun tarieven door de hoge inflatie noodgedwongen moeten verhogen, willen wij dat de inkomensafhankelijke bijdrage minimaal gelijk blijft en niet wordt verhoogd. Daarom hebben we de volgende motie voorbereid.

De **VOORZITTER**. De heer Moti heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Betaalbare voorschoolse kinderopvang voor alle Rotterdammers

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van 'Betaalbaarheid van de Rotterdamse Peutergroep';

constaterende dat:

- in 2023 de tarieven van de kinderopvang met bijna 10% omhooggaan;
- gezinnen hierdoor honderden euro's duurder uit zijn;

overwegende dat:

- we in Rotterdam binnen de reguliere kinder- en peuteropvang de Voor- en Vroegschoolse Educatie hebben opgericht voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand, genaamd de Rotterdamse Peutergroep;
- ouders hiervoor naar draagkracht een eigen bijdrage betalen;
- door de stijging van de kind- en peuteropvang tarieven, de eigen bijdrage van ouders ook verhoogd dreigt te worden;
- de peutergroep hierdoor onbetaalbaar dreigt te worden, met grote negatieve gevolgen voor de arbeidsparticipatie (van voornamelijk vrouwen) en kansengelijkheid in het onderwijs van kinderen;

- het college afgelopen actualiteitenraad heeft aangegeven niet uit te kunnen sluiten dat de eigen bijdrage omhooggaat;

verzoekt het college:

- de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Rotterdamse Peutergroep niet te verhogen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti, T.S.J. Coşkun, L.S. Vlieger en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans. Dat gaat over. Andere sprekers? Wethouder Kasmi. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw **NUNNELY** (d66). Dank u wel voorzitter. Ik ben inderdaad ontzettend blij dat landelijk is besloten om te compenseren en tegemoet te komen. Ik heb de motie van de PvdA gelezen en ik ben eigenlijk heel nieuwsgierig of de wethouder kan onderzoeken hoe we eigenlijk gewoon de kinderopvang volledig gratis kunt maken. We hebben nu natuurlijk al bepaalde manieren om uren beschikbaar te stellen, maar ik ben eigenlijk nieuwsgierig of de wethouder daar een toezegging op kan doen.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers toch? Niet. Wethouder Kasmi.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja voorzitter dank u wel en een hele goedenavond via de voorzitter aan alle raadsleden. Het is goed om een aantal zaken hier duidelijk te hebben. Allereerst is het goed om te weten dat we in Rotterdam een hele royale tegemoetkoming kennen en veel steden kijken ook echt verlekkerd naar onze regeling. Wij hebben sowieso gratis kinderopvang voor mensen in de schuldhulpverlening, die hoeven helemaal niets te betalen voor kinderen met een indicatie, die de indicatie 'extra spelen en leren' krijgen. Voor mensen tot een inkomen van 130% van het minimumloon, dat is ook ruim, bieden wij de eerste acht uur gratis aan en vervolgens betalen ze over de tweede acht uur 4% aan ouderbijdrage. Even goed om te weten waarover we het dan precies hebben, in 2022 betaalden ze een eigen bijdrage van € 0,34 per uur en dat wordt in de nieuwe situatie € 0,36 per uur, dat is dus een hele royale regeling. De motie spreekt eigenlijk uit dat we ouders moeten compenseren voor de stijging die gaat plaatsvinden. U refereerde er net al aan dat de minister op 14 december jl. gelukkig heeft toegezegd dat het uurtarief hoger wordt vastgesteld, op € 9,12. Dat biedt iets meer soelaas aan de ouders en op die manier kunnen zij ook de hogere kosten die zij maken voor bijvoorbeeld energie voor een deel compenseren. Als je zou overgaan tot het verder compenseren van het resterende deel dan betekent dit dat je vooral de aanbieders compenseert die afwijken en die meer aan de ouders gaan vragen. Wij hebben in de wandelgangen met elkaar gesproken en ik heb bij de eigen aanbieder van kinderopvang onderzocht hoe dat precies zit. Een ruim twee derde meerderheid gaat die tarieven niet verhogen, die blijven op dat tarief en hebben dat ook al voor een groot deel aan de ouders gecommuniceerd. Als je daarbij meerekent dat heel veel lonen worden gecompenseerd voor inflatie dan kan het in de praktijk zelfs zo zijn dat het voor een deel zelfs iets goedkoper uitpakt dan het nu is. Ik omarm deze motie niet omdat ik niet denk dat het bereikt wat de heer Moti zou willen. Ik heb niet de zorgen die hij heeft ten aanzien van de lage inkomens en mensen die in de schulden zitten, voor hen is het gratis of in ieder geval voor een groot deel gratis. Ik heb ook even gecheckt hoe het zit voor de ouders die boven de grens van 130% van het minimuminkomen zitten, voor hen gaat het stapsgewijs wat betreft het percentage. Ik heb net gezegd 4% ouderbijdrage voor de mensen

tot en met 130% van het minimuminkomen en daarna gaat het stapsgewijs tot een modaal inkomen. Mensen met een modaal inkomen zitten nog maar een paar eurocent hoger dan het tarief van 4%, dus het scheelt helemaal niet zo veel en zelfs inkomens van meer dan € 100.000,00 zitten op een paar procent meer. Deze motie is in die zin helemaal niet nodig. Dan de vraag van mevrouw Nunnely over het helemaal gratis maken van de kinderopvang. Dat kan, maar dan gaat het echt vele malen meer kosten dan we nu aan de kinderopvang besteden. Ik weet zelf eerlijk gezegd niet of het nodig is want je wil vooral die ouders compenseren waarvan je weet dat het qua inkomen lastiger is om het zelf te kunnen betalen en voor hen hebben we de regeling waarin het gratis is of waar maar een eigen bijdrage van 4% wordt gevraagd. Daarbij komt ook nog dat het kabinet zoals u weet bezig is met plannen om de kinderopvang sowieso tot 96% gratis te maken. We hebben nu in G4-verband een discussie met de rijksoverheid om te kijken of we ook een regeling kunnen treffen voor die laatste 4% omdat het hier juist gaat om mensen zonder inkomen of met een heel laag inkomen. Ook dat heeft het rijk al in werking gesteld en dat gaat in 2025 of 2026 in.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw **NUNNELY** (d66). Ja dank voor de uitleg. Wellicht is het dan toch mogelijk om vooral te kijken naar een totale systeemverandering, dat we niet ouders compenseren maar dat we de aanbieders op een andere manier ondersteunen zodat de ouders niet meer de compensatie of de toelage hebben, dat we dat eruit halen. Misschien kunnen we dat op een ander moment doorspreken.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Wat ik daar nu over kan zeggen is dat het rijk nu sowieso naar het hele systeem van toeslagen gaat kijken, ze willen dat heel anders organiseren. Nu is het zo dat je natuurlijk eerst zelf die bijdrage moet betalen en je die via de Belastingdienst terugkrijgt. We weten voor wat voor ellende dat voor een aantal families heeft gezorgd en daar willen we ook vanaf, dat is echt een bevoegdheid die bij het rijk ligt en ik kan u in die zin geruststellen, ik weet dat ze dat hele systeem nu op de schop nemen om te kijken of ze het veel gemakkelijker en simpeler kunnen organiseren, zodat ouders het niet eerst moeten aanvragen en het daarna van de Belastingdienst terug moeten krijgen. Daar wordt op dit moment naar gekeken. Als u daar nog aanvullende vragen over hebt, ga ik daar graag een keer met u over in gesprek. De motie is op dit moment niet nodig omdat we de groepen die het het hardst nodig hebben op deze manier helemaal tegemoetkomen.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Dan sluit ik de beraadslagingen op dit punt af.

BENOEMINGEN

- 10.1 *Het voorstel tot benoeming van een lid van de commissie voor Welstand en Monumenten*
- 10.2 *Het voorstel tot herbenoeming van twee leden van het algemeen bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR).*
- 10.3 *Het voorstel tot benoeming van vijf leden en twee plaatsvervangend leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbriefven*

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar de afdeling Benoemingen. 10.1, het voorstel tot benoeming van een lid van de commissie voor Welstand en Monumenten. U hebt een enveloppe gekregen met daarin stembiljet A, wilt u die invullen. Ik benoem een stembureau met als voorzitter de heer Becker en de leden Biljoen, Elbay en Rehim Zadeh. Mijnheer

Becker, u mag voorzitter zijn. Mag ik u toch storen, we hebben ook een andere stemming onder 10.3 en ik wil dat maar in een keer doen. Dat is de benoeming van vijf leden en twee plaatsvervangende leden van de commissie tot onderzoek van de Geloofsbrieven. Wellicht dat we dat in een keer kunnen doen, stembiljet C. En een voorstel tot herbenoeming van twee leden van het Algemeen Bestuur van de stichting Openbaar Onderwijs, BOOR. U hebt drie stembiljetten, stembiljet A, B en C. A is welstand, B is BOOR en C is de commissie Onderzoek geloofsbrieven, wilt u die alle drie invullen. Ik dank u zeer, mijnheer Becker mag ik u vragen de uitslag bij agendapunt 10.1 van u te vernemen, de benoeming van een lid in de commissie voor Welstand en Monumenten. We beginnen dus met agendapunt 10.1, de uitslag voor de benoeming van een lid van de commissie voor Welstand en Monumenten.

De heer **BECKER** (vvd). Er zijn 43 stemmen uitgebracht, 29 voor, 13 tegen en 1 blanco.

De **VOORZITTER**. Daarmee is de voordracht gehonoreerd, gefeliciteerd. Dan gaan we naar 10.2, het voorstel tot herbenoeming van twee leden van het Algemeen Bestuur van de stichting Openbaar Onderwijs, BOOR.

De heer **BECKER** (vvd). Hier zijn ook 43 stemmen uitgebracht. Bij de heer Acharki 31 voor en 12 tegen. Bij de heer Vijselaar 42 voor en 1 tegen.

De **VOORZITTER**. Dan zijn beide voordrachten bekrachtigd, dank u zeer. Dan gaan we naar het voorstel tot benoeming van vijf leden en twee plaatsvervangende leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

De heer **BECKER** (vvd). Ook hier zijn 43 stemmen uitgebracht. Bij de heer Coşkun 40 voor en 3 blanco. Bij de heer Van Drunen 39 voor, 3 blanco en 1 stem op mevrouw Reitema. De heer Moti 37 stemmen voor, 5 blanco en 1 stem op de heer Engberts. Mevrouw Vlasblom 41 voor en 2 blanco. De heer Vonk 37 voor, 5 blanco en 1 stem op de heer Verweij. Bij de heer Segers-Hoogendoorn 37 stemmen voor en 6 blanco. Hier moet u er even bij blijven, bij de heer Oostdijk 32 voor, 1 stem op de heer Akhatab, 1 stem op mevrouw Kockelkoren, 1 stem op mevrouw Elfilali, 1 stem op de heer Biljoen, 1 stem op de heer Engberts en 6 blanco stemmen.

De **VOORZITTER**. U bent klaar? Dank u wel. Dan zijn de heer Coşkun, de heer Van Drunen, de heer Moti, mevrouw Vlasblom, de heer Vonk, de heer Segers-Hoogendoorn en de heer Oostdijk conform voordrachten ook bekrachtigd door uw raad. Mag ik mijnheer Becker hartelijk dankzeggen voor deze klus en daarmee ontbind ik ook de commissie die de stemmingen heeft opgenomen, hartelijk dank. Voordat we gaan stemmen, mijnheer Biljoen heeft mij verzocht een gewijzigde motie in te dienen, mijnheer Biljoen.

8.1 Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport - vervolg

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter de motie 'Eerlijke prijs voor alle bedrijfsmodellen'. Gehoord de reactie van wethouder Karremans is het dictum aangepast en wordt nu het verzoek om het interview met Vincent Karremans in het Algemeen Dagblad toe te voegen aan de reactie van het college op het EPP.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 12A. Eerlijke prijs voor alle bedrijfsmodellen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022, ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport; gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- de luchtvaartsector onvoldoende betaalt voor zijn overlast, milieuvervuiling, ruimtegebruik en andere maatschappelijke kosten;
- true pricing zou leiden tot een eerlijkere verdeling van kosten;
- in het procesverslag Participatietraject Nieuw Luchthavenbesluit RTHA de Algemeen Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR) ook aangeeft dat er door alle bedrijfsmodellen een eerlijke prijs betaald zou moeten worden;
- in de brief van het college aan RTHA inzake het Eindproduct Participatietraject gepleit wordt dat er een eerlijke prijs betaald moet worden waar milieu/leefomgeving in verrekend zijn, met een level playing field voor alle bedrijfsmodellen;

verzoekt het college:

- het interview met Vincent Karremans in het AD toe te voegen aan de reactie van het college op het EPP;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dat is een wijziging van het dictum. We gaan de oorspronkelijke motie eruit halen en deze motie krijgt nummer 12A. 'Eerlijke prijs voor alle bedrijfsmodellen', 12 gaat uit uw stemlijst en dat wordt 12A. Dan missen we natuurlijk nog een wethouder om daar advies op te geven, die is er niet meer en volgens mij is hij zelfs naar huis. Ik ga ervan uit dat u daar gewoon zo op kunt stemmen. Kan even gecheckt worden of de heer Karremans nog in huis is?

9.2 *Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Kern en Plassen' - vervolg*

De **VOORZITTER**. De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Een klein punt. We hebben bij amendement E bij 9.2 net onze steun ingetrokken, we hebben onze handtekening weggehaald en er komt een nieuwe versie. Dat is een amendement van D66. Dat is 9.2, amendement E.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement E1. 'Vergunning C.N.A. Looslaan 9 meer 1-op-1 overnemen in Kern en Plassen'

"De raad van de gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 15 december 2022 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Kern en Plassen;

besluit:

- de zienswijzen 1.9, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3 en 6.5 gegrond te verklaren en de verleende omgevingsvergunning voor het perceel C.N.A. Looslaan 9 meer letterlijk over te nemen in het vast te stellen bestemmingsplan;
- in de toelichting paragraaf 4.2.6 de volgende passage te schrappen: 'Momenteel ontwikkelt de initiatiefnemer een nieuw plan... Het gaat bij voorkeur om één gebouw met een lengte van niet meer dan 56 meter' en aan deze paragraaf de volgende passage toe te voegen: 'De initiatiefnemer overweegt de ontwikkeling van een alternatief bouwplan. De gemeente heeft stedenbouwkundige richtlijnen (2017) en uitgangspunten (2018) meegegeven voor de ontwikkeling van één grote villa. Deze richtlijnen en uitgangspunten gelden nog steeds en zijn vertaald in het bestemmingsplan. Op de verbeelding is een vlak aangegeven waar de bestemming Wonen geldt en waar niet meer dan één woning is toegestaan overeenkomstig de verleende vergunning uit 2018. Het vergunde bijgebouw is toegestaan binnen de bouwaanduiding [bg] in de bestemming Tuin- 1, een ondergrondse parkeergarage is toegestaan binnen de aanduiding (pg) in de bestemming Tuin- 1 (en binnen de bestemming Wonen). Voor de oeverzone geldt een bebouwingspercentage van 0% voor gebouwen en overige bouwwerken.';
- op de verbeelding ter plaatse van C.N.A. Looslaan 9 een deel van de bestemming 'Wonen' te wijzigen in 'Tuin - 1' met een bouwaanduiding [bg] voor het vergunde bijgebouw, zoals hieronder voorgesteld en aan te geven dat maximaal één woning is toegestaan op de locatie met de vergunde villa;
- ter plaatse van C.N.A. Looslaan 9 de bestemming 'Tuin' te wijzigen in 'Tuin- 1', met een aanduiding '(pg)' voor de ondergrondse parkeergarage/kelderbak en een aanduiding 0% voor bebouwing in de oeverzone, zoals hieronder aangegeven:

Uitsnede ontwerp Uitsnede voorstel

- in de regels aan de bestemmingsomschrijving voor Tuin- 1 in artikel 27.1 een lid f toe te voegen: 'ter plaatse van de bouwaanduiding bijgebouwen [bg] zijn bijgebouwen toegestaan met inachtneming van de maatvoering gegeven bij de bouwregels.';
- in de bouwregels voor Tuin- 1 in artikel 27.2.2 toe te voegen: 'ter plaatse van de bouwaanduiding bijgebouwen [bg] geldt een maximale goothoogte van 5 meter en een maximale bouwhoogte van 7 meter.';
- in de bouwregels voor Tuin -- 1 in artikel 27.2.2 toe te voegen: het maximum bebouwingspercentage mag niet meer bedragen dan met de bouwaanduiding 'maximum bebouwingpercentage' op de verbeelding staat aangegeven. Dit geldt tevens voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- aan de specifieke gebruiksregels voor Tuin - 1 in artikel 27.3 een sublid in te voegen waaruit blijkt dat de bijgebouwen ook als gastenverblijf mogen worden gebruikt: x. ter plaatse van de bouwaanduiding [bg] mogen bijgebouwen tevens gebruikt worden als gastenverblijf;
- in de bouwregels voor Wonen in artikel 35.2.2 een sublid in te voegen: 'ter plaatse van de aanduiding maatvoering aantal '1' geldt dat er slechts één woning is toegestaan.'

w.g. I. van Wifferen en D.J. van Dommelen

Toelichting

Wij willen dat de oeverlijn langs de C.N.A. Looslaan 9 als grenslijn van de hoofdstructuur gerespecteerd blijft, zoals dit is beschreven in 'Bouwen aan een groen Hillegersberg-Schiebroek'. Wij hebben van de wethouder bij de behandeling van het bestemmingsplan begrepen dat dit gewaarborgd is als de verleende vergunning voor de villa meer 1-op-1 wordt overgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan. In die vergunning is geregeld dat niet meer dan één woning op de locatie gebouwd kan worden. Ook is in die vergunning geregeld waar wel en waar geen bijgebouwen zijn toegestaan en waar een ondergrondse parkeergarage/kelderbak is toegestaan.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Amendement E van D66 wordt gewijzigd ingediend begrijp ik?

De heer **ENGBERTS** (pvda). Hij is gewijzigd ingediend, zonder onze handtekening erop.

De **VOORZITTER**. Oké dus de wijziging is dat de handtekening van de PvdA eraf is begrijp ik. Het is goed dat u dat allemaal weet. Nog andere technische vraagstukken? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik trek natuurlijk mijn motie 2 bij 8.5, Het Nieuwe Boijmans van Beuningen aan de Maas, nu in want dan lever ik hem in april a.s. nog een keer in.

De **VOORZITTER**. Motie 2 bij 8.5 wordt ingetrokken. Nog andere zaken van technische aard? De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter de fractie van GroenLinks wenst motie 8 en 9, '(Ultrafijn)stof tot nadenken' en 'Actieplan RTHA ultrafijnstof' in te trekken. De wethouder heeft aangegeven dat dit in de brief terugkomt en hij heeft ook het voorstel van GroenLinks overgenomen om ultrafijnstof in de brief te benoemen.

De **VOORZITTER**. Helder. Bij het debat over de brief inzake de luchthaven trekt GroenLinks de moties 8 en 9 in. Houdt u uw administratie nog even bij, bij het debat Luchthavenbrief trekt GroenLinks motie 8 en 9 in. Er is net een motie gewijzigd ingediend en ik dacht dat het verstandig was dat u daarover nog een laatste advies geeft voordat wij overgaan tot stemming. U kent het dictum wethouder? Wat is uw advies?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Dit is gewoon een volledig ander dictum, maar goed zo heb je het op de beurs ook, je kunt een hulsvennootschap kopen en daar een heel ander bedrijf in doen. Ik heb het niet eerder gezien, maar dat kun je ook met moties doen. Ik blijf bij ontraden voorzitter. Ik heb al tegen de heer Biljoen gezegd dat, als hij dat AD-artikel bij Rotterdam The Hague Airport wil afleveren, hij dat zelf kan gaan doen, ik ga het niet opsturen. De directie heeft het gelezen en daarmee is het wat mij betreft prima, maar als de heer Biljoen het zelf wil doen dan staat dat hem natuurlijk helemaal vrij, maar ik ontraad de motie. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Helder. Zijn er fracties die beraad nodig hebben voordat wij tot stemmingen overgaan. Ik zie dat dit het geval is bij Volt en bij mevrouw Vlasblom. Wat zal het zijn, tien minuten, een kwartier? Een kwartier. Dan schors ik de vergadering tot 20.55 uur. Mag ik nog even uw aandacht, dat kan altijd de bron van ongelukken zijn toch. Ik schors de vergadering tot 20.55 uur en ik verzoek u dan ook om op tijd terug zijn want anders

vangen we de stemmingen aan en dat kan leiden tot ongelukken. Ik zeg het nog een keer, 20.55 uur.

Heropening

12. Stemvenster

De **VOORZITTER**. Mag ik u vragen te gaan zitten. Dames en heren, we gaan stemmen. We hebben vier collega's die met elkaar gepaard hebben, mevrouw De Jong en de heer De Haan hebben gepaard en mevrouw Abrahamse en mevrouw Morkoç hebben ook gepaard. Dat betekent dat wij 41 stemmen hebben en de meerderheid ligt dus bij 21 zetels. 21 zetels en 41 raadsleden die aan de stemmingen deelnemen. Ik zie mevrouw Mohamed-Hoesein een beetje wazig kijken, volgens mij klopt het, 41 delen door twee en dan afgerond. Goed we gaan beginnen, het is mij wel duidelijk. Wij beginnen met... De fractie van de VVD bestendigt weer dat het ook feesten en partijen zijn. We gaan stemmen. We gaan stemmen, 8.1 Rotterdam The Hague Airport, we hebben geen raadsvoorstel, wel een aantal moties. Is er behoefte aan stemverklaringen? Ja, de heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Dank u wel voorzitter. Bij punt 9.3 motie 1, Studentenwoningen geen sociale woningen. Mijn fractie heeft begrip voor de wens van de wethouder om eerst duidelijkheid te krijgen over de landelijke en eenduidige definities, maar we rekenen er wel op dat we daar nog met haar over in gesprek gaan zodra deze bekend zijn. Daarom zal onze fractie tegen stemmen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Dank u wel voorzitter. Een stemverklaring over motie 8.1.4, Een ongemakkelijke waarheid, van mijn vrienden van de Partij voor de Dieren. Het is een hele mooie brief en wij vinden dat hij ook beter is geschreven dan die van het college, maar het is niet logisch om die nu vanuit het college te laten gaan, hij is wat ons betreft ontijdig. Wij hopen dat er ooit een brief met deze strekking van het college zal komen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Mijnheer Akhatab.

De heer **AKHATAB** (denk). Ja dank u wel voorzitter. Ik wilde bijna mijn maidenspeech houden, maar dat doe ik toch maar een andere keer. Ondanks dat wij ons enigszins kunnen vinden in de algemene strekking van motie 9.3.1 zijn wij genoodzaakt tegen te stemmen. Onze fractie heeft zo haar twijfels over het meetellen van studentenwoningen als sociale huurwoningen en willen verdere stappen van het kabinet afwachten. Wij zullen hier daarom op een later moment op terugkomen.

De **VOORZITTER**. Dank u. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter een stemverklaring, motie 16 bij 8.1, RTHA is een zakenluchthaven. Ook al is die motie eigenlijk niet uitvoerbaar en zou je daarom tegen moeten stemmen want we hebben daar geen invloed op, ga ik toch voor stemmen omdat ik het appel steun.

De **VOORZITTER**. Helder. Andere stemverklaringen? Die zijn er niet, dan fasten your seatbelt. Bij dit onderwerp achten wij motie 4 van de Partij voor de Dieren zwaarwegend en daarom beginnen we daar ook mee, de motie Een ongemakkelijke waarheid. Motie 4, u kunt stemmen.

Agendapunt 8.1 Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport - vervolg

Motie 4. 'Een ongemakkelijke waarheid'. De motie is met 28 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en SP.

Motie 1. 'Zeker zijn van een goede nachtrust'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 2. 'Geen groei van het aantal vluchten, ook niet bij stillere vliegtuigen'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 3. 'Zeker zijn van een gezonde werkomgeving'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 5. 'Leefomgevingsfonds Rotterdam The Hague Airport'. De motie is met 22 stemmen voor en 19 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en SP.

Motie 6. 'Vijfde locatie in Nederland voor de traumahelikopter'. De motie is met 35 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, CDA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren en SP.

Motie 7. 'Wegen is weten'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 10. 'Splits de geluidsruimte niet'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 11. 'Privéjets'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 12A. 'Eerlijke prijs voor alle bedrijfsmodellen'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 13. 'Geef de nacht terug aan de inwoners!'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 14. 'Geluidswinst is van de mensen en niet van de luchtvaartmaatschappijen'. De motie is met 26 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de

fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en SP.

Motie 15. 'De RTHA is de meest duurzame en innovatieve luchthavenhub van de EU!'. De motie is met 38 stemmen tegen en 3 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS en Volt.

Motie 16. 'De RTHA is een zakenluchthaven!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, Partij voor de Dieren en PvdA.

Motie 17. 'Neem de minister mee op EU-reis'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en Volt.

Agendapunt 8.2 Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Meer waarde voor jongeren: onderzoek naar effecten van jongerenwerk', alsmede het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport.

Motie 1. '22 jongerenhubs in Rotterdam'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 2. 'Praktijkervaring in de praktijk'. De motie is met 35 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van CDA en VVD.

8.2, 'Voorstel conclusies en aanbevelingen over Rapport Rekenkamer: Meer waarde voor jongeren'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 8.4, Het voorstel m.b.t het aangaan van een gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen regio Rotterdam door burgemeester en wethouders.

8.4, 'Het voorstel m.b.t het aangaan van een gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen regio Rotterdam door burgemeester en wethouders' is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 8.5 Debat 'Gegarandeerde vertraging van het voorlopig ontwerp van Boijmans van Beuningen'

Motie 1. 'Akkoord Museumorganisatie voor VO'. De motie is met 32 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, SP en Volt.

Agendapunt 9.1 Het voorstel tot vaststelling van de tweede wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021

Amendement A. 'Opkoopbescherming Mathenesserweg'. Het amendement is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

9.1, 'Voorstel De tweede wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021'. Het voorstel is met algemene **stemmen aangenomen**.

Agendapunt 9.2 Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Kern en Plassen'

Amendement A. 'Bescherm de Strekkade als drager hoofdgroenstructuur'. Het amendement is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Amendement B. '40 m²'. Het amendement is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Amendement C. 'Bouwregels Strekkade zijn maatgevend'. Het amendement is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Amendement D. 'Mogelijkheid voor detailhandel behouden op Bergse Dorpsstraat'. Het amendement is met algemene stemmen aangenomen.

Amendement E. 'C.N.A. Looslaan 9 meer 1-op-1 overnemen in Kern en Plassen'. Het amendement is met 27 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, CDA, D66, Partij voor de Dieren, SP en VVD.

Een stemverklaring? Ja mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, hoewel onze amendementen het helaas niet gehaald hebben, gaan wij toch voor het bestemmingsplan stemmen omdat we het erger vinden als er geen nieuw vigerend kader is dan dat het dit vigerend kader wordt. Vandaar dat we voor stemmen.

De **VOORZITTER**. Helder. Dan gaan we stemmen over het voorstel.

9.2, 'Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Kern en Plassen'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.3 Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'K.P. van de Mandelelaan 130'.

Motie 1. 'Studentenwoningen geen sociale huurwoningen'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 2. 'Groene barrière voor meer woongenot' is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3. 'Nieuwe woonruimte voor nieuwe Rotterdammers' De motie is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Forum voor Democratie en Leefbaar Rotterdam.

9.3, 'Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan K.P. van de Mandelelaan 130'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.4 Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten

Motie 1. 'Gerichte aanpak misstanden op straatniveau'. De motie is met 37 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1, Partij voor de Dieren en SP.

Motie 2. 'Handhaaf het handhavingsbudget'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 3. 'Rechten krijg je niet, die heb je'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 4. 'Duidelijke informatievoorziening voor EU-werknemers'. De motie is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Forum voor Democratie en Leefbaar Rotterdam.

Motie 5. 'Interstedelijk overleg EU-arbeidsmigranten'. De motie is met 32 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, SP en Volt.

Motie 6. 'Meer appreciatie en registratie'. De motie is met 37 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1 en Partij voor de Dieren.

Agendapunt 9.5 Het voorstel om de bestemmingsreserve Noodsteun sport voor coronasteun om te zetten in een bestemmingsreserve Noodsteun energiekosten sport.

Motie 1. 'Een extra impuls voor onze verenigingen'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

9.5, 'Voorstel omzetten bestemmingsreserve Noodsteun sport voor coronasteun naar bestemmingsreserve Noodsteun energiekosten sport'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.6 en 7.4 Doelgroepenvervoer Trevvel en het voorstel wijziging verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam

Motie 1. 'Gedeelde smart'. De motie is met 38 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, ChristenUnie en SP.

Motie 2. 'Tango for three'. De motie is met 39 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS en BIJ1.

Motie 3. 'Ik wil mijn geld terug!'. De motie is met 28 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, GroenLinks, Partij voor de Dieren en PvdA.

Motie 4. 'Warme relatie met de indicatie'. De motie is met 36 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA en Partij voor de Dieren.

Amendement A. 'Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam'. Het amendement is met 28 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en SP.

7.4, 'Voorstel tot wijziging van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.7 Het voorstel tot vaststelling van de 10-maandsrapportage 2022 en de begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen.

Amendement A. 'Eenmalige uitkeringen voor iedereen, dus ook voor medewerkers uit de doelgroep Nieuw Beschut'. Het amendement is met 23 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en SP, Volt en lid Lansink van de VVD.

9.7, 'Voorstel tot vaststelling van de 10-maandsrapportage en de begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.8 Tweeminutendebat 'Rooskleurig verloop van renovatie aan de Roseknoop

Motie 1. 'Laat de lange adem van frisse lucht zijn'. De motie is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd lid Akhatab van DENK.

Motie 2. 'Het loopt storm op de Roseknoop'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.9 Stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet'

De volgorde van de stemming is anders dan u misschien denkt, 2, 1, 3, dat hebt u goed ingeschat.

Motie 2. 'Neem VOG-eis wijkraadsleden weg'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 1. 'Een wijkraadslid is geen minister-president'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

Motie 3. 'Volksvertegenwoordiger = Volksvertegenwoordiger'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 9.11 Tweeminutendebat 'Betaalbaarheid voorschoolse kinderopvang

Motie 1. 'Betaalbare voorschoolse kinderopvang voor alle Rotterdammers'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, SP en Volt.

13. Sluiting

De **VOORZITTER**. Dan hebben wij de stemmingen gehad. Als u nog even blijft zitten, ik heb nog een paar praktische mededelingen voor u. Om te beginnen, dit was de laatste

raadsvergadering van 2022, dank voor uw deelname en uw betrokkenheid bij alles wat hier vandaag is gebeurd. Wij beginnen de komende dagen aan een kerstrecesperiode. Ik begrijp dat er volgende week nog wel commissies zijn gepland, dat vind ik wel erg pleiten voor uw werklust, om na de laatste raadsvergadering nog een aantal commissies te doen volgende week. Er wordt geroepen dat er geen keuze is, kennelijk is het opgelegd. Ik wens u daarbij heel veel wijsheid. We zien een aantal van u nog bij het kerstdiner. Ik vraag bijzondere aandacht voor de eerste raadsvergadering die is namelijk gepland op 12 januari 2023 zoals in het presidium is besproken en die begint om 11.00 uur. Dat is een bijzondere raadsvergadering die begint met een nieuwjaarstoespraak van uw voorzitter en aansluitend hebben we een lunch met onze directe medewerkers, de ondersteuners, in de burgerzaal. Ik zou het fijn vinden als u daar allen bij aanwezig zult zijn. Ik ga er natuurlijk van uit dat u geen vuurwerk afsteekt want dat mag niet in Rotterdam, anders bent u in overtreding en ik ga ervan uit dat u zich conformeert aan de door ons gemaakte afspraken. Verder wens ik u een fantastische rusttijd, ook tijd om dingen te bedenken, te overdenken of na te denken en zo nog meer van die mooie dingen. Ik wil u ook nog melden dat we vandaag een bijzonder moment met elkaar beleven, onze eigen Yasemin Pala, ze is inmiddels al weg, gaat met zwangerschapsverlof en bovendien is ze vandaag jarig. Ik dacht ik doe het maar aan het eind van de avond, maar ze is al weg, dat had ik nog even willen melden. Sebastiaan, collega Bonte, is ook jarig. Mijnheer Bonte mijn administratie laat me in de steek, maar de volgende keer doen we het beter. Nu weten we dat die samenvalt met onze Yasemin Pala en dat kan nooit meer fout gaan. Wel thuis, doe voorzichtig, doe veilig. De heer Van Schaik wil nog iets zeggen?

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Ja een punt van orde en dat geldt voor u allemaal. Op 12 januari 2023 is ook het nieuwjaarsconcert in de Doelen en dat moet u zeker niet vergeten. Als oudgediende weet ik dat het verschrikkelijk mooi is om daarbij aanwezig te zijn, dat wil ik u nog even mededelen.

De **VOORZITTER**. Zo zijn alle agenda's doorgenomen. Wel thuis en tot ziens.

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening	1927
Onderzoek geloofsbrieven van een nieuw benoemd lid van de gemeenteraad	1927
Beëdiging van een lid van de gemeenteraad	1928
Onderzoek geloofsbrieven van een burgerlid van een commissie	1928
Beëdiging van een burgerlid van een commissie	1929
Mededelingen	1929
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 15 december 2022	1930
Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 8 en 10 november 2022	1933
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2022 week 48 en 49	1933
Bekrachtiging van de geheimhouding overeenkomstig artikel 25 van de Gemeentewet	1934
Bijlagen behorende bij de eindbrief inzake de afwikkeling verkoop deelneming Warmtebedrijf Rotterdam	1934
Brief met bijlage inzake het advies van de commissie van deskundigen van de rechtbank met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Schiekadeblok	1934
Het voorstel tot opheffing van geheimhouding van twaalf documenten	1935
De voorstellen naar aanleiding van het advies van de Algemene Bezwaarschriftencommissie met betrekking tot bezwaren tegen het raadsbesluit tot vestiging van voorkeursrecht in Oud-Carnisse	1935
Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Tamboerlocatie'	1935
Het voorstel met betrekking tot de tweede voortgangsrapportage 2022, het jaarplan 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR)	1935
Het voorstel tot wijziging van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam	1936
Het voorstel tot wijziging van de Verordening Financiën Rotterdam 2021	1936
Het voorstel tot vaststelling van de lijst van relevante wet- en regelgeving accountantscontrole rekening 2022	1936

Onderwerp	Pagina
Het voorstel tot wijziging van de Verordening Bedrijveninvesteringszone gebruikers en eigenaren Lusthofstraat e.o. 2021	1936
Het voorstel tot wijziging van de Verordening Bedrijveninvesteringszone gebruikers en eigenaren Winkelboulevard Zuid 2023	1936
Het voorstel tot wijziging van de a. Verordening Afvalstoffenheffing 2023; b. Verordening Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2023; c. Verordening Liggeld voor woonschepen 2023; d. Verordening Onroerendezaakbelastingen 2023; e. Verordening Rioolheffing 2023	1936
Het voorstel tot wijziging van de Verordening Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018	1936
Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport	1937
Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Meerwaarde voor jongeren: onderzoek naar effecten van jongerenwerk', alsmede het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport	1977
Het voorstel met betrekking tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen regio Rotterdam door burgemeester en wethouders	1993
Debat over 'De gegarandeerde vertraging van het voorlopig ontwerp van Boijmans Van Beuningen', aangevraagd door de leden Verkoelen, Vlasblom, Vonk en Van der Velden	1996
Het (herziene) voorstel tot vaststelling van de tweede wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021.	2018
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Kern en Plassen'	2022
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'K.P. van de Mandelelaan 130'	2031
Voortgang actieprogramma EU-arbeidsmigranten	2038
Het voorstel om de bestemmingsreserve Noodsteun sport voor coronasteun om te zetten in een bestemmingsreserve Noodsteun energiekosten sport.	2050
Doelgroepenvervoer Trevvel Het voorstel tot wijziging van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Rotterdam	2053

Onderwerp	Pagina
Het voorstel tot vaststelling van de 10-maandsrapportage 2022 en de begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen	2062
Tweeminutendebat over 'Rooskleurig verloop van renovatie aan de Roseknoop', aangevraagd door het lid Van Wifferen	2065
Stelsel rond bewonersinitiatieven en afdoeningen 'Wijk aan Zet'	2067
Tweeminutendebat over 'Geen pauzeknop voor armoede' aangevraagd door het lid Reitema	2073
Tweeminutendebat over 'Betaalbaarheid voorschoolse kinderopvang', aangevraagd door het lid Moti	2073
Het voorstel tot benoeming van een lid van de commissie voor Welstand en Monumenten	2075
Het voorstel tot herbenoeming van twee leden van het algemeen bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR).	2075
Het voorstel tot benoeming van vijf leden en twee plaatsvervangend leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbriefen	2075
Het (tweede herziene) voorstel met betrekking tot de reactie van burgemeester en wethouders op het Eindproduct Participatietraject inzake Rotterdam The Hague Airport (RTHA), alsmede de brief van burgemeester en wethouders van 29 november 2022 over de luchthaven Rotterdam The Hague Airport - vervolg	2076
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Kern en Plassen' - vervolg	2077
Stemvenster	2080
Sluiting	2085

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 2 februari 2023.

De griffier,

De voorzitter,

